

PS. II.

40

CALENDARUL ROMÂNULUI

PE ANUL COMUN
DELA HRISTOS

1943

ANUL AL LV-LEA

TIPARUL TIPOGRAFIEI DIECEZANE, CARANSEBES

Prețul Lei 80.

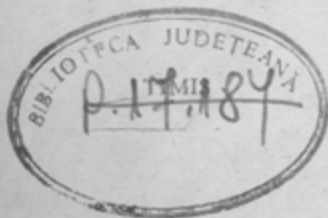

CALENDARUL ROMÂNULUI

PE ANUL COMUN
DELA HRISTOS

1943

ANUL AL LV-LEA

TIPARUL TIPOGRAFIEI DIECEZANE, CARANSEBES

~~208792~~
✓

CRONOLOGIE

PE ANUL 1943

CĂȚI ANI SUNT?

	Anii
Dela facerea lumii după socoteala Bisericii noastre	7451
După calculul comun	5926
Dela fondarea Romei (după Varro 24 Aprilie 753 înainte de Hristos)	2701
Dela îndreptarea calendarului Iulian prin Sosigene (1 Ianuarie 45 înainte de Hristos)	1988
Dela nașterea Domnului nostru Iisus Hristos	1943
Dela risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Hr.)	1874
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub împ. Traian . .	1838
Dela cel dintâiu sinod a toată lumea din Nicea	1618
Dela introducerea clopotelor în bisericile creștine	1543
Dela căderea Imperiului roman de Apus (după ce a viat 1231 de ani, întâmplată în 476 după Hristos)	1467
Dela desbinarea Bisericii apusene de cea răsăriteană . . .	890
Dela întemeierea Țării românești prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului	653
Dela întemeierea Moldovei prin Dragoș și Bogdan	598
Dela înființarea mitropoliei Moldovei de Iuga Vodă	542
Dela moartea lui Ștefan cel mare	539
Dela aflarea artei tipografice	501
Dela luarea Constantinopolului de Turci	487
Dela descoperirea Americii (11 Octomvrie 1492)	451
Dela reforma lui Luther	425
Dela desrobirea limbii române de cea slavonă prin întâia carte română	372
Dela moartea lui Mihai Viteazul	343
Dela aflarea mașinilor cu aburi	244
Dela trecerea Transilvaniei sub casa austriacă	243

Dela răpirea Bucovinei	168
Dela revoluția lui Horia	159
Dela întâia răpire a Basarabiei de către Ruși	131
Dela revoluția lui Tudor Vladimirescu	122
Dela inventarea telegrafului	99
Dela ștergerea iobăgiei în Ardeal, Dumineca tuturor sfinților 6/18 Iunie 1848	95
Dela unirea principatelor române sub Cuza Vodă	84
Dela în proprietărea țăranilor	79
Dela reînființarea Mitropoliei gr. or. române din Ardeal (12/24 Decemvrie 1864)	79
Dela reînființarea episcopiei noastre din Caransebeș (12/24 De- cemvrie 1864)	79
Dela abdicarea principelui Alexandru Ioan Cuza	77
Dela întemeierea dinastiei de Hohenzollern în România prin urcarea pe tron a principelui, mai târziu regelui <i>Carol I.</i>	77
Dela sancționarea Statutului organic (16/28 Maiu 1869)	74
Dela moartea arhiepiscopului și mitropolitului Andrei Baron de Șaguna (16 Iunie 1873)	70
Dela proclamarea independenței României	66
Dela răpirea din nou a Basarabiei	65
Dela realipirea Dobrogei	65
Dela recunoașterea independenței României de către puteri	64
Dela proclamarea regatului român sub întâiul rege Carol I la 14 Martie 1881	62
Dela încoronarea regelui României Carol I (10 Mai 1881)	62
Dela invenția telegrafiei fără fir	40
Dela proclamarea unirii Basarabiei cu România (27 Martie 1918)	25
Dela proclamarea Unirii Bucovinei cu România (15 Nov. 1918)	25
Dela adunarea din Alba-Iulia a poporului român, când s'a ho- tărit alipirea Românilor din Ungaria și Transilvania la România (18 Noemvrie, 1 Decemvrie 1918)	25
Dela împreunarea tuturor teritoriilor române într'un stat (Ro- mânia mare)	25
Dela încoronarea Majestaților Lor, Regelui Ferdinand I și Reginei Maria, în Alba Iulia, ca Rege și Regină a României întregite (2/15 Octomvrie 1922)	21
Dela introducerea calendarului Iulian <i>îndreptat</i> (1/14 Oct. 1924)	19
Dela înființarea Patriarhatului român (investit 1/IX 1924)	19
Dela suirea pe tron a M. Sale Regelui Mihai I	3

REGENTUL ANULUI 1943.

LUNA.

Regentul anului 1943 este *Luna*. În mitologia greco-romană se numește *Phoebe*, în cea egipteană *Isis* și e considerată în general de toate popoarele vechi ca zeița nopții și a cerului instelat. Cultul Lunei era răspândit peste tot. În multe părți i se ridicaseră temple, dar nici unul nu întrecea pe cel din Efes, care era considerat ca cel mai mare templu din lumea întreagă.¹⁾ Luna e planeta cea mai apropiată de noi, fiind satelitul Pământului; ea se învârteste în jurul lui în 29 zile, 12 ore, 44 min. și 2 sec. Ea este mai mică de cât Pământul de 49 ori. Depărtarea ei cea mai mică dela pământ e de 356.650 km., iar cea mai mare de 407.110 km. În învârtirea ei în jurul Pământului ea ne arată numai fața întoarsă spre noi întotdeauna, cealaltă față sau emisferă n'o putem vedea niciodată. Tot din cauza învârtirii în jurul Pământului după pozițiile ce ocupă față de Soare, ne arată faze, adică Lună plină, când o vedem întreagă. Pătrarele I și II când o vedem numai pe jumătate luminată și Lună nouă, când nu o vedem deloc fiind în dreptul Soarelui, când, dacă se întâmplă să treacă drept între Soare și noi, avem întunecimea sau eclipsa Soarelui. Când e Lună plină însă, se întâmplă ca ea să treacă chiar prin umbra Pământului și atunci avem întunecimea, sau eclipsă de Lună. Dacă observăm Luna cu ochii liberi ni se pare că are un chip omenesc cu ochi, nas și gură; această vedere însă dispare când o observăm cu luneta. Atunci ne apar înaintea ochilor pete întunecate și luminoase, cele dintâi numite de astronomi *mări*, iar celelalte *câmpii*, toate presărate de lanțuri de munți, cratere vulcanice ș. a. Totul însă e pustiu pe Lună, nu are apă, nu are atmosferă (aer), deci nu poate fi locuită de ființe viețuitoare.

Influența Lunii asupra pământului este constatată prin fluxul și refluxul mărilor, adică umflarea și scăderea zilnică a apelor, mărilor și oceanelor. Dintre toate planetele și stelele de pe cer Luna singură are o putere magică și misterioasă asupra oamenilor și animalelor, mai ales *somnambulii*²⁾ își fac plimbările lor nocturne când Luna este mai frumoasă și luminoasă. Dar cui nu-i place să se plimbe noaptea la razele Lunii pline? Poeții mai ales au cântat-o în toate timpurile în versurile lor!

Luna, Isis a poezilor Egipteni, zeița Nilului și a templelor din Memphis și Theba, sora și soția lui Osiris, mamă a lui Horus, era considerată ca zeița a medicinei, protectoarea căsnicilor și a culturii grăului și personifică cea mai veche civilizație egipteană.

1) Acest templu fu ars de Erostrat.

2) Cei cari la lumina lunii umblă dormind, se suie și umblă dormind pe acoperișurile caselor.

Cultul Lunii trecu dela Egipteni la Greci și Romani. Mai sunt și astăzi popoare cari se închină la Lună. Turcii au deasemenea mare venerație pentru Lună.

Anul când stăpânește Luna este roditor, însă cu multe ploi, grindine și revărsări de ape. Iarna nu tocmai geroasă, mai multă ploaie de cât zăpadă. Primăvara asemenea ploioasă; vara mai mult uscată și caldă, dar roditoare. Toamna frumoasă și bogată în recoltă. Pacea între popoare va fi turburată, însă între conducătorii statelor vor fi neînțelegeri.

Copiii ce se vor naște sub stăpânirea Lunii vor fi frumoși, sănătoși și buni la suflet, veseli și voioși, ascultători supuși.

CELE PATRU ANOTIMPURI.

Primăvara începe în 21 Martie.

Vara începe în 21 Iunie.

Toamna începe în 23 Septemvrie.

Iarna începe în 22 Decemvrie.

ECLIPSE (INTUNECIMI)

DE SOARE ȘI DE LUNĂ DIN ANUL 1943.

În anul 1943 vor fi două eclipse de soare și două de lună.

1. Eclipsă totală de soare la 4—5 Februarie 1943, invizibilă în România. Eclipsa e vizibilă în partea de vest a Americii de Nord, în partea nordică a Oceanului Pacific, în Japonia, în regiunea Asiei orientale și în insulele Filipine.

2. Eclipsă parțială de lună la 20 Februarie 1943, vizibilă în parte în România (începutul eclipsei).

Începutul eclipsei este vizibil în Africa, exceptând partea orientală și Europa, exceptând partea extrem orientală în Oceanul Înghețat de Nord, în Oceanul Atlantic, în America de Nord, exceptând partea vestică a Alascei, în America de Sud și în partea estică a Oceanului Pacific. Sfârșitul e vizibil în Africa de vest și Europa vestică, în Oceanul Înghețat de Nord, în Oceanul Atlantic, în America de Nord și de Sud, în Oceanul Pacific și în partea nord-estică extremă a Asiei.

3. Eclipsă inelară de soare la 1 August 1943, invizibilă în România. Eclipsă e vizibilă în Australia, Noua Zelandă, în partea sud-estică a Noului Guinee, în insulele Sonde, în Oceanul Indian și în partea estică a Madagascărului.

4. Eclipsă parțială de lună la 15 August 1943, vizibilă în România. Inceputul eclipsei e vizibil în partea vestică a Oceanului Pacific, în Oceanul Inghețat de Sud, în Australia, în Oceanul Indian, în Asia, în Africa, exceptând partea vestică și în Europa de Est și Sud-Est. Sfârșitul este vizibil în Australia de Vest, în Oceanul Inghețat de Sud, în Oceanul Indian, în Asia cu excepția părții de Est, în Africa, în Europa, în partea estică a Oceanului Atlantic și în partea extrem estică a Americii de Sud.

SEMNELE CERESTI ȘI CARACTERUL LOR:

Soarele și celelalte planete

Soarele	☉
Mercurie	☿
Vinerea	♀
Pământul	♁
Marte	♂
Vesta	♁
Junone	♁
Palade	♁
Cerere	♁
Joie	♁
Saturn	♄
Urania	♅

Douăsprezece zodii ale cerului

Berbecel	♈	
Taurul	♉	
Gemenii	♊	
Racul	♋	
Leul	♌	
Fecioara	♍	
Cumpăna	♎	
Scorpia	♏	
Săgetătorul	♐	
Căpriorul	♑	
Udătorul	♒	
Peștii	♓	

SĂRBĂTORILE ȘI ALTE ZILE SCHIMBĂTOARE DE PESTE AN.

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, Sâmbătă.

Triodul începe în 14 Februarie.

Lăsatul de carne în 28 Februarie.

" " brânză în 7 Martie.

Bunavestire, Joi, a 3 a săptămână din Post.

Sfintele Paști, în 25 și 26 Aprilie.

Înălțarea Domnului, în 3 Iunie.

Dumineca Rusaliilor, în 13 Iunie.

Postul SS. Apostoli Petru și Pavel 8 zile (lăsatul de carne în 20 Iunie) ziua lor Marți.

SĂRBĂTORI NAȚIONALE.

24 Ianuarie, aniversarea Unirii Principatelor române (1859).

10 Maiu, Proclamarea independenței României (1877).

3 Iunie Înălțarea Domnului, Ziua Eroilor.

- 6 Septemvrie. Urcarea pe tron a Majestății Sale Regelui Mihai I.
 25 Octomvrie, ziua nașterii Majestății Sale Regelui Mihai I.)
 8 Noemvrie, ziua numelui Majestății Sale Regelui Mihai I.
 1 Decemvrie. Unirea Transilvaniei, Banatului și părților ungurene
 (Maramurăș, Crișana) (1918) cu Patria Mamă.

SĂRBĂTORILE

prevăzute în Legea Repausului Duminecal și Decretele Regale.

1. Toate duminicile de peste an.
2. Anul nou, 1 Ianuarie.
3. Botezul Domnului, 6 Ianuarie.
4. Unirea Țărilor Românești, 24 Ianuarie.
5. Paștile 2 zile, 25 și 26 Aprilie.
6. Sf. M. M. Gheorghe, 23 Aprilie.
7. Independența României, 10 Maiu.
8. Înălțarea Domnului, Ziua Eroilor Neamului Românesc, 3 Iunie.
9. Adormirea Maicii Domnului, 15 August.
10. Urcarea pe tron a Majestății Sale Regelui Mihai I. 6 Septemvrie.
11. Nașterea Domnului (Crăciunul) 2 zile, 25 și 26 Decemvrie.

ZILE MARI ALE NEAMULUI ROMÂNESC**).

- 11/24 Iulie, Bătălia dela Mărăști (1917).
 6/19 August, Bătălia dela Mărășești (1917).
 14/27 August, Întrarea României în Războiul pentru întregirea
 Neamului (1916).
 12/25 Octombrie, Marea Bătălie dela Oituz (1916).
 18 Novembrie (1 Decemvrie) Proclamarea Unirii Transilvaniei,
 Banatului și părților ungurene (Maramurăș, Crișana) cu România
 (vechiul Regat), săvârșită în marea Adunare din Alba Iulia. (1918).

POSTURILE ÎN BISERICA RĂSĂRITEANĂ DREPTMĂRITOARE.

1. Zilele de Mercuri și Vineri de peste an.
2. Ajunul Botezului 5 Ianuarie.
3. Postul Paștilor din 8 Martie până în 24 Aprilie.

*) Se serbează odată cu ziua numelui M. Sale în 8 Noemvrie.

**) Se folosesc și datele calendaristice vechi din punct de vedere istoric al trecutului.

4. Postul SS. Apostoli Petru și Pavel din 20 până în 28 Iunie.
5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August.
6. Tăierea capului Sf. Ioan 29 August.
7. Ziua Crucii 14 Septemvrie.
8. Postul Crăciunului din 15 Noemvrie până în 24 Decemvrie.

DESLEGAREA POSTULUI.

Vineri	1 Ianuarie	Miercuri	16 Iunie
Miercuri	3 Martie	Vineri	18 Iunie
Vineri	5 Martie	Miercuri	29 Decemvrie
Miercuri	28 Aprilie	Vineri	31 Decemvrie
Vineri	30 Aprilie		

Săptămâna brânzei: 1—7 Martie; deci deslegare la ouă, unt, brânză: Miercuri în 3 și Vineri în 5 Martie.

ÎNSEMNAȚI. S. înseamnă Sfânt; SS. Sfinții; P. sau Par. Părinte; PP. Părinți; C. Cuvios; Ca Cuvioasa; CC. PP. Cuvioșii Părinți; Ca m. Cuvioasa maică; M. Martir (Mucenic); Ma Martira (Mucenița); Ap. Apostol; SS. Ap. Sfinții Apostoli; Arhep. Aep. Arhiepiscop; Ep. Episcop; Arhid. Arhidiacon; Pat. Patriarh; MM. Marele Martir (Mucenic); MMă. Marea Martiră (Muceniță); Mii Martirii (Mucenic); Mle Martirele (Mucenițele); Pr. Profet (Proroc); Ev. Evangelist; Mat. Mateiu; c. M. cel Mare; f. d. m. făcătorul de minuni; Ad. m. Aducerea moaștelor; G. d. a. Gură de aur; inv. învierii; gl. glas; c. cap.; v. vers; Sf. A. (la șematism) sfințită de Arhiereu.

Lună nouă ☾	Lună plină ☀
Pătrarul întâi ☾	Pătrarul din urmă ☀

Zilele săpt. Zilele săptămânii.

Vezi: Sărbătorile cele însemnate cu (+) roșie sunt sărbători împăratești, iar cele cu (+) neagră sunt sărbători bisericești.

SPRE ȘTIREA TUTUROR PREOȚILOR.

Nu se oficiază fără dispenză arhierască sf. Taină a Cununii în timpul dela Nașterea până la Botezul Domnului; totașa, în săptămâna luminată.

Nu se face pomenirea morților la sf. liturghie în timpul dela Nașterea Domnului până la Botez și nici în săptămâna luminată.

POMENIREA MORTILOR.

Cinci Sămbăte din postul Paștilor.

Sămbătă din ajunul Duminecii lăsatului de carne.

Sămbătă în ajunul Rusaliilor.

Ianuarie,

are 31 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Gerar.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele răsare apune
Vin.	1	(+) Tăierea împr. Vasile c. M. (harti)	1	(+) Anul nou		7.42 4.24
Sâm.	2	S. P. Silvestru	2	Macarie		7.42 4.25

Duminică înaintea Botezului. Gl. 7. Inv. 10. Ap.: Fiule Timotei, priveghează întru toate. II Tim. 4, 5-8. Ev.: Începerea Evangheliei lui Iisus Hristos. Marcu 1, 1-8.

Dum.	3	Pr. Malachia; M. Gordie	3	Genoveva		7.42 4.26
Luni	4	Sob. celor 70 Ap.; C. P. Teoctist	4	Titu		7.42 4.28
Marti	5	SS. Mi Teopemt și Teona; Ca Sincl.	5	Telesfor		7.42 4.29
Merc.	6	(+) Botezul Domnului	6	(+) Cel trei Regi		7.42 4.30
Joi	7	(+) Sob. S. Ioan Botez.	7	Valentin		7.42 4.31
Vin.	8	Cm. Domnica: Cii P. George Emilian m.	8	Severin		7.41 4.33
Sâm.	9	S. M. Polieuct	9	Iulian		7.41 4.34

Duminică după Botez. Gl. 8. Inv. 11. Ap.: Fraților, fiecareia din noi s'a dat harul. Ef. 4, 7-13. Ev.: În vremea aceea auzind Iisus că Ioan a fost prins. Matei 4, 12-17.

Dum.	10	S. P. Grig. Ep. Nisiei; Cii Dom. Ep. M.	10	Pavel Pustr.		7.41 4.35
Luni	11	C. P. Teodosie	11	Higin		7.40 4.36
Marti	12	Ma Tațiana	12	Ernest		7.40 4.37
Merc.	13	SS. Mi Ermil și Stratonic	13	Ilarie		7.40 4.38
Joi	14	CC. PP. uciși în Sinai și Rait	14	Felix		7.40 4.38
Vin.	15	CC. PP. Pavel Tebeul, Ioan Colibașul	15	Maurus		7.40 4.39
Sâm.	16	Inchinarea cinst. Ianț al Ap. Petru	16	Marcel		7.39 4.40

Duminică celor Zece leproși (a : 9-a după Rusalii). Gl. 1. Inv. 1. Ap.: Fraților, când se va arăta Hristos viața n. astră. Colos. 3, 4-11. Ev.: În vremea aceea intrând Iisus într'un sat, i-au întâmpinat pe el zece leproși. Luca 17, 12-19.

Dum.	17	C. P. Antonie cel Mare	17	Antonie pustr.		7.38 4.41
Luni	18	PP. Atanasie și Chiril Aep. Alexand.	18	Prisca		7.37 4.42
Marti	19	CC. PP. Macarie și Arsenie	19	Canut		7.36 4.44
Merc.	20	C. P. Eutimie cel mare	20	Fab. și Seb.		7.36 4.46
Joi	21	C. P. Macsim măr; M. Neofit	21	Agnes		7.35 4.47
Vin.	22	S. Ap. Timoteiu; M. Anastasie	22	Vincentiu		7.35 4.48
Sâm.	23	SS. Mi Climent și Agatangel	23	Logod. Mariei		7.34 4.49

Duminică 31-a după Rusalii. Gl. 2. Inv. 2. Ap.: Fiule Timotei, credincios este cuvântul. I Timotei 1, 15-17. Ev.: În vr. mea aceea a fost când s'a apropiat Iisus de Ierihon. Luca 18 35-43.

Dum.	24	Ca maică Xenia	24	Timoteiu		7.33 4.50
Luni	25	(+) Grig. Teol. Aep. Const.	25	Întoarcerea lui Pavel		7.32 4.52
Marti	26	C. P. Xenofon	26	Policarp		7.31 4.53
Merc.	27	(+) Ad. m. S. Ioan Chrisostom	27	Ioan Chrisost.		7.30 4.55
Joi	28	C. P. Efrem Sirul	28	Carol cel Mare		7.29 4.57
Vin.	29	Aduc. moașt. S. M. Ignatie	29	Francisc Sal.		7.28 4.58
Sâm.	30	(+) SS. Trei Ierarh Vas., Grig., Ioan	30	Martina		7.27 5.00

Duminică lui Zahau. Gl. 3. Inv. 3. Ap.: Fiule Timotei, credincios este cuvântul. II Tim. 4, 9-15. Ev.: În vremea aceea trecea Iisus prin Ierihon și iată un om anume Zahau. Luca 19, 1-10.

Dum.	31	SS. fără de arg. f. d. m. Ch'r și Ioan	31	Petru N.		7.26 5.02
------	----	--	----	----------	--	-----------

Ianuarie.

Povețe economice.

Cară gunoiiu, că locurile altcum sărăcesc și nu-ți răsplătesc munca. Drege-unelte de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutreț învrăstat, că-l mănâncă și mistue mai bine. Numără săptămânile până la Sân-George și vezi cum stai. Curățește pomii de mușchiu, coajă bătrână, crengi uscate și pe timp umăd de iască. Unge ranele cu o amestecătură de balebă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună neaua cu lopata grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezeală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă. Din pivniță depărtează legumele putrede.

Prevestirea timpului.

Din 1 până în 9 frig, vifor și ger; 10 nouros; 11—13 moină și vânt; 14—15 vifor cu zăpadă; 16—17 ger; 18—23 moină și vânt; 24—26 vânt, timp senin; 27—31 zăpadă.

Notițe:

1. Anul nou. Liturgia Sf. Vasile. Doxologie pentru Rege și popor.
5. Ajunul Botezului. Liturgia Sf. Vasile.
6. Botezul Domnului.
24. Unirea tuturor Românilor. Doxologie.
30. SS. Trei Erarhi.

De veți avea credință cât grăunțele de muștar, veți zice muntelui acestuia: mută-te de ici acolo, și se va muta, și nimic nu va fi vonă cu neputință. (Matei 17, 20.)

Februarie,

are 28 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 ore

Faur.

Zilele săpt.	Datul	umele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						răsare	apune
Luni	1	S. M. Trifon	1	Ignat		7.24	5.03
Mart	2	(+) Întâmpinarea Domnului	2	(+) Int. Domnului		7.23	5.05
Merc.	3	Sf. și dreptul Simeon Pr. Ana	3	Blasius		7.22	5.06
Joi	4	C. P. Isidor	4	Veronica		7.21	5.07
Vin.	5	S. Ma Agata	5	Agata		7.20	5.08
Sâm.	6	C. P. Vucol Ep. Smirnei	6	Dorotea		7.19	5.10

Duminea Cananiencii (a 17-a după Rusalii). Gl. 4. Inv. 4. Ap.: Fraților, voi sunteți biserică
Dumnezeului celui viu. II Cor. 6, 16—7, 1. Ev.: În vremea aceea intrat-a Iisus în părțile Ieru-
lului și ale Sidonului. Matei 15, 21—28.

Dum.	7	C. P. Partenie Ep. Lampsac.	7	Romuald		7.17	5.11
Luni	8	M. M. Teodor Stratilat, Pr. Zaharia	8	Ioan		7.16	5.13
Mart	9	S. M. Nichifor	9	Apolonia		7.15	5.15
Merc.	10	S. M. M. Haralampie	10	Scholastica		7.13	5.17
Joi	11	S. Sfințitul M. Vlasie	11	Desideriu		7.12	5.18
Vin.	12	C. P. Mel. Aep. Ant. m. Crăstea	12	Eulalia		7.11	5.11
Sâm.	13	C. P. Martinian	13	Ecaterina		7.09	5.29

Triodul. Duminea Vameșului și a Fariseului. Gl. 5. Inv. 5. Ap.: Fiule Timotei, urmat-ai
învățăturii mele. II Tim. 3, 10—15. Ev.: Zis-a Domnul pilda aceasta: doi oameni au intrat
în biserică să se roage. Luca 18, 10—14.

Dum.	14	C. P. Auxentie	14	Valentin		7.07	5.20
Luni	15	S. Apost. Onisim	15	Faustin		7.06	5.24
Mart	16	M. M. Pamfilie; Mii Ier. Sam. Isaia	16	Iuliana		7.04	5.26
Merc.	17	M. M. Teodor Tiron	17	Constanția		7.01	5.28
Joi	18	S. P. Leon	18	Flavian		7.00	5.29
Vin.	19	S. Apostol Archip	19	Conrad		6.58	5.31
Sâm.	20	C. Păr. Visarion și Leon	20	Eleuteriu		6.57	5.33

Duminea fiului răstăcit. Gl. 6. Inv. 6. Ap.: Fraților, toate imi sunt îngăduite. 1 Cor. 6, 12—20.
Ev.: Zis-a Domnul pilda aceasta: un om avea doi feciori. Luca 15, 11—32.

Dum.	21	C. P. Timot. și Eustație	21	Eleonora		6.55	5.34
Luni	22	Afl. moașt. SS. Mii d. Eng.	22	Petru C.		6.53	5.36
Mart	23	S. S. M. Policarp Ep. Smirnei	23	Romana		6.53	5.39
Merc.	24	(+) Afl. c. S. Ioan Botez.	24	Matia ap.		6.48	5.41
Joi	25	C. P. Tarasie Aep. Const.	25	Valburga		6.46	5.42
Vin.	26	S. P. Porfirie Ep. Gaziei.	26	Alexandru		6.44	5.44
Sâm.	27	C. P. märt. Procopie Decapolitul	27	Leandru		6.43	5.44

Duminea lăsatului de carne. Gl. 7. Inv. 7. Ap.: Fraților, mâncarea nu ne va pune pe noi
naintea lui Dumnezeu. I Cor. 8, 8—13, 9, s. Ev.: Zis-a Domnul: când va veni Fiul omului
întu mărirea sa. Matei 25, 31—46.

Dum.	28	C. P. Vasilie mărturisitorul	28	Romanus		6.42	5.45
------	----	------------------------------	----	---------	--	------	------

Februarie.

Povețe economice.

Cerne bucatele de sămânță. Cară încă și împrăștie gunoiu, ca pe când se desgheață, zama lui să intre în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul. De n'ai făcut, în Ianuarie, adună acum neaua împrejurul pomilor. Curățește livezile de mușinoaie pettri și mărăcini, și pe unde locul e pleș samănă iarbă. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neaună, căci cele de a fâta pier mielul, — iar celor fătate li să strică laptele. Taie mlădiță de altoit din partea despre mează-zi a pomilor, le implântă în nisip ori pământ umed, până la folosință. Sfârșește curățirea pomilor de omide, și când timpul e frumos poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de creștile netrebnice, ca să crească frumoși. Fă răsadniță și samănă țeler, ceapă, salată, călărare, crastaveți și altele, pe cari le vei apăra prin un acoperământ în contra gerului.

Prevestirea timpului.

1—10 senin, frig; 11—14 nouros, moină; 15—19 ger; 20—28 timp moale.

Notițe:

- 2. Stretenia.
- 14. Incepe Triodul.
- 27. Sâmbăta morților.

Acela care va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.
(Matei 24, 13.)

Martie,

are 31 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 ore

Germenar

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele răsare	apune
Luni	1	Ca Mă Eudochia	1	Albin		6.33	5.47
Mărți	2	S. M. Teodot Ep. Chirinei	2	Simpliciu		6.38	5.48
Merc.	3	S. Mi. Eutropie. Cleonic, Vasilisc (harți)	3	Cunigunda		6.37	5.49
Joi	4	C. P. Gherasim	4	Casimir		6.35	5.51
Vin.	5	S. M. Conon (harți)	5	Eusebiu		6.31	5.52
Sâm.	6	SS. 42 M. din Amorea	6	Frideric		6.29	5.54

Dumineca lăsatului de brânză. Gl. 8. Inv. 8. Ap.: Fraților, mai aproape este nouă mântuirea. Rom. 13, 11—14. Ev.: Zis-a Domnul: de veți ierta oamenilor greșalele lor. Matei 6, 14—21.

Dum.	7	Mii Vasil, Efrem, Capit., Eug., Eterie	7	Toma Acuin.		6.27	5.55
Luni	8	C. P. Teofilact mărturis.	8	Ioan		6.25	5.57
Mărți	9	(+) SS. 40 M. din Seb.	9	Francisca		6.24	5.58
Merc.	10	S. M. Codrat	10	Cei 40 mart.		6.22	5.59
Joi	11	S. P. Sofr. Patr. Ier.	11	Eracliu		6.21	5.59
Vin.	12	C. P. Teofan mărturisit.	12	Grigorie		6.19	6.00
Sâm.	13	Ad. m. s. Nichifor Pat. Const.	13	Rosina		6.18	6.02

Dumineca 1-a din Post, a Ortodoxiei. Gl. 1. Inv. 9. Ap.: Fraților, prin credință Moisi mare făcându-se. Evrei 11, 24—28, 32—39. Ev.: În vremea aceea voia Iisus să meargă în Galileea. Ioan 1, 43—51.

Dum.	14	C. P. Benedict, M. Alexandru	14	Matilda		6.16	6.03
Luni	15	S. M. Agapie	15	Longin		6.14	6.04
Mărți	16	S. M. Sabin și Papie	16	Herbert		6.12	6.06
Merc.	17	C. Al. omul lui D-zeu	17	Gertrude		6.10	6.00
Joi	18	P. Ciril Aep. Ierusal.	18	Eduard		6.09	6.07
Vin.	19	S. S. Mi Chrisant și Daria	19	Iosif		6.07	6.11
Sâm.	20	CC. PP. uciși în măn. s. Sava	20	Nichita		6.05	6.13

Dumineca 2-a din Post, a lui Grigore Palama. Gl. 2. Inv. 10. Ap.: Intru început tu Doamne. Evrei 1, 10—2, 1—3. Ev. În vremea aceea intrat-a Iisus în Capernaum. Marcu 2, 1—12.

Dum.	21	C. P. Iacob mărtur. Ep. Cataniei	21	Benedict		6.02	6.14
Luni	22	S. M. Vasile preotul din Anchira	22	Octavia		6.00	6.15
Mărți	23	C. M. Nicon și învățăcelii lui	23	Victoria		5.58	6.16
Merc.	24	C. P. Zaharie	24	(+) Gavril arh.		5.57	6.18
Joi	25	(+) Bunavestire	25	(+) Bunavestire		5.55	6.18
Vin.	26	Sob. mai mar. voev. Gavriil	26	Emanuil		5.53	6.19
Sâm.	27	S. Maică Matrona din Tesalonic	27	Rupert		5.51	6.21

Dumineca 3-a din Post, a Crucii. Gl. 3. Inv. 11. Ap.: Fraților, având Arhiereu mare. Evrei 4, 14—5, 1—6. Ev.: Zis-a Domnul: cea ce voește să vină după mine. Marcu 8, 34—38.

Dum.	28	C. Stefan f. d. m. Dion cel nou	28	Guntran		5.49	6.22
Luni	29	P. Marcu Ep., Ciril diac.	29	Eustasiu		5.47	6.24
Mărți	30	C. P. și f. d. m. Ipatie Ep. Gang.	30	Cuirin		5.45	6.26
Merc.	31	C. Ioan Scărariul	31	Amos pr.		5.44	6.26

Martie.

Povețe economice.

Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovăs, mazere, mazărică și lucernă. Grăpează locurile de lucernă și trifoiu sămănat din alți ani, ca să crească mai bine. Prii tre sămănăturile tomatice, ce au eșit rari, aruncă sămânță de trifoiu. Sădește legumile menite pentru sămânță. Ca să le aperi în contra omizilor, pune în apropiere câteva sămânțe de cânepă. Mirosul acesteia alungă fluturii. Cartofii înghețați ferbe-i și scurge apa de pe ei, apoi îi dă la vite, altcum se vor bolnăvi, că-s otrăvicioși. Macină bucate pe timp mai îndelungat. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legume și le samănă.

Prevestirea timpului.

1—6 timp moale; 7—11 nouros și ploaie; 12—14 vânt; 15—17 frig și zăpadă; 18—25 zăpadă, vânt; 26—28 bine; 29—31 timp ploios, vânt.

Notițe:

7. Lăsatul secului.
8. Incepe Postul Păresimilor.
- 10, 12, 17, 19, 24, 26, 31.
Liturgia Darurilor
înainte sfințite.
- 13, 20, 27. Liturgia Sf.
Ioan Gură de aur.
- 13, 20, 27. Pomenirea
morților.
14. Dumineca ortodoxiei.
- 14, 21, 28. Liturgia Sf.
Vasile.
25. Bunavestire (desleg. de
pește). Liturgia Sf. Ioan
Gură de aur.

Nu judecați, și nu vă veți judeca; nu osândiți, și nu vă veți osândi; ertați, și vi se va erta. (Luca 6, 37.)

Aprilie,

are 30 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 ore

Prier.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele răsare apune
Joi	1	C. Mă Maria Egipteanca	1	Hugo		5.42 6.27
Vin.	2	C. P. Tit f. d. m.	2	Francisc		5.40 6.28
Sâm.	3	C. P. Nichita mărturisit	3	Cristian		5.38 6.30

Dumineca 4-a din Post, a sf. Ioan Scărarul. Gl. 4. Inv. 1. Ap.: Fraților, lui Avram făgăduindu-se Dumnezeu. Evrei 6, 13—20. Ev.: În vremea aceea, venit-a un om la Iisus. Marcu 9, 17—31.

Dum.	4	C. P. Iosif scriit. de cânt. ☉	4	Isidor		5.36 6.30
Luni	5	Mii Teodul și Agatopod	5	Vincentiu		5.34 6.31
Marți	6	C. P. Eutichie Aep. Const.	6	Sixtus		5.32 6.32
Merc.	7	C. P. George, Ep. Militinei (Denie)	7	Hermann		5.31 6.33
Joi	8	SS. Ap. Irodion Agav, Ruf.	8	Dionisie		5.29 6.34
Vin.	9	M. Eupsichie din Cesaria (Denie)	9	Ezechiel		5.27 6.36
Sâm.	10	Mii Terentie și Pompie	10	Maria		5.25 6.37

Dumineca 5-a din Post, a Mariei Egipteanca. Gl. 5. Inv. 2. Ap.: Fraților, Hristos venind Arhieru. Evrei 9, 11—14. Ev.: În vremea aceea, luând Iisus pe cei doisprezece. Marcu 10, 33—45.

Dum.	11	M. Antipa Ep. Pergam.	11	Leon		5.23 6.39
Luni	12	C. P. Vasile märturisit. ☾	12	Iuliu		5.21 6.41
Marți	13	M. S. Artemen	13	Hermen		5.18 6.42
Merc.	14	C. P. Martin märturisit.	14	Tibur		5.19 6.43
Joi	15	SS. Apli. Arist, Pud, și Trofim	15	Anastasia		5.16 6.45
Vin.	16	SS. Agapia, Irina și Ghionia	16	Turibius		5.14 6.46
Sâm.	17	C. P. Sim. și Achachie	17	Rudolf		5.12 6.48

Dumineca Florilor. Toate ale Praznicului.

Dum.	18	(+) Floriile	18	(+) Floriile		5.10 6.49
Luni	19	C. P. Ioan din Peștera veche	19	Crescentia		5.08 6.50
Marți	20	C. P. Teodor Trichina ●	20	Sulpiciu		5.07 6.52
Merc.	21	C. P. Nichita märturisit.	21	Anselm		5.06 6.54
Joi	22	C. P. Teodul Sichieotul	22	Soter și Caiet		5.04 6.55
Vin.	23	(+) Vinerea Pat.; S. M. M. Gheorghe	23	(+) Vin. Patimilor		5.02 6.57
Sâm.	24	S. M. Sava Strat, Ca Elis.	24	George		5.00 6.58

Dumineca Paștilor. Toate ale Praznicului.

Dum.	25	(+) Sfintele Paști	25	(+) Sf. Paști		4.58 6.58
Luni	26	(+) Luniă Paștilor	26	(+) Luniă Paștilor		4.56 6.59
Marți	27	Marția Paștilor ☾	27	Peregrin		4.55 7.01
Merc.	28	Aplii Iason și Sosipatru (harti)	28	Vitalis		4.54 7.04
Joi	29	Mir din Chizic; C. Memnon	29	Petru M.		4.52 7.02
Vin.	30	Ap. Iacob al lui Zevedei (harti)	30	Ecatarina		4.50 7.03

Aprilie.

Povește economice.

Plivește sămănăturile de buruene înainte de a fi cu paiu. Samănă porumb (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivește și sapă școala de pomi. Grăbește cu altoirea pădureților, ca să nu întârzie. Grijește, ca să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde; dă-le fân înainte de a le scoate la pășune. Răsadnițele cu acoperemânt se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de înghețat. Se începe lucrul de viie. În lipsă de ploaie udă grădina de legume, mai bine dimineața. După Sân-George vitele se scot la pășune. Întoarce grânele, și ca să le mântui de gârgărițe, pune lână nespălată în apropierea coșurilor de grâu, căci mirosul ei le alungă. Grâul încins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că-și perde mirosul.

Prevestirea timpului.

1—3 timp frumos; 3—7 timp ploios, vânt; 8—20 timp frumos; 21—24 vânt cu ploaie; 25—30 timp bun.

Notițe:

2, 7, 9, 14, 16, 19, 20, 21.

Liturghia Darurilor
înainte sfințite.

3, 10, 17, 18. Liturghia Sf.
Ioan Gură de aur.

3, 10, 17. Pomenirea
morților.

4, 11, 22, 24. Liturghia Sf.
Vasile.

7, 9, 18, 19, 20, 21, 22, 23.
seara Denii.

17. Sâmbăta lui Lazar.

22. Joia mare. Liturghia Sf.
Vasile. Sfințirea Paștilor.

23. Vinerea Patimilor. Nu se
face Liturghie. Maslu de
obște. Seara Denii cu
prohodul Domnului
Iisus Hristos.

23. Sf. M. M. Gheorghe
(slujba lui se face în
Lunia Paștilor).

25. Incepe Penticostarul.

Luați jugul Meu peste voi și Vă învățați dela Mine, că sunt blând și smerit și veți afla odihnă sufletelor voastre. Că jugul Meu estc bun și sarcina Mea ușoară. (Matei 11, 29—30.)

Maiu.

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 ore

Florar.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						răsare	apune
Sâm.	1	Pr. Ieremia	1	Filip		4.49	7.06
Duminea Tomii. Gl. 1. Inv. 1. Ap.: In zilele acelea prin mâinile Apostolilor. Fapte 5, 12-20. Ev.: Fiind seară în ziua aceea. Ioan 20, 19-31.							
Dum.	2	Aduc. m. s. Atanasie c. m. P. Al.	2	Atanasie		4.47	7.08
Luni	3	Mii Timoteiu și Maura	3	Afl. s. cruci		4.47	7.07
Mărți	4	Ca Mă Pelaghia	4	Florian		4.44	7.10
Merc.	5	M. Mă Irina	5	Piu V.		4.43	7.11
Joi	6	Dreptul Iov	6	Ioan		4.42	7.12
Vin.	7	P. s. †; Mii Acachie și Codrat	7	Stanislau		4.40	7.13
Sâm.	8	(†) Ap. și ev. Ioan; C. P. Arsenie c. m.	8	Mihail		4.39	7.15
Duminea Mironosițelor. Gl. 2. Inv. 4. Ap.: In zilele acelea înmulțindu-se învățăceli. Fapte 1-7. Ev. In vremea aceea, venit-a Iosif din Arimatea. Marcu 15, 43-16, 1-8.							
Dum.	9	Pr. Isaia, M. Christofor	9	Grigorie		4.37	7.16
Luni	10	S. Ap. Simeon Zilotul	10	Izidor		4.35	7.17
Mărți	11	M. Mochie	11	Gangolf		4.34	7.18
Merc.	12	PP. Gherman Aep. Const. Epif. al Cip.	12	Pancrațiu		4.33	7.19
Joi	13	S. Ma Glicheria	13	Servațiu		4.32	7.20
Vin.	14	S. M. Isidor din Chios	14	Bonifaciu		4.31	7.21
Sâm.	15	C. P. Pahomie cel mare	15	Sofia		4.30	7.23
Duminea Slăbănogului. Gl. 3. Inv. 5. Ap.: In zilele acelea fost-a Petru trecând pe la toți. Fapt. 9, 32-42. Ev.: In vremea aceea s'a suit Iisus în Ierusalim. Ioan 5, 1-15.							
Dum.	16	C. P. Theodor Sfințitul	16	Ioan N.		4.29	7.24
Luni	17	Ap. Andronic	17	Paschal		4.28	7.25
Mărți	18	S. M. Teodot, Mle Crist. Alex. Euf.	18	Venant		4.27	7.26
Merc.	19	S. M. Patrachie Ep. Prusiei	19	Celestin		4.26	7.27
Joi	20	(†) S. M. Talaleu	20	Bernhardt		4.25	7.28
Vin.	21	(†) SS. Constantin și Elena	21	Felix		4.24	7.29
Sâm.	22	S. M. Vasilisc	22	Iulia		4.23	7.30
Duminea Samarincii. Gl. 4. Inv. 7. Ap.: In zilele acelea apostolii cei ce s'au risipit. Fapt. 11, 19-30. Ev.: In vremea aceea, venit-a Iisus în cetatea Samariei. Ioan 4, 5-42.							
Dum.	23	C. P. Mihail m. Ep. Sinadie	23	Desideriu		4.22	7.32
Luni	24	C. P. Simion	24	Clotild		4.22	7.33
Mărți	25	Afl. Cap. Sf. Ioan Bot.	25	Urban		4.20	7.34
Merc.	26	S. Ap. Carp	26	Filip		4.19	7.35
Joi	27	S. M. Terapont	27	Ioana		4.18	7.36
Vin.	28	C. P. Nichita Ep. Calcedon	28	Wilhelm		4.17	7.37
Sâm.	29	S. Ap. Carp	29	Petru M.		4.16	7.38
Duminea Orbului. Gl. 5. Inv. 8. Ap.: In zilele acelea când mergeam noi Apostolii. Fapt. 16, 16-34. Ev.: In vremea aceea trecând Iisus, văzut-a pe un orb. Ioan 9, 1-38.							
Dum.	30	C. P. Isachie	30	Ferdinand		4.15	7.39
Luni	31	S. Ap. Ermia	31	Angela		4.15	7.40

Maiu.

Povețe economice.

Udă altoii cât mai des, și la cei prinși le slăbește nișel legătura. Samănă cânepă și in. Pe timp liniștit afumă pomii bântuiți de omizi cu pucioasă presărată pe jeratic, că vor peri toate. Cucuruzul se sapă, când e în patru frunze. Cosește lucterna înainte de înflorire, dar grijește, să n'o tai prea pe jos, că pierde multă din ea. De o dai verde la vite, svânteaz-o mai întâiu și o amestecă cu paie mănunțite. Pe la mijlocul lunei se răsădește tutunul înmuindu-i-se mai nainte rădăcina în zamă de gunoiu și nisip. Ogoritul trebuie sfârșit. Gândaci de Maiu se scutură dimineața, se adună și omor cu piciorul, ori se dau la paseri. De pe cartofii ce-i dăm la animale, colțul trebuie depărtat, că acela e veninos.

Prevestirea timpului.

1—5 timp plăcut; 6—9 ploios; 10—15 timp frumos; 16—19 nouros;
20—25 ploaie și vânt; 26—31 timp cald.

Notițe:

1. Aronindeni.
10. Sărbătoare Națională.
Doxologie.
21. SS. Constantin și Elena.
Ziua M. Sale Reg.
Mame Elena. Doxologie.

Iunie,

are 30 zile

Ziua are 15 și noaptea 9 ore

Cireșar.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						răsare	apune
Marti	1	M. Iustin	1	Hugo		4.15	7.41
Merc.	2	S. M. Lucian, Ma Paula	2	Francisc		4.14	7.42
Joi	3	(+) Înălț. Domnului (Ziua Eroilor) ☺	3	(+) Înălț. Domnului		4.14	7.42
Vin.	4	P. Mitrofan; S. Maria și Marta	4	Florian		4.13	7.43
Sâm.	5	M. Doroteiu Ep. Tirului	5	Bonifaciu		4.12	7.44

Duminica SS. Părinți de la Sin. I. ecumenic. GL 6. Inv. 10. Ap.: În zilele acelea socotit-a Pavel.
Fapt. 20, 16—18, 28—36. Ev.: În vremea aceea ridicând Iisus ochii săi la cer. Ioan 17, 1—13.

Dum.	6	CC. PP. Visarion f. d. m. și Ilarion	6	Norbert		4.12	7.45
Luni	7	S. M. Teodot Ep. Anchirei	7	Înima Dnui, Lucreția		4.11	7.45
Marti	8	S. M. M. Teodor Stratilat	8	Medard		4.11	7.43
Merc.	9	P. Chiril Arhiep. Alex.	9	Primus		4.11	7.47
Joi	10	S. M. Tinioteiu Ep. Prusiei	10	Margareta		4.11	7.48
Vin.	11	SS. Apłi Bartolomeu și Varnava ☺	11	Varnavas		4.11	7.48
Sâm.	12	G. P. Onufrie, G. P. Petru din Aton	12	Ioan Fac.		4.11	7.49

Duminica Rusaliiilor. Toate ale Praznicului.

Dum.	13	(+) Sfintele Rusalii	13	(+) Sf. Rusalii		4.10	7.50
Luni	14	(+) Lunia Rusaliiilor	14	(+) Lunia Rusaliiilor		4.10	7.50
Marti	15	(+) Martia Rusaliiilor	15	Vitus		4.10	7.51
Merc.	16	Tihon f.d.m.Ep.Amatun (harti)	16	Beno		4.10	7.51
Joi	17	S. Mii Manoil, Savel și Ismail	17	Adolf		4.10	7.51
Vin.	18	S. M. Leontie (harti) ●	18	Gervasie		4.10	7.51
Sâm.	19	S. Ap. Iuda fratele Domnului	19	Iuliana		4.10	7.51

Duminica tuturor sfinților. GL 8. Inv. 1. Ap.: Fraților, sfinții toți prin credință au biruit.
Evr. 11, 33—39. Ev. Zis-a Domnul învățăceilor săi: tot cela ce va mărturisi pentru Mine.
Matei 10, 32—38.

Dum.	20	M. Metodie Ep. Patarilor	20	Silverius		4.10	7.51
Luni	21	M. Iulian din Tarsis	21	Alois		4.10	7.51
Marti	22	M. Euseb. Ep. Samosat.; Ioana Mironos	22	Paulin		4.11	7.51
Merc.	23	S. M. Agripina	23	Edeltrud		4.11	7.51
Joi	24	(+) Nașterea Sf. Ioan Botezătorul ☺	24	(+) Joia verde		4.11	7.51
Vin.	25	Ca Mă Fevronia	25	Prosper		4.11	7.51
Sâm.	26	C. P. David din Tesalonic	26	Vigilius		4.12	7.51

Duminica 2-a după Rusalii. GL 1. Inv. 2. Ap.: Fraților, mărire și cinste și pace. Rom. 2,
10—16. Ev.: În vremea aceea, umblând Iisus pe lângă marea Galileei. 2 Mat. 4, 18—23.

Dum.	27	C. P. Sams. prim. de străini	27	Ladislau		4.12	7.52
Luni	28	Ad. moașt. SS. Chir și Ioan	28	Leo II.		4.12	7.52
Marti	29	(+) SS. Apostoli Petru și Pavel	29	(+) Petru și Pavel		4.12	7.52
Merc.	30	(+) Adun. (Sob) SS. Apostoli	30	Pavel		4.14	7.52

Iunie.

Povețe economice.

Când e ferbințeală scutește vitele, adăpostindu-le la umbră. Altoește pădureți mai bine după ploaie, și cu deosebire seara și dimineața. Samănă ridichi de toamnă. Când iarba e mai în floare, cosește-o. De pătimesc porcii la grumaz din cauza căldurei, dă-le leacuri pentru stomac. Astfel este în farmacie pulberea de *Heleborus albus*. La cei mari le dai cât ține vârful cuțitului, la cei mici pe jumătate. Sapă viile a 2-a oară înainte ori după înflorire. De umblă furnici la coșnițe, închide calea, ungând cu petrolu scândura pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și struguri pentru iarnă. Samănă rapița.

Prevestirea timpului.

1—6 timp ploios; 7—11 căldură; 12—20 timp ploios; 21—30 timp plăcut.

Notițe:

- 3. Înălțarea Domnului.
Ziua Eroilor. Parastas.
- 6. Dum. sfinților părinți
dela sinodului din Nicea.
- 20. Dum. tuturor sfinților,
începe Octoihul.
- 21—28. Postul sf. Petru.
- 24. Sânzienele (Drăgaica).
- 29. Sânpetru.

Și ceta ce nu va lua Crucea sa și să vie după Mine, nu este Mie vrednic. (Matei 10, 38.)

Iulie,

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 ore

Cuptor.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele răsare apune
Joi	1	SS. Cosma și Damian f.d.m.	1	Teobald		4.14 7.52
Vin.	2	Vestmântul Născ. de D-zeu	2	Cercet. Mariei		4.15 7.52
Sâm.	3	S. M. Iachint, P. Anatolie P. Const. ☿	3	Eliodor		4.16 7.52

Dumineca 3-a după Rusalii. Gl. 2. Inv. 3. Ap.: Fraților, îndreptați fiind prin credință. Romani 5, 1-10. Ev.: Zis-a Domnul: luminătorul trupului este ochiul. 3 Matei 6, 22-33.

Dum.	4	S. P. Andrei Aep. Critului Marta	4	Udalrich		4.16 7.51
Luni	5	(†) C. P. At. al Atonului	5	Domitiu		4.17 7.51
Marți	6	C. P. Sisoe cel mare	6	Pr. Isaia		4.17 7.50
Merc.	7	C. P. Toma, Acachie M. Mă Chiriachi	7	Vilibald		4.18 7.50
Joi	8	S. M. M. Procopie	8	Chilian		4.19 7.49
Vin.	9	S. M. ancratie Ep. Tavromeniei	9	Anatolia		4.20 7.49
Sâm.	10	SS. 45 Mi din Nicopole ☾	10	Amalia		4.21 7.48

Dumineca 4-a după Rusalii. Gl. 3. Inv. 4. Ap.: Fraților, fiind slobozi de păcat. Romani 6, 18-23. Ev.: În vremea aceea, intrând Iisus în Capernaum. 4 Matei 8, 5-13.

Dum.	11	Ma Eufemia	11	Piu I.		4.22 7.48
Luni	12	SS. Mi Proclu și Ilarie; C. P. Mihail	12	Henrich		4.23 7.48
Marți	13	(†) Sob. Archang. Gavril	13	Margareta		4.24 7.47
Merc.	14	S. Ap. Achila	14	Bonaventura		4.24 7.47
Joi	15	SS. M. M. Chiric și Iulita mama lui	15	Împ. Apostol.		4.25 7.46
Vin.	16	S. M. Antinogen	16	Maria B.		4.26 7.45
Sâm.	17	(†) M. Mă Marina ☿	17	Alexie		4.27 7.44

Dumineca 5-a după Rusalii. Gl. 4. Inv. 5. Ap.: Fraților, bunăvoința inimii mele. Romani 10, 1-10. Ev.: În vremea aceea trecând Iisus de ceea parte. 5 Matei 8, 28-9, 1.

Dum.	18	SS. Mi Iachint și Emilian	18	Frideric		4.28 7.43
Luni	19	C. P. Die și C. Mcă Macrina	19	Aurelia		4.29 7.42
Marți	20	(†) Prorocul Ilie	20	Pr. Ilie		4.30 7.41
Merc.	21	CC. PP. Ioan și Simeon; Pr. Iezechil	21	Olga		4.31 7.40
Joi	22	(†) Mironos. Maria Magdalena	22	Maria Magd.		4.32 7.39
Vin.	23	SS. Mi Foca, Trofim, Teofil	23	Apollinarie		4.33 7.38
Sâm.	24	S. M. Mă Christina ☾	24	Christina		4.34 7.37

Dumineca 6-a după Rusalii. Gl. 5. Inv. 6. Ap.: Fraților, având daruri de multe feluri. Romani 12, 6-14. Ev.: În vremea aceea intrând Iisus în corabie. 6 Matei 9, 1-8.

Dum.	25	(†) Adorm. s. Ana; Olimpiada Eupraxia	25	Iacob ap.		4.35 7.36
Luni	26	S. Ermolae, C. Mă Paraschiva	26	Ana		4.37 7.35
Marți	27	(†) S. M. M. Pantelimon	27	Pantelimon		4.38 7.34
Merc.	28	S. Ap. Prohor, Nicanor, T. Parmena	28	Victor		4.39 7.32
Joi	29	S. M. Calinic; Ma Teodota	29	Marta		4.40 7.31
Vin.	30	S. Apli Sila și Silvan	30	Abdon și S.		4.41 7.30
Sâm.	31	S. Dreptul Eudochim	31	Ignatie Loiola		4.42 7.29

Iulie.

Povețe economice.

Curățește șura și podurile, căci secerișul e aci, pe când poartă grijă, să ai bani, ca să poți aduna grânele când sunt bune, însă nu răscoapte, că se scutură o mulțime de grăunțe și nici făina din ele nu e cu spor la aluat. Pe când te apuci de secerat, cucuruzul să fie săpat de a 2-a oară. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedece strugurii în creștere. Înaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemână. Aruncă de-asupra ei pae, ca să nu se înzece. La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se risipească. Acestea țin-le de sămânță, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul băntuit de omizi cu apă de săpun.

Prevestirea timpului.

1—3 ploaie; 4—10 timp plăcut; 11—24 timp ploios, furtună și vânt;
25—31 căldură mare,

Notițe:

20. Sântiile.

31. Lăsat sec. sf. Marie.

*Precum m'a iubit pe Mine Tatăl și eu V-am iubit pe voi.
Rămâneți întru dragostea Mea. (Ioan 15, 9.)*

August,

are 31 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 ore

Măsălar.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele răsare apune
-----------------	-------	---	-------	------------------------------------	-------	-------------------------

Duminică 7-a după Rusalii. Gl. 6. Inv. 7. Ap.: Fraților, datori suntem noi cești tari Rom. 15, 1-7. Ev.: În vremea aceea, trecând Iisus, au mers după dânsul doi orbi. 7 Matei 9, 27-35.

Dum.	1	Scoaterea s. † și SS. Mi Macavei ☉	1	L. s. Petru	♈	4.43 7.28
Luni	2	Aduc. moaștelor s. arhid. Ștefan	2	Porțiuncula	♈	4.44 7.26
Mărti	3	CC. PP. Isachie, Dalmat,	3	Ștefan	♈	4.46 7.25
Merc.	4	SS. 7 Tineri din Efes	4	Dominicus	♈	4.47 7.24
Joi	5	S. M. Eusignie	5	Maria Schnee	♈	4.48 7.22
Vin.	6	(†) Schimbarea la față	6	Schimb. la față	♈	4.49 7.20
Sâm.	7	C. M. Dometie	7	Caietan	♈	4.50 7.19

Duminică 8-a după Rusalii. Gl. 7. Inv. 8. Ap.: Fraților, rogu-vă pe voi. I Cor. 1, 10-17. Ev.: În vremea aceea a văzut Iisus popor. 8 Matei 14, 14-22.

Dum.	8	S. Emilian märt. Ep. Chizicului	8	Chiriac	♈	4.51 7.18
Luni	9	S. Ap. Matia ☾	9	Roman	♈	4.52 7.17
Mărti	10	S. M. și Arhid. Laurentie	10	Laurențiu	♈	4.54 7.16
Merc.	11	S. M. și Arhid. Euplu	11	Susana	♈	4.55 7.14
Joi	12	S. Mii Fotie și Anichit	12	Clara	♈	4.57 7.12
Vin.	13	C. P. Macsim mărturisit.	13	Casian	♈	4.58 7.10
Sâm.	14	Pr. Michea	14	Eusebie	♈	4.59 7.09

Duminică 9-a după Rusalii. Gl. 8. Inv. 9. Ap.: Fraților, ai lui Dumnezeu împreună lucrători. I Cor. 3, 9-17. Ev.: În vremea aceea silit-a Iisus pe ucenicii săi. 9 Matei 14, 22-34.

Dum.	15	(†) Adorm. Născ. de Dumnezeu ☉	15	(†) Înălt. Mariei	♈	5.00 7.08
Luni	16	Ad. icoanei Dlui; S. M. Diomid	16	Rochus	♈	5.01 7.06
Mărti	17	S. M. Miron	17	Bertram	♈	5.03 7.05
Merc.	18	SS. Mii Flor și Lavru	18	Elena	♈	5.04 7.03
Joi	19	S. M. Andreiu Stratilat	19	Ludovic	♈	5.05 7.01
Vin.	20	Pr. Samuil	20	Bernhard	♈	5.06 6.59
Sâm.	21	S. Ap. Tadeu și S. Ma Vassa	21	Anastasia	♈	5.07 6.57

Duminică 10-a după Rusalii. Gl. 1. Inv. 10. Ap.: Fraților, Dumnezeu pe noi apostolii. I. Cor. 4, 9-16. Ev.: În vremea aceea s'a apropiat către Iisus un om. 10 Matei 17, 14-23.

Dum.	22	S. M. Agatonie și Severian ☾	22	Timoteiu	♈	5.08 6.56
Luni	23	S. M. Lup și Irineu	23	Filip	♈	5.10 6.54
Mărti	24	S. M. Eutihie	24	Bartolomeiu	♈	5.11 6.52
Merc.	25	Înt. m. ap. Vartolomei; Tit	25	Ludovic	♈	5.12 6.50
Joi	26	SS. Mii Adrian și Natalia	26	Zefirin	♈	5.14 6.48
Vin.	27	C. P. Pimen	27	Iosif Calas	♈	5.15 6.46
Sâm.	28	C. P. Moisi Arapul	28	Augustin	♈	5.17 6.44

Duminică 11-a după Rusalii. Gl. 2. Inv. 11. Ap.: Fraților, pecetea apostoliei Mele voi sunteți. I Cor. 9, 2-12. Ev.: Zis-a Domnul pilda aceasta: asemănatu-s'a împărăția cerurilor. 11 Matei 18, 23-35.

Dum.	29	(†) Tăierea cap. Sf. Ioan Botezătorul	29	Tăer. c. s. Ioan	♈	5.10 6.42
Luni	30	Alexandru, Ioan, Pavel Patr. Const. ☉	30	Rosa	♈	5.18 6.40
Mărti	31	Brăul Preacuratei Maria	31	Raimund	♈	5.29 6.39

August.

Povește economice.

Continuă cu altoitul. Săpă în jurul pomilor mai tineri. Samănă salată ieratică. Adună sămânțele de legume coapte acum, le curățește și acașă-le în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovăsul, ce-l mai ai. Samănă rapiță. De vezi albinoale că sîd prea mult pe afară, e semn, că n'au ce să lucre. Ridică coșnițele punând sub ele niște bucați de scănduri potrivite. Stupii fără matcă se împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viel. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Pădureșii altoți văzând că nu s'au prins, trebuie din nou altoiți. Protește pomii prea încălcați și răzește poamele prea dese, ca să se poată coace. Atră pentru toamnă și pe la capătul lunii poți și sămăna. Adună simburii dela toate poamele.

Prevestirea timpului.

1—13 vânt; 14—18 timp plios, vânt; 19—23 timp bun; 24—31 ploaie cu timp plăcut.

Notițe:

1—14. Postul Sf. Marii.

6. Probașa.

12. Fote.

19. Sf. Maria mare.

29. Tăcerea capului sf. Ioan

Botezătorul. (Post.)

Nimeni ispitindu-se să zică, că dela Dumnezeu se ispitește, căci Dumnezeu este neispitit de rele, și El pe nimeni nu ispitește. (Iacov 1, 13.)

Septemvrie,

are 30 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 ore

Răpciune.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						răsare	apun
Merc.	1	(†) C. P. Simeon stâlpnicul	1	Egidiu		5.21	6.36
Joi	2	S. M. Mamant și C. P. Ioan Pustn.	2	Stefan		5.23	6.37
Vin.	3	S.M. Antim Ep. Nicomidiei	3	Serafina		5.24	6.36
Sâm.	4	S. M. Vavila Ep. Ant. și Moisi Pr.	4	Rosalia		5.25	6.35

Dumineca 15-a după Rusalii. Gl. 3. Inv. 1. Ap.: Fraților, Dumnezeu carele a poruncit luminii să strălucească. II Cor. 4, 6—15. Ev.: În vremea aceea un legiuitor oarecare s'a apropiat de Iisus. 15 Matei 22, 35—46.

Dum.	5	Pr. Zaharia	5	Laurent		5.26	6.33
Luni	6	Minunea Arhang. Mihail	6	Magnus		5.27	6.26
Marți	7	S. M. Sozont	7	Regina		5.29	6.24
Merc.	8	(†) Nașterea Născ. de Dumnezeu	8	(†) Nașt. Mariei		5.30	6.25
Joi	9	(†) SS. PP. Ioachim și Ana	9	Gorgonie		5.31	6.28
Vin.	10	S. Minodora, Mitrodora, Nimfodora	10	Nicolae Tol.		5.33	6.29
Sâm.	11	Ca Mcă Teodora; S. M. Diodor	11	Protus		5.34	6.11

Dumineca înaintea Înălțării Crucii. Gl. 4. Inv. 2. Ap. Fraților, vedeți cu ce fel de litere. Galateni 6, 11—18. Ev.: Zis-a Domnul: nimeni nu s'a suit la cer. Ioan 3, 13—17.

Dum.	12	S. M. Avtonom	12	Macedoniu		5.35	6.17
Luni	13	S. M. Corneliu Sutașul	13	Matern		5.36	6.14
Marți	14	(†) Înălțarea Cinstitei Cruci	14	Înălț. Crucii		5.37	6.13
Merc.	15	S. M. M. Nichita; Cuv. Visarion	15	Nicodem		5.38	6.11
Joi	16	S. M. Mă Eufemia	16	Ludmila		5.40	6.09
Vin.	17	S. M. Mă Sofia și ficele ei	17	Hildegard		5.41	6.07
Sâm.	18	C. P. Eumenie făc. de minuni	18	Toma Ap.		5.43	6.05

Dumineca după Înălțarea Crucii. Gl. 5. Inv. 3. Ap.: Fraților, știind că nu se îndreptează omul. Galateni 2, 16—20. Ev.: Zis-a Domnul: Căla ce voește să vină după Mine. Marcu 8, 34—9, 1.

Dum.	19	S. Mi Trofim, Savatie, Dorimedont	19	Ianuarie		5.44	6.03
Luni	20	S. M. Eustatie și fiii săi	20	Eustachie		5.45	6.03
Marți	21	S. Ap. Codrat din Magnesia	21	Mateiu ev.		5.46	6.02
Merc.	22	S. M. Foca făcăt. de minuni	22	Maurițiu		5.47	5.00
Joi	23	(†) Zăm. S. Ioan Botezăt.	23	Tecla		5.49	5.58
Vin.	24	S. M. Tecla	24	Rupert		5.50	5.57
Sâm.	25	C. Mcă Eufrosina d. Alex.	25	Cleopa		5.52	5.54

Dumineca 18-a după Rusalii. Gl. 6. Inv. 4. Ap. Fraților, căla ce seamănă cu scumpete. II Cor. 9, 6—11. Ev.: În vremea aceea sta Iisus lângă lacul Ghenezaretului. 1 Luca 5, 1—11.

Dum.	26	(†) Adormirea S. Ioan Ev.	26	Ciprian		5.53	5.49
Luni	27	S. M. Calistrat	27	Cosma și Dam		5.54	5.47
Marți	28	C. P. Chariton Mărturisit.	28	Vencisl. reg.		5.55	5.46
Merc.	29	C. P. Chiriac Sihastrul	29	Mihail Arhan.		5.56	5.44
Joi	30	S. M. Grigorie Aep. Armeniei	30	Ieronim		5.58	5.41

Septemvrie.

Povețe economice.

În luna aceasta se începe culesul fructelor. Soiurile iernatice se culeg cu mâna și se împartesc în clase după mărime și frumsețe, să aibă un preț mai bun. Înainte de a le așeza în pivniță se întind la soare, ca să iese umezeala din ele. — Fă gropile pentru altoii, ce vorești a-i sădi mai târziu în toamnă. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui să-i poată străbate. Samănă bucate tomatice. Nu fi sgârcit la sămănat, că te vei căi la secerat. Pe la capătul lunii se ia mierea dela stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să poată încă aduna. Livezile prăjite de arșița soarelui, pe unde vezi c'a secat colțul ierbii, le samănă cu sămânță de iarbă și flori de fân.

Prevestirea timpului.

1—12 timp plăcut; 13—18 vânt cu ploaie; 19—23 timp plăcut; 24—27 brumă; 28—30 dimineața răcoare și peste zi plăcut.

Notițe:

1. Incep. anului bisericesc.
8. Sf. Mărie-mică.
14. Ziua Crucii. (Post.)

De acum nu mai sunteți străini și nemernici, ci împreună cetățeni cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu. (Efeseni 2, 19.)

Octombrie,

are 31 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 ore

Brumărel.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						răsare	apune
Vin.	1	S. Ap. Anania C. P. Roman cânt.	1	Remigiu		5.59	5.39
Sâm.	2	S. M. Ciprian; P. Ma Iustina fecloara	2	Leodegar		6.01	5.37
Duminica 19-a după Rusalii. Gl. 7. Inv. 5. Ap.: Fraților, Dumnezeu și Tatăl. II Cor. 11, 31—12, 1—9. Ev.: Zis-a Domnul: precum voiți ca să vă facă vouă oamenii. 2 Luca 8, 31—36.							
Dum.	3	S. M. Dionisie Areopagitul	3	Candid		6.02	5.35
Luni	4	S. P. Ieroteiu Ep. Atenei	4	Francisc Ser.		6.03	5.36
Mărți	5	S. Mă Aretina	5	Placid		6.04	5.38
Merc.	6	(†) S. Ap. Toma	6	Bruno		6.05	5.34
Joi	7	SS. Mi Serghie și Vach	7	Iustina		6.07	5.22
Vin.	8	Ca maică Pelaghia	8	Brigita		6.08	5.24
Sâm.	9	(†) Ap. Iacob și C. P. Andronic	9	Dionisie		6.10	5.22
Duminica 20-a după Rusalii. Gl. 8. Inv. 6. Ap.: Fraților, arăt vouă că Evanghelia. Gal. 1, 11—19. Ev.: În vremea aceea mergea Iisus într-o cetate ce se chema Nain. 3 Luca 7, 11—16.							
Dum.	10	SS. Mi Eulampie și Eulampia	10	Francisc Bor.		6.11	5.20
Luni	11	(†) S. ap. Filip; C. Teofan m.	11	Nicasiu		6.12	5.20
Mărți	12	S. Mi Arov. Tarah, Andronic	12	Maximilian		6.13	5.19
Merc.	13	SS. Mi Carp și Papil	13	Coloman		6.15	5.17
Joi	14	(†) Cuv. Paraschiva	14	Calistus		6.16	5.15
Vin.	15	C. M. Lucian Preotul Antiohiei	15	Teresia		6.18	5.13
Sâm.	16	S. M. Loghin Sutașul	16	Gallus		6.19	5.11
Duminica 21-a după Rusalii. Gl. 1. Inv. 7. Ap.: Fraților, știind că nu se îndreptează. Gal. 2, 16—20. Ev.: Zis-a Domnul: eșit-a semănătorul să samente. 4 Luca 8, 5—15.							
Dum.	17	Pr. Osie; C. M. Andrei din Crit.	17	Hedvig		6.20	5.09
Luni	18	S. Ap. și Ev. Luca	18	Luca ev.		6.21	5.08
Mărți	19	Pr. Ioil și S. M. Var.	19	Petru d. Alc.		6.22	5.07
Merc.	20	S. M. M. Artemie	20	Felician		6.24	5.05
Joi	21	C. P. Ilarion cel mare	21	Ursula		6.25	5.03
Vin.	22	S. P. Averchie Ep. Ieropolei	22	Cordula		6.26	5.01
Sâm.	23	S. Ap. Iacob frat. Dlui	23	Ioan Cap.		6.28	4.59
Duminica 23-a d. Rusalii. Gl. 2. Inv. 8. Ap.: Fraților, Dumnezeu bogat fiind într-o milă. Efes. 2, 4—10. Ev.: În vremea aceea venit-a Iisus cu corabia în lătura Gadarenilor. 6 Luca 8, 26—39.							
Dum.	24	S. M. M. Areta	24	Rafail Archan.		6.29	4.58
Luni	25	SS. Mii Notarie, Marcian, Martirie	25	Chrisant		6.30	4.57
Mărți	26	(†) Sf. M. M. Dimitrie	26	Amand		6.32	4.56
Merc.	27	S. M. Nestor	27	Frument		6.34	4.54
Joi	28	SS. Mi Terentie și Neonila	28	Sim. și Iuda		6.35	4.52
Vin.	29	S. Ma Anastasia; C. P. Avramie	29	Narcis		6.37	4.51
Sâm.	30	SS. Mi Zinovie și Zinovia sora sa	30	Claudie		6.38	4.49
Duminica 22-a după Rusalii. Gl. 3. Inv. 9. Ap.: Fraților, vedeți cu ce fel de litere. Gal. 6, 11—18. Ev.: Zis-a Domnul: era un om oarecare bogat. 5 Luca 16, 19—31.							
Dum.	31	Ap. Stachie, Amplie, Narcis, Urban,	31	Wolfgang		6.39	4.48

Octomvrie.

Povețe economice.

Culesul fructelor ține încă. Grijește, nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrezesc. Straturile, din cari s'au scos legumele, trebuie săpate din nou, ca peste iarnă să degere. Răsădește în straturi bine lucrate sălătă iernatică. Culege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, — se curățesc de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță ori groapă. Îndată ce am gătat cu săpsutul se ară numai decât pământul menit a se semăna de cu primăvară, gerul și frigul de peste iarnă îl îmbunătățește. Când e la culesul viilor, strugurii trebuie clasificați după cum sunt, unii putrezi, alții copti. Numai așa putem face bani cum se cuvine, dacă producem mai multe feluri de vin.

Prevestirea timpului.

1—15 nouros și vânt; 16—23 timp plăcut; 24—26 timp ploios cu ceață; 27—31 vânt și ploaie.

Notițe:

- 14. Vinerea mare.
- 25. Ziua nașterii M. S.
Regelui (se serbează la
8 Noemvrie).
- 26. Sânmadrul.

Iubirea de străini să nu o uitați: că prin aceasla oarecarii neștiind au primit oaspeți pe ingeri. (Evrei 13, 2.)

Noemvrie,

are 30 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Brumar.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele răsare apune
Luni	1	SS. f.d.m. fără de arg. Cosma, Damian	1(+)	Toți Sfinții		6.41 4.47
Mărti	2	SS. Mi Achindin, Pigasie	2	Pomen. răpos.		6.42 4.45
Merc.	3	SS. Mi Achepsina, Aitala, Iosif	3	Hubert		6.44 4.43
Joi	4	C. P. Ioan. c. m., Mii Nicandro, Ermeu	4	Carol Bor.		6.45 4.41
Vin.	5	SS. Mii Galacteon și Epistimia soția sa	5	Emeric		6.46 4.40
Sâm.	6	S. P. Pavel mărt. Patr. Const.	6	Leonard		6.47 4.38

Duminea 24-a după Rusalii. Gl. 4. Inv. 10. Ap.: Fraților, Hristos este pacea noastră. Ef. 2, 14—22. Ev.: În vremea aceea venit-a către Iisus un om căruia era numele Iair. 7 Luca 8, 41—56.

Dum.	7	SS. 33 Mart. din Melatina	7	Engelbert		6.49 4.37
Luni	8	(+) SS. Arhangheli Mihail și Gavril	8	Gottfried		6.51 4.36
Mărti	9	SS. Mii Onisifor, Porfirie; Ca mca Matrona	9	Teodor		6.52 4.35
Merc.	10	S. Ap. Erast și Olimp; M. Orest	10	Andrei		6.54 4.34
Joi	11	SS. Mi Mina Victor și Vichentie	11	Martin		6.55 4.33
Vin.	12	S. P. Ioan milos.; C. P. Nil	12	Cunibert		6.57 4.32
Sâm.	13	(+) S. P. Ioan gură de aur	13	Stanislau		6.58 4.31

Duminea 25-a după Rusalii. Gl. 5. Inv. 11. Ap.: Fraților, vă rog eu legatul întru Domnul. Ef. 4, 1—7. Ev.: În vremea aceea venit-a un legiutor la Iisus. 8 Luca 10, 25—37.

Dum.	14	(+) S. Ap. Filip	14	Venerand		7.00 4.30
Luni	15	S. M. Gurie, Salmona și Aviv	15	Leopold		7.01 4.29
Mărti	16	(+) S. Ap. și Ev. Mateiu	16	Otmar		7.02 4.28
Merc.	17	P. Grigorie Ep. Neocesareei f. d. m.	17	Grigorie Teol.		7.03 4.27
Joi	18	SS. Mi Platon și Roman	18	Odo		7.05 4.26
Vin.	19	Pr. Avdie și S. M. Varlaam	19	Eisabeta		7.06 4.25
Sâm.	20	C. Proclu Aep. Cons.; Grigorie Decap	20	Felix		7.08 4.24

Duminea 26-a după Rusalii. Gl. 6. Inv. 1. Ap.: Fraților, ca filii luminei să umblați. Ef. 5, 9—19. Ev.: Zis-a Domnul pilda aceasta : unui om bogat foarte i-a rodit țarina. 9 Luca 12, 16—21.

Dum.	21	(+) Intrarea în biserică	21	(+) Într. în biser.		7.09 4.23
Luni	22	S. Ap. Filimon	22	Cecilia		7.10 4.23
Mărti	23	S. P. Amiloche Ep. Iconiei	23	Clement		7.11 4.22
Merc.	24	M. Mă Ecaterina; S. M. M. Mercurie	24	Ioan		7.12 4.21
Joi	25	SS. Mii Clement și Petru din Alex.	25	Ecaterina		7.14 4.20
Vin.	26	CC. PP. Alimpie și Nikon.	26	Conrad		7.15 4.19
Sâm.	27	S. M M. Iacob Persul	27	Virgil		7.17 4.19

Duminea 30-a după Rusalii. Gl. 7. Inv. 2. Ap.: Fraților, îmbrăcați-vă ca niște aleși. Col. 3, 12—16. Ev.: În vremea aceea, un om oarecarele s'a apropiat de Iisus. 13 Luca 18, 18—27.

Dum.	28	C. P. Stefan c. n. S. M. Irinarch	28	Sosten		7.18 4.18
Luni	29	SS. Mi Paramon și Filumen	29	Saturnin		7.19 4.17
Mărti	30	(+) S. Ap. Andrei	30	Andrei ap.		7.20 4.17

Noemvrie.

Povețe economice

Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voești a-i sădi în primăvară. Curățește ouăle de omidă. Apără altoii mai tineri în contra iepurilor. Spoiește trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balebă de vită și sânge, amestecă-le toate împreună. În grădina de legume lucrările trebuie terminate. În jurul pomilor se pune gunoiu putred și se întrupează pământului. — La fertul mustului trebuie să fim luători de seamă, ca să nu se întâmple nici prea repede, dar nici prea încet. În cazul dintăii acoperim butea cu o haină de lână, în cel din urmă o stropim cu apă rece. Curățenia face foarte mult. Buțile să le ținem tot pline. Fructele ce dau spre putrezire trebuie delăturate. — Frunzele picate se adună și se pun grămadă, amestecându-se cu gunoiu ori pământ. Din ele se face un gunoiu foarte bun.

Prevestirea timpului.

1—3 timp plăcut; 6—11 vânt și zăpadă; 16—20 timp plăcut; 21—23 timp ploios și ceață; 24—30 timp plăcut, ger.

Notițe:

- 8. Sf. Arhangheli.
Ziua numelui M. S.
Regelui Mihai I.
Doxologie.
- 14. Lăsatul secului.
- 15. Incepe postul Crăciunului.

Cu înțelepciune să umblați către cei de afară, răscumpărând vremea. (Col. 4, 5.)

Decembrie,

are 31 zile

Ziua are 9 și noaptea 15 ore

Indreă.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						răsare	apune
Merc.	1	Pr. Naum și Filaret îndur.	1	Natalia		7.21	4.17
Joi	2	Pr. Avacum	2	Bibiana		7.22	4.17
Vin.	3	Pr. Sofronie	3	Francisc Xav.		7.23	4.16
Sâm.	4	(†) S. Ma Varvara; C. P. Ioan Damascen	4	(†) Barbara		7.25	4.16

Duminea 27-a după Rusalii. Gl. 8. Inv. 3. Ap.: Fraților, întăriți-vă întru Domnul. Ef. 6, 10—17. Ev. In vremea aceea, învăța Iisus într-una din sinagoge. 10 Luca 13, 10—17.

Dum.	5	P. S. Sava cel sfințit	5	Sava		7.26	4.15
Luni	6	(†) Păr. Ier. Nicolae	6	(†) S. Nicolae		7.27	4.15
Mărți	7	S. P. Ambrose Ep. Medioanului	7	Ambrosie		7.28	4.15
Merc.	8	C. P. Patapie	8	(†) Zămis. Născ.		7.29	4.15
Joi	9	Zămisirea S. Anei	9	Leocadia		7.30	4.15
Vin.	10	SS. Mi Mina, Ermogen, Eugraf	10	Iudita		7.31	4.15
Sâm.	11	C. P. Danil Stălpnicul	11	Damasus		7.32	4.15

Duminea 28-a după Rusalii. Gl. 1. Inv. 4. Ap.: Fraților, mulțumim lui Dumnezeu. Col. 1, 12—18. Ev.: Zis-a Domnul pilda aceasta: un om oarecare a făcut cină mare. 11 Luca 14, 16—24

Dum.	12	(†) S. P. Spiridon f. d. m.	12	Maxentie		7.33	4.15
Luni	13	SS. Mi Axenta, Eug., Orest, Ma Lucia fec.	13	Lucia		7.34	4.15
Mărți	14	SS. Mi Tirs, Calnic, Fimon, Apolon	14	Spiridon		7.35	4.15
Merc.	15	S. M. Elefterie; S. P. P. cel din Latro	15	Celian		7.36	4.16
Joi	16	Pr. Agheu	16	Adelaida		7.37	4.16
Vin.	17	Pr. Danil și cei 3 coconi	17	Lazar		7.38	4.16
Sâm.	18	S. M. Sebastian; S. P. Modest Aep.	18	Gratian		7.38	4.17

Duminea înainte de Nașterea Domnului, a Strămoșilor. Gl. 2. Inv. 5. Ap.: Fraților, prin creștină Avram. Evrei 11, 9—10; 32—40. Ev.: Cartea neamului lui Iisus Hristos. Matei 1, 1—25

Dum.	19	S. M. Bonifaciu	19	Nemesiu		7.39	4.17
Luni	20	S. M. Ignatie purtătorul de Dzeu	20	Liberat		7.39	4.17
Mărți	21	S. Ma Iul. din Nicomidia	21	Toma		7.39	4.18
Merc.	22	M. Mă Anastasia	22	Dimitrie		7.39	4.18
Joi	23	Sfinții 10 M. din Crit	23	Victoria		7.39	4.19
Vin.	24	C. Mă Eughenia	24	Adam și Eva		7.40	4.20
Sâm.	25	(†) Nașterea Domnului	25	(†) Nașt. Domnului		7.40	4.21

Duminea după Nașterea Domnului. Gl. 3. Inv. 6. Ap. Fraților, arăt vouă că Evanghelia. Gal. 1, 11—19. Ev.: Iar după ce s'au dus Magii. Matei 2, 13—23.

Dum.	26	(†) Soborul Preacuratei	26	(†) Ștefan		7.41	4.21
Luni	27	(†) Arhidiaconul Ștefan	27	Ioan ev.		7.41	4.21
Mărți	28	SS. 29 mii Mi arși în Nicomidia	28	Pruncii nevin.		7.42	4.22
Merc.	29	SS. 14 mii pruncii uciși de Irod (harți)	29	Toma		7.43	4.22
Joi	30	S. Ma Anisia; C. Zotie preotul	30	David		7.43	4.23
Vin.	31	C. M. Melania Romana (harți)	31	Silvestru		7.43	4.23

Germania. Republică. Cancelar: Adolf Hitler.
Grecia. Regat. (Țara e sub ocupație italiană.)
Italia. Rege-împărat: Victor Emanuil III., domnește din 29 Iulie 1900.
Iugoslavia. Regat. (Țara e sub ocupație germană.)
Norvegia. Regat. (Țara e sub ocupație germană.)
Olanda. Regat. (Țara e sub ocupație germană.)
Portugalia. Republică, Președinte: General Carmona.
Rusia. Republică bolșevică. Președinte I. Stalin.
Spania. Condusă de Generalissimul (Caudillo) Franco.
Suedia. Rege: Gustav V., domnește din 8 Decembrie 1907.
Turcia. Republică, președinte: Ismet Inonu.
Ungaria, se ține regat, regent amiralul Horthy.

ADRESE MAI IMPORTANTE IN CAPITALA BUCUREȘTI

Patriarhia română: Dealul Mitropoliei.
Localul Sf. Sinod: Biserica Antim. Str. Antim 29.
Consiliul central bisericesc: Str. Maria Rosetti 63.

MINISTERE:

Culturii naționale și al Cultelor: Str. Spiru Haret 12.
de Culte și Arte: Str. General Berthelot 28.
de Interne: Str. Bănu Manta.
de Finanțe: Calea Victoriei 152.
de Externe: Șoseaua Bonaparte 1 (Piața Victoriei).
de Apărare Națională: Piața V. Mărăcineanu 5.
de Armament: Gl. Budișteanu 16.
de Economie Națională: Calea Victoriei 133.
de Lucrări publice și Comunicații: Bulevardul Elisabeta 27
 (vis-à-vis de Cismigiu).
Sănătate și Ocrotiri Sociale: Calea Plevnei 17.
 încă: Bulevardul Take Ionescu 4.
de Justiție: Bulevardul Elisabeta 35.
de Agricultură: Bulevardul Carol 2.
de Propagandă: Str. Wilson 8.
Președinția Consiliului de Miniștri: Șoseaua Bonaparte 1.

O F I C I I:

Direcțiunea generală a C. F. R.: Gara de Nord.
Direcțiunea generală a Vămirilor: Calea Victoriei 123 (Min. de finanțe).
Camera de comerț: Str. Bursei 4.
Sfatul negustoresc: Calea Victoriei 30.

Prefectura poliției: Calea Victoriei 21.
Oficiul național de Turism: Str. Vilson 8.
Oficiul central de licitații: Piața Amzei 6.
Dir. gen. a Monopolului alcoolului: Lipscani 20.
Siguranța generală a Statului: Bulevardul Carol 46.
Oficiul pentru controlul străinilor: Bulevardul Schitul Măgureanu
 (lângă Cișmigiu).
Oficiul național I. O. V.: Str. Barthelot 24.
Oficiul de plasare: Str. Sf. Voevozi 26.

SOCIETĂȚI:

Soc. ort. naț. a Femeilor Române: Calea Moșilor 148.
Asociația generală a clerului ort. rom.: Str. Sf. Apostoli 35.
Societatea Cultul Eroilor: Dealul mitropoliei.
Casa de Economii a Clerului ort.: Str. Maria Rosetti 63.

POȘTA.

1. Pentru o scrisoare simplă adresată Loco 7 Lei
2. Pentru celelalte localități din țară:

Pentru o scrisoare închisă până la	20 grame	9 "
" " " " " "	50 "	12 "
" " " " " "	100 "	17 "
" " " " " "	250 "	30 "
" " " " " "	500 "	51 "
" " " " " "	750 "	72 "
" " " " " "	1000 "	92 "
3. Peste 1 kgr. se primesc ca mesagerii.
4. Taxa de recomandare în regimul intern pentru fiecare obiect pe lângă taxele de mai sus 11 "
5. Una carte poștală 5 "
6. " " " cu răspuns plătit 9 "
7. " " " militară, expediată numai de militari în termen încazarmați 2 "
8. Una carte poștală ilustrată cu felicitări 5 "
9. " " " " cu orice conținut 6 "
10. Taxa de expres lângă celelalte taxe 20 "
11. Pentru o carte de vizită expediată deschis și cu conținutul de felicitare sau condoleanțe 250 "
12. Pentru o carte de vizită expediată deschis cu orice conținut . . 450 "
13. Anunțuri funebre 450 "

Pentru trimiterea de bani: mandatul poștal costă 4 Lei, iar pentru suma trimisă câte 130 Leu de fiecare sută de Lei, până la 5 mii Lei.

Dela	5.000 Lei	până la	10.000 Lei	de fiecare	mie câte	Lei	6:30
"	10.001	"	"	"	"	"	3:90
"	20.001	"	"	"	"	"	2:60
"	50.001	"	"	"	"	"	1:30

La fiecare mandat 1 Leu aviație. Plus taxa de factaj, adică pentru plata la domiciliu, obligatoriu la prezentare:

Pentru un mandat până la	200 Lei	2 Lei
" " "	1.000	4 "
" " "	5.000	7 "
" " "	10.000	13 "
Peste 10.000	"	26 "

TAXELE DE TIMBRU.

Cereri către autorități publice 10 Lei timbru fiscal.

Certificate dela autorități 20 Lei timbru fiscal.

Certificate de naștere, de cununie, de moarte 10 Lei timbru fiscal.

Legalizări de copii la notari publici 90 Lei.

Copii autentice de acte 90 Lei.

Pașapoarte pe 3 luni 500 L. + 2 L. + 500 L. turistic + 2 L. aviație

" 6 " 750 " + 2 " + 500 " " + 2 " "

" 1 an 1000 " + 2 " + 500 " " + 2 " "

Facturi până la suma de 30.000 se aplică pentru impozitul 10‰ timbre speciale de factură, iar pentru impozitul proporțional de 1.70‰ timbre fiscale obișnuite. — Facturilor ce depășesc suma de 30.000 Lei se aplică pentru impozitul de 10‰ timbre speciale de factură (până la o sumă de 300 Lei), iar tot ce întrece această sumă, împreună cu impozitul proporțional de 1.70‰ se varsă în numerar la Administrația financiară în orașe și la Perceptorate în comune.

Pentru suma facturei	100 Lei	Impozit propor- țional 1.70‰	2 Lei	10‰ timbre spe- ciale de factură	10 Lei	autorități fiscale	1 Lei
"	200	"	4	"	10	"	1
"	500	"	9	"	10	"	1
"	1100	"	19	"	20	"	2
"	2100	"	36	"	30	"	3
"	5100	"	87	"	60	"	6
"	10100	"	172	"	110	"	11
"	15000	"	255	"	150	"	15

Note: Timbrul de 10‰ se va aplica numai prin timbre fiscale de factură. — Acest timbru se va calcula conform art. 34 din legea timbrului prin rotundirea fracțiunilor de sute în mii întreg. — Ministerul de Finanțe cu ordinul No. 400.001 din 1 Aprilie 1942 a redus cota de impozit proporțional (prev. de art. 8 din legea timbrului) dela 2‰ la 1‰ pentru vânzările efectuate de agricultori, cu amănuntul.

Chitanțele ; prin nouile legiuri dela 1 Aprilie 1942 și cari sunt numai de ordin unificator și progresiv se va proceda cu dănele în ce privește timbrarea întrebuintând timbre mobile fiscale de chitanțe duble.

Pentru o chitanță de	100— 10.000 Lei	timbru fiscal	5 Lei.
" " "	10.001— 50.000	" " "	15 "
" " "	50.001—100.000	" " "	30 "
" " "	100.001—200.000	" " "	40 "

Notă: Timbrul fiscal crește cu câte 10 Lei pentru fiecare sută de mii de Lei fără a se fracționa. — Ministerul de Finanțe cu ordinul No. 400.001 din 1 Aprilie 1942, a redus cota de impozit proporțional (prev. de art. 8 lit. a. din legea timbrului) dela 2% la 1% pentru vânzările efectuate de agricultori, cu amănuntul. — Furniturile însă își păstrează și mai departe regimul art. 15 și 3 din legea timbrului. — Impozitul de 1% se poate achita prin aplicare de timbre speciale de factură pe actul de vânzare care nu depășește valoare de 20.000 Lei.

ASOCIAȚIA CLERULUI.

Despărțămintele *Asociației clerului „A. Șaguna”* vor avea să țină *primăvara adunare generală* (cât se poate în postul mare), căreia a doua zi îi urmează misiuni interne, cu meditații religioase, cu mărturisirea și cuminerea preoților, iar *toamna* se întrunesc în *conferință pastorală*.

Despărțămintele se împart în *cercuri religioase*, cari trebuiesc ținute cât de des.

Fiecare preot să se înscrie membru la Asociație, să achite taxa de 50 Lei anual și să contribuie la fondul de propagandă.

Organizați fără amănare cercurile religioase în cadrul despărțămintelor Asociației „Andrei Șaguna” a clerului!

Intemeiați pretutindenea instituția „*Caselor Culturale*” la sate pe temeiul statutelor tip!

Inițiați înființarea „*Reuniunilor de femei*” și desăvârșiți organizarea tinerimei în societatea „Sf. Gheorghe”!

Abonați

„Revista Teologică”

din Sibiu

Abonamentul 450 Lei anual.

BISERICA AUTOCEFALĂ ORTODOXĂ A ROMÂNIEI

Se compune din 20 eparhii și anume: 14 episcopii sufragane și 6 mitropolii, respectiv arhiepiscopii. Arhiepiscopul și Mitropolitul Ungro-Vlahiei poartă titlul de Patriarh, cu sediul în București.

Conducerea Bisericii în cele spirituale o are *Sfântul Sinod*, care se compune din toți mitropoliții, episcopii, arhieriei-vicari și episcopul armatei și este prezidat de I. P. S. Sa Patriarhul.

A) MITROPOLIA UNGRO-VLAHIEI

cuprinde eparhiile:

1. **Arhiepiscopia Bucureștilor**, cu reședința în București.
Arhiepiscop și Mitropolit: *I. P. S. Sa Nicodim Munteanu*, Patriarh al României.
Vicari arhiepiscopești: *P. S. Sa arhierul Veniamin Pocitan Ploșteanul* și *P. S. Sa arhierul Emilian D. Antal Târgovișteanul*.
2. **Episcopia Buzăului**, cu reședința în Buzău.
Scaunul de episcop vacant.
Episcop locotenent: *P. S. Sa arhierul Valeriu Moglan Botoșăneanul*.
3. **Episcopia Tomisului**, cu reședința în Constanța.
Episcop: *P. S. Sa Gherontie Nicolau*.
Vicar: *P. S. Sa arhierul Galaction Gordun Silistreanul*.

B) MITROPOLIA MOLDOVEI și SUCEVEI

cu eparhiile:

1. **Arhiepiscopia Iașilor**, cu reședința în Iași.
Arhiepiscop și Mitropolit: *I. P. S. Sa Dr. Irineu Mihălcescu*.
Vicar: *P. S. Sa arhierul Valeriu Moglan Botoșăneanul*.
2. **Episcopia Romanului**, cu reședința în Roman.
Episcop: *P. S. Sa Lucian Triteanu*.
Vicar: *P. S. Sa arhierul Ilarion Mircea Băcăoanul*.

3. **Episcopia Huşilor**, cu reşedinţa în Huşi.
Episcop: *P. S. Sa Grigorie Leu.*
4. **Episcopia Dunaării de jos**, cu reşedinţa în Galaţi.
Episcop: *P. S. Sa Cosma Petrovici.*

**C) MITROPOLIA ARDEALULUI, BANATULUI, CRIŞANEI
şi MARAMURĂŞULUI**
cu eparhiile:

1. **Arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu**, cu sediul în Sibiu.
Arhiepiscop şi Mitropolit: *I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan.*
2. **Episcopia Aradului, Ienopolei şi Hălmeagului**, cu reşedinţa în Arad.
Episcop: *P. S. Sa Dr. Andrei Magieru.*
3. **Episcopia Caransebeşului**, cu reşedinţa în Caransebeş
Episcop: *P. S. Sa Veniamin Nistor.*
4. **Episcopia Orăzii**, cu reşedinţa în Oradea
(o parte sub ocupaţie maghiară).
Episcop: *P. S. Sa Dr. Nicolae Popoviciu, în Beiuş.*
5. **Episcopia Vadului, Feleacului şi Clujului**, cu reşedinţa în Cluj
(o parte sub ocupaţie maghiară).
Episcop: *P. S. Sa Nicolae Colan.*
6. **Episcopia Timişorii**, cu reşedinţa în Timişoara.
Episcop: *P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu.*
7. **Vicariatul ort. rom. al Alba-Iuliei**, pentru credincioşii Episcopiei Clujului.
Vicar: *prot. Alexandru Baba.*

D) MITROPOLIA BUCOVINEI
cu eparhiile:

1. **Arhiepiscopia Cernăuţilor**, cu reşedinţa în Cernăuţi.
Arhiepiscop şi Mitropolit: *I. P. S. Sa Tit Simedrea.*
Vicar arhiepiscopesc: *P. S. Sa arhiereul Eugen Laiu Suceveanul.*
2. **Episcopia Hotinului**, cu reşedinţa în Bălţi.
Scaunul de episcop vacant.
Episcop locotenent: *P. S. episcop al Armatei Dr. Partenie Ciopron.*
3. **Episcopia Maramurăşului**, cu reşedinţa în Sighet
(sub ocupaţie maghiară).
Episcop: *P. S. Sa Dr. Vasile Stan, în Sibiu.*

E) MITROPOLIA BASARABIEI
cu eparhiile:

1. **Arhiepiscopia Chişinăului**, cu reşedinţa în Chişinău.
Scaunul de arhiepiscop vacant.
Arhiepiscop locotenent: *P. S. Sa arhiereul Efrem Enăchescu Tighineanul.*

2. Episcopia Cetății Albe-Ismail, cu reședința în Ismail.

Scaunul de episcop vacant.

Episcop locotenent: *P. S. Sa Policarp Morușca*, episcopul Românilor din America.

F) MITROPOLIA OLTENIEI

cu eparhiile:

1. Arhiepiscopia Râmnicului-Noului Severin, cu reședința în Craiova.

Arhiepiscop și Mitropolit: *I. P. S. Sa Nifon Criveanu*.

2. Episcopia Argeșului, cu reședința în Curtea de Argeș.

Scaunul de episcop vacant.

Episcop locotenent: *P. S. Sa arhiereul Emilian D. Antal Târgovișteanu*.

G) INSPECTORATUL CLERULUI MILITAR,

având sediul în Alba-Iulia.

Episcop: *P. S. Sa Dr. Partenie Ciopron*.

H) Episcopul misionar pentru Românii ortodocși din Țările apusene și America: *P. S. Sa Policarp Morușca*, cu reședința în Cleveland, Ohio.
(Astăzi episcop locotenent în Ismail)

MARELE CONGRES NAȚIONAL-BISERICESC.

Conducerea chestiunilor administrative ale Bisericii ortodoxe române o are, în baza Legii și Statutului de organizare, *Marele Congres Național-Bisericesc* prin organele sale executive: Consiliul central bisericesc și Eforia Bisericii.

Marele Congres Național-Bisericesc are ca membrii de drept toți mitropoliții, episcopii, arhiereii-vicari și câte șase membrii delegați de adunările eparhiale ale fiecărei eparhii (2 clerici și 4 mireni).

MITROPOLIA ARDEALULUI.

(REȘEDINȚA: SIBIU).

1. Ierarhii Mitropoliei.

Arhiepiscop și Mitropolit:

Înalt Prea Sfinția Sa Domnul Dr. Nicolae Bălan.

Episcopii eparhiați:

Prea Sfinția Sa Domnul Dr. Andrei Magieru, episcopul Aradului.

Prea Sfinția Sa Domnul Veniamin Nistor, episcopul Caransebeșului.

Prea Sfinția Sa Domnul Dr. Nicolae Popoviciu, episcopul Oradiei.

Prea Sfinția Sa Domnul Nicolae Colan, episcopul Vadului, Feleacului și Clujului cu reședința în Cluj.

Prea Sfinția Sa Domnul Dr. Vasile Lazarescu, episcopul Timișorii.

2. Sinodul episcopesc mitropolitan.

Președinte: Arhiepiscopul și mitropolitul.

Membrii: PP, SS, LL, episcopii eparhiali și arhieriei vicari.

Consilieri: Demnitarii mitropolitani.

3. Demnitarii mitropolitani.

Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit, rector i. p. al Acad. teologice în Sibiu.

Dr. Iustin Suciu, arhimandrit, profesor de teologie i. p. în Arad.

Teodor Scorobet, arhimandrit, consilier și vicar arhiep. în Sibiu.

Dr. Laurențiu Busuioc, arhimandrit, prof. Acad. teol. în Caransebeș.

Ioan Dinu, protos. și vicar al episcopiei ort. rom. în Oradea.

Consistorul mitropolitan.

Senatul bisericesc.

Ordinari:

Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit, fost rector al Academiei Andreiane, Sibiu.

Dr. Ioan Lupăș, protopresbiter, profesor univ., Cluj-Sibiu.

Procopie Givulescu, protopop în Radna.

Romul G. Ancușă, ic. st., consilier eparhial, Caransebeș.

Teodor Scorobet, arhimandrit, consilier și vicar arhiepiscopesc, Sibiu.

Un loc vacant.

Suplenți:

Traian Oprea, protopop pens., Timișoara.

Dr. Vasile Bologa, protopop, director de liceu i. p., Sibiu.

Emilian Cioran, prot. st., consilier mitropolitan, Sibiu.

Două locuri vacante.

Senatul școlar.

Ordinari:

a) Din cler:

Dr. Gheorghe Ciuhandu, ic. st., consilier eparhial i. p., Arad.

Un loc vacant.

b) Mireni:

Dr. Silviu Dragomir, prof. univ. în Cluj-Sibiu.

Dr. Nicolae Zigre, avocat, Oradea.

Două locuri vacante.

Suplenți:

a) Din cler:

Dr. Ștefan Cioroiannu, consilier referent la episcopia Timișorii.

Gheorghe Maior, prot., consilier patriarhal, București.

b) Mireni:

Petru Drăghiciu, fost senator, Sibiu.

Dr. Nicolae Comșa, medic, Sibiu.

Ioan Sandu, dir. școlii normale „A. Șaguna”, Sibiu.

Un loc vacant.

Senatul epitropesc.

Ordinari:

a) Din cler:

Prot. *Dr. George Proca*, consilier arhiepiscopesc î. p., Sibiu.

„ *Dr. Sebastian Stanca*, ic. st., consilier eparhial, Cluj-Alba-Iulia.

b) Mireni:

Ioan Lapedatu, dir. Banca Națională, fost ministru, București.

Dr. George Dobrin, avocat, Logoj.

Dr. Iustin Marșeu, avocat, Arad.

Un loc vacant.

Suplenți:

a) Din cler:

Virgil Musta, protopop, Oravița.

Dr. Vasile Sava, ic. st., consilier eparhial, Cluj.

b) Mireni:

Dr. Lucian Borgia, avocat, Sibiu.

Dr. Mihail Gropșianu, avocat, Timișoara.

Dr. Valer Moldovanu, profesor universitar î. p., Turda-Cluj.

Pompiliu Dan, inspector școlar î. p., Zărnești.

Consistorul spiritual apelativ mitropolitan.

Membrii Consistorului apelativ în ordine după Eparhii:

1. Sibiu: titular: Vacant.

suplent: *Dr. I. Hradil*, prof. Acad. Teol. Sibiu.

2. Arad: titular: *Ioan Popescu*, paroh, Pecica Română.

suplent: *Ioan Popoviciu*, paroh, Sânt-Nicolaul-Mare.

3. Caransebeș: titular *Dr. Iosif Ieremia*, prot.-paroh, Reșița.

suplent: *Petru Olde*, profesor de religie î. r. în Logoj.

4. Oradea: titular: Vacant.

suplent: *Ioan Bonașiu*, profesor de religie, Oradea.

5. Cluj: titular: *Dr. Ioan Pașca*, prof. la Acad. Teologică, Cluj.

suplent: *Vasile Maximilian*, capelan prot. Turda.

Cancelaria mitropolitană.

Consilier referent: *Emilian Cioran*, protopresbiter stavrofor.

Consilier referent: *Ieronim Grovu*, protopresbiter.

Consilier referent: *Dr. Lucian Borcia*, avocat în Sibiu.

Jurisconsult: *Dr. Lucian Borcia*, adv. în Sibiu.

Şef de serviciu cl. III: *Nicolae Criştin*.

Delegaţiunea congresuală.

Pentru cazurile pendinte între mitropolia română şi cea sârbească:
Prezident: Mitropolitul.

Membri:

P. S. Sa Veniamin Nistor, episcopul Caransebeşului.

P. S. Sa Dr. Andreiu Magieru, episcopul Aradului.

P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu, episcopul Timişoarei.

Traian Oprea, protopresbiter pens., Timişoara.

Dr. George Dobrin, avocat în Logoj.

Dr. Mihail Groşşianu, avocat, în Timişoara.

Dr. Cornel Iancu, avocat în Arad.

Dr. Victor Mercea, avocat, Timişoara.

Dr. Iustin Marşieu, avocat, Arad.

Reprezentanţa fundaţiunei Gojdu.

Sub preşedinţia Arhiepiscopului şi Metropolitului.

Episcopii eparhiali.

Dr. Silviu Dragomir, profesor universitar în Cluj-Sibiu.

Ioan I. Lapedatu, fost ministru. Dir. Banca Naţională, Bucureşti.

Antoniu de Mocionyi, măestrul vânător, reg., mare proprietar în Bulci.

Dr. Nicolae Poinar, avocat în Aleşd.

Dr. Nicolae Zigre, avocat, fost ministru, Oradea.

Dr. Gheorghe Dobrin, avocat în Logoj.

Dr. Sextil Puşcariu, prof. univ., Cluj-Sibiu.

Dr. Aurel Vlad, fost ministru, Orăştie.

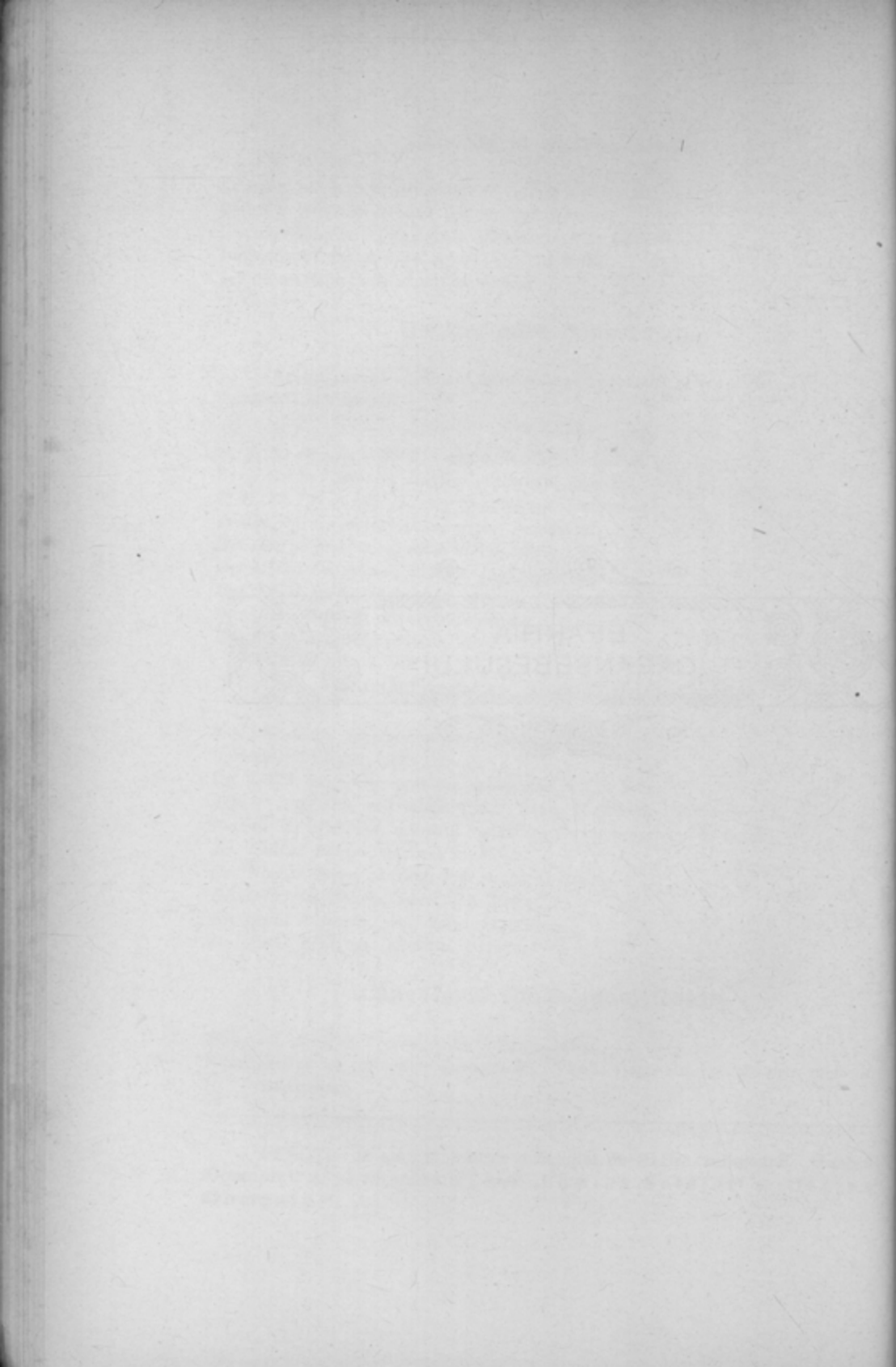
Cancelaria fundaţiunei Gojdu.

Notar ref. *Emilian Cioran*, cons. mitrop., Sibiu.

Administrator al realităţilor fundaţiunii: *Toma Ungurean*, paroh ort. rom. în Budapesta.

PREOŢII să stea în fruntea asociaţiei de trezire religioasă „Oastea Domnului” şi să răspândească foile „Lumina Satelor” şi „Oastea Domnului”.

EPARHIA
CARANSEBEȘULUI

ŞEMATISM

Eparhia Caransebeşului se întinde asupra unui teritoriu devenit istoric încă din timpul marelui rege geto-dac BUEREBISTA (80—44 î. Hr.), a cărui capitală *Argedava* sau *Argidava*¹⁾ este probabil una şi aceeaşi localitate cu *Arcidava*²⁾ sau *Recidiva* (Vărăd'ia de azi) din vremea împăraţilor Traian (98—117) şi Iustinian I (527—565). Acest din urmă împărat restaurând vechile cetăţi daco-romane *Literata* (Lederata), *Recidiva* (Arcidava), *Turnul Jidovului* (Berzovia, azi Jidovin), *Tibiscum*,³⁾ etc. din Banatul nostru, — ajuns din nou sub oblăduirea Imperiului roman, — odată cu reorganizarea administrativă a Imperiului a purces, prin înfiinţarea arhiepiscopiei *Iustiniana Prima*, la reorganizarea vieţii bisericeşti din provinciile dunărene, în special din cele două *Dacii*: *mediterranea* şi *ripensis*, din care probabil făcea parte şi *Banatul*, numit mai târziu *Timişan*, şi al *Severinului*. Între alte episcopii sufragane a înfiinţat şi pe cea din *Aquae* sau din *Ad Aquas*,⁴⁾ precum ne încredinţează *Procopius*,⁵⁾ consilierul lui Iustinian I.

În deobşte se susţine, că localitatea *Aquae* era pe malul drept al Dunării,⁶⁾ deşi se ştie că şi la nordul Dunării exista o localitate cu acelaşi nume.⁷⁾ Într-o lucrare mai mare s'a ajuns la convingerea, că localitatea *Aquae* sau *Ad Aquas* din Novella XI-a

1) Const. C. Giurescu, *Istoria Românilor*, I, Bucureşti, 1936, p. 54;

2) *Ibid.*, p. 55; V. Pârvan, *Contribuţii epigrafice la Istoria creştinismului daco-roman*, Bucureşti, 1911, p. 187.

3) Pârvan, *ibid.*, pp. 187—188 şi n. 809; Procopius, *De aedificiis*, cap. 6, trad. Popa-Lisseanu, în *Izvoarele istoriei Românilor*, vol. XV, Bucureşti, 1939, p. 100.

4) Pârvan, *ibid.*, p. 184—186.

5) *De aedificiis*, *ibidem*.

6) Pârvan, *ibid.*, p. 48.

7) Giurescu, *op. cit.*, harta nr. 4.

din anul 535 a lui Iustinian I ar putea fi identică cu localitatea *Ad Mediam* (Mehadia, Băile Herculane de azi), cu atât mai vărtos cu cât și (Mănăstirea) *Vodița*, — al cărei nume slavonesc corespunde latinescului *Aquae* sau *Ad Aquas*, ca și grecescului *Hydata* (*Υδάτα*), din Dacia, amintit de Ptolomeu (sec. II d. Hr.), în geografia sa (III, 8, 10),¹⁾ — a fost așezată lângă Mehadia sau în regiunea Mehadii.²⁾

Despre existența unei *episcopii la Mehadia* avem numeroase dovezi.

Evident, episcopia Mehadii a fost sufragana Mitropoliei Severinului, ai cărei titulari și-ăr fi avut reședința în Mănăstirea Vodița.³⁾ Toate aceste premise istorice ne duc în mod elementar și direct la concluzia, că episcopia *Aquae* sau *Ad Aquas*, ctitoria lui Iustinian I dela 535, a supraviețuit de-a-lungul veacurilor furtunoase, împotriva tuturor vicisitudinilor vremii, renăscând — după trecerea „diluviului slav“⁴⁾ — sub forma episcopiei de Mehadia, sufragana Mitropoliei Severinului, înființată de Voievodul *Vlaicu* (1364—1380), Domn al Țării Românești (Ungro-Vlahia) și Ban de Severin,⁵⁾ la 1370.

Cu moartea lui *Mircea cel Bătrân* (1386—1418), jumătatea Banatului de Severin de dincoace de cetatea cu același nume ajungând sub stăpânirea regilor maghiari romano-catolici, și centrele vieții bisericești române-ortodoxe din această provincie, stăpânită veacuri de-a-rândul de Chenezii și Voievozii Țării Românești, au rămas fără ocrotire. Situate pe granița ce despărțea frații de același neam și sânge, în mod fatal ele erau destinate pierii. Unii istorici sunt de părere, că Mitropolitul Severinului, din cauza războaielor dintre anii 1419—1488, carl au dus la distrugerea cetății Severinului, și-a mutat Scaunul în Ardeal, punând astfel bazele Mitropoliei ardelenene.⁶⁾ Alții, cu mai multă probabilitate, susțin că Mitropolia Severinului s'a mutat, după 1418, la Timișoara, unde din vechime exista Episcopie românească, mutată aici probabil dela *Morisena-Cenad*.

1) C. Diclescu, *Elemente vechi grecești din limba română*, în *Daco-romania*, vol. IV, partea I, Cluj 1927, p. 45.

2) G. Enăceanu, *Creștinismul în Dacia*, București, 1878, p. 223; N. Iorga, *Istoria Bisericii Românești*, I, ed. II, București, 1929, p. 51; Șt. Meteș, *Mănăstirile românești din Transilvania și Ungaria*, Sibiu, 1936, p. 198; C. J. Jirecek, *Geschichte der Bulgaren*, Prag, 1876, p. 328, n. 36.

3) Dr. Gh. Popovici, *Istoria Românilor Bănățeni*, Lugoj, 1904, p. 227.

4) Părvan, *op. cit.*, p. 184.

5) E. Hurmuzaki, *Documente privitoare la Istoria Românilor*, București, 1887, I, par. 2, Nr. CVIII, p. 114; Pesty Frigyes, *A szörényi bánság és Szörény vármegye története*, I, Budapest, 1877, pp. 30—31.

6) Euseviu Popovici, *Istoria bisericească universală*, trad. At. Mirosescu, IV, Mănăstirea Cernica 1928, pp. 365, 412.

în sec. XI-lea, după decapitarea de către Unguri a principelui *Optum*, nepotul ducelui *Glad* (Vlad sau Claudius) al Banatului.¹⁾

Nici sufragana Mitropoliei Severinului, episcopia Mehadiiei, nu va mai rămâne multă vreme acolo unde au păstrat-o veacurile. Cetatea regală a Mehadiiei, cunoscută din diplomele regale maghiare încă dela anul 1323,²⁾ în sec. XV—XVI-lea va pierde tot mai mult din prestigiul de odinioară. În același timp cetatea și orașul Caransebeș va câștiga o importanță mereu crescândă, rivalizând cu cele mai mari orașe ale țării, fiind socotit al patrulea oraș, după Buda, Pesta și Timișoara.³⁾ Cetate întărită încă din epoca preromană, nod de comunicație la încrucișarea marilor drumuri romane, centru comercial de primul rang, oraș de reședință al Banilor Severinului după 1418, și al Chenezilor români bănățeni, Caransebeșul trebuia să devină cetatea de Scaun a Episcopilor români ortodocși din Banatul Caransebeșului și Lugojului.⁴⁾

Adausul de „și al Mehadiiei” din titulatura episcopilor Caransebeșului ne îndreptățește să credem, că episcopia Mehadiiei s’a mutat în sec. XV-lea la Caransebeș, capitala celor 8 districte grănicerești bănățene. *Emilian Kenghelaș* (1853—1885), ultimul episcop comun româno-sârb al Vârșetului-Caransebeșului, într’un raport înaintat locotenentei imperiale din Timișoara, la 1 Mai 1860, scrie din Vârșeț că, după tradiție, la Caransebeș *existau* episcopi ortodocși chiar și în sec. XIII-lea.⁵⁾ Este de necontestată valoare această afirmație, ieșită din condeiul unui lărarh sârb, tocmai într’o epocă de sbucium pentru noi, Românii ortodocși.

Același Kenghelaș afirmă că primul episcop român cunoscut la Caransebeș este *Partenie*, despre care *F. Milleker* susține că a păstorit aici în sec. XV-lea.⁶⁾ Urmașii lui *Partenie* până la vlădica *Teodor*, conducătorul revoluției româno-sârbe dela 1594, nu ne sunt cunoscuți. Vremurile turburi, năvala turcească, persecuțiile pornite contra Românilor ortodocși de către principii

1) Nicolae Tincu-Velea, *Istoria bisericească politico-națională a Românilor preste totu...*, Sibiu, 1865, p. 117; cf. Pr. Gh. Cotoșman, *Din trecutul Banatului*, I, Timișoara, 1934, p. 69; și idem, *Restaurarea Episcopiei Timișorii*, Timișoara, 1935, pp. 2—8.

2) Pesty, *A szörényi bányáság*, II, Budapest, 878, p. 1326.

3) *Ibidem*, III, pp. 152—53; Hurmuzaki, *Documente*, II, 1, pp. 393—94; cf. Dr. Gh. Cotoșman, *Episcopia Caransebeșului, până în pragul sec. XIX-lea*, Caransebeș, 1941, p. 9.

4) Vezi pe larg la Dr. Gh. Cotoșman, *Episcopia Caransebeșului*, pp. 1—40, și Nicolae Cornean, *Monografia eparhiei Caransebeșului*, Caransebeș, 1940, pp. 8—14.

5) Sreciko (Felix) Millekera, *Prošlost vršackog vladicianstva, Vârșeț*, p. 3; Dr. Gh. Popovici, *op. cit.*, p. 283; cf. Dr. Ștefan Pop, *La trecutul diecezei Caransebeșului*, I, Caransebeș, 1932, p. 3.

6) Sreciko Millekera, *ibidem*; cf. Dr. Gh. Cotoșman, *Episcopia*, p. 41.

transilvani, cari stăpâneau dela 1541 și Banatul/Caransebeșului-Lugojului, neocupat de Turci până la 1658, au distrus multe din mărturiile istorice, cari ar fi pus în adevărată lumină viața națională și bisericească a Românilor bănățeni.

Silit de principii maghiari calvini să îmbrățișeze calvinismul, episcopul Caransebeșului a preferat, ca și episcopii dela *Vad* și *Geoagiu*, să părăsească țara, stabilindu-și înaintea de 1562 reședința în orașelul românesc Vârșeț,¹⁾ de sub stăpânirea turcească, unde din vechime episcopii români caransebeșeni aveau câte un *vicar* sau *exarh episcopesc*, care supraveghea părțile de jos ale eparhiei.²⁾

Sub principii *Báthorești* (1571—1599 și 1608—1613) romano-catolici, Românii ortodocși încep să respire mai liber. Așa se explică de ce la 1584 doi nobili români ortodocși din Caransebeș se duc la Alba-Iulia, să solicite mitropolitului *Ghenadie I* (1579—1584) un preot,³⁾ căci preot aveau în Caransebeș pe *Ștefan Zăcan* (1578—1591), ci un *episcop*, care să păstorească eparhia răvărșită de calvini, și să așeze preoți în cele 60 sate văduvite de păstorii lor.⁴⁾

Lui Teodor îi urmează, la finea sec. XVI-lea până la 1616, episcopul *Simeon*, căruia urmează până la 1625 vlădica *Antonie*,⁵⁾ care probabil, din cauza Calvinilor, s'a refugiat și el, ca și mulți din înaintașii săi, la Vârșeț. La 1662 se face pomenire despre mitropolitul *Teodosie* „al Vârșetului“, care însă își va fi avut reședința în Caransebeșul ocupat și el de Turci (dela 1658), căci — după *Mata Kosovaț* — eparhia Vârșetului „s'a numit încă și în sec. al XVIII-lea de Caransebeș, deoarece în acea localitate fusese Scaunul episcopesc“. ⁶⁾

*

Nu cunoaștem urmașii lui până la *Spiridon Știbița*, despre care istoricii sârbi susțin că deși era numit, din partea patriarhului *Arsenie III Cernojevici* al Ipecului, ca episcop de Vârșeț, el și-a luat reședința în Caransebeș. Dreptul și tradiția istorică străveche au învins obiceiul de a trimite la Vârșeț episcopii Caransebeșului. Banatul Caransebeșului fiind ocupat de trupele imperiale, comandate de principele francez *Eugen de Sayova* (1663—1730), episcopii caransebeșeni își vor relua reședința în acest oraș străvechi, părăsind Vârșețul, care le-a servit ca loc

1) Cf. Dr. Gh. Cotoșman, *Episcopia Caransebeșului*, p. 49.

2) N. Tincu-Velea, *op. cit.*, p. 163, n.

3) A. Veress, *Fontes rerum Transilvanicarum*, II, Budapest, 1912, p. 30.

4) Dr. Gh. Cotoșman, *Episcopia Caransebeșului*, p. 53.

5) *Mata Kosovaț*, *Srpska pravoslavna mitropolija Karlovacika*, Srem Karlovci, 1908, p. 553.

6) *Mata Kosovaț*, *ibidem*.

de refugiu în vremuri de bejenie, așa cum servește azi Beiușul adăpost P. S. Sale Dr. Nicolae Popoviciu episcopul Oradiei.

Spiridon Știbița este unul din cei 7 episcopi numiți și așezați de patriarhul Arsenie III, la 1694, unii în Scaunele vechi vacante (Caransebes, Timișoara), alții în cele nou-înființate (Seghedin, Buda, Mohács, etc.) și confirmate prin diploma imperială din 4 Martie 1695.¹⁾ El trece la Nord de Dunăre, la 1690, odată cu cele 40.000 familii sârbe și macedo-române, cari de groaza Turcilor și în urma promisiunilor cuprinse în diploma leopoldină din 21 August 1690, sub conducerea patriarhului ipecan Arsenie III, și-au părăsit vetrele străbune, căutând în țările împăratului Leopold o nouă patrie.²⁾ Mai înainte a fost episcop al *Beloŕkuvencii și Kurșumliei*. Schwicker scrie că Spiridon Știbița a fost numit episcop de Caransebeș ori Vârșeț: „*Bischof von Karansebes oder Werschetz*“.³⁾ Pesty deasemeni scrie că Spiridon și-a avut reședința în Caransebeș.⁴⁾ Păstorirea lui Spiridon la Caransebeș ține atâta timp cât orașul se află în stăpânirea Imperialilor. La 1702 cel mai târziu el părăsește, odată cu armatele împărătești,⁵⁾ orașul, care ca și Vârșețul, colonizat cu Sârbi la 1690,⁶⁾ cade din nou în mâna Turcilor, până la 1716. La 1708 era încă în viață, ca titular al episcopiei *Vukovâr*.⁷⁾

*

Nu cunoaștem urmașul lui Spiridon până la 21 Decembrie 1713, când patriarhul ipecan *Moise Raiovici* (1712—1725) numește ca episcop de Caransebeș (nu de Vârșeț) pe *Moise Stan[ovici]* (nu Petrovici), fost stareț al mănăstirii *Gorniaka* și vicar al fostului mitropolit *Mihail de Belgrad*.⁸⁾ La 1716, când armatele împărătești, conduse de principele Eugen, eliberează Banatul de sub Turci, Românii din această provincie aveau doi episcopi, *Moise Stan[ovici]* la Caransebeș și *Ioanichie Vlad[islavlievici]* la Timișoara,⁹⁾ în vreme ce în întreg Banatul nu exista nici măcar o singură parohie romano-catolică.¹⁰⁾ Și

1) Hurmuzaki, *Documente*, V, p. 1, pp. 441—442; Pesty, *A szörényi bánság*, I, pp. 353—354; Ruvaraș, *op. cit.*, p. 4.

2) Ioan Radonici, *Histoire des Serbes de Hongrie*, Paris, 1919, pp. 103, 168—172, 208—209; Cf. Dr. Gh. Cotoșman, *Episcopia Caransebeșului*, pp. 83—87; Cf. Th. Capidan, *Les Macédo-Roumains*, București 1937, pp. 3, 52 sq.

3) Schwicker, *Geschichte des Temeser Banats*, p. 236.

4) Pesty, *A szörényi bánság*, I, p. 356.

5) Ruvarac, *ibidem*.

6) Despre Vârșeț vezi Traian Simu, *Colonizarea Șvabilor în Banat, Timișoara*, 1924, p. 44; Cf. Cotoșman, *Episcopia*, p. 146.

7) Ruvarac, *ibidem*.

8) Ruvarac, *op. cit.*, p. 6.

9) Schwicker, *Die Vereinigung der Serbischen Metropolen*, p. 14.

10) *Ibidem*.

acest fapt este concludent spre a demonstra că până la cucerirea lui de Austrieci, Banatul a fost locuit aproape numai de Români, cari sub conducerea Episcopilor și a preoților lor au rămas credincioși sângelui și legii străbune ortodoxe.

La 10 Februarie 1717 o delegație de 12 protopopi și 40 chenezi (juzi, primari) ortodocși români din districtele Caransebeș, Almăj și Lugoj prezintă generalului conte *Stefan de Steinville*, în Timișoara, un memoriu, în care cer să fie înlocuit vlădica Moise, „rămas dela Turci“, cu un oarecare *Petronie*,¹⁾ probabil egumen al mănăstirii *Segarcea* din Oltenia.²⁾ Din cauza situației excepționale în care se găsea Biserica ortodoxă a națiunii ilirice româno-sârbe din împărăție, precum și din cauza intrigilor iezuite, vlădica Moise Stan[oevici] nu obține confirmarea noului stăpân al Banatului, împăratul Carol VI, decât numai la 12 Aprilie 1722,³⁾ odată cu episcopul-mitropolit Ioanichie dela Timișoara.⁴⁾

Vlădica Moise a fost român, ca și Spiridon.

*

I-a urmat în Scaun, ca administrator, până la 1726, episcopul *Maxim Nestor[ovici]*.⁵⁾ La 19 Iulie 1726 el sfințește biserica „Sf. Ilie“ din Lugoj, restaurată de prefectul *Ioan Rațiu de Mehadia*.⁶⁾ Dela Caransebeș Maxim trece la Timișoara până la 1728. La Caransebeș îi urmează *Nicolae Dimitrie[vici]*.

La 21 Septembrie 1728 *Nicolae Dimitrie[vici]* este confirmat ca Mitropolit în Timișoara,⁷⁾ unde păstorește până la moarte, 25 Iunie 1744,⁸⁾ fiind înmormântat în mănăstirea *Bezdin*.⁹⁾ La Caransebeș revine *Maxim Nestor[ovici]*, până la 1738. El, ca și înaintașii săi, stă în legătură cu fruntașii clerului român din Oltenia și Țara Românească. Oberdirectorul Olteniei *Walis*, la 1735, cu prilejul alegerii de episcop la Râmnic, recomandă Curții din cei trei candidați: *Clement*, *Ghenadie* și *Dionesie*, pe *Clement*, obiectând că *Ghenadie* „are prea multe cunoștințe cu cei de religia greacă de prin țările vecine, și că întreține pe ascuns corespondență cu mitropolitul sârbesc și cu episcopul de Caransebeș“.¹⁰⁾ Episcopul *Ioanichie* al Râmnicului la 20 Iunie 1731 scrie lui *Walis* despre situația și privilegiile clerului ortodox

1) Nilles Nicolao S. J., *Symbolae*, I, Oeniponte, 1885, p. 445.

2) Dr. Șt. Pop. *op. cit.*, pp. 36—37; cf. Cotoșman, *Episcopia*, p. 136.

3) Ruvarac, *op. cit.*, p. 6.

4) *Ibidem*; Idem, *Opis Temišvarske eparhije 1727 godine*, Sr. Karlovci, 1923, p. 4.

5) Cf. Pesty, *A szörényi bántág*, I, p. 357.

6) Cf. Dr. Gh. Popovici, *op. cit.*, p. 309, n. 2.

7) Tincu-Velea, *op. cit.*, p. 113; Cf. Cotoșman, *Episcopia*, p. 134.

8) *Ibidem*; Sl. Kostici, *Grobovi episkopa*, p. 5.

9) *Ibidem*.

10) Dobrescu, *op. cit.*, pp. 116—117.

din diecezele Timișoara, Arad, Caransebeș, Buda, etc.¹⁾ Toate documentele vorbesc deci de eparhia Caransebeșului, căci în acest timp încă nu exista o așa numită episcopie a Vârșețului.

În timpul păstoririi lui *Maxim Nestor* propaganda unio-nistă greco-catolică se întefeste cu arginții Vienei habsburgice, dar fără rezultate simțite.

*

Lui Maxim Nestor îi urmează, ca administrator, până la 1739, arhiereul *Eutimie Damian[ovici]*. În 1740 Scaunul este vacant.²⁾ Abia la 24 Ianuarie 1741 guvernul din Viena, fără știrea și consimțământul Mitropolitului de Carloveț, numește, ca administrator al eparhiei Caransebeșului, pe episcopul *Isaia Ant-onovici* al Aradului. Viena habsburgilor, consecventă planului său cuprins în deviza: *Divide et impera*, a lăsat neocupat Scaunul din Caransebeș până la 1749, pentru a consolida nou-creata biserica greco-catolică.

*

La 11 Noemvrie 1748 episcopul Isaia este confirmat Mitro-polit de Carloveț. Abia anul următor, după puternice intervenții la Curte, episcopia Caransebeșului își recâștigă *independența*, prin instalarea lui *Ioan Georgevici*, hirotonit arhiereu încă din 1744, pe seama acestei eparhii.³⁾

Murind mitropolitul *Pavel Nenadovoci*, Congresul național-bisericesc, adunat în colegiu electoral, la 6 Septemvrie 1769 alege pe vlădica Ioan ca Mitropolit la Carloveț. În procesul verbal se spune că Ioan Georgevici este episcop de Caransebeș, nu de Vârșeț.

*

Ioan Georgevici moare în Carloveț la 23 Mai 1773. La Caransebeș îi urmează Vichentie Popovici, ales la 1769, dar confirmat de Curte abia la 1774.⁴⁾ La 1775 se înființează *Consistorul eparhial*, care din lipsă de local potrivit în Caran-sebeș, se instalează în palatul din Vârșeț.⁵⁾

1) Dobrescu, p. 94.

2) Cf. Pesty, *A szörényi bántág*, I, pp. 139—148; N. Cornean, *op. cit.*, p. 20; Cotoșman, *Episcopia*, p. 139 sq.

3) Cf. Dr. Gh. Cotoșman, *Episcopia*, p. 143.

4) *Ibidem*, p. 62; Pesty, *ibidem*, p. 1357; I. Bartolomeiu, *Șirul crono-logic al Episcopilor din Caransebeș-Vârșeț (1690—1865)*, în *Foaia Diecezană*, Caransebeș, An. II, Nr. 45, 1887.

5) I. Bartolomeiu, *ibidem*, Nr. 47/1887, pp. 1—2.

Prestolul bisericii Sf. Ioan Botezătorul din Caransebeș dela 1780 s'a „făcutu cu bl[a]goslovenia preasfințitului ep[is]c[op]u alu Caransebeșului și alu Vârșefului d[io]mnul Vichentie Popoviciu...”¹ In 1781 aceeași biserică, restaurată, este sfințită de „Vichentie Popovici, smeritul episcop al Caransebeșului și Vârșefului”²).

La 1783 Vichentie Popovici a început să zidească, lângă palatul episcopal din Vârșeț, o nouă și impunătoare biserică catedrală, pe care la 21 Octomvrie 1785, în cadrul unor strălucite serbări, chiar el însuși a sfințit-o.³)

Unii sunt de părere că efectiv episcopii Caransebeșului se mută la Vârșeț abia în anul 1785, episcopul Vichentie fiind începătorul...

Cu urmașul său, *Iosif Ioanovici-Șacabent*, care s'a instalat la Vârșeț și s'a intitulat episcop al Vârșefului-Caransebeșului, începe *epoca de sârbixare a eparhiei*.⁴) Reședința episcopescă, o moară și 24 jughere pământ arător din Caransebeș, care formau proprietatea episcopiei, după mutarea Scaunului la Vârșeț, s'au administrat, până la restaurarea episcopiei (1865), de către Consistorul din Vârșeț.⁴)

*

Episcopia Caransebeșului dela 1785 până la restaurare.

În sedisvacanță a administrat eparhia arhimandritul Ghe-nadie. După o sedisvacanță de aproape un an și-a urmat, în Septemvrie 1786, episcopul din Pacraț apoi Neoplanta, Iosif Ioanovici de Șacabent, răposat în 19 Decemvrie 1805. După moartea acestuia a administrat eparhia scurt timp arhimandritul mănăstirii Ghergheteg Iosif de Putnik.⁵) E interesant că acest episcop a pus în titulatura sa Caransebeșului înainte de Vârșeț, numindu-se episcop al Caransebeșului și Vârșefului, pe când Iosif Raiacici se numea al Vârșefului și Caransebeșului.

Mitropolitul Ștefan Stratimirovici comunică în 1 Noemvrie 1806, că monarhul a mutat și întărit pe episcopul Caclopolei (Karlstadt) din Croația Petru Ioanovici de Vidak, de episcop la

1) Cf. Ghidiu-Bălan, *op. cit.*, pp. 110—111.

2) Borovszky, *Temes vármegye*, p. 438; Bartolomeiu, *Șirul cronologic*, *ibidem*, p. 4.

3) Pesty, *A szörényi bántag*, I, p. 356.

4) *Ibidem*, II, p. 211.

5) În circulare se semnează: „Al mănăstirei Sfântului Nicolae Ghergheteg din muntele Fraschii Arhimandrit; Arhiepiscop mitropolicescului Consistoriu al Sremului și Slavitului Comitat al Sirmiei Tabuli de judecată Asesor, și Eparhia Vârșefului-Caransebeșului Administrator Iosif de Putnik”.

Vârșeț. În 23 Noemvrie 1806 a fost intronizat în Vârșeț;¹⁾ a răposat în 9 Decemvrie 1818.²⁾ După moartea episcopului Petru Ivanovici de Vidak a administrat eparhia din 1819 până la 1829 arhimandritul Mesicului Sinesie Radivoevici, când s'a ales episcop arhimandritul mănăstirei Hopova, Maxim Manuilovici. Acesta a fost hirotonit în 21 Ianuarie 1829, intronizat în 25 August, dar conducerea eparhiei a luat-o cu mult mai înainte, căci are circulare încă din lun.e.³⁾ A păstorit eparhia până în 1833, respectiv și un timp în decursul anului 1843, când a trecut la Timișoara. Se pare că pentru câțva timp episcopul Maxim Manuilovici a condus din Vârșeț eparhia Timișoara, căci consistorul din Vârșeț comunică sub 24 Octomvrie 1833 că episcopul s'a mutat cu totul la eparhia Timișoara.

Lui Maxim Manuilovici i-a urmat Iosif Raiacici, a cărui primă pastorală de Crăciun poartă data de 18 Decemvrie 1834; el a urmat imediat, fără ca eparhia să fi avut vreun administrator și a păstorit până în 1842, când a fost ales și întărit de arhiepiscop și mitropolit.⁴⁾ Pentru conducerea eparhiei Raiacici a numit ca mandatar al său pe arhimandritul mănăstirii Mesicului Arsenie Ioanovici de Șacabent. Sedisvacanța a durat însă abia patru luni, căci consistorul din Vârșeț comunică sub 24 Februarie 1843, că monarhul Ferdinand I a numit pe episcopul Pacrafului Ștefan Popovici de episcop al Vârșețului, întărit fiind ca atare cu diploma împărătească din 9 Februarie 1843. E interesant, că acest episcop urmând timpurile tulburi ale revoluției din 1848/49, congresul național sârbesc ținut în 13 Mai 1848 în Carloveț a hotărât ca mitropolitul Raiacici și urmașii lui în mitropolie să aibă demnitatea de patriarh al Sârbilor,

1) Pastorală de Crăciun e datată în 30 Noemvrie 1806. Acest episcop a comunicat, că în școala cea clericească îndată după sârbătoarea Nașterii Domnului se va începe, și că tânării din confiniul militar numai cu știrea și permisiunea dela regiment se vor primi.

În 8 August 1811 din nou încunoștințează că școala clericească a curții sale dela 1 Noemvrie se începe, și că diaconii se vor rândui să meargă la Vârșeț la învățătură.

Episcopului Vidak i s'a conferit demnitatea de consilier întâiu a împăratului.

În 1812 a făcut intervenire pentru ameliorarea convenției în ce privește granița militară.

2) S'a îmbolnăvit în 1 Decemvrie seara în pripă — cum zice Consistorul — în 9 la 3 ore noaptea a răposat, 7 zile a fost espus privirei credincioșilor, iar în 15 Decemvrie a fost înmormântat în catedrală lângă episcopul Șacabent.

3) Episcopul Maxim Manuilovici a administrat și eparhia Aradului, căci în pastorală de Crăciun din 1832 se intitulează „Maxim din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul episcop al Vârșețului, Logoșului, Caransebeșului, Orșavo-Mehadiei și a vacantei eparhii a Aradului administrator“.

4) A adresat credincioșilor pastorală de despărțire cu data de 26 Octomvrie 1842, datată din Vârșeț.

ceeace împăratul Ferdinand I a și încuviințat, trecând Raiacici cu Croații săi pe partea împăratului, palatinul Ungariei, arhiducele Ștefan, locțiitor al împăratului, cu decretul său din 2 August 1848 îl ridică din demnitatea de arhiepiscop și mitropolit, rânduiind în locul lui ca administrator pe Platon Atamațcovici episcopul Bacichei. Cu toate acestea mitropolitul Iosif Raiacici și-a exercitat diregătoria sa. Fiind, după cum zice mitropolitul Iosif Raiacici, episcopul Ștefan Popovici în mâinile neprietenilor, acesta, mitropolitul Iosif Raiacici, rânduește la 8 Noemvrie 1848 de administrator pe Patrachie Popescu, arhimandritul sfintei mănăstiri Hopova, cu aceea, ca sesiile consistoriale să le țină în Caransebeș, în reședința episcopescă, unde va fi locuința. Episcopul Ștefan Popoviciu a păstorit în Vârșeț până în 23 Ianuarie 1849, când a fost trimis cu escortă la mănăstirea Fenek, sub pretext că a simpatizat cu guvernul revoluționar. A răposat scârbit după câteva luni în 21 Iunie 1849 în satul Vejinia, de unde în 22 Iunie s'a transportat la mănăstirea Fenek. Răposând episcopul Ștefan Popovici, Raiacici a numit administrator pe arhimandritul mănăstirii Mesiciului Arsenie Ioanovici de Șacabent.

Ținându-se în Logoj, în 15/27 Iunie 1848, adunarea națională a poporului, convocată de Eftimie Murgu, acesta, ca Românii să se scape pe ierarhia sârbească, a ales de vicar pentru eparhia Caransebeșului pe fostul paroh în Logoj și profesor de teologie în Vârșeț Ignatie Vuia, iar ca vicar general mitropolitan pentru eparhia Timișorii pe protopopul Lipovei Dimitrie Stoichescu alias Petrovici, pe cari guvernul unguresc i-a și întărit. În funcție a intrat Ignatie Vuia în Iunie 1849, în urma ordinului ministrului unguresc (revoluționar) din Debrețin, după ce în Mai 1849 a ajuns Vârșețului în mâinile guvernului unguresc. Vârșețul reocupat fiind de trupele împărătești, Ignatie Vuia a fugit în Sârbia, unde în Negotin a și răposat.

În 13 Mai 1851, la propunerea patriarhul Raiacici, împăratul a numit de administrator al eparhiei Vârșețului pe arhimandritul Bezdinului și mandatar al patriarhului în Timișoara Samuil Mașirevici, care a condus eparhia până în 1853, în care an s'a ales episcop arhimandritul Emilian Kengyelacz. Acesta a fost intronizat în 10 Iulie 1853 și a păstorit eparhia Caransebeș-Vârșeț până la despărțirea ierarhică, când a rămas numai în fruntea eparhiei sârbești a Vârșețului.¹⁾

Episcopii dela reactivarea eparhiei Caransebeșului :

1. **Ioan Popasu** a fost primul episcop al reînființatei episcopii. S'a născut în anul 1808 în Brașov. După ce a absolvit

¹⁾ Se susține, că episcopul Kengyelacz ar fi fost român de origine și că ar fi regretat, că la despărțirea ierarhică nu s'a declarat pentru ierarhia română.

studiile gimnaziale, a studiat teologia romano-catolică la universitatea din Viena. Episcopul Ardealului Vasilie Moga l-a numit secretar al său, apoi hirotonindu-l ca celib a fost ales paroh la biserica sfântului Nicolae din Braşov şi în 1837 a fost numit protopresbiter al tractului al doilea, iar în 1838 protopresbiter al tractului întâiu din Braşov.

În 1863 a intrat în tagma monahală şi aşa a fost înaintat la demnitatea de arhimandrit.

Reînfiinţându-se episcopia Caransebeşului împăratul Francisc Iosif I, la propunerea fericitului mitropolit Andrei baron de Şaguna şi respective a sinodului episcopesc ținut în 6 Martie 1865, l-a numit cu rezoluţiunea ddto 6 Iulie 1865 episcop al acestei eparhii. În 15 August 1855 a fost hirotonit episcop prin mitropolitul Şaguna şi episcopul Aradului Procopiu Ivacicoviciu în biserica cea mare din Răşinari. După hirotonie a venit în eparhia sa, unde în 23 Septembrie 1865 a ținut şedinţă consistorială plenară, organizatoare, după ce mai înainte, cu pastorală sa din 26 August 1865 Nr. 20 a făcut cunoscut credincioşilor, că a primit conducerea eparhiei. Intronizarea festivă a avut loc abia în 31 Octombrie 1865 st. v. cu intervenirea mandatarului mitropolitan Procopiu Ivacicoviciu, episcopul Aradului şi în prezenţa comisarului împărătesc pentru actul de instalare, general-majorul din Biserica-Albă, Anton baron Benkő de Boinic, brigadirul trupelor grănicereşti.

Episcopul Ioan Popasu a fost organizatorul eparhiei. El îndată a pus la cale deschiderea institutului teologic, aducând secţiunea românească dela Vârşeş aici; în 1876 a înfiinţat institutul pedagogic. A pus baza dezvoltării culturale, morale şi materiale a eparhiei. Deşi însuşi lipsit, a jertfit mult din puţinul său numai ca să cruţe mijloacele materiale ale eparhiei.

În 1874, după trecerea mitropolitului Procopiu Ivacicoviciu la Sârbi, congresul naţional bisericesc l-a ales mitropolit, dar această alegere n'a întâmpinat consimţământ la locurile mai înalte şi aşa a rămas mai departe în fruntea eparhiei sale spre binele acesteia.

În 9 Martie 1887 şi-a serbat jubileul de 50 ani ai preoţiei sale, iar în 5/17 Februarie 1889 a adormit în Domnul. S'a înmormântat în 7/19 Februarie 1889 în biserica sf. Ioan Botezătorul din cimitirul dela Caransebeş.

*

2. Nicolae Popea. S'a născut în 17 Februarie 1826 în Satulung, la Săcele, lângă Braşov, primind în s. botez numele Neagoe. După absolvirea studiilor gimnaziale a studiat dreptul în Cluj, apoi teologia la facultatea teologică din Viena, unde l-au aflat tulburările anului 1848.

A intrat în serviciul statului funcționând în 1849 și 1850 ca practicant la guvernul țării din Sibiu, în 1850—1852 ca conceptist la pretura din Deva, iar în anii 1852—1856 ca actuar și adjunct la pretura și judecătoria din Șomcuta-mare.

În 1856 marele Andreiu Șaguna l-a chemat în serviciul bisericii, și a ocupat postul de secretar; apoi marele Andreiu l-a tuns într-un monah primind numele „Nicolae”. După un an l-a hirotosit protosinchel. A funcționat și ca profesor de teologie și ca asesor consistorial; a administrat câțva timp și protopresbiteratul Nocrichiului. În 1870, în sinodul arhiepiscopesc, când se organizează consistorul pe bazele Statutului organic, marele mitropolit îl numește vicar arhiepiscopesc, iar în 1871 îl hirotosește întru arhimandrit. Ca vicar a condus arhiepiscopia în două rânduri, adică după răposarea fericitului mitropolit Andreiu și după trecerea mitropolitului Ivacicoviciu la Sârbi.

După moartea fericitului episcop Ioan Popasu a fost ales episcop în sinodul eparhial electoral ținut în 27 Martie 1889. Nicolae Popea, care în 20 Mai, în urma intervenției personale, hotărâte și dârze a mitropolitului Miron Romanul, care la prezentat după alegere în persoană ministrului președinte Coloman Tisza, a obținut întărirea prea înaltă. În 11 Iunie a fost hirotosit în Sibiu de episcop, iar în 2 Iulie 1889 a avut loc intronizarea.

Fericitul episcop Nicolae Popea a fost activ și pe terenul literar și așa Academia română l-a ales în 1899 membru ordinar, iar recepțiunea a avut loc cu multă solemnitate în primăvara anului 1900 în prezența și sub prezidiul regelui Carol I. Tot în 1900 a primit vizita mitropolitului primat al României Iosif Gheorghian.

Fericitul episcopul Nicolae Popea, ca bărbat cruțător a a sporit situația materială a eparhiei, s-au achiziționat pământ, domeniul dela Visag, Dezești și Marghita-Mare, și sub păstoria lui blândă s-au făcut multe îmbunătățiri. Insuși cruțător fiind, a cruțat și mijloacele eparhiei, așa că aceasta s-a întărit. A jertfit dela sine pentru ținerea în stare bună a edificiului reședinței și pentru unele îmbunătățiri la aceasta, apoi a devenit un mare binefăcător al eparhiei sale, lăsându-i întreaga avere agonisită, de 250.000 coroane aur.

A adormit în Domnul în 26 Iulie 1908, iar în 29 a fost înmormântat în cripta zidită din lăsamântul său în cimitirul bisericii sf. Ioan Botezătorul din Caransebeș.

*

Pentru alegerea noului episcop sinodul eparhial electoral s-a întrunit în 21 Septembrie (4 Octombrie) 1908, sub prezidiul episcopului Ioan I. Papp al Aradului, ca mandatar mitropolitan, și a ales de episcop pe:

a) *Filaret Musta*, asesor ordinar, arhimandrit-vicar episcopesc. E născut din familie preoțească în 20 Martie 1839 și a primit în sf. botez numele Filip. Tatăl său Adam, de origine din Răcăjdia, era atunci capelan în Văliug, mamă-sa fiica parohului din Văliug Dimitrie Dobromirescu, de origine din Dubova. Clasele gimnaziale le-a terminat în Beiuș, a studiat apoi dreptul la Academia din Debrețin, iar teologia în Caransebeș, fiind apoi trimis de fericitul episcop Ioan Popasu pentru continuarea studiilor teologice la Lipsa. Ca profesor a fost aplicat la începutul anului școlar 1870/71, cu salariu de 399 fl., fiind apoi încredințat și cu direcțiunea institutului teologic, în care situație a rămas până în 1 Septembrie 1888.

În 21 Noembrie 1871 a fost hirotonit de fericitul episcop Ioan Popasu întru diacon, în 16 Aprilie 1872, sărbătoarea Paștilor, hirotesit protodiacon, în 9 Mai 1874, Înălțarea Domnului, hirotonit presbiter, în 4 Februarie 1875, a fost tuns întru monah primind numele Filaret, în 13 Aprilie 1875, sărbătoarea sfintelor Paști, hirotesit protosinel, în 25 Decembrie 1891, hirotesit arhimandrit de fericitul episcop Nicolae Popea. A fost asesor onorific la senatul școlar, apoi la cel bisericesc, la acesta și ca ordinar ales în 1886. Asesor la consistorul mitropolitan, deputat sinodal și congresual. Cu ocaziunea sinodului eparhial din anul 1902 episcopul Nicolae Popea l-a numit vicar episcopesc.

După terminarea războiului mondial din anii 1914—1918, alăturându-se vechiului Regat și Banatul, cu excepțiunea unei părți a județului Timiș și Torontal, care s'a încorporat Sârbiei, fostă Jugoslavia, sinodul episcopesc al provinciei noastre mitropolitane a hotărât ridicarea arhimandritului vicar episcopesc la demnitatea de arhiereu și astfel în 5/18 Octombrie 1921 a fost hirotonit arhiereu în catedrala mitropolitană din Sibiu. În 1929 Facultatea teologică a Universității din Cernăuți l-a promovat doctor în teologie „honoris causa”.

În două rânduri a fost ales senator și în această calitate a intrat în Senat și cu ocaziunea deschiderii primului parlament, întrunit după unificare, respective după alipirea noastră la vechiul Regat, și-a câștigat simpatii între membrii senatului.

A fost activ până la îmbolnăvirea sa, întâmplată în seara Floriilor, 24 Martie 1929. În timpul boalei s'a făcut nemuritor și prin noblețea inimii sale, în urma căreia averea sa, în suma de 1.000.000 Lei, câștigată cu multă economie și cruțare în lunga și laborioasă sa activitate a lăsat-o eparhiei ca fundațiune, care să poarte numele lui cu destinație hotărâtă de dânsul, predându-o încă în viață fiind, consiliului eparhial.

A adormit în Domnul în seara zilei de 14 Octombrie 1930, sărbătoarea Cuvioasei Maice Paraschiva.

Arhiereul Filaret s'a bucurat de mare autoritate și a avut simpatii între frunțașii eparhiei. Răposând fericitul episcop Ioan

Popasu spre dânsul s'au îndreptat privirile. Dânsul a declinat însă dela sine demnitatea de episcop din considerare la persoana arhimandritului vicar episcopesc de atunci, Nicolae Popea, și însuși, mulțumindu-se cu demnitatea sa de protosinzel, a rugat pe cei cari nu se puteau împăca cu retragerea sa, ca să voteze pentru arhimandritul Nicolae Popea, și așa a și fost acesta ales cu unanimitate.

În timpul sedisvacanțelor a condus consistorul ca președinte.

*

Alegerea arhimandritului Filaret Musta, neobținând aprobarea, sinodul eparhial electoral s'a întrunit din nou la 29 Iunie (12 Iulie) 1909, sub prezidiul arhimandritului vicar episcopesc Filaret Musta, ca mandatar mitropolitan și a ales de episcop pe:

b) *Dr. Iosif Traian Badescu*, protosinzel, asesor ordinar al senatului bisericesc.

*

Neobținând nici această alegere aprobarea, sinodul eparhial electoral s'a întrunit a treia oară în 21 Noemvrie (4 Decemvrie) 1909, iarăși sub prezidiul arhimandritului vicar episcopesc Filaret Musta și a ales de episcop pe:

3. **Dr. Ilie Miron Cristea**, asesor consistorial, protosinzel în Sibiu, care s'a născut la sfântul Ilie 1868 în Toplița-română. După absolvirea studiilor gimnaziale a studiat teologia în Sibiu, apoi în 1890—91 a funcționat ca învățător în Orăștie. În toamna anului 1891 a mers la universitatea din Budapesta, unde a studiat filozofia, obținând în 1895 titlul de doctor.

După absolvirea studiilor filozofice a funcționat ca secretar consistorial. În această funcțiune fiind, a fost trimis la Budapesta, unde în ministerul cultelor a lucrat la regularea întregirii dotațiunii preoțești a parohiilor din arhidieceză. A fost redactor al *Telegrafului Român* dela 1 Ianuarie 1898 până la 31 Decemvrie 1900. În 30 Ianuarie a fost hirotonit arhidiacon, iar în 23 Iunie 1902 a fost tuns întru monah. Tot în 1902 sinodul arhidiecezan l-a ales asesor referent pe viață. Având a conduce întocmirile interne din catedrală, consistorul arhidiecezan, l-a trimis în o călătorie de studii, al cărei rezultat a apărut în 1905, intitulat „Iconografia și întocmirile din interiorul bisericii răsăritene”. Dânsul este autorul mai multor lucrări de valoare. La propunerea sa sinodul arhidiecezan a hotărât înființarea unei bănci culturale „Lumina”.

În ziua de Rusali 1908 a fost hirotesit protosinzel, apoi ales fiind episcop, a fost hirotonit arhiereu la 20 Aprilie 1910, iar în 25 Aprilie, Dumineca Tomei, s'a îndeplinit actul instalării.

În 20 Noemvrie (1 Decemvrie) 1918 marea adunare națională din Alba-Iulia l-a ales vicepreședinte al marelui Sfat național român și membru în deputațiunea, care a prezentat Majestății Sale Regelui Ferdinand I hotărârile marei adunări naționale. Cu ocaziunea acestei prezentări a fost decorat cu cordonul ordinului „Coroana României”. Atât Academia Română cât și Institutul geografic din București l-au ales membru onorar.

În 18/31 Decemvrie 1919, în marele colegiu național, a fost ales mitropolit-primat al României, iar în 19 Decemvrie (1 Ianuarie 1920) a primit investitura din partea Majestății Sale Regelui Ferdinand I, în urma cărui fapt a intrat sedisvacanță în eparhia Caransebeșului.

La sărbătorile Nașterii Domnului a venit în fosta sa reședință, și în ziua a doua a Nașterii Domnului și-a luat rămas-bun în catedrală.

În anul 1925, ridicându-se Biserica noastră ortodoxă a României la rangul de patriarhat, Înalt Prea Sfinția Sa a devenit primul patriarh al Bisericii noastre autocefale ort. române. Pe timpul dela răposarea fericitului Rege Ferdinand I până la venirea pe tron a Regelui Carol II, 8 Iunie 1930, a fost membru al Înaltei Regențe.

În primăvara anului 1937, Patriarhul Miron primește sarcina de Președinte al Consiliului de Miniștri.

Obosit de munca și răspunderea grea, cărora le-a făcut față cu tinerească și senină putere, pleacă la finea lunii Februarie 1939 la Cannes în Franța pentruca să se odihnească.

Nu stă însă nici opt zile și în seara zilei de 6 Martie 1939 moare departe de pământul binecuvântat al Patriei. Corpul neînsuflețit este adus în Țară unde i s'au făcut funeralii naționale, înmormântându-se la temelia bisericii Patriarhiei din București.

*

4. Dr. Iosif Traian Badescu, asesor ordinar al senatului bisericesc a fost ales a doua oară în sinodul eparhial extra-ordinar, întrunit în 8/21 Martie 1920. Alegerea fiind confirmată de Majestatea Sa Regele Ferdinand I, a fost hirotonit și instalat în catedrala din Caransebeș în 27 Septemvrie (10 Octomvrie) 1920; iar în 29 Martie 1921 a avut loc investitura din partea Majestății Sale Regelui Ferdinand I.

S'a născut în 15 Mai 1858, în Șopotul-vechiu, primind numele de botez Traian. A intrat în serviciul eparhiei ca secretar consistorial în 23 Septemvrie 1889. Hirotonit ca diacon necăsătorit în 21 Octomvrie 1890, hirotesit protodiacon în 6 Ianuarie 1893, iar presbiter hirotonit în 6 Ianuarie 1899. A servit deci ca diacon peste opt ani. În calitatea sa de secretar, care post l-a ocupat până în 7 Februarie 1909, a lucrat și la senatul bisericesc, pe

lângă asesorul ordinar Filaret Musta. În acest senat a fost ales asesor onorific în 1900, iar în 1903 ca asesor ordinar.

Din 31 Martie 1898 până în 2 Decembrie 1906 a servit și de casier. A purtat și sarcina de referent în senatul școlar din anul 1899 până în 17 Februarie 1904. Deci a fost timp, când a făcut servicii deodată ca: secretar, casier, referent școlar și bisericesc. În 1902 Dumineca sfinților Părinți, a intrat în tagma monahă, primind numele Iosif, iar în 1903, Marțea sfințelor Paști, a fost hirotesit protosințel, tot de fericitul episcop Nicolae Popea.

În anul școlar 1917/18 pe lângă agendele sale de asesor ordinar la senatul bisericesc, a provăzut și agendele de director la Institutul teologic, propunând dogmatica și exegeza Testamentului nou în cursul al III-lea și a celui vechiu în cursul I.

În 25 Decembrie, Nașterea Domnului 1919, a fost hirotesit arhimandrit de I. P. S. Sa mitropolitul-primat Dr. E. Miron Cristea.

A păstorit în cinste dela 27 Septembrie (10 Octombrie) 1920 până la 11 Iulie 1933.

De numele său se leagă înființarea fabricii de lumânări de ceară, înființarea școlii de cantori, a muzeului eparhial etc. Multe comune bisericești și-au zidit, în timpul păstoririi sale pacifice, biserici, case parohiale; consistorul și-a zidit o casă pentru trebuințele proprii, iar altele servind ca izvoare de venit. În anul 1928, ridică institutul teologic la rangul de Academie, căutând și în chipul acesta să țină pas cu cerințele timpului.

A adormit în Domnul cu gândul la fiii săi sufletești, pe cari i-a vrut totdeauna solidari și buni apărători ai intereselor și integrității acestei eparhii. Pe urma dorinții sale, a fost înmormântat simplu, săvârșindu-i-se prohodul de un singur călugăr, iar rămășițele pământești au fost transportate și înhumate în cimitirul din Eșelnița.

*

5. Dr. Vasile Lazarescu, arhimandrit, profesor la Academia teologică din Oradea. În momentele de văduvie ale eparhiei, privirile bănățenilor s'au îndreptat asupra I. P. C. Sale ca fiu al Bănatului.

S'a născut la 1 Ianuarie 1894 în comuna Jădani. În botez a primit numele marelui patron al zilei, Vasile. După absolvirea liceului a studiat teologia la Facultatea teologică din Cernăuți, obținând aci titlul de doctor. La universitățile din Budapesta și Viena a studiat pedagogia și filozofia.

A funcționat câțiva ani ca profesor la „Academia Andreiană” din Sibiu, iar de aci, chemat de P. S. episcop Roman Ciorogariu al Orăzii, a trecut la Academia teologică din Oradea.

În săptămâna Patimilor din anul 1928 a intrat în monahism. Curând a străbătut toate treptele ajungând, în 1929, arhimandrit.

În congresul electoral extraordinar dela 21 Octomvrie 1933 marele colegiu electoral îl alege episcop al Caransebeşului. Obţinând această alegere înalta confirmare regală şi aprobarea Sfântului Sinod, urmă, la 9 Martie 1934 investitura, iar la 15 Aprilie 1934 — Dumineca Tomii — instalarea în scaunul episcopal.

În ziua de 12 Iunie 1940, colegiul electoral din Bucureşti, îl alege episcop al Timişorii, iar la 25 Martie 1941 trece la păstoria episcopiei Timişoarei.

*

6. **Veniamin Nistor**, arhimandrit, fost consilier referent la arhiepiscopia ort. rom. din Sibiu, actualul nostru P. S. episcop este al şaselea dela reînfiinţare.

S'a născut din familie preotească, la 10/22 Februarie 1886 în comuna Arpătac (Araci) din judeţul Trei-Scaune, primind în botez numele Virgil.

După absolvirea liceului ort. rom. „A. Şaguna” din Braşov, a urmat Institutul teologic „Andreian” din Sibiu, apoi 2 ani Facultatea de teologie din Bucureşti şi 1½ an Facultatea de litere şi filozofie din Cluj.

A funcţionat 2 ani în calitate de cancelist practicant la consistorul arhidiecezan din Sibiu, 1 an spiritual la seminarul „Nifon” din Bucureşti; în armata austro-ungară a fost 4 ani preot-militar în războiul mondial cu grad de căpitan. În 1919 a fost chemat şef de serviciu la Resortul Instrucţiunii şi Cultelor dela Consiliul Dirigent unde a servit până la 1 Ianuarie 1920, când a trecut ca secretar la nou înfiinţata episcopie a Clujului. Din 1 Mai 1922 a fost secretar, iar din 1 Iulie 1926 secretar şi consilier referent la arhiepiscopia din Sibiu până la alegerea sa de episcop.

A fost hirotonit la 15 Iulie 1913 întru presbiter necăsătorit; la 7 Aprilie 1940 a intrat în monahism, fiind tuns întru ieromonah la Mănăstirea Căldăruşani. Curând a străbătut toate treptele, ajungând la 17 Iunie 1940 — sărbătoarea Pogoririi Duhului sfânt — arhimandrit.

Văduvindu-se în primăvara anului 1941 scaunul episcopesc din Caransebeş, sufragiile tuturor membrilor Adunării noastre eparhiale aleg ca titular al istoricei episcopii pe I. P. Cuvioşia Sa arhimandritul Veniamin Nistor, colaboratorul neostenit al I. P. S. arhiepiscop şi mitropolit Nicolae. Impunătoarea solidaritate a reprezentanţilor Clerului şi Poporului, dela 3 Iunie 1941, ziua alegerii de episcop, constituie dovada bărbăţiei şi a seriozităţii pe care filii aleşi ai eparhiei noastre au pus-o în cumpănă

atunci când a fost vorba de un urmaş demn pe tronul lui Popasu, Popea şi. Badescu...

Obţinând votul marelui colegiu electoral aprobarea Sfântului Sinod, iar mai apoi înalta confirmare a M. S. Regelui Mihai I, la 8 Iunie 1941 — sărbătoarea Pogorîrii Duhului sfânt — a fost hirotonit intru arhiereu în catedrala din Sibiu. La 14 Iunie 1941 s'a făcut investitura regală, iar la 24 August 1941, P. S. Veniamin a fost instalat în scaunul de episcop.

1. Deputații din eparhia Caransebeșului la congresul mitropolitan din Sibiu

Deputații preotești:

1. În cerc. electoral I Caransebeș: Loc vacant.
2. în cerc. electoral II Logoj; Dr. Aurel Mihaescu, protopresbiter în Logoj.
3. în cerc. electoral III Gătaia: Romul G. Ancușa, protopresbiter ic. st., consilier-referent eparhial în Caransebeș.
4. în cerc. electoral IV Oravița: Virgil Musta, protopresbiter, în Oravița;
5. în cerc. electoral V Vârșeț: Traian Oprea, protopresbiter pens. în Timișoara.

Deputații mirenești:

1. În cerc. electoral I Caransebeș: Aurel Moaca, consilier referent eparhial i. r. în Caransebeș.
2. în cerc. electoral II Logoj: Vacant.
3. în cerc. electoral III Gătaia: Dr Vasile Loichiță, profesor universitar în Cernăuți;
4. în cerc. IV Sasca-montană: Dr Maxim Radovan, avocat în Oravița.
5. în cerc. electoral V Oravița: Dr Pavel Liuba, avocat în Oravița.
6. în cerc. electoral VI Bocșa-montană: Vacant.
7. în cerc. electoral VII Bozovici: Ing. Pavel Goanță, inspector silvic la Com. de avere în Caransebeș.
8. în cerc. electoral VIII Mehadia: Vacant.
9. în cerc. electoral IX Satul-nou: Dr Alexandru Butoarcă avocat în Vârșeț.
10. în cerc. electoral X Vârșeț: Tiberiu Mităr, funcționar în Logoj.

2. Adunarea eparhială.*)

- Bocșa-mont:** *Dr. Zeno Muntean*, protopresbiter, rectorul Academiei Teologice din Caransebeș.
Octavian Furlugian, maior i. r. în Doclin
Dimitrie Zgriban, inv.-director școlar în Bocșa-montană.
- Bozovici:** *Ioan Goanță*, preot în Bozovici.
Dr. Ioan Drăghiciu, avocat în Timișoara.
Eftimie Gherman, meseriaș în Lăpușnicul-mare.
- Brebul:** *Teodor Roșca*, protodiacon episcopesc în Caransebeș.
Dr. David Jurca, medic în Caransebeș.
Dr. Dimitrie Novăcescu, avocat în Caransebeș.
- Caransebeș:** *Romul G. Ancușa*, prot. iconom stavrofor, cons. ref. eparhial în Caransebeș.
Ștefan Bornuz, ing. dir. Comunității de avere în Caransebeș.
Pavel Jumanca, inspector general inv. primar în Caransebeș.
- Coșava:** *Serafin Băian*, preot în Margina.
Victor Feneșiu, industriaș în Făget.
Aurel Lugoian, primpretor în Teregova.
- Domașnea:** *Vasile Paica*, paroh în Feneș.
Dr. Isac Rădulescu, primar în Caransebeș.
 Un mandat mirenesc vacant.
- Făget:** *Ioan Munteanu*, protopresbiter în Făget.
Dionisie Dragulescu, subinspector școlar în Bujor.
Dr. Titus Popoviciu, avocat în Logoj.
- Iablanița:** *Arhimandrit Dr. Laurențiu Busuioc*, prof. la Academia Teologică în Caransebeș.
Romulus Boldea, lt.-colonel i. r. președintele Com. de Avere în Caransebeș.
Damaschin Stroca, insp. silvic la Com. de Avere în Caransebeș.
- Logoj:** *Dr. Aurel Mihaescu*, protopresbiter în Logoj.
Bujor Barbu, primpretor în Caransebeș.
Dr. Ionel Dobrin, avocat în Logoj.
- Moldova-nouă:** *Arsenie Golumba*, preot i. p. în Timișoara.
Constantin Arcan, subinspector școlar în Moldova-nouă.
Vasile C. Mihălcescu, dir. silv. U. D. R. București.
- Ohababistra:** *Isaia Suru*, adm. protopopesc în Caransebeș.
Mihail Cloșan, insp. silvic la Com. de avere în Caransebeș.
Dimitrie Sgăvêrdia, cons. ref. eparhial în Caransebeș.
- Oravița:** *Virgil Musta*, protopresbiter în Oravița.
Dr. Petru Corneanu, avocat în Oravița.
Dr. Pavel Liuba, avocat în Oravița.
- Orșova:** *Iosif Câmpianu*, protopresbiter în Orșova.
Victor Ioviția, primpretor în Logoj.
Constantin Vladu, prof. la Academia teologică în Caransebeș.
- Răcăjdia:** *Ioan Oravițan*, protopresbiter în Răcăjdia.
Dr. Ioan Fira, medic primar al județului în Oravița.
Dr. Maxim Radovan, avocat în Oravița.

*) Pe urma înființării episcopiei Timișoarei, cercurile s'au schimbat. Membrii aleși au mandat pe periodul (restul de period) 1940—1944.

- Recița-mont.: *Dr. Iosif Ieremia*, protopresbiter-paroh în Recița montană.
Cornel Milutinoviciu, primpretor în Recița-montană.
Dr. Cornel Roșu, medic de circumscripție în Recița-română.
- Sacul : *Mihușiu Jigorea*, preot în Logoj.
Nicolae Cornean, cons. ref. eparhial în Caransebeș.
Dr. Nicolae Domăniașu, avocat în Caransebeș.
- Slatina-mică : *Ilie Sârbu*, preot în Rusca.
Alexandru Andrei, insp. silvic la Com. de Avere în Caransebeș.
Constantin Călfîiu, director de bancă în Caransebeș.
- Sasca-mont.: *Dr. Gheorghe Cotoșman*, prot., prof. la Academia Teol. în Caransebeș.
Dr. Alexie Jianu, inginer-chimist în Logoj.
Vasile Poboran, dir. minelor U. D. R. Anina.
- Satul-nou : Vacant.
Pantelimon Jeccea, dir. de bancă în Cubin.
 Un mandat mirenesc vacant.
- Vârșeț : *Traian Oprea*, protopresbiter i. p., Timișoara.
Dr. Alexandru Butoarcă, avocat în Vârșeț.
Tiberiu Mitâr, funcționar în Logoj.

3. Delegații Adunării eparhiale la Congresul național bisericesc din București.

Arhimandrit *Dr. Laurențiu Busuioc*, prof. la Academia Teologică în Caransebeș.
Romul G. Ancușă, prot. iconom stavrofor, cons. ref. eparhial în Caransebeș.
Romul Boldea, lt.-colonel i. r., președintele Com. de Avere în Caransebeș.
Octavian Furlugian, maior i. r. în Doclin.
Dr. Titus Popoviciu, avocat în Logoj.
Dimitrie Sgăvêrdia, cons. ref. eparhial în Caransebeș.

4. Consiliul eparhial.

Președinte : Episcopul eparhial.

a) Secția administrativă-bisericească

Consilier referent :

Romul G. Ancușă, prot. iconom stavrofor.

Consilieri onorifici :

Arhimandrit *Dr. Laurențiu Busuioc*, prof. la Academia Teologică în Caransebeș.
Iosif Câmpianu, protopresbiter în Orșova.
Dr. Zeno Muntean, protopresbiter, rectorul Academiei Teologice în Caransebeș.
Virgîl Musta, protopresbiter în Oravița.
Victor Popoviciu, protopresbiter în Satul-nou.

Suplenți :

Iova Firca, preot în Caransebeș.
Mihușiu Jigorea, preot în Logoj.
Nicolae Văleanu, preot în Cornea.

b) Secția culturală.

Consilier referent:

Nicolae Cornean.

Consilieri onorifici:

Dimitrie Soceneanțu, presbiter, profesor de religie î. p., Sacul.
 Isaia Surnu, admin. protopopesic în Caransebeș.
 Dr. Gheorghe Dragu, avocat în Caransebeș.
 Pavel Jumanca, inspector general inv. primar în Caransebeș.
 Constantin Vladu, prof. la Academia teologică în Caransebeș.

Suplenți:

Dr. Gheorghe Coloșman, prot., prof. la Academia teol. în Caransebeș.
 Gheorghe Bălțean, inv. î. p. în Topleț.
 Dr. Nicolae Domăniașu, avocat în Caransebeș.

c) Secția economică.

Consilier referent:

Dimitrie Sgăvêrdia.

Consilieri onorifici:

Dr. Aurel Mihaescu, protopresbiter în Logoj.
 Gheorghe Vior, prot.-paroh în Jdioara.
 Ștefan Bornuz, ing. dir. Com. de avere în Caransebeș.
 Dr. Virgil Budințian, medic în Caransebeș.
 Dr. Titus Popoviciu, avocat în Logoj.

Suplenți:

Teodor Roșca, protodiacon episcopesc în Caransebeș.
 Dr. David Jurca, medic în Caransebeș.
 Iulian Moise, ing. agronom în Marcovăț.

5. Consistorul spiritual:

Dr. Marcu Bănescu, preot în Anina.
 Dr. Iacob Crețiu, preot în Macoviște.
 Victor Iclozan, preot în Băsești.

Cancelaria Consiliului eparhial:

Secretar: Petru Toma, presbiter.
 Arhivar: Gheorghe Boriovan.
 Protocolist: Ilie Câmpianu, diacon.
 Esactor: Pavel Bogoeviciu, presbiter.
 Espeditor: Ioan Domil.
 Jurisconsult: Dr. Gheorghe Dragu, adv. în Caransebeș.

Expert tehnic: *Mihail Cloșan* ing. silv. la Com. de avere în Ohaba Bistra.
 Canceliști: *Iustinian Dalea*, ieromon. preot catedral,
Andrei Jucos, diacon episcopesc și
Gheorghe Dalea, cand. de preoție.

6. Oficiul de contabilitate și de cassă:

Controlor: vacant.
 Contabil: *Melania Beuca*.
 Ajutor contabil: *Elena Radu*.
 Casier: *Teodor Roșca*, protodiacon episcopesc.

7. Academia teologică.

Profesori titulari:

Dr. Zeno Muntean, protopresbiter, rector.
 Arhimandrit *Dr. Laurențiu Busuioc*.
Dr. Gheorghe Cotoșman, protopresbiter.
Dr. Petru Rezuș, presbiter.
Dr. Mircea Chialda, diacon.
Constantin Vladu.

Profesori suplitori:

Iova Firca, presbiter.
Virgil Turcan, diacon.
Octavian Turșa, presbiter, spiritual.

8. Școala de cântăreți.

Constantin Vladu, director.
Nicolae Cornean, profesor.
Dr. Zeno Muntean, profesor.
Dr. Petru Rezuș, profesor.
Dr. Mircea Chialda, profesor.
Isaia Suru, profesor.
Constantin Rudneanu, profesor.
Petru Toma, profesor.
Virgil Turcan, profesor.

9. Institutul pedagogic.

(Școala normală)

În urma statificării profesorilor cvietează până la timp oportun.

10. Comisiunea examenului de calificare preoțească.

Președinte: P. S. Șa Episcopul eparhial.

Membrii examinatori:

Romul G. Ancușa, consilier referent al secției administrativ-bisericești și profesorii de specialitate dela Academia teologică, conform Regulamentului.

11. Reprezentanța fundațiunei Dimitrie Peța.

Episcopul eparhial.
 Jurisconsult cons.
 Două locuri vacante.

EPARHIA CARANSEBEȘULUI

are 9 protopopiate cu 10 parohii urbane, 337 parohii rurale și 36 filii.

Numărul sufletelor : 335.867.

PROTOPOPIATELE

1. Biserica-Albă.

Reședința protopresbiterală : Răcășdia. Numărul sufletelor : 40.376.

Protopresbiter : *Ioan Oravișanu*.

Scaunul și judecătoria protopresbiterală :

Președinte : *Ioan Oravișanu*, protopop.

Membri :

Traian Simu, paroh în Ciuchiciu.
Gheorghe Runcan, paroh în Nicolinț.
Cornel Panciov, paroh în Iertof.

Teodor Iorga, paroh în Slatina-Nera.
Două locuri vacante.

Membri supleanți :

Augustin Gruescu, paroh în Ciorda.
Iancu Berlogia, paroh în Răcășdia.

Un loc vacant.

Defensor matrimonial : Dr. Iacob Crețiu, paroh în Macoviște.

Notar : Cornel Petroviciu, paroh în Vrăniuț.

P A R O H I I L E ¹⁾

1. Bazias, 127, capelă în sala de înv., Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, g. în loc. Parohia vacantă. Cântăreț Nicolae Căpeți.
Berliște, 845, bis. Înălțarea Domnului, 1890, casă par., casă cult., g. în loc.
Paroh Gheorghe Dănescu. Cântăreț Cornel Teodor. Inv. Constantin Popescu și Elena Popescu.

1) Toate parohiile acestui protopopiat aparțin județului Caraș.

Insemnare : Comuna în paranteză este poșta ultimă, unde nu e indicată gara și poșta, acolo se află în loc ; bis. = biserica, nc. = necunoscut, par. = parohială, cult. = culturală, g. = gara, j. = județ, înv. = învățător.

- Berzasca, 1332, bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1836, casă par., g. Orșova 67 km., Portul Drencova 4 km. Paroh Arsenie Golumba. Cântăreț D. Neiescu. Inv. Petru Hiriza, Maria Draghici și Maria Andrei.
- Bogodini, 715, (Sasca-montană), bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1908, g. Răcășdia 17 km. Adm. par. Vasile Stănescu. Cântăreți Martin Stancu. Inv. Petru Ratoia.
5. Câmpia, 561, (Bazias), capelă în sala de inv., (bis. în construcție), Pogorirea Duhului Sfânt, casă par., g. Bazias 11 km. Preot-catihet Plinius Oancea. Cântăreț Vasile Suru. Inv. Dimitrie Sălăjan.
- Cărbunari, 1782, (Sasca montană), bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1815, casă par., g. Răcășdia 25 km., cu filia *Știnăpări*, 927, 3 km. Paroh Pavel Coadă. Cântăreț Ioan Ardelean. Inv. Dimitrie Zorilă, Aurel I. Peia, Elena Gheorghe și Amos Groza.
- Ciortea, 490, (Iam), bis. Învierea Domnului, 1907, casă cult., g. Iam 4 km. Paroh Augustin Gruescu. Cântăreț și inv. Ioan Ursu.
- Ciuchici, 1542, bis. Sf. Proroc Ilie, 1871, casă par., g. Răcășdia 7 km. Parohi Traian Simu și Brutus Belcea. Cântăreț Constantin Mozgoavă. Inv. Ioan Roșca, Minodora Roșca și Oprea Cioroianu.
- Coronini, 793, (Moldova-veche), bis. Sf. Proroc Ilie, 1895, casă par., g. Bazias 33 km. Portul Moldova-veche 7 km. Adm. paroh. Navratie Ghindea. Cântăreț Gheorghe Chiricescu. Inv. Dimitrie Petroviciu și Maria Petroviciu.
10. Gornea, 1000, (Sichevița), bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1834, casă par., g. Orșova 75 km., Portul Drencova 15 km. Paroh Valeriu Popescu. Cântăreț Pavel Megheleş. Inv. Constantin Dascălu, Gheorghe Budo și Aurora Popescu.
- Iam, 756, bis. Înălțarea Domnului, 1896, casă par., g. în loc. Parohia vacantă. Cântăreț Ioan Babeți. Inv. Toma Suriaș și Lucreția Jumanca.
- Iertof, 495, (Răcășdia), bis. Înălțarea Domnului, 1885, casă par., g. Vraniuț 3 km. Paroh Corneliu Panciovan. Cântăreț Petru Braia. Inv. Aurel I. Miroiu.
- Iladia, 1392, (Răcășdia), bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1794, casă par., casă cult., g. Răcășdia 7 km. Paroh Dimitrie Ania și adm. paroh Ștefan Ania. Cântăreț Irimia Verca. Inv. Irimia Verca, Ilie Murgu și Maria Murgu.
- Lescovița, 16, (Naidăș), capelă în sala de inv. (bis. în construcție), Sf. Proroc Ilie, g. Răcășdia 30 km. Adm. paroh. Teodor Panciovan. Cântăreț și inv. Ioan Sperlea.
15. Liubcova, 279, (Berzasca), capelă în sală de inv., Înălțarea Domnului, g. Orșova 73 km., Portul Drencova 15 km. Parohia vacantă. Cântăreț Jiva Lupulovici. Inv. Sava Megheleş și Victoria Sfera.
- Măcești, 37, (Moldova-veche), g. Bazias 20 km., Portul Moldova-veche 4 km. Parohia vacantă. Inv. Ioan Mateescu.
- Macoviște, 586, (Ciuchici), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1896, g. Răcășdia 7 km. Paroh Dr. Iacob Crețiu. Cântăreți P. Lațcu. Inv. V. Andrei.
- Mircovăț, 961, (Berliște), bis. Sf. Proroc Ilie, 1853, casă par., g. Berliște 2 km. Paroh Iancu Tilca. Cântăreț Petru Bena. Inv. Petru Bena și Eugenia Bena.
- Moldova-nouă, 3773, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1733, (o capelă în cimitir) casă par., g. Bazias 27 km., Portul Moldova-veche 4 km., cu filiile: *Padina-Mateiu*, 1131, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1872, 7 km.; *Moldovița*, 485, 8 km.; *Moldova-veche*, 211, capelă în sala de inv., Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 4 km. Paroh Macu Cuzmanovici, capelan Constantin Popescu. Cântăreț Ioan Ungurean. Inv. la *Moldova-nouă*: Constantin Arcan, Constantin Stroia, Vasile Băias, Eugenia Stroia, Ecaterina Șeran, Eleonora Băias, Terezia Hana, Dimitrie Buda, Valeriu Poponeciu, Dimitrie Turciu, Maria Istoc și Virginia Gheorghiu; la *Padina-Mateiu*: Radu Mustăț și Ioana Berechet; la *Moldovița*: Ioan Miricel; la *Moldova-veche*: Nicolae Mihăilescu și Finareta Vălimărcanu.

20. Naidăș, 2324, bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1909, g. Răcășdia 17 km. Parohi Simeon Novac și Ilie Crivăcucea. Cântăreț Gheorghe Hera. Inv. Alexandru Fărcășescu, Valeria Socaciu, Aurel Flămând, Florica Flămând și Viorica Barbosu. Nicolinț, 933, (Ciuchici), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1841, g. Răcășdia 6 km. Parohi George Runzan și Sofronie Puia. Cântăreț Constantin Mitac. Inv. Florea Stănescu și Ana Murgu.
- Petrila, 802, (Ciuchici), bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1910, (o capelă 1932), g. Răcășdia 10 km. Paroh Gheorghe Simu. Cântăreț Vasile Roman. Inv. Ștefan Conciatu și Sidonia Staniloi.
- Pojejena de jos, 931, bis. Sf. Constantin și Elena, 1907, casă par., g. Baziaș 18 km., Portul Moldova-veche 7 km. Adm. paroh Vasile Blășiu. Cântăreț Negosin Iancovici. Inv. Atanasie Cojocariu și Valeria Cojocariu.
- Potoc, 1025, (Sasca-montană), bis. Înălțarea Domnului, 1906, g. Răcășdia 18 km. Paroh Aurel Popoviciu. Inv. Petru Șandru.
25. Radimna, 50, (Pojejena de jos), g. Baziaș 16 km., Portul Moldova-veche 9 km. Parohia vacantă. Postul de inv. vacant.
- Răcășdia, 2516, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1778, casă par., casă cult., g. în loc. Protopop Ioan Oravișanu, parohi Gheorghe Simion și Iancu Berlogia. Cântăreț Matei Mircea. Inv. Petru Peica, Dimitrie Ion, Cornelia Bălan, Iosif Tătariu, Marcela Mesaroș, Sabina Staiculescu și Margareta Ionescu.
- Rusova-nouă, 380, (Berliște), bis. Înălțarea Domnului, 1830, casă cult., g. Vrâniuț 4 km. Paroh Constantin Dămian. Cântăreț Vasile Bleicean. Inv. Constantin Borcean.
- Rusova-veche, 391, (Berliște), bis. Înălțarea Domnului, 1832, casă par., g. Berliște 4 km. Paroh Ștefan Găru. Cântăreț Ioan Braia. Inv. Radu Teodorescu.
- Sasca-montană, 869, bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1770, casă par., g. Răcășdia 16 km. Paroh Gheorghe Târba. Cântăreț Vasile Bătea. Inv. Ioan Izvernariu, Iosif Niedly și Livia Băieș.
30. Sasca-română, 1091, (Sasca-montană), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1771, g. Răcășdia 18 km. Adm. paroh Aurel Mihailoviciu. Cântăreț Gheorghe Ciuciuc. Inv. Vasile Stoian, Iosefina Stoian și Petru Negruțiu.
- Sichevița, 2922, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1836, casă par., g. Orșova 76 km., Portul Drencova 16 km. Adm. paroh Rusalîn Simerie. Cântăreț Ilie Stoian. Inv. Nicolae Barbu, Constantin Bruciu, Margareta Bruciu, Șarolta Petroviciu, Dimitrie Gorgoi și Ioan Ionescu.
- Slatina-Nera, 1028, (Sasca-montană), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, nc., g. Răcășdia 10 km. Paroh Teodor Iorga. Cântăreț Ioan Petru. Inv. Ioan Petru și Ecaterina Băieș.
- Socol, 124, (Baziaș), capelă într-o sală a primăriei, Sf. M. Mucenic Dimitrie, g. Baziaș 7 km. Parohia vacantă. Cântăreț Gheorghe Toader. Inv. Ioana Șerban.
- Socolari, 1056 (Răcășdia), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1914, g. Răcășdia 10 km. Adm. paroh Ioan Pircea. Cântăreț Nicolae Mercea. Inv. Ioan Duma, Paraschiva Vălimăreanu și Maria Ionescu.
35. Șușca, 629, (Pojejena de jos), bis. Înălțarea Domnului, 1913, casă par., g. Baziaș 14 km., Portul Moldova-veche 12 km. Adm. paroh Septimiu Daș. Cântăreț Ioan Gruia. Inv. Constantin Angelescu și Maria Angelescu.
- Vrani, 1397, (Berliște), bis. Sf. Apostoli Petru și Pavel, 1804, casă par., casă cult., g. Vrâniuț 6 km. Parohi Traian Constantin și Iosif Răta. Inv. Victor Balint și Chira M. Arbunescu.
- Vrâniuț, 1114, (Răcășdia), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1790, casă par., g. în loc. Parohi Simeon Bartolomei și Cornel Petroviciu. Cântăreț Sinesie Păuțu. Inv. Ilie Ivanov și Victoria Ivanov.
- Zlatița, 326 (Baziaș), capelă în sala de inv., Învierea Domnului, g. Baziaș 17 km., cu filia Pârncăura, 138, 2 km. Parohia vacantă. Cântăreț Vasile Călin. Inv. la Zlatița: Ștefan Ilie și Antoneta Ilie; la Pârncăura: Mihai Vasile.

2. Bocșa-Montană.

Reședința protopresbiterală: Bocșa-Montană. — Numărul sufletelor 40.699.

Protopresbiter: *Dr. Nicolae Iorgovan.*

Scaunul și judecătoria protopresbiterală:

Președinte: *Dr. Nicolae Iorgovan*, protopop.

Membri:

Dr. I. Ieremia, prot., paroh în Recița-m.

Petru Vuc, paroh în Bocșa-română.

Aurel Simu, paroh în Ocna de fer.

Gh. Muntean, paroh în Bocșa-română.

Lazăr Voin, paroh în Ezeriș.

Un loc vacant.

Membri supleanți:

Cornel Ișfan Stan, paroh în Bocșa rom.

Gheorghe Ogârlaci, paroh în Jidovini.

Teodor Plițcu, paroh în Fizeș.

Defensor matrimonial: Dr. Iosif Ieremia prot.-paroh în Recița-montană.

Notar: Cornel Ișfan Stan, paroh în Bocșa-română.

PAROHIIILE¹⁾

1. Barbosul, 825, (Vermeș), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1825, g. Berzovia 15 km. Adm. paroh Cornel Țințariu. Cântăreț Vasile Iancu. Inv. Nicolae Priescu.
- Biniș, 1194, (Bocșa-română), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1855, casă par., g. Bocșa-română 6 km. Adm. paroh Ioan Vădean. Cântăreț Măndru Găicea. Inv. Grigorie Pungă și Elvira Pungă.
- Bocșa-montană, 1919, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1796, casă par., g. în loc. Protopop Dr. Nicolae Iorgovan. Cântăreț Dimitrie Zgriban. Inv. Dimitrie Zgriban dir., Petru Tismonariu, I. Stan, Melania Mioc și Ecaterina Căzan. Măiastră Florica Gheța Conduc. școalei de copii mici Minerva Blajovan.
- Bocșa-română, 2765, bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1794, casă par., g. în loc. Parohi Petru Vuc, Gheorghe Munteanu și Cornel Ișfan Stan. Cântăreț Miron Popovici. Inv. Cornel Pancan, Ioan Bălă, Filip Rusu, Ilie Costache, Viorica Mureșan și Cornelia Pancan.
5. Călnic, 1862, bis. Sfinții Apostoli Peru și Pavel, 1794, g. în loc. Parohi Petru Albean și Gheorghe Pălean. Cântăreț Solomon Modor. Inv. Solomon Modor, Ioan Jurca, Sabin Dumitrescu, Valeria Dumitrescu și Valeria Petrica.
- Cuptoare-Secul, 736, (Recița), bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1928, casă par., g. Recița 10 km. Adm. paroh Constantin Călin Cotârliă. Cântăreț Martin Toma. Inv. Martin Toma dir. și Ion Popescu.
- Dezești, 875, (Furlug), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1912, casă par., g. Brebul 9 km., j. Severin. Adm. paroh Gheorghe Ienciu. Cântăreț Ioan Toader. Inv. Constantin I. Marinescu și Gheorghe Truia.
- Doclin, 858, (Tirol), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, nc., casă par., g. Tirol 2 1/2 km. Paroh Irimia Ghita și adm. paroh. Mihail Văcărescu. Cântăreț Iosif Dumitru. Inv. Constantin Tănăsescu și Florica Tănăsescu.
- Docnecea, 2272, (Bocșa-montană), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1795, casă par., g. Vasiova 21 km. Paroh Patriciu Lugojan. Inv. Constantin Popescu, Danița Popescu, Ecaterina Țăranu, Ioan Creștin, Dimitrie Chirtoc și Magdalena Horga.

1) Parahiile Dezești, Fărliug și Valeamare sunt în județul Severin, iar celelalte în județul Caraș.

10. Doman, 459, (Recița), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1782, g. Recița 5 km. Paroh Ioan Uzum. Cântăreț Ioan Stângu. Inv. Ioan Stângu și Ana Doroghi.
- Duleu, 726, (Vermeș), bis. C. M. Paraschiva, 1908, g. Ezeriș 16 km. Paroh Petru Damșa. Cântăreț Pavel Lațcu. Inv. Ioan Teodorescu și Ana Marian.
- Ezeriș, 1215, (Bocșa-montană), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1790, g. în loc. Parohi Lazăr Voia și Ioachim Jurca. Cântăreț Iosif Rus. Inv. Ion Pătrașcu și Elisaveta Hranislavlievi.
- Fârlug, 1533, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, n.c., casă par., g. Ezeriș 12 km., j. Severin. Paroh Nicolae Popovici. Cântăreț Iosif Aga. Inv. Ioan Basarab, Dimitrie Toma, Ioana Basarab și Elisabeta Meșter.
- Fizeș, 1232, bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1926, casă par., g. în loc. Paroh Teodor Plîțcu. O parohie vacantă. Cântăreț Petru Cărdu. Inv. Ioan Sasu, Vasile Bog, Eugenia Bog și Maria Sasu.
15. Iersig, 432, (Berzovia), bis. (lemn) Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1718, casă par., g. Berzovia 9 km. Adm. paroh Alexandru Ursache. Cântăreț Dionisie Micșa. Inv. Victor Trailovici.
- Jidovini, 1259, (Berzovia), bis. Înălțarea Domnului, 1812, casă par., g. în loc. Paroh Georghe Ogârlaci. Cântăreț Trifu Urlica. Inv. Achim Grecu dir., Victor Florescu, Maria Grecu și Alexandrina Florescu.
- Moniom, 450, (Câlnic), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1905, casă par., g. în loc. Paroh Coriolan Draghici. Cântăreț Petru Vuc. Inv. Emil Florescu și Nicolae Adamescu.
- Ocna de fer, 878, (Bocșa-montană), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1815—1816, casă par., g. Vasiova 6 km. Paroh Aurel Simu. Cântăreț Ivan Martin. Inv. Marin Străjanțu și Maria Velceanu.
- Ramna, 1564, (Berzovia), bis. Învierea Domnului, 1770, casă cult., g. Berzovia 5 km. Paroh Teofil Buța. Cântăreț Petru Dragoescu. Inv. P. Dragoescu dir., Nicolae Trăilă, Gheorghe Burtea și Maria Pinte
20. Recița-montană, 6250, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1937—1940, casă par., g. în loc. Paroh Dr. Iosif Ieremia protop. on. Cântăreț Ioan Martin. Inv. Vasile Lugojanu dir., Titu Vlădoianu dir., Ioan Leah, Gheorghe Stăiculescu, Ioan Țigăreanu, Dumitru Petru, Coriolan Cocora, Dora Mărășescu, Olivia Vlădoianu, Eugenia Lugojanu, Ștefania Mureșanu, Eugenia Leah. Conduc. școalei de copii mici Maria Moise.
- Recița-română, 2639, bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1872, casă par., casă cult., g. în loc. Paroh Ioan Vida. Cântăreț vacant. Inv. Trandafir Lugojenel dir., Aristotel Ceciu, Viorica Pantelimon, Aurora Siminescu, Ecaterina Constantinescu, Maria Popa.
- Soceni, 1000, (Recița), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1822, g. Ezeriș 3½ km. Adm. paroh Ioan Meilă. Cântăreț Victor Toma. Inv. Victor Toma și Emilia Boloantă.
- Surdicul-mare, 489, (Forotic), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1721, casă par., g. în loc. Parohia vacantă. Cântăreț Ioan Popa. Inv. Iosif Popovici și Letiția Nicola.
- Târnova, 2526, (Recița), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1767, casă par., g. Recița 9 km. Adm. paroh Liviu Topală și paroh Ilie Terfaloagă. Cântăreț Constantin Păun. Inv. Dimitrie Ianculovici, Aurel Marița, Marin Păunescu, Maria Ianculovici, Maria Marița, Maria Moideț și Iuliana Pop.
25. Țerova, 781, (Recița), bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1878, casă par., g. Recița 7 km. Adm. paroh Ioan Franț. Cântăreț Florin Uzum. Inv. Florin Uzum dir., și Iuliana Pop.
- Valeamare, 572, (Fârlug), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1800, casă par., g. Ezeriș 16 km., j. Severin. Adm. paroh Rusalina Trica. Cântăreț Ioan Jurca. Inv. Victor Semenescu.
- Valea-pai, 1093, (Vermeș), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1834, g. Berzovia 14 km. Paroh Emiliu Stoian. Cântăreț Ioan Franț. Inv. Ioan Roșu și Elisabeta Săbău.

- Văliug, 1013, (Recița), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1887, casă par., casă cult., g. Recița 22 km. Paroh Miron Manescu. Cântăreț Nicola Marta. Inv. Teodor Turcu, Constantin Raducanu și Filoftea Raducanu.
- Vasiova, 805, (Bocșa-montană), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1775, g. în loc. Parohia vacantă. Cântăreț Nicolae Ivan. Inv. Nicolae Boulescu, Raveca Marian și Eliza Dincă.
30. Vermeș, 407, bis. Înălțarea Domnului, 1852, casă par., g. Berzovia 12 km. Adm paroh Toma Vernichescu. Cântăreț Porfir Danciu. Inv. Ioan Danescu, Danil Ursu, Paula Istratie, Achim Mărgăria, Petru Pincu și Elisabeta Cipu. Conduc. școlii de copii mici Florica Ursu.

3. Caransebeș.

Reședința protopresbiterală: Caransebeș. — Numărul sufletelor 60.527.

Adm. protopresbiteral: *Isaia Suru*.

Scaunul și judecătoria protopresbiterală:

Președinte: *Isaia Suru*, adm. prot.

Membri:

Vasile Paica, paroh în Feneș.	George Popoviciu, paroh în Mărul.
George Adam, paroh în Voislova.	Trei locuri vacante.

Membri supleanți:

Ioan Jucos preot în Zervești.	Ilie Sirbu, paroh în Rusca.
Eftimie Jianu, preot în Iaz.	Un loc vacant.

Defensor matrimonial: Vacant.

Notar: Teodor Roșca, protodiacon episcopesc.

PAROHII LE¹⁾

1. Apadia, 796, (Caransebeș), bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1897, casă par., g. Brebul 7 km., halta Pogoniș 3 1/2 km., j. Caraș. Paroh Pavel Goanță. Cântăreț Ion Cârdaș. Inv. Ștefan Vădianu și Eufrosina Goanță.
- Armeniș, 2949, bis. Înălțarea Domnului, 1822, casă par., g. în loc. Paroh Octavian Costescu. Cântăreț Nicolae Dragomir. Inv. Adrian Georgescu, Iulian Bouleanu, Florica Georgescu, Ecaterina Costescu și Maria Lohan.
- Bolvașnița, 693, (Cârpa), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1832, casă par., g. Cârpa 4 km. Parohia vacantă. Cântăreț Ion Drăgălina. Inv. Liviu Adam și Elena Adam.
- Borlova, 1656, (Caransebeș), bis. Înălțarea Domnului, 1885, g. Caransebeș 15 km. Paroh Simion Stanca. Cântăreț Mădru Paraschivu. Inv. Antanasie Grosu, și Maria Necula.
5. Brebul, 1199, (Zorlențu-mare), bis. Înălțarea Domnului, 1808, g. în loc, j. Caraș. Paroh Vichentie Stepanescu. Cântăreț Martin Dragu. Inv. Andrei Franț, Maria Toruș și Lucia Stolz.
- Buchin, 708, (Cârpa), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1855, casă par., g. Cârpa 3 km., cu filia *Prisian*, 604, 300 m. dist. Adm. paroh Petru Z. Turcan. Cântăreț Ioan Popa. Inv. Alexandru Căpățână și Petru Vladu.

1) Parohiile Apadia, Brebul, Delinești, Ohabița și Valeadeni sunt în județul Caraș, iar celelalte în județul Severin.

- Bucoșnița, 1002, (Cârpa), bis. Sf. Proroc Ilie, 1836, g. Cârpa 600 m., cu filia *Golef*, 789, (Cârpa), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1839, 4 km. Paroh Remus Suru. Cântăreț Iosif Madincea. Inv. Gheorghe Surdu și Eva Suru.
- Caransebeș, 7210, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1796, bis. Sf. Ioan Botezătorul, 1781, una casă par., g. în loc. Adm. protop. Isaia Suru, adm. parohială Iova Firca și Traian Dobromirescu. Cântăreț Mihail Anca. Cătihet la liceu Aurel Stupariu și cătihet la școală de ucenici Petru Toma. Inv. Pavel Jumanca inspector gen. școlar regional, Petru Șandru subinspector, Nicolae Linția dir., Martin Velescu, Zeno Zăvoianu, Aurora Andrei, Olivia Zăvoianu, Eugenia Dobrian, Elisaveta Linția, Valeria Bulzan, Elena Bololoi, Victoria Firca, Maria Șandru, Aurel Pop, Maria Talos și Ștefania Nicolaescu. Maestră Doina Istrate. Dir. șc. de ucenici prof. Tiberiu Bulzan și supl. maestrul Ion Bilașcu. Conduc. școlii mici Elena Coman, Sorina Iohanes, Cornelia Culic. La șc. de aplicație Ilie Simcelescu, Mircea Constantinescu și V. Constantinescu.
- Cârpa, 934, bis. Sf. Proroc Ilie, 1837, g. în loc. Paroh Victor Suru. Cântăreț Adam Nistor. Inv. Victoria Suru și Floarea Ciorolanu.
10. Cireșa, 782, (Ferdinand), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1831, casă par., casă cult., g. Zăvoiu, cu filia *Zăvoiu*, 589, (Ferdinand), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1931. Paroh Ioan Turcanu. Cântăreți Gheorghe Moiescu și Rusălin Sârbu. Inv. Ioan Popescu și Alexandru Stan.
- Ciuta, 646, (Obreja), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1800, casă par., g. Obreja 3 km. Adm. paroh. Ioan Ostrovan. Cântăreț Ioan Stănescu. Inv. Petru Stan.
- Cornuțel, 583, (Zăguzeni), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1935, (una capelă de lemn), g. în loc. Adm. paroh. Anania Rosocha. Cântăreț Vasile Senca. Inv. Nicolae Sgârcea.
- Crâjma, 650, (Ferdinand), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1823, casă par., g. Zăvoiu 3 km., cu filia *Mal*, 518, (Ferdinand), bis. Duminica Tuturor Sfinților, 1904, 1½ km. Adm. paroh. Nicolae Bogdan. Cântăreți Afilon Bucovan și Mihai Drăghici. Inv. Trăilă Jompan și Nicolae Neagoe.
- Dalci, 494, (Caransebeș), bis. C. M. Paraschiva, nc., casă par., g. Caransebeș 6 km., cu filia *Cicleni*, 141, (Caransebeș), capelă, Sf. M. Mucenic Dimitrie, 3 km. Adm. paroh. Gheorghe Golopența. Cântăreț Simion Jula. Inv. Solomon Murariu.
15. Delinești, 978, (Caransebeș), bis. Învierea Domnului, nc., casă par., g. Brebul 6 km., j. Caras. Paroh Coriolan Roșca. Cântăreț Aurel Dan. Inv. Simion Bistreanu și Maria Bistreanu.
- Feneș, 969, (Armeniș), bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1840, g. Armeniș 3 km. Paroh Vasile Paica. Cântăreț Traian Paica. Inv. I. Călțun și Melania Călțun.
- Ferdinand, 718, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1938, g. în loc. Paroh Ioan Racoveanu. Cântăreț Pantelimon Rădoi. Inv. Nicolae Fiat, Ioan Gander, Maria Ștefani, Ana Munteanu și Elvira Caftan.
- Glimboca, 2300, (Ferdinand), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1800, casă par., g. în loc. Adm. paroh. Alexandru Nicolici. Cântăreț Floria Cioarcă. Inv. Matei Pântilie și N. Rusu.
- Iaz, 787, (Obreja), bis. Duminica Tuturor Sfinților, 1796, g. în loc. Adm. par. Eftimie Jianu. Cântăreți Gheorghe Ambruș și Ioan Naia. Inv. Ioan Mierlă și Zina Constantinescu.
20. Ilova, 1101, (Slatina-mică), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1837, casă par., g. Slatina-mică 5 km. Adm. paroh. Ioan Coșariu. Cântăreț Zaharia Bot. Inv. Dimitrie Târziu și Gheorghița Matei.
- Jupa, 442, (Caransebeș), bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1853, g. (haltă) în loc. Paroh Petru Moiescu. Cântăreț Gheorghe Cucu. Inv. Miron Chiselici.
- Maciova, 469, (Căvâran), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1819, g. Căvâran 7 km. Paroh Ioan Borlovan. Cântăreț Negoiaș Stan. Inv. Petru Roșu și Doinica Stănescu.

- Marga, 1739, (Rusca-montană), bis. Sf. Prooroc Ilie, 1830, casă par., g. (haltă) în loc, cu filia *Vama-marga*, 79, 5 km. Paroh Nicolae Ivanescu. Cântăreț Gheorghe Jompan. Inv. Nicolae Mihaescu și Sofia Beg.
- Mărul, 1562, (Ferdinand), bis. Pogorîrea Duhului Sfânt, 1936, casă par., g. Zăvoiu 7 km. Paroh George Popoviciu. Cântăreț Sinesie Țunea. Inv. Petru Lugoienel și Nicolae Țunea.
25. Mătnicul-Mare, 714, (Căvâran), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, nc., casă par., g. Căvâran 5 km. Paroh Iova Drăghina. Cântăreț Alexandru Albai. Inv. Ștefan Dumitrașcu și Sofia Belodegici.
- Obreja, 2146, bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, nc., casă par., g. în loc. Paroh Martin Rădoi. Cântăreț Nicolae Munteanu. Inv. Gheorghe Dobrescu, Ioan Lungulescu, Ludovic Chira, Maria Dobrescu și Maria Lungulescu.
- Ohababistra, 1099, (Ferdinand), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1845, casă par., g. Ferdinand 1 km. Paroh Ioan Țerovan. Inv. Gheorghe Muroni, Traian Lădăriu, Natalia Drăguți și Gheorghia Neagoe.
- Ohabamutnic, 651, (Zăgujeni), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1867, g. Zăgujeni 6 km. Paroh Gheorghe Corneanu. Cântăreț Ilie Corneanu. Inv. Ilie Corneanu și Ioan Corneanu.
- Ohabia, 302, (Caransebeș), bis. (Iemn) Sf. M. Mucenic Gheorghe, nc., casă par., g. Cornuțel 4 km., j. Caraș. Adm. paroh. Ioan Feriug. Cântăreț Grigorie Damian. Inv. Iuliu Roșu.
30. Peștere, 467, (Căvâran), bis. C. M. Paraschiva, 1791, g. Căvâran 5 km. Paroh Bujor Borlovan. Cântăreț Rusalîn Almăjan. Inv. Andrei Brătan și Vasile Ciobanu.
- Petroșnița, 1198, (Cârpa), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1836, g. Cârpa 3 km. Paroh Petru Turcan, Cântăreț Florea Cilibia. Inv. Mihai Anderca și Ioana Anderca.
- Poiana, 1115, (Caransebeș), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1850, casă par., g. Caransebeș 8 km. Paroh Petru Boeriu. Cântăreț Ioan Stanciu. Inv. I. Stanciu și Maria Ursulescu.
- Prisaca, 534, (Zăgujeni), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1863, casă par., casă cult., g. Zăgujeni 2 km. Paroh Remus Olariu. Cântăreț Nicolae Prisecanu. Inv. Vasile Roșu.
- Rueni, 720, (Caransebeș), bis. Sf. Apostol Toma, nc., casă par., g. Caransebeș 10 km., cu filia *Turnul*, 434, (Caransebeș). Adm. paroh. Aurel Lazăr. Cântăreț Mihail Ferdinandu. Inv. Valeriu Tătucu.
35. Rugi, 685, (Caransebeș), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1901, casă par., g. Caransebeș 8 km. Paroh Pavel Bică. Cântăreț Grigorie Birtea. Inv. Vasile Chesnoiu.
- Ruginosu, 269, (Zăgujeni), bis. Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, 1864, g. Cornuțel 4 km. Adm. paroh. Viorel Filip. Cântăreț Dimitrie Ursu. Inv. Teodor Mariu.
- Rusca, 1428, (Teregova), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1844, g. Teregova 2½ km. Paroh Ilie Sârbu. Cântăreț Dimitrie Stepanescu. Inv. Ioan Roescu, Vasile Buzilă, Anca Roescu și Silvia Buzilă.
- Rusca-montană, 1412, bis. Pogorîrea Duhului Sfânt, 1858, casă par., g. Voislova 7½ km., cu filia *Ruschița*, 156, 10 km. Adm. paroh. Pavel Luca. Cântăreț Petru Șireanu. Inv. Oprea I. Oprea, Florica Oprea și Moise Hiriș.
- Sadova-nouă, 535, (Slatina-Timiș), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1863, casă par., g. Slatina-Timiș 4 km. Adm. paroh. Simion Șandru. Cântăreț Petru Stepanescu. Inv. Petru Semenescu și Vasile Budea.
40. Slatina-mică, 1078, (Slatina-Timiș), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1890, casă par., g. Slatina-Timiș. Paroh Gheorghe Bihoiu. Cântăreț Dimitrie Radu. Inv. Ioan Madincea, Dimitrie Brânzan, Antoaneta Draghici, Alice Adamescu, Florica Surdu și Sofia Babeș.
- Teregova, 3907, bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1790—1795, g. în loc. Parohi Dimitrie Stoichescu și Dr. Traian Coșeriu. Cântăreț Ioan Bașulescu. Inv. Fabius Nemoianu, Gheorghe Purcariu, Elena Gheorghiu, Anastasia Dr. Iliescu, Emilia Stoichescu, Alexandru Mureșianu, Mărioara Mureșianu, Gheorghe Cristea, Elena Cristea și Mărioara Chișu.

- Valeaboul, 731, (Caransebeș), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, nc., casă par., g. Caransebeș 4 km. Paroh Ilie Mihuța. Cântăreț Petru Poenariu. Inv. Aurel Dimcia.
- Valeadeni, 1003, (Zorlențu-mare), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1909, g. Brebul 5 km., halta Pogoniș 2 km., j. Caraș. Adm. paroh. Dumitru Anuțoiu. Cântăreț Cornel Jorz. Inv. Vasile Ionescu și Paraschiva Ionescu.
- Vălișoara, 1049, (Cârpa), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1884, casă par., g. în loc. Adm. paroh. Valeriu Suru. Cântăreț Ioan Terebugă. Inv. Ștefan Iordache, Lucia Baci și Ioachim Văcărescu.
45. Var, 1002, (Obreja), bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1824—1830, casă par., casă cult., g. Obreja 4 km. Paroh Nicolae Bojin. Cântăreț Ioan Bojin. Inv. Florica Șușoi și Traian Babescu
- Vêrciorova, 1393, (Cârpa), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1780, casă par., g. Cârpa 8 km. Parohia vacantă. Cântăreț Dimitrie Bogoeviciu. Inv. Daia Turnea, Mihai Ardeleanu și Hortensia Ardeleanu.
- Voislova, 638, (Rusca-montană), bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, nc., g. în loc, cu filia *Valeabistra*, 503, 3 km. Adm. paroh. Gheorghe Adam. Cântăreț Trandafir Bucan. Inv. Elena Popescu și Alexandru Noica.
- Zăgujeni, 429, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1853, casă par., g. în loc. Paroh Gheorghe Cornean. Cântăreț Nicolae Chinezu. Inv. Ioan Cornean și Elisabeta Cornean.
- Zervești, 715, (Caransebeș), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1857, casă par., g. Caransebeș 7 km. Adm. paroh. Ioan Jucos. Cântăreț Toma Bojin. Inv. Victor Bugariu și Veturia Birăescu.
50. Zlagna, 555, (Caransebeș), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1907, g. Caransebeș 8 km. Adm. paroh. Nichifor Lazăr. Cântăreț Nicolae Negrei. Inv. Nicolae Bojin și Floarea Lazăr.

4. Făget.

Reședința protopresbiterală: Făget. — Numărul sufletelor 25.623.

Protopresbiter: *Ioan Muntean*.

Scaunul și judecătoria protopresbiterală:

Președinte: *Ioan Muntean*, protopop.

Membri:

Serafim Băian, paroh în Margina.		Ioan Stefanovici, paroh în Cliciova.
Emil Damșa, paroh în Furd a.		Petru Iana, paroh în Curtea.
Alexandru Popovici, paroh în Bucoveț.		George Garoiu, paroh în Brănești.

Membrii supleanți:

Nicolae Cibian, paroh Temerești.		Victor Iclozan, paroh Băsești.
----------------------------------	--	--------------------------------

Defensor matrimonial: Vacant.

Notar: Dimitrie Nicoară, paroh în Bătești.

PAROHII LE¹⁾

1. Băsești, 552, (Făget), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1905, g. Făget 4 km., cu filia *Dumbrava*, 11, (Făget). Paroh Victor Iclozan. Cântăreț Ioan Milostean. Inv. Emil Mustețiu și Domnica Mustețiu.
- Bătești, 509, (Făget), bis. (nouă), C. M. Paraschiva, 1936—1940, bis. (veche de lemn), C. M. Paraschiva, nc., g. Făget 3½ km. Paroh Dimitrie Nicoară. Cântăreț Antonie Cernescu. Inv. Aurel Calotă.

1) Toate în județul Severin.

- Bichigi, 817, (Făget), bis. (Iemn), Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1927, casă par., casă cult., g. Făget 3 km. Adm. paroh. Dumitru Mereș. Cântăreț Petru Faur. Inv. Tiberiu Ștefanovici și Elena Ștefanovici.
- Bârna, 430, (Bujor), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1897, casă par., g. Logoj 16 km. Paroh Ilie Miloș. Cântăreț Ioan Ciurescu. Inv. Stan Gealatu și Silvia Dan.
5. Botinești, 398, (Bujor), bis. Pogorîrea Duhului Sfânt, 1871, g. Bujor 10 km. Paroh Iosif Rațec. Cântăreț Petru Miclăescu. Inv. Alexandru Grigorescu.
- Brănești, 688, (Făget), bis. (Iemn), C. M. Paraschiva, 1864, casă par., g. Făget 8 km. Paroh Gheorghe Garoiu. Cântăreț Iosif Capotescu. Inv. Elisa Garoiu și Dumitru Ciocan.
- Brezova, 453, (Curtea), bis. (Iemn), Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1818, casă cult., g. Margina 2 km. Paroh Ioan Șerban. Cântăreț Ștefan Andrei. Inv. Grigorie Popescu.
- Bucovești, 762, (Bujor), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1941, (bis. veche de Iemn, nc.), g. Răchita 5 km. Paroh Alexandru Popoviciu. Cântăreț Ioan Bumba. Inv. Ilie Peicuți, Vasile Rogoian și Paraschiva Florescu.
- Bujor, 590, bis. C. M. Paraschiva, 1884, g. in loc. Adm. paroh. Cornel Fărăș. Cântăreț George Jurj. Inv. Dionesie Drăgulescu.
10. Cliciova, 904, (Bethausen), bis. Învierea Domnului, 1908, casă par., g. in loc 2 km. Parohi Ioan Ștefanovici și Titus Criscu. Cântăreț Ioan David. Inv. Victor Șterfenitu, Sabin Niculescu și Eleonora Lungu.
- Coșava, 630, (Margina), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1894, g. Margina 4 km., cu filia Nemeșești, 128, (Margina), bis. (Iemn), Sf. M. Mucenic Nichita Romanul, nc. Paroh Tiberiu Gherga. Cântăreți Valeriu Schelegia în Coșava și Ioan Bucur în Nemeșești. Inv. Valeria Ghergha în Coșava și Dumitru Cărcota în Nemeșești.
- Coșteiu, 478, (Margina), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1903, g. in loc 1½ km. Paroh Alexandru Gruia. Cântăreț Ioan Nicorescu. Inv. Victoria Sudreșian.
- Crivina, 274, (Curtea), bis. (Iemn), C. M. Paraschiva, 1778, g. Ohaba 6 km. Adm. paroh. Visarion Sintescu, ieromonah. Cântăreț Petru Simioc. Inv. Teodor D. Albușescu.
- Curtea, 1176, bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1937 și bis. (Iemn), C. M. Paraschiva, 1794, g. Margina 4 km. Paroh Petru Iana. Cântăreț Ioan Popescu. Inv. Gheorghe Vasilcoi, Florica Cernescu și Gheorghe Ciuculovici.
15. Drinova, 376, (Bujor), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1909, casă par., g. Logoj 18 km. Paroh Trifon Grozavescu. Cântăreț Gheorghe Petrovici. Inv. Grigorie Ungurean.
- Făget, 1333, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1889, capelă în cimitir, 1900, casă par., g. in loc. Protopop Ioan Muntean. Cântăreț Trifon Udrescu. Inv. Axente Brașovan director, Vasile Colceag, Traian Cursariu, Veronica Cursariu, Maria Brașovan, Livia Micu, Elena Balica și Florica Bulboacă.
- Fărășești, 388, (Curtea), bis. (Iemn), C. M. Paraschiva, 1927, casă par., g. Margina 13 km. Adm. paroh. Sava Centurion. Cântăreț Petru Lăpușean. Postul de inv. vacant.
- Furdia, 816, (Făget), bis. Pogorîrea Duhului Sfânt, 1892, g. Făget 16 km., cu filia Hauzești, 290, (Făget), bis. Sfinții Arhangeli Mihail și Gavril, nc. Parohi George Garoiu și Emil Damșa. Cântăreți Petru Jurătoni în Furdia și Vasile Neamțu în Hauzești. Inv. Ștefan Rohașca și Nicolae Năstoiu.
- Gladna-română, 619, (Făget), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1896, g. Făget 16 km., cu filia Gladna-montană, 240, bis. Tăierea cap. Sf. Ioan Botezătorul, 1894. Adm. paroh. Vasile Racolța. Cântăreți Constantin Martinescu în Gladna-rom. și Ioan Cosma în Gladna-mont. Inv. Alexandru Lupulescu și Florica Mircea în Gladna-rom. și Traian Cărăbaș în Gladna-montană.

20. Homoidia, 345, (Margina), bis. (lemn), Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1751, casă par., g. Margina 8 km., cu filia *Coșevița*, 161, (Margina), bis. (lemn), Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1774. Paroh Prodan Socaciu. Cântăreț Ignat Tomescu în Homoidia și Adam Ursulescu în Coșevița. Inv. Alecu Stănci în Homoidia și Dumitru Costescu în Coșevița.
- Jupanești, 343, (Tomești), bis. (lemn), C. M. Paraschiva, nc., g. Făget 12 km., cu filia *Baloșești*, 246. Parohia vacantă. Cântăreț Aurel Pârvoiu. Inv. Petru Mureșan.
- Jupani, 725, (Bujor), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1883, casă cult., g. Bujor 1 km. Paroh Petru Lascu. Cântăreț Iosif Irimescu. Inv. Casian Dumitrașcu și Eugenia Lupescu.
- Jurești, 271, (Bujor), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1898, casă par., g. Logoj 16 km., cu filia *Botești*, 245. Adm. paroh. Nicolae Cojocariu. Cântăreț Pavel Mansur. Inv. la Botești Constantin Roșaga și Ioan Sărăgia.
- Luncani, 746, (Tomești), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1872, casă par., g. Margina 21 km. Adm. paroh. Ioan Modran. Cântăreț Ioan Samfirescu. Inv. Gavril Pop și un post vacant.
25. Margina, 590, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1936—1938 și bis (lemn), C. M. Paraschiva, 1730, g. în loc $\frac{1}{2}$ km., cu filia *Zorani*, 130. Paroh Serafin Băian. Cântăreț Ioan Inișconi. Inv. Gheorghe Drăgoteiu și Victoria Drăgoteiu.
- Mutnicul-mic, 370, (Făget), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1912, casă par., g. Făget 14 km., cu filia *Drăgășinești*, 373, bis. C. M. Paraschiva, nc. Parohia vacantă. Cântăreț Virgil Lupulescu. Inv. Iuliu Vernica în Drăgășinești și post de inv. vacant în Mătnicul-mic.
- Petroasa, 510, (Curtea), bis. (lemn), Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1779, g. Margina 14 km. Parohia vacantă. Cântăreț Ion Lăpugean. Postul de inv. vacant.
- Poeni, 482, (Curtea), bis. (lemn), C. M. Paraschiva, nc., casă par., g. Margina 22 km. Adm. paroh. Romul Șandru. Cântăreț Toma Măstăcănean. Inv. Teodor Vlad.
- Pogănești, 420, (Bujor), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1879-1880, g. Logoj 11 km. Paroh Ilie Serafin. Cântăreț Petru Demenescu. Inv. Nicolae Mihăilescu.
30. Povărgina, 364, (Făget), bis. (lemn), Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1782, casă par., g. Făget 7 km. Adm. paroh. Emanuil V. Georgescu. Cântăreț Ioan Udrescu. Inv. Alexandru Avramescu.
- Românești, 570, (Tomești), bis. (lemn), Nașterea Sf. Ioan Botezătorul, nc., g. Margina 6 km., cu filia *Goizești*, 190. Adm. paroh. Visarion V. Sintescu. Cântăreț Axente Șărau. Inv. Gheorghe Ionescu și Dumitra Ionescu.
- Sărăzani, 494, (Bujor), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1877, casă par., g. Bujor 10 km. Paroh Constantin Albu. Cântăreț Petru Olariu. Inv. Alexandru Dumitrașcu și Nicolae Derjidan.
- Seceni, 215, (Bujor), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1938, g. Bujoru-bănățan 7 km. Paroh Grigore Vasilescu. Cântăreț Nicolae Marconescu. Postul de inv. vacant.
- Sintești, 882, (Făget), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1811, g. Margina 4 km. Paroh Coriolan Ionescu. Cântăreți Simion Curiaș și Aurel Țona. Inv. Ioan Faur și Elena Târziu.
35. Sudriaș, 640, (Bujor), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1883, g. Bujor 2 km. Paroh Grigorie Vasilescu. Cântăreț Gheorghe Botean. Inv. Ioan Enășescu și Silvia Enășescu.
- Surdcul-mic, 683, (Bujor), bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1899, casă par., g. Mănăstur 8 km. Paroh Porfir Crăciu. Cântăreț Samson Crăciu. Inv. Francisc Muțiu și Iconia Crăciu.
- Susani, 673, (Bujor), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1912, g. în loc $\frac{1}{2}$ km. Paroh Miron Petric. Cântăreț Miron Barboni. Inv. Petru Medrea și Dumitru Tămaș.

- Temerești, 915, (Făget), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, nc., casă cult., g. Făget 5 km. Paroh Nicolae Cibian. Cântăreț Petru Dumescu. Inv. Nicolae Nedelcu și Maria Nedelcu.
- Tomești, 465, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1796, g. Margina 11 km. Parohia vacantă. Cântăreț Ioan Măstăcănean. Inv. Caius Mităr.
40. Zolt, 382, (Făget), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1936, casă par., casă cult., g. Făget 18 $\frac{1}{2}$ km. Paroh Ion B. Mureșianu. Cântăreț Alexandru Gavriloni. Inv. Ioan Udrea și Ecaterina Sărbu.

5. Logoj.

Reședința protopresbiterială: Logoj. — Numărul sufletelor 32.517.

Protopresbiter: *Dr. Aurel Mihaescu.*

Scaunul și judecătoria protobresbiterială:

Președinte: *Dr. Aurel Mihaescu*, protopop.

Membri:

Ioan Enuica, paroh în Oloșag.
Gheorghe Vior, paroh în Jdioara.
Dimitrie Lupea, paroh în Jena.

Mihuți Jigorea, paroh în Logoj.
P. Olde, presb. prof. de rel. i. p. Logoj.
Silviu Secoșan, paroh în Criciova.

Membri supleanți:

Nicolae Sintescu, paroh în Logoj. | Un loc vacant.

Defensor matrimonial: Vacant.

Notar: Petru Laietiu diacon în Logoj.

P A R O H I I L E ¹⁾

1. Armadia, 322, (Logoj), bis. (Iemn), Sf. M. Mucenic Gheorghe, nc., casă par., g. Logoj 8 km. Adm. paroh. Ioan Popoviciu. Cântăreț Constantin Toader. Inv. Pompiliu Plăeșanu.
- Boldur, 741, (Logoj), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1868, g. Logoj 3 km. Paroh Zaharie Humița. Parohia vacantă. Cântăreț Traian Munteanu. Inv. Pavel Duda și Maria Mezinca.
- Căvăran, 779, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1844, casă par., casă cult., g. în loc. Paroh Remus Lăpăduș. Cântăreț Constantin Fiat. Inv. Liviu Voștinariu, Talida Voștinariu și Petru Varhanioschi.
- Cireșul, 422, (Gavojdia), bis. M. Mucenic Dimitrie, 1837, g. Gavojdia 9 km. Paroh Toma Birăescu. Cântăreț Ioan Stoica. Inv. Lucian Secoșanu.
5. Copăcele, 276, (Căvăran), bis. (Iemn), Acoperirea Maicii Domnului, nc., g. Căvăran 9 km. Parohia vacantă. Cântăreț Ioan Smetana. Inv. Achim Boțoiu și Georgeta Boțoiu.
- Criciova, 819, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1892, casă par., g. Gavojdia 4 km. Parohi Silviu Secoșan și Aurel Lazăr Rusulescu. Cântăreț Simeon Birescu. Inv. Ioan Barbulescu. Un post de inv. vacant.
- Criciova II, 487, (Gavojdia), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1910, casă par., casă cult., g. Gavojdia 3 km., cu filia *Cireșul II*, 313, (Gavojdia), bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1925, 6 km. Adm. paroh. Dositei Vasile Popovici, ieroom-nah. Cântăreț Vasile Rusanuic.

1) Toate sunt în județul Severin, afară de Zorlențu-mare, care se află în județul Caraș.

- Crivina de jos, 438, (Gavojdia), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1854, g. 10 km. Adm. paroh. Aurel Chepicu. Cântăreț Andrei Mișcoviciu. Inv. Constantin Ciurezu și Cornelia Ciurezu.
- Dragomirești, 530, (Gavojdia), bis. (Iemn), Nașterea Sf. Ioan Botezătorul, 1754, g. 10 km. Parohia vacantă. Cântăreț Ilie Băban. Inv. Alexandru Bogănescu și Ioan Sălăjan.
10. Gavojdia, 1198, bis. Înălțarea Domnului, 1928, casă par., g. în loc. Parohi Aurel Marta și Adrian Groza. Cântăreț Emil Sârbu. Inv. Emil Sârbu, Emilia Sârbu, Maria Andrei și Florentina Barbosu. Conduc. școalei de copii mici Irina Petreș.
- Herendestii, 884, (Logoj), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1931, g. 6 km. Paroh Corneliu Suru. Cântăreț Toma Jivan. Inv. Gheorghe Chioran și Aurelia Chioran.
- Hezeriș, 524, (Bethausen), bis. (Iemn), Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, nc., casă par., g. 2 km. Paroh Ioan Nimu. Inv. Ioan Andreescu.
- Hodoș, 520, (Logoj), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1897, g. 2 km. Paroh Valeriu Blajovanu. Cântăreț Petru Halas. Inv. Nicolae Bugariu.
- Honoriciu, 760, (Logoj), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1904, casă par., g. 8 km. Paroh Gheorghe Biberea. Cântăreț Damaschin Madroane. Inv. Iuliu Alexiu și Elisa eta Teodorescu.
15. Jdioara, 1068, (Gavojdia), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1908, g. 8 km. Parohi George Vior protopop on. și Dimitrie Blidariu. Cântăreț Lazar Daminescu. Inv. Lazar Daminescu, Savela Daminescu și Mihai Tiodar.
- Jena, 530, (Gavojdia), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1820, g. în loc. Paroh Dimitrie Lupea. Cântăreț Gheorghe Zgriba. Postul de inv. vacant.
- Logoj, 8170, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1759-1766, o capelă în cimitir Sf. Constantin și Elena, 1884, g. în loc. Protopop Dr. Aurel Mihaescu, parohi Mihai Jigorea și Nicolae Sintescu, adm. paroh. Ignatie Borza. Diacon Petru Laiețiu. Prof. de religie Constantin Târziu presbiter și Letiția Străjan. Cântăreț Ioan Anton. Inv. Ștefan Stoicanescu, Ioan Șoma, Andrei Grobei, Gheorghe Onae, Simion Mătăsariu, Ioan Popescu, Alexandru Florei, Mihai Popa, Ioan Munteanu, Gheorghe Mișcoci, Aurel Crainicescu, Gheorghe Pop, Gheorghe Giurgea, Emil Costea, Iuliu Nicoară, Romul Boc, Paraschiva Șoma, Elena Ienea, Ana Stoicanescu, Ana Crainicescu, Aurora Simu, Ana Florei, Lucia Surdulescu, Eugenia Găletușe, Elvira Corcimarov, Cornelia Curuțiu, Lucreția Vozoc, Veronica Bălăngean, Aurelia Țonea, Eugenia Dumitrescu, Elena Căprescu, Maria Pop, Rachila Pop, Lucreția Pop, Melania Crișciu, Florica Marian, Aurelia Goia, Hortenzia Giurgiuman și Sidonia Rista. Conduc. școalei de copii mici Lucia Chimacovici, Eugenia Sălăjan, Constanța Isac, Septimia Murariu, Florica Țunea și Ana Surcă.
- Logojel, 1336, (Logoj), bis. Sf. Constantin și Elena, 1777, g. 2 km. Parohi Ioan Alexandrescu și Nicolae Vânătu. Cântăreț Lazăr Chevereșanu. Inv. Nicolae Bunescu și Vasile Niște.
- Măguri, 777, (Logoj), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1935, g. 8 km. Paroh Lazăr Mladescu. Inv. Valeria Bălăngianu.
20. Nădragul, 499, bis. Pogorîrea Duhului Sfânt, 1900, g. 24 km. Paroh Gheorghe Sperlea. Cântăreț Dimitrie Stoin. Inv. Petru Stoica și Ioana Stoica. Conduc. școalei de copii mici Victoria Nicolin.
- Oloșag, 702, (Gavojdia), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1787, casă par., g. 5 km. Paroh Ioan Enuica. Cântăreț Petru Halas. Inv. Petru Halas și Gheorghe Nițăș.
- Remetea Pogănicu, 536, (Furlug), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, nc., casă par., g. 20 km. Adm. paroh. Alexandru Voșcinaru. Cântăreț Gheorghe Cătană. Inv. Țărlui.

- Sacul, 1070, bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1838, / casă cult., g. în loc. Paroh Vasili: Soceneanțu. Cântăreț Dănilă Biriș. Inv. Dănilă Biriș, Natalia Drechsler, Carol Micu, Borca Horescu, Florica Micu și Eug. Bostinar.
- Sălbăgel, 588, (Gavojdia), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1879, casă par., g. 5 km. Paroh Ion Bucovanu. Inv. Constantin Velicescu, un post vacant.
25. Satumic, 589, (Logoji), bis. Nașterea Sf. Ioan Botezătorul, 1899, casă par., casă cult., g. 5 km. Paroh Aurel Lazăr. Cântăreț Ioan Alexandru. Inv. Constantin Totir, Ecaterina Totir și Aurora Danciu.
- Scăiuș, 877, (Furlug), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1836, casă par., g. Brebul 15 km. Adm. paroh. Constantin Dănescu. Cântăreț Marian Zircu. Inv. Florica I. Mircea.
- Silha, 784, (Coșteiu), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1867, casă par., casă cult., g. în loc. Paroh Victor Popoviciu. Cântăreț Vasile Birescu. Inv. David Andraș, Ilie Ilieșiu și Olga Dobrin.
- Tapia, 502, (Logoji), bis. Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1875, g. 6 km. Paroh Mareș Humița. Cântăreț Traian Jurca. Postul de inv. vacant.
- Tincova, 833, (Sacul), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1802, casă par., g. 4 km. Adm. paroh. Petru Adam. Cântăreț Petru Pârvan. Inv. Ioachim Văcărescu și Sofia Văcărescu.
30. Visag, 924, (Petroasa-mare), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1931, g. 18 km. Adm. paroh. Petru Murgoiu. Cântăreț Iuliu Pența. Inv. Constantin Pistol, Damaschin Căprariu și două posturi vacante.
- Zgribești, 698, bis. C. Chiriac Sihastrul, 1848, casă par., g. 10 km. Parohia vacantă. Inv. Oprea Boartă și Elena Boartă. Conduc. școlii de copii mici Elena Demian.
- Zorile, 247, (Zgribești), bis. Sf. Floroc Ilie, nc., g. 12 km. Parohia vacantă. Inv. Ioan Șandru.
- Zorlenior, 526, (Zgribești), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1830, casă par., g. 9 km. Paroh Corneliu Țucu. Inv. Coriolan Țucu.
- Zorlențul-mare, 2246, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1785, g. 4 km., j. Caraș. Paroh Antoniu Atnagea. O parohie vacantă. Cântăreț Gheorghe Cornea. Inv. Ioan Maghețiu, Dimitrie Iacobescu, Aurora Țiapu, Ioan Negrescu, Elena Negrescu și Ioan Mureșanu. Conduc. școlii de copii mici Emilia Mihu.

6. Mehadica.

Reședința protopresbiterală: Orșova. — Numărul sufletelor 62 342.

Protopresbiter: *Ioșif Cămpianu*, Orșova.

Scaunul și judecătoria protopresbiterală:

Președinte: *Ioșif Cămpianu*, protopop.

Membri:

Ilie Imbrescu adm. paroh. în Mehadica.	Ioan Goanță, paroh în Bozovici.
Dimitrie Popoviciu, pr. pens. în Pecenișca.	Trei locuri vacante.

Membri supleanți:

Simeon Răsvan, paroh în Domașnea	Alexandru Nicoliciu, adm. par. în Tufări.
Nicolae Vălean, paroh în Cornea.	

Defensor matrimonial: Vacant.

Notar: Vacant.

PAROHII LE

1. Bănia, 1873, (Bozovici), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1780, g. Iablanța 45 km., j. Caraș. Parohi Pavel Bogoevici și Silviu Novacovici, capelan Pavel Bogoevici iun. Cântăreț Petru Craia. Inv. Novac Găvan, Ion Cătană și Ana Cătană.

- Bogoltin, 1581, (Cornereva), bis. Sf. Proroc Ilie, 1852—53, casă par., g. Crușoveț 20 km., j. Severin. Parohia vacantă. Cântăreț Lazăr Draghicescu. Inv. Ion Popescu și Stana Duncescu.
- Borlovenii-noui, 721, (Prigor), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1877, casă par., g. Iablașița 22 km., j. Caraș. Paroh Traian Căltun. Cântăreț Alimpie Băcilă. Inv. Gheorghe Berca și Iconia Grivei.
- Borlovenii-vechi, 927, (Prigor), bis. Adormirea Sf. Apostol și Ev. Ioan, 1807, casă par., g. Iablașița 27 km., j. Caraș. Paroh Timoteiu Borchescu și capelan Alimpie Aldescu. Cântăreț Ilie Ieneș. Inv. Sabin Popovici și Elena Dragotă.
5. Bozoviciu, 3085, bis. Înălțarea Domnului, 1798, casă culturală, g. Iablașița 45 km., j. Caraș. Parohi Ioan Goanță și Ioan Voin. Cântăreț Ioan Jurchescu. Inv. Mihail Șuvăți subinspector, dir., Simion Lazăr, Nicolae Dolângă, Maria Novacovici și Floarea Matei. Conduc. școlii de copii mici Eugenia Stoicescu.
- Cornea, 1424, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1779, g. Domașnea-Cornea 2½ km., j. Severin. Paroh Nicolae Vălean. Cântăreț Petru Sadovan. Inv. Ioan Dulău, Dumitru Popescu, Elena Nistorescu, Ana Bendeian.
- Cornereva, 3506, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1800, casă par., g. Crușoveț 22 km., j. Severin. Paroh George Belcota și adm. paroh. Danilă Puia. Cântăreț Dimitrie Balaci. Inv. Ioan Brânzan, Gheorghe Datcu, Maria Datcu, Ștefania Sandulean, Vasile Pop și Eugenia Pop.
- Cuptoare, 1010, (Cornea), bis. Înălțarea Domnului, 1825, casă par., g. Crușoveț 3 km., j. Severin, cu filia *Crușoveț*, 734, (Cornea), bis. C. M. Paraschiva, 1775, g. în loc 1 km., dela materă 2½ km., j. Severin. Adm. paroh. Nicolae Goanță. Cântăreți Nicolae Țăran în Cuptoare și Gheorghe Teleagă în Crușoveț. Inv. Ioan Gridan și Florica Siracu în Cuptoare și Victor Barbeș și Alexandru Popescu în Crușoveț.
- Dalboșă, 2229, (Bozovici), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1828, casă par., casă cult., g. Iablașița 48 km., j. Caraș. Paroh Nicolae Badini. Cântăreț Ion Budescu. Inv. Ion Chivu, Iosif Grozav, Ion Ciobotariu, Eufrosina Chivu și Florica Ciobotariu.
10. Domașnia, 2058, bis. Sf. Atanasie al Atonului, 1817, casă cult., g. în loc 2½ km., j. Severin, cu filia *Cănicea*, 488, (Domașnia), bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1838, g. Domașnea-Cornea 5 km., dela materă 5 km., j. Severin. Parohi Simeon Răsvan și Ilie Adamescu. Cântăreți Ioan Miloș în Domașnea și Iancu Paulescu în Cănicea. Inv. Ana Bojoacă și Ioan Popescu în Domașnea și Iacob Loruț în Cănicea.
- Eșelnița, 1298, (Orșova), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1842, casă par., g. Orșova 7½ km., j. Severin. Parohia vacantă. Cântăreț Iosif Moacă. Inv. Iosif Moacă dir. și Maria Moacă.
- Gârbovă, 1507, (Bozovici), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1873, g. Iablașița 46 km., j. Caraș. Paroh Iosif Bololoi. Cântăreț Dănilă Pestrilă. Inv. Dănilă Pestrilă dir., Nicolae Ciupagea și Dorina Berendei.
- Globucaiova, 906, (Iablașița), bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1836, g. Iablașița 9 km., j. Severin. Paroh Grigorie Popoviciu. Cântăreț Zaharia Bălan. Inv. Grigore Lazarescu, Gheorghe Robuș și Rozalia Adam.
- Globurău, 571, (Mehadia), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1775, casă par., casă cult., g. Crușoveț 12 km., j. Severin. Paroh Iosif Drăgoi. Cântăreț Gheorghe Boată. Inv. Gheorghe Băținaș.
15. Iablașița, 1579, bis. Nașterea Sf. Ioan Botezătorul, 1825, g. în loc 1 km., j. Severin. Paroh Octavian Trailovici. Cântăreț Daia Badea. Inv. Nicolae Domășneanu, Ion Avram. Gheorghe Perneșiu, Viorica Harambașa și Elisa Perneșiu. Conduc. școlii de copii mici Domnica Avram.
- Jupalnic, 1765, (Orșova), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1830, g. Orșova 2 km., j. Severin. Paroh Constantin Stoicescu. Cântăreț Iancu Seracovanu. Inv. Nicolae Martinovici dir., Lucreția Sârbu, Silvia Todea și Lavinia Gherga.

- Lăpușnicel, 1038, (Iablașița), bis. Sf. Apostol Toma, 1841, casă par., g. Iablașița 16 km., j. Severin. Adm. paroh. Felician Nemoian. Cântăreț Zahă Milu. Inv. Elena Vled.
- Lăpușnicul-mare, 2234, (Bozovici), bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1770, casă par., casă cult., g. Iablașița 52 $\frac{1}{2}$ km., j. Caraș. Parohia vacantă. Cântăreț Nicolae Ciocloada. Inv. Aurel Saberca, Tașiana Saberca, Constantin Ursu și Ion Roșca.
- Luncavița, 1442, (Teregova), bis. Sf. Proroc Ilie, 1824, casă par., g. Teregova 10 km., j. Severin. Parohia vacantă. Cântăreț Alexe Fiat. Inv. Marin Radulescu, Atanasie Mitroi și Maria Radulescu.
20. Mehadia, 2208, bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1780, casă par., casă cult., g. în loc, j. Severin. Paroh Ion Urechiatu și adm. paroh. Aurel Colojoară. Cântăreț Enache Mageriu. Inv. Dumitru Mazilu, Melania Sârbolescu, Magda Mazilu, Ion Dragalina, Ionel Băcilă, Fie Boțocă și maestrul Miron Stoica. Conduc. școlii de copii mici Alexandrina Dimitriu și Aurora Rina.
- Mehadica, 2313, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1794, crasă par., g. Crușoveț 7 km., j. Severin. Adm. paroh. Ilie Imbrescu și paroh Mihail Ienca. Cântăreț Mihail Cristescu. Inv. Ilie Draghiciu, Petru Coca, Dimitrie Urechiatu, Dimitrie Gorgan, Maria Rațec, Mihaela Vărășteanu și maestră gosp. Cornelia Imbrescu.
- Moceris, 1081, (Bozovici), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1802, casă par., g. Iablașița 50 km., j. Caraș. Paroh Ioan Negrei. Cântăreț Vichentie Negru. Inv. Constantin Popescu și Janeta Popescu.
- Ogradena-veche, 866, (Orșova), bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1823, casă par., g. Orșova 12 km., j. Severin, cu filiile *Dubova*, 564, (Plavișevița), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1878, g. Orșova 19 km., dela materă 7 km.; *Ogradena-nouă*, 63, (Orșova). Adm. paroh Zăharie Drăgan. Cântăreț Ion Atanasescu și Dumitru Costescu. Inv. Simion Boarnă, Gh. Tătaru și Ion Dobrescu.
- Orșova, 1300, bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1746, casă par., casă cult., g. în loc, j. Severin. Protopop Iosif Câmpianu. Cântăreț Liubomir Ardelean. Catihet la gimnaziul mixt Laurean Morariu. Inv. Vasile Vida dir., Dimitrie Mocioiu, N. Danciu, Nicolae Dudulea, Ștefania Smădescu, Natalia Lanyi, M. Vida, Maria Dr. Carjoescu, Nicolae Georgescu și S. Dudulea. Conduc. școlii de copii mici A. Gherghina. La școala C. F. R. L. Hossu și M. Gregor.
25. Pătaș, 1103, (Prigor), bis. Sf. Proroc Ilie, 1807—1810, g. Iablașița 35 km., j. Caraș. Paroh Petru Popoviciu. Cântăreț Vasile Tereanu. Inv. Ion Afrenie, Valeria Lazarescu, Luceția Lazarescu și Ioana Ștofana.
- Pecenișca, 688, (Băile Erculane), bis. Sf. Apostol Toma, 1885, g. Băile Erculane 2 km., j. Severin, cu filia *Băile Erculane*, 166, bis. Schimbarea la față, 1843, g. în loc 5 km., dela materă 2 km., j. Severin. Adm. paroh. Dimitrie Popoviciu. Postul de cântăreț vacant. Inv. Florica Dragalina și Gheorghe Suciu.
- Pârvoia, 1137, (Iablașița), bis. Sf. Proroc Ilie, 1842, casă par., g. Iablașița 18 km., j. Severin. Adm. paroh. Ilie Jurescu. Cântăreț Petru Babeu. Inv. Alexandru Trăilescu.
- Petnic, 1154, (Iablașița), bis. Sf. Vasile cel Mare, 1824, casă par., casă cult., g. Iablașița 5 km., j. Severin. Paroh Traian Nemoian. Cântăreț Gheorghe Jurescu. Inv. pens. Inv. Cornelia Miulescu Domașneanu.
- Plavișevița, 500, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1838, casă par., g. Orșova 26 km., j. Severin, cu filiile *Tisovița*, 285, (Plavișevița), bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1877, g. Orșova 32 km., dela materă 6 km.; *Baia-nouă*, (Plavișevița). Adm. paroh. Ioan Săbăilă. Cântăreț Simion Ursu. Inv. Constantin Fîrdoiu și Nicolae Sendu.
30. Plugova, 1446, (Mehadia), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1846, casă par., g. Mehadia 7 km., j. Severin. Adm. paroh. Trifon Adamescu. Cântăreț Gheorghe Cristescu. Inv. Nicol. e Vlăducean, Alexie Adamescu și Petronela Vlaicu.

- Prigor**, 1423, bis. Adormirea Sf. Apostol și Ev. Ioan, 1875, g. Iablanîța 32 km., j. Caraș, cu filia *Pufna*, 303, (Prigor), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1892, g. Iablanîța 37 km., dela materă 8 km. Paroh Ioan Vladu. Cântăreț Zaharie Miclău. Inv. Vasile Coiculescu, Silvia Coiculescu, Nicolae, Ciupagea și Dumitru Vălușescu.
- Prilipă**, 1445, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1831, casă par., casă cult., g. Iablanîța 37 km., j. Caraș. Parohia vacantă. Cântăreț Șofron Sârbu inv. pens. Inv. Nicolae Sporea și Vioara Sporea.
- Rudăria**, 2491, (Bozovici), bis. Înălțarea Domnului, 1820, g. Iablanîța 50 km., j. Caraș. Parohi Nicolae Careba și Tiberiu Șuta. Cântăreț Nicolae Șuta. Inv. Alexandru Dinu, Elena Dinu, Vasile Nemiș, Viorica Drăgăla și Sofia Novacovici.
- Șopotul-nou**, 1465, (Bozovici), bis. Sf. Apostol Toma, 1845—1850, casă par., g. Iablanîța 60 km., j. Caraș. Parohia vacantă. Cântăreț Ilie Găină. Inv. Gheorghe Seracoveanu.
35. **Șopotul-vechiu**, 1358, (Bozovici), bis. Înălțarea Sf. Cruci, 1800—1810, g. Iablanîța 55 km., j. Caraș. Paroh Emil Chimbir. Cântăreț Nicolae Găină. Inv. Iosif Brezoiu, Gheorghe Dima și Maria Turcică.
- Topleț**, 1812, bis. Sf. Arhidiacon Ștefan, 1816, casă par., casă cult., g. în loc 1½ km., j. Severin, cu filia *Bârza*, 394, (Topleț), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1808, g. Topleț 1 km., dela materă 2 km., j. Severin. Paroh Alexandru Dorobanț. Cântăreț Gheorghe Bălțeanu inv. pens. și Gheorghe Caraiman. Inv. Ilie Bălțeanu, Ilie Patrona, Emilia Tatalovici și Corneliu Stepanescu. Conduc. școlii de copii mici Constanța Bornuz.
- Tufări**, 855, (Orșova), bis. Înălțarea Domnului, 1815, casă par., g. Orșova 1½ km., j. Severin, cu filia *Coramnic*, 245, (Orșova), materă 1 km. Adm. paroh. Alexandru Nicolici. Cântăreț Aurel Moacă. Inv. Aurel Moacă și Maria Nicoliciu.
- Valeabolvășnița**, 1313, (Mehadia), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1835, g. Mehadia 7 km., j. Severin. Adm. paroh. Zaharia Grozavescu. Cântăreț Ilie Bașulescu. Inv. Nicolae Roșet și Ioan Nicoară.
- Verendin**, 2394, (Mehadia), bis. Sf. Ierarh Nicolae, 1840, casă par., g. Te-regova 14 km., j. Severin. Paroh Toma Suru. Cântăreț Chirilă Popescu. Inv. Dumitru Ciocionică, Vasile Burghină și Dumitru Ciocărlan.

7. Oravița.

Reședința protopresbiterală: Oravița. — Numărul sufletelor 23.747.

Protopresbiter: *Virgil Musta*.

Scaunul și judecătoria protopresbiterală:

Președinte: *Virgil Musta*, protopop.

Membri:

Petru Bernaz, paroh în Secaș.	Petru Șușan, paroh în Comoriște.
Axente Popoviciu, paroh în Gârliște.	I. Nicolaeviciu, paroh în Comoriște.
Romulus Suciu, paroh în Tievaniul-mic.	Eugen Popoviciu, paroh în Mărcina.

Membri supleanți:

Cuzman Jianu, paroh în Vărădia,	Cornel Jurca, paroh în Oravița-rom.
---------------------------------	-------------------------------------

Defensor matrimonial: Vacant.

Notar: Romulus Suciu, paroh în Tievaniul-mic.

PAROHII LE¹⁾

1. **Agadici**, 565, (Oravița), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1772, g. Oravița 5 km. Paroh Gheorghe Mățău. Cântăreț Ion Raica. Inv. Ion Florescu și Ion Cormoș,

1) Toate în județul Caraș.

- Anina, 2156, bis. Sf. Constantin și Elena, 1939, g. în loc. Aca. paroh. Dr. Marcu Bănescu. Cântăreț Pavel Lungu. Inv. Ion Ștefan, Ioachim Bogza, Brândușa Bănescu, Emilia Milutin, Petru Duma, Mihai Milutin și Silvia Cgza.
- Broșteni, 1230, (Oravița), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 178, casă cult., g. Oravița 3 1/2 km. Parohi Simeon Alexiu și Titu Ciorei. Cântăreț Iacob Berlogea. Inv. Ionel Giudină, Marta M. Giudină și Mărioașa Sarmăș.
- Cacova, 1303, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1906—1909, casă cult., g. în loc. Parohi Ilie Hergan și Octavian Popoviciu. Cântăreț Martin Nedelcu. Inv. Ioan Ochian, Constantin Mirescu, Sidonia Socec și Elena Toader.
5. Calina, 385, (Cacova), bis. (Iemn), Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, nc., casă par., g. Cacova 16 km. Adm. paroh. Teodor Drugărin. Cântăreț Teodor Bona. Inv. Vasile Blajiu.
- Cârnecea, 559, (Cacova), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1833, casă par., g. Forotic 6 km. Paroh Toma Simu. Cântăreț Simion Adam. Inv. Dimitrie Cicoare și Constanța Cicoare.
- Ciclova-montană, 1125, (Oravița), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1783, casă cult., g. Oravița 3 km. Paroh Vasile Crețu. Cântăreț Iosif Crețu. Inv. Iosif Crețu dir., Ecaterina Crețu și Gheorghe Mureșan.
- Ciclova-română, 2584, (Oravița), bis. Înălțarea Domnului 1851—1859, g. Oravița 3 km. Parohi Ioan Stoia și Petru Lungu. Cântăreți Ioan Mărgan și Vasile Dancea. Inv. Gavril Goja, Maria Goja, Ioan Ionescu și Virginia Ionescu.
- Ciudanovița, 430, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1904, casă par., g. Lișava 12 km. Adm. paroh. Gheorghe Milovan. Cântăreț Serafin Cocora. Inv. Gheorghe Ciancău.
10. Comoriște, 1029, (Forotic), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1812—1820, casă par., g. în loc. Parohi Petru Șușan și Iosif Nicolaevici. Cântăreț Ioachim Mișu. Inv. Ion Teperdel și Elena Teperdel.
- Forotic, 1176, bis. Învierea Domnului, 1743, g. în loc. Parohi Mitrofan Ciorei și Gheorghe Pleavă. Cântăreț Ioan Ghergha. Inv. Ioan Șerbănoii, Pavel Rusu și Victoria Lungu.
- Gârliște, 1294, (Carașova), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1825, g. Cacoveni 5 km. Paroh Acsentie Popoviciu. Cântăreț Daniel Crăstun. Inv. Antoniu Groșian, Ion Truia și Rafaela Dicu.
- Goruia, 600, (Carașova), bis. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, 1794, casă par., casă cult., g. Cacoveni 16 km. Paroh Lazăr Ștefan. Cântăreț Gheorghe Ștefan. Inv. Petre Floroiu.
- Giurgiova, 514, (Cacova), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1770—1775, casă par., g. Cacova 13 km. Paroh Pavel Beutură. Cântăreț Ion Neda. Inv. Rusalin Negru.
15. Greoni, 931, (Cacova), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1777, g. în loc. 1 km. Adm. paroh. Ioan Lupinca și paroh Nicolae Giuca. Cântăreț Pau Măfu. Inv. Petru Teleagă dir. și Domnica Tellea.
- Jitini, 305, (Cacova), bis. (Iemn), Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1792, g. Cacova 14 km. Adm. paroh. Teodor Măruța. Cântăreț Pau Tilca. Inv. Sava Stanoevici.
- Măidan, 741, (Oravița), bis. Înălțarea Domnului, 1750—1770, g. în loc. Parohi Iosif Braicher și Iacob Stoian. Cântăreț Fiu Draghicescu. Inv. Ioan Chirtoc și Maria Băleanu.
- Mărcina, 1040, (Vărădia), bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1792, casă par., casă cult., g. Greoni 9 km. Parohi Eugen Popoviciu și Radu Vuleșici. Cântăreț Iancu Mitrofan. Inv. Iosif Cioloca, Alexandrina Ionescu și Ifigenia Ionescu.
- Oravița-montană, 1063, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1784, casă par., g. în loc 1 km. Protopop Virgil Musta, capelan Dr. Aurel Neda și diacon Simeon Bătea. Cântăreț Ioan Stăngu. Inv. Iosif Ciocărlia dir. și Maria Corneanu.

20. Oravița-română, 1014, (Oravița), bis. Sf. Proroc Ilie, 1730, casă par., casă cult., Parohi Cornel Jurca și Ioan Lazăr. Cântăreț Gheorghe Neda. Inv. Aurel Zarea, Vasile Anania, Gherasim Ludoșan, Emil Bololescu, Florentina Bătea și Viorica Hereșiu.
- Răchitova, 738, (Oravița), bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1783, casă cult., g. Oravița 2 km. Paroh Alexie Olariu. Cântăreț Sofronie Ciulin. Inv. Iulian Croitor și Petru Cepleu.
- Secaș, 931, (Cacova), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1664, casă par. casă cult., g. Cacova 13 km. Paroh Petru Bernaz. Cântăreț Viorel Gruia. Inv. Valeriu Simu și Maria Șdic.
- Ticvaniul-mare, 377, (Cacova), bis. Învierea Domnului, 1941, g. Cacova 4 $\frac{1}{2}$ km. Adm. paroh. Ioan Simu. Cântăreț Pavel Pusec. Inv. Vasile Angelescu Ana Angelescu, Nicolae Burca și Petru Bîloșiu.
- Ticvaniul-mic, 656, (Cacova), bis. Învierea Domnului, 1774—1776, g. Greoni 2 km. Paroh Romulus Suciu. Cântăreț Valeriu Bălan. Inv. Lavinia Cotărlă și Paulina Lupu.
25. Vărădia, 1001, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1754, casă par., casă cult., g. Cacova 6 km. Parohi Cuzman Jianu și Mihail Retezan. Cântăreț Pau Lațcu. Inv. Ioan Treicu, Vasile Voin, Gheorghe Draghicescu, Maria Draghicescu și Aurelia Voin.

8. Panciova.

Reședința protopresbiterală: Satul-nou. — Numărul sufletelor 26.410.

Proto. resbiter: *Victor Popoviciu.*

Scaunul și judecătoria protopresbiterală:

Președinte: *Victor Popoviciu, protopop.*

Membri:

Marcu Boldovina, paroh în Doloave.		George Șdicu, paroh în Seleuș.
Const. Dimian, paroh în Petrovasela.		Un loc vacant.

Membri supleanți:

Nicolae Popoviciu, paroh în Alibunar.		Alexandru Guga paroh în Cubin.
---------------------------------------	--	--------------------------------

Defensor matrimonial: Veleriu Fil. Perin, paroh în Petrovasela.

Notar: Vacant.

PAROHIIILE¹⁾

1. Alibunar 2225, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1898, casă par., casă cult., g. în loc 1 km., j. Torontal Paroh Nicolae Popoviciu și capelan Nicolae Roman. Cântăreț Andrei Zăria. Inv. Adrian Bojin dir., George Ionescu și Maria Dalea.
- Cubin 920, bis. Sf. Proroc Ilie, 1906, casă par., casă cult., g. în loc 2 km., j. Timiș Paroh Alexandru Guga. Catihet la ec. civilă, de ucenici și de lucru manual Alexandru Guga paroh. Cântăreț Desideriu Cioc. Inv. Desideriu Cioc și Constantin Ursache.
- Deliblată, 1506, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1924, casă cult., g. 4 $\frac{1}{2}$ km., j. Timiș. Paroh Traian Popoviciu. Cântăreț George Zăria. Inv. Ilie Jurjovan dir. Ioan Matei și Alexandru Lupșici.
- Dobrița, 206, capelă, Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1872, casă par în edificiul capelei, g. în loc 2 km., j. Torontal. Adm. paroh. Nicolae Roman Cântăreț Simeon Lațcu inv. în Alibunar.

1) Toate în Bănatul fost iugoslav, acum ocupat de Germani.

5. Doloave, 1667, bis. Strămutarea moaștelor Sf. Ierarh Nicolae din Maiu, 1890, g. 12 km., j. Torontal. Paroh Marcu Boldovina. Cântăreț Sava T. uas. Inv. Dumitru Popescu dir., Iuliana Popescu și Aurel Draghici.
- Glogoni, 649, bis. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 1911, casă par., Trepăia 10 km., j. Torontal, cu filia Iabuca, 254, capelă, Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1901, g. 5 km. Paroh Valeriu Perin și capelan Ioan Zgârgea. Cântăreț Dimitrie Popovici. Inv. Ecaterina Teofanescu în Glogoni și Traian Doban în Iabuca.
- Mramorac, 1085, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1904, casă par., g. 3 km., j. Timiș. Paroh Aurel Uroș. Cântăreț Nicolae Flerica. Inv. Nicolae Bocșan, Ioachim Vacarescu și George Lupșici.
- Ofcea, 1319, bis. Sf. Constantin și Elena, 1931, casă par., g. 2½ km., j. Torontal. Paroh Traian Popescu. Cântăreț Teodor Popescu. Inv. Elena Drenca dir., Ion Melinescu și Sever Bunda.
- Omolița, 332, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1915, casă par., g. Panciova 16½ km., j. Torontal. Adm. paroh. Pavel Topală. Cântăreț Teodor Mioșcu. Inv. Valeriu Docnea.
10. Panciova, 135, capelă, Sf. M. Mucenic Dimitrie, 1871, casă par., g. în loc, j. Torontal. Adm. paroh. Timoteiu Popoviciu. Catihet la liceu, șc. civilă și la șc. de industrie Timoteiu Popoviciu. Cântăreț Vasile Bogdan din Satul nou.
- Petrovasela, 4252, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1859—1863, casă par., g. în loc 2 km., j. Torontal. Parohi Constantin Dimian și Stefan Sperchez, capelan Valeriu Filaret Perin. Cântăreț Trifu Buna. Inv. George Miclean dir., Maria Udrea, Mihai Avramescu, Ana Miclean, Ioan Pupăzescu, Trifu Barbu și Emilia Șnef.
- Satul-nou, 4694, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1805, casă par., g. în loc 2 km., j. Torontal. Protopop Victor Popoviciu, paroh Timoteiu Popoviciu. Cântăreț Nicolae Fiștea. Inv. Vichentie Cornea dir., Teodor Țicu, Ion Sămăilă, Traian Iivan, Iosif Dalea, Paulina Parezanovici, Iuliana Popin și Silvia Milovan.
- Seleuș, 2178, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1809, 2 case par., g. în loc, j. Torontal. Parohi George Șdicu și Coriolan Suciu. Cântăreț Iosif Surduceanu. Inv. Teodor Șandru dir., Constantin Arhire, Andrei Vránianțu și Victoria Arhire.
- Uzdin, 4988, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1800, casă par., casă cult., g. în loc 2 km., j. Torontal. Parohi Traian Bojin și Iulian Onciu. Cântăreț Ioța Bălan. Inv. Trifu Socardă, Petru Petrovici, Petru Mezin, Maria Voina, Aurel Oprea, Livia Mezin și Leposava Petrovici.

9. Vârșeț.

Reședința protopresbiterală: Vârșeț. — Numărul sufletelor 23 626

Adm. protopresbiteral: Cuzman Lăpădat.

Scaunul și judecătoria protopresbiterală:

Președinte: Cuzman Lăpădat, adm. protop.

Membri:

Ioan Naia, adm. par. în Marghita-mare.
Corneliu Cure, paroh în Sân-Mihai.
Ioan Mităr, paroh în Straja.

Teodor Petrică paroh în Nicolințul-mare.
Două locuri vacante.

Membri supleanți:

Ștefan Balea, paroh în Grebenaș.

Trei locuri vacante.

Defensor matrimonial: Lazar Că du, paroh în Sân-Mihai.

Notar: vacant.

PAROHIIILE¹⁾

1. **B. Bica-albă**, 426, bis. Pogorirea Duhului Sfânt, 1871, casă par., g. în loc. Paroh Iacob Dragulescu. Catihet la liceu Iacob Dragulescu paroh. Cântăreț Traian Lazar inv. în pens. Inv. Maria Guțu.
- Coșteiu**, 1661, (Vârșeț), bis. Sf. M. Mucenic Teodor, 1939, casă cult., g. Vârșeț 12 km. Parohi Ion Jumanca, Iosif Iorga și Andrei Trifon. Cântăreț Constantin Măluș. Inv. Maria Varga și Pavel Cioban.
- Grebenăț**, 2193, (Iasenova), bis. Înălțarea Domnului, nc., casă cult., g. Iasenova 9 km. Paroh Stefan Balea și adm. paroh. Tiberiu Șdicu. Cântăreț Mihai Jilă. Inv. Petru Zaharie și Paraschiva Murariu.
- Iabuca**, 643, (Vârșeț) bis. Pogorirea Duhului Sfânt, nc., casă par., g. Vârșeț 10 km., cu filia Mesiciu, 547, casă de rugăciune, Sf. Constantin și Elena, 1900, 5 km. Paroh Aureliu Danciu. Cântăreți Petru Novac în Iabuca și Ieremia Bojin în Mesiciu. Inv. Sofia Lungu și Lazar Rașitovan în Iabuca, Ioan Damian în Mesiciu.
5. **Jamul-mic**, 860, (Veliko-Srediste), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1847, casă par., g. Veliko-Srediste 3½ km. Paroh Corneliiu Șdicu. Cântăreț Ioan Rătu. Inv. Virgil Mihailoviciu.
- Marcoveț**, 1014, (Gudurica), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1874, casă par., g. Veliko-Srediste 9 km. Paroh Ioan Spăriosu. Cântăreț Petru Ianăș. Inv. Gheorghe Nicolaeviciu și Elza Banial.
- Marghita-nare**, 1093, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1899, casă par., casă cult., g. în loc. Adm. paroh. Ioan Naia. Cântăreț Traian Păsulă. Inv. Nicolae Băscianu și Viorel Moldovanu.
- Nicolințul-mare**, 3286, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1912, 2 case par., g. în loc, cu filia *Karlsdorf*, 45, 3 km. Parohi Teodor Petrică și Teodor Cioban. Cântăreț Vichentie Cinciu. Inv. Aurel Trifu, Rujița Trifu n. Popin și Ioan Mateiu.
- Oreșat**, 540, (Straza), bis. Bunavestire, nc., casă cult., g. Straza 2 km., cu filia *Parta*, 41, 3 km. Adm. paroh. Ioan Ivașcu. Cântăreț Ion Almăjan. Inv. Alexandru Mohan.
10. **Ritișor**, 1028, (Vlaicovăț), bis. Sf. Ierarh Nicolae, nc., casă par., casă cult., g. Vlaicovăț 2 km. Paroh Cuzman Lăpădat. Cântăreț Mihai Andrei. Inv. Petru Lăpădat.
- Sălcița**, 694, (Vârșeț), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1832, casă par., g. Vârșeț 16 km. Paroh Ioan Tătucu. Cântăreț Axente Enășel. Inv. Ion Bălceanu.
- Srediste-mică**, 455, (Veliko-Srediste), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1878, casă par., g. Veliko Srediste 10 km. Paroh Vasile Serafin. Cântăreț Nicolae Gărbaciu. Inv. Florica Serafin n. Vasiliu.
- Sân-Ianăș**, 1383, (Jermenovci), bis. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1832, casă par., casă cult., g. Mariolana 7 km. Paroh Ioan Marina. Cântăreț Nicolae Cornea. Inv. Pantel mon Cebzan și Teodor Milovan.
- Sân-Mihailu**, 4111, b.s. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, 1810, casă cult., g. Alibunar 12 km. Parohi Corneliiu Cure și Lazar Cărdu. Cântăreț Petru Sfera. Inv. Simeon Tođoran, Vasile Ardelean, Ioan Florea, Virgil Văscu, Nicolae Opărică, Ecaterina Opărică, Aurora Mihailov și Iuliana Bălan.
15. **Straja**, 1290, bis. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 1854, casă cult., g. în loc. Paroh Ion Mităr. Cântăreț Alexandru Schintei. Inv. Constantin Dascălu și Elena Dascălu n. Oltean.
- Vârșeț**, 350, bis. Înălțarea Domnului, 1911, casă prot., g. în loc. Adm. protopresbiterial Cuzman Lăpădat și capelan Gruia Roșu. Catihet la liceu, școala normală și civilă Gruia Roșu, capelan. Cântăreț Gheorghe Bugariu. Postul de inv. vacant.
- Vlaicoveț**, 697, bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1889, casă par., g. în loc. Paroh Virgil Opișă. Cântăreț și inv. Nicolae Boldes.

1) Toate în Bănatul fost iugoslav, acum ocupat de Germani.

Voivodinți, 1259, (Straja), bis. Sf. M. Mucenic Gheorghe, 1793, casă cult., g.
 Straja 6 km. Parohi Octavian Păuța și Livius Dée. Cântăreț Corneliu Tera.
 Inv. Corneliu Tera și Gordana Tera.

Monahi:

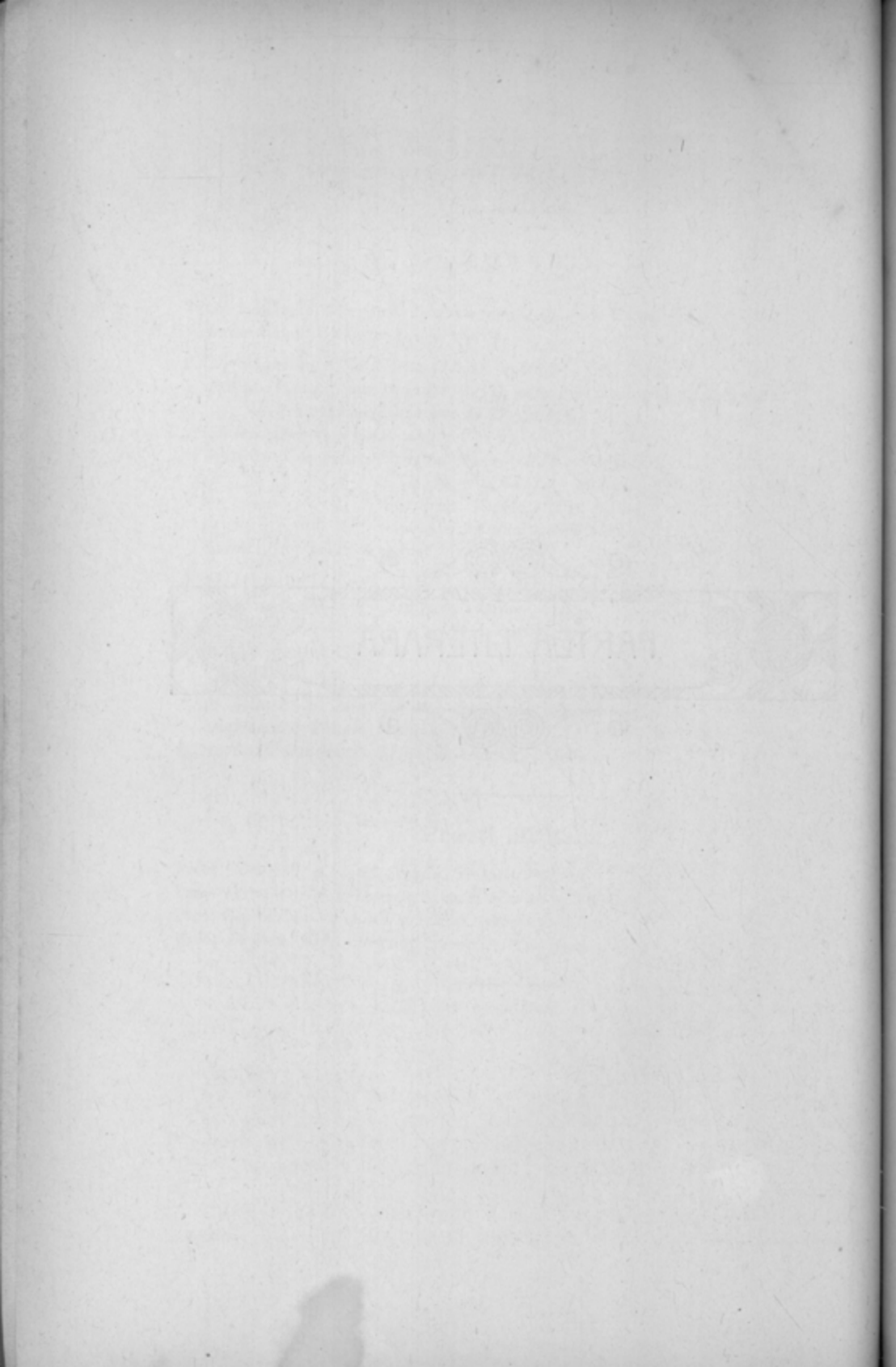
1. Sf. Mănăstire Călugăra - Ciclova montană - jud. Car.ș.
 Ieromonahul *Vartolomeiu Durain*, stareț.
2. Sf. Mănăstire Sf. Ilie dela Izvor - Vasiova - jud. Caraș.
 Preoți: Protosincelul *Macarie Gușcă*, ostenitor credincios de înființare.
 Protosincelul *Vichentie Mălău*, stareț.
 Stareța: Monahia *Alexandrina Colibaba*.
 Personalul de maice: Economă și arhondară: Monahia *Agnia Costică*.
 Cassieră și eclesiarhă: Monahia *Aglaida Zabolotna*.
 Secretară: Rasofoara *Ana Ivănuș*.
 Monahia *Aglaida Zabolotnăi*.
 Surori: în număr de șapte.
3. Sf. Mănăstire Izvorul Miron - Balta caldă - jud. Severin.
 Ieromonahul *Visarion Sintescu*, administrator,
 Ieromonahul *Valerian Jic*, preot duhovnic.
 Monahul *Vasile Glava*.
 Frate rasofoar *Aurel Udrea*.
4. Sf. Schit de pe Muntele Mic - Borlova - jud. Severin.
 Ierodiaconul *Valeriu Ciobanu*.
5. Sf. Schit dela Peatra Scrisă la Armeniș, j. Severin.

Preoți Militari.

- Preot Colonel i. p. *Iosif Serafin*, protopop, Sibiu.
 Preot Maior *Coriolan Buracu*, Iconom Stavrofor, Făgăraș.
 Preot Căpitan *Damaschin Daicoviciu*, presbiter, Logoj.
 Preot Căpitan *Ștefan Bolotoiu*, presbiter, Caransebeș.

8-
a.

PARTEA LITERARĂ

LUPTA PENTRU CRUCE.

Noi suntem popor creștin din moși-strămoși și de aceea și în acest veleat de istorie nouă ni s'a impus datoria de a lupta împotriva ispitelor diavolului. Când diavolul și-a făcut unelte dintre oameni spre a lovi în credința străbună, cum a fost în Rusia, adevărații creștini au alergat să apere legea pe care Hristos a dat-o omenirii, pentru ca numele Lui să fie lăsat între neamuri.

Poporul românesc a fost din veacuri poartă și zid al creștinătății, aici la gurile Dunării. Cine nu-și aduce aminte de luptele lui Ștefan cel Mare cu păgânătatea turcească, pentru care izbavă și-a căpătat numele de „Sfânt” și „Atlet al creștinătății”, așa cum l-a numit Papa, mai marele bisericii catolice din toată lumea creștină din acel timp.

Ce sunt oare luptele lui Mircea Voevod, ale lui Vlad Țepeș, decât lupte ale strămoșilor pentru apărarea sfintei cruci și a dreptei credințe?

Crucea, care ne-a dat nouă atâtea victorii strălucite, printre cari și pe cea dela Călugăreni, când Mihaiu Viteazul a luptat, având cusut pe mantie semnul ei!... Crucea pe care Domnitorii la întrecere cu boierii și poporul, au cinstit-o, așezându-o pe turlele sfintelor locașuri de închinare spre slava lui Dumnezeu...! Crucea pe care părinții noștri au așezat-o la răspântii, la izvoare, pe culme de dealuri și troițe făcându-și din ea semn al credinței, era greu batjocorită la hotarul de Răsărit al țării noastre!...

Oameni din cei puși de Dumnezeu să stăpânească pământul și făpturile sale, se răsculasera împotriva Făcătorului lor, întocmai unui copil împotriva unui părinte, pe care vrea să-l alunge dintru ale sale. Conducătorilor bolșevici li se potrivește foarte bine spusa psalmistului: „Zis-a cel nebun în inima sa: nu este Dumnezeu”.

Și când la această graniță a Țării noastre, o stăpânire drăcească se silea să-și întoarcă sufletul la o viață mai mult decât

păgână, pe noi, închinătorii adevărați ai lui Hristos, nu ne putea lăsa nepăsători acest lucru.

Ceva mai mult, noi aveam Români — Moldoveni cum își spun ei — până dincolo de Nipru și Crimeea. Ne chema la desrobire glasul sângelui, ne chema graiul propriilor noștri frați.

Toți frații dintr'o familie sunt datori a se sprijini și a se ajuta unii pe alții. Tot astfel și creștinii, cari sunt fii ai aceluiaș Tată ceresc, sunt datori unii către alții cu ajutor, din orice nație ar face parte ei. Vechiul popor rusesc nu se mai putea închina în sfânta sa lege pravoslavnică lui Dumnezeu, pentru că o stăpânire străină de credința și neamul lui se împotriva. Așa că el, frate de Evanghelie cu noi, trebuia ajutat ca să scape de sub stăpânirea bolșevică ce urmărea o desăvârșită robie trupească și sufletească. Pe fratele căzut în primejdie și'n necaz ești dator să-l ajuți. Cu atât mai mult pe creștinii robiți și surghiuniți de bolșevici trebuia să-i ajutăm, chiar cu prețul vieții noastre, cu jertfe de ostași, pentru că și Hristos Domnul și-a dat viața pentru răscumpărarea din păcat.

Dar și pentru alt motiv lupta noastră este sfântă. În crezul Neamului se spune că așa precum avem un Dumnezeu în cer, toți trebuie să avem aceeaș Patrie și acelaș Rege pe pământ.

Un părinte e liber să-și dea de suflet o parte din fii săi, dar nimeni nu poate să-i ia cu silă. Ori frații noștri aflați sub jug străin, au fost smulși prin silnicie dela sânul Patriei. Patria n'a încetat să-și cheme fiii sub aripile ocrotitoare. Și fiii au auzit glasul Patriei. Sufletul lor n'a putut fi schimbat nici odă pentru că în vinele lor a curs mereu acelaș sânge de român și în inima lor au păstrat pururea comoara credinței creștine. Un tată e dator să-și adune fiii la cămin și să facă orice jertfă pentru aceasta, cum lămurit ne învață parabola Păstorului, care pierzând una din cele 100 de oi, lasă pe cele 99 și pleacă în căutarea celei pierdute. Ca cetățeni credincioși ai aceleiași Patrii, am și făcut prin marea luptă începută la 22 Iunie 1941.

Ea este luptă pentru izbânda crucii, luptă de cruciați.

Luptă pentru libertate, care este cea mai scumpă și cea mai mare avere a omului pe pământ; luptă pentru o familie creștină; luptă pentru petecul de pământ pe care fiecare om trebuie să fie stăpân; luptă pentru răsturnarea diavolului înscăunat de jidovime la cârma Rusiei și care potrivit Legii lor, dintru început, voiau să ajungă judecătorii lumii și a tot pământul.

Conducătorul, în cuvântul către Țară, la începutul războiului spunea: *„Vă chem la luptă. La lupta sfântă în contra prăvăliilor civilizației și Bisericii, a dreptății și propriilor noastre drepturi. Războiul sfânt a început“*.

Și din acea clipă a început să sufle spre răsărit, vântul răcoritor al Evangheliei lui Hristos. Cu fiecare buclăică de pă-

mânt cucerită, ostașul român găsea acolo o lume care răsufla ușurată că a scăpat din stihiiile întunecului.

Armatele noastre dela un capăt la celălalt al frontului s'au pornit vijelios ca să spargă temnița cea mare a bolșevismului, în care poporul ducea muncă de ocași.

Sufletul Românului nu se potrivește deloc cu înclinarea aceasta bolșevică de a cobori pe om în rândul dobitoacelor. Noi știm că omul este stăpânul celorlalte făpturi, după cuvântul Sf. Scripturi. Despre sufletul strămoșilor noștri Daci, un înțelept care a trăit cu mult înainte de Hristos spunea: *„inclinarea spre religie este partea cea mai însemnată și osebitoare a firii lor”*. Iar un însemnat și adânc cunoscător al trecutului socotește pe aceiași părinți ai neamului românesc, *„creștini înainte de creștinism”*.

Așa fiind se poate spune că a Domnului a fost voia, ca poporul român să stea pe aceste locuri și să vestească la margine de mare slava lui Dumnezeu, între popoarele barbare Neclintii, ca și Carpații, am stat aici înfruntând, așa cum zice poetul, veacurile furioase, fiindcă am avut sădită în suflet credința străbună, că'n totdeauna binele și dreptatea vor birui răul. Ne-am asemănat cu stâncile tari și am zis: *„apa trece, pietrile rămân”*.

Cu aceste învățăminte și gânduri ne-am făcut inima bună și am așteptat zile mai senine. Adeseori am învățat pe năvălitori să se închine lui Hristos, fiindcă Românul a topit în iubire creștină ura față de răufăcătorii săi.

Așa am înlănzit pe Arald, regele Avarilor, ce și-au îngropat logodnica cu preoții creștini, în vremea năvălirii sale peste noi. Mai târziu din dragostea pentru neam și din datoria de a apăra Sf. Cruce, am pornit războaie, așa după cum am amintit iubiți cititori, iar azi după ce am desrobit pe frații ce gemeau sub jug străin, datoria de a lupta pentru credință și dreptate, ne îndeamnă să urmărim cruciada mai departe.

Cu Dumnezeu înainte.

Totdeauna noi am pornit la câștigare a drepturilor încălcate de vrăjmași au semnul sfintei cruci. În fruntea luptătorilor a răsunat prin veacuri de bejenie sau de bucurie cântarea din timpul Păseremilor: *„Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați”*. Deaceia când glasul Mareșalului a vestit: *„Războiul sfânt a început”*, oastea țării a pornit în iureș bărbătesc cu aceeași sfântă și dumnezeiască credință. Un povestitor al trecutului nostru ne spune că strămoșii îngenunchiau pe câmp de bătălie și se rugau lui Dumnezeu, împletind graiul rugăciunii cu vitejia lor fără seamăn. Am avut rara fericire noi, o seamă de preoți din Ardeal și Banat, în frunte cu ierarhii noștri, să

fim primii misionari în părțile unde au luptat ostașii noștri. Ni se umplea inima de bucurie când credincioșii din satele desrobite ale Basarabiei și Transnistriei alergau să ne primească. Ca prin minune au răsărit ca din pământ praporii și mulțime de lucruri sfinte pe cari creștinii din acele locuri nu îngăduiseră ca să fie necinstite ori distruse. În satul *Tabacu* din apropierea Bolgradului biserica fusese sfântă de bombardament. La venirea noastră totul se refăcuse, iar creștinii o împodobiseră din nou cu obiectele sfinte, scoase din ascunzători. Prin gropnițe neștiute de nimeni, prin viroage dosite și bătătorite numai de ei, pe la sălășe, fiecare a păstrat cu sfințenie câte ceva, pentru ca acum în ceasul descătușării să le aducă în locul convenit.

Oriunde ar fi fost ascunsă, în timpul anului de împilare, crucea le-a fost biserică, evanghelie, preot. Imi spuneau locuitorii din acel sat că în lipsă de preot, scoteau pe furiș sfânta cruce și atingeau cu ea pruncii ce se nașteau și nu puteau fi botezați, ori atingeau fața morților ce nu puteau avea parte de sfânta prohodire. Când mi s'a cerut să fac slujbă de pomenire în cimitir pentru morți, prin marea de suflete ingenunchiate în jurul crucilor străjuitoare, mi se părea că prin acest popor cântă puterea Duhului Sfânt, care mărește și luminează puterile omului.

Toate cele ce am văzut și am întâlnit apoi în cale prin satele cutreerate, ne-au arătat că oricât de grea ar fi o stăpânire fără Dumnezeu, ea n'are nici o putere asupra sufletului creștin, și care cu cât suferă mai multe persecuții, cu atât credința ce-o ascunde se lămurește mai puternică și este mai viu simțită. Cu puterea armelor, având în frunte semnul biruinței nepieritoare, oastea noastră nu s'a oprit deaceia la vechile limanuri, ci a pornit, „*Cu Dumnezeu înainte*“.

Jertfa ostașilor noștri.

Jertfa este o lege a naturii, care face să putrezească semintele, pentru ca apoi să răsară, aducând roadă. Jertfirea vieții e pornită din pildă dumnezeiască, fiindcă Dumnezeu pe singurul său Fiu L-a dat ca jertfă pentru mântuirea oamenilor. (Ioan 3, 16). Cei ce cercetează traiul viețuitoarelor spun că puii de pelican se hrănesc și cresc din sângele pe care-l sorb cu ciocurile crude din pieptul pelicanului părinte, ce-și înțepă de bună-voie carnea.

Pieptul ostașilor noștri a înfruntat glonțul dușman, pentru ca sângele curs să ajute la creșterea vlăstarelor noastre și să asigure ființa Neamului. Cu sângele eroilor s'a însemnat timpul de glorie străbună, prin care ne-am ridicat deasupra negurii uitării și am pășit peste toate primejdiile.

Deaceea și acum mulți dintre cei ce au mers pe câmpul de onoare, au sângerat și au lăsat acolo părți din trup, iar alții au așezat la temelie Neamului chiar viața lor. Cei ce-au murit pe întinsul câmpiilor, sau pe vârfuri de munți, au vestit dincolo în lumea celor drepecți, voevozilor și strămoșilor noștri, că în luptele date împotriva puhoiului din Răsărit, au înscris o nouă pildă de vitejie în istorie.

Moartea ostașilor căzuți pe front e moartea frumoasă a martirilor credinței creștine. Cu gândul la acelaș Hristos, care a înșeninat fețele mucenicilor morți pentru slava Lui, eroii noștri au căzut cu credința, că biruința va fi a noastră. Ingropați de-a-valma în gropi comune cu zeciile, cu sutele chiar, putrezesc azi în pământ străin, pentru ca Evanghelia Lui Hristos să se lătească și Chipul Lui să se întroneze din nou în țara de unde a fost alungat. Au rămas acasă părinții îndurerăți, mame cu năframa cernită, soții suspinând ori copii orfani dar mândri, ca să-i pomenească în veac. În cădelnițările și rugile din biserici, în monumentele pentru cinstirea lor în cărțile ce s'au scris și se vor mai scrie, și'n istoria noastră glorioasă, eroii Patriei noastre însemnează cu sânge românesc, pagini de testament urmașilor lor.

Azi, trăim din jertfa lor și la umbra osemintelor lor. Măine, de va fi nevoie, Neamul va găsi pârghie de sprijin sub voinicia, acestor copii orfani, cari încă de mici încep să înțeleagă puterea jertfei și a eroismului.

De aceea în aceste vremuri, când patria e mai presus de toate, Românul întors de pe front, teafăr sau cu semnele războiului pe trup, ori aceia cari au adus Țării în altfel servicii, gândind la jertfele ce s'au făcut, să nu punem nici o clipă cugetul la cele a'e noastre, ci prin muncă, cinste, devotament și răbdare, să căutăm a ne duce pașii pe urmele eroilor, pentru ca toți să avem mulțumirea conștiinței împăcate, că ne-am trudit pentru trăinicia viitorului.

Viitorul este al nostru.

A spus Mareșalul Conducător, cu prilejul Sf. Paști: *Cu sufletul nostru creștin, ... să ne închinăm Domnului; cu credință să ne privim viitorul; trebuie să ducem până la capăt lupta noastră, fiindcă vom birui*".

Pentru biruințele viitoare, ne stau mărturie pe lângă luptele trecutului despre care glăsuiește istoria și anume ca acestea: Țiganca, Karpowa, Vigoda, Dalnik, Odessa, Kerçi, Harcov, Sevastopol și altele.

Luptând în Răsărit, — spune un mare deținător al destinelor noastre, — biruim în Apus unde avem să alungăm pe

barbarul care s'a înfipt în inima Ardealului și să readucem la sânul Patriei ceea ce ni s'a răpit din trupul țării.

Iubiți cititori, lupta noastră nu s'a sfârșit. Trupurile ostașilor noștri sacrificați nu vor putrezi și capul nostru să nu mai aibă odihnă și somn liniștit, până atunci când stindardul românesc se va înfige și pe malul stâng al Tisei, precum acum străjuiește mândru, pe malul drept al Bugului.

Cu Dumnezeu înainte, în lupta pentru Cruce, pentru desrobire, pentru *Dreptate*.

Preot D. V. ANUȚOIU

EROI LA RĂSĂRIT.

*De nu muriți atâtea
Eroi la Răsărit —
Noi n'am avea nici rostul
Nici traiul — liniștit.*

*În sfintele biserici
N'ar arde lumânări
Și n'ar fi mângăierea
Frumoaselor cântări.*

*La școală pruncii noștri
În alt chip s'ar purta
Și nici pe Tatăl Nostru
Ei nu l-ar învăța.*

*Ar fi o rătăcire
În faptă și cuvânt,
Cu jale ni-s'ar duce
Bătrânii în mormânt.*

*Că n'ar avea nici preot,
Nici Cruce 'n căpătai,
Nici clopot nu le-ar plânge
Mutarea dintre vii.*

*În sat ar fi porunca
Robiei de păgân
Și n'ar mai fi plugarul
Pe rostul său stăpân.*

*Și taina cea mai mare
A sfintei Cununii,
Ar fi batjocorită
Cu mamă și copii.*

*O, sfântă-i jertfa voastră
Eroi — la Răsărit,
Ca și Hristos — prin sânge
Pe noi ne-ați mântuit.*

G. B.

Cine săvârșește păcatul este dela diavolul, pentru că dela început diavolul păcătuiește. Pentru aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu ca să sfărâme lucrările diavolului.

(I Ioan 3, 8.)

O scrisoare a lui Ștefan cel Mare.

Cătră coroana ungurească și către toate țările, în care va ajunge această scrisoare, sănătate. Noi, Ștefan Voevod, din mila lui Dumnezeu domn al țării Moldovei, mă închin cu prietenie vouă tuturor cărora le scriu, și vă doresc tot binele și vă spun că necredinciosul împărat al Turcilor a fost de multă vreme și ieste încă pierzătorul întregii creștinătăți și în fiecare zi se gândeste cum ar putea să supuie și să nimicească toată creștinătatea. De aceia facem cunoscut Domniilor voastre că pe la Boboteaza trecută mai sus numitul Turc a trimis în țara noastră și împotriva noastră o mare oștire în număr de 120.000 de oameni, al cărei căpitan de frunte era Soliman pașă; împreună cu acesta se aflau toți curtenii sus numitului Turc și toate popoarele din România și domnul țării Muntenesti cu toată puterea lui și Serefaga-beg, domnul din Sofia și Piri-beg cu toată puterea lui de ieniceri. Acești mai sus numiți erau căpitani ai marii cu oștile lor.

Auzind și văzând noi acestea, am luat sabia în mână și cu ajutorul Domnului Dumnezeuului nostru a tot puternic, am mers împotriva dușmanilor creștinătății, i-am biruit și i-am călcat în picioare și pe toți i-am trecut sub ascuțișul sabiei noastre; pentru care lucru laudat să fie Domnul Dumnezeuul nostru. Auzind despre acestea păgânul împărat al Turcilor, își puse în gând să-și răzbune și să vie, în luna lui Mai, cu capul său și cu toată puterea sa împotriva noastră și să supuie țara noastră, care e și poarta creștinătății și pe care Dumnezeu a ferit-o până acum.

Dar dacă această poartă a creștinătății, care e țara noastră, va fi perdută — Dumnezeu să ne ferească de așa ceva — atunci toată creștinătatea va fi în mare primejdie. De aceea ne rugăm de Domniile voastre să ne trimiteți pe căpitani voștri într'ajutor împotriva dușmanilor creștinătății, până mai este vreme, fiindcă Turcul are acum mulți protivnici, iar noi din partea noastră făgăduim, pe credința noastră strămoșească și cu jurământul domniei noastre, că vom sta în picioare și ne vom lupta până la moarte pentru legea creștinească, noi cu capul nostru. Așa trebuie să faceți și voi, pe mare și pe uscat, după ce cu ajutorul lui Dumnezeu celui a tot puternic, noi i-am tăiat mâna cea dreaptă. Deci, fiți gata fără întârziere.

Dată în Suceava în ziua de Sfântul Pavel, luna Ianuarie în 25, anul Domnului 1475.

ȘTEFAN VOEVOD,
domnul țării Moldovei.

Viața familială adevărată.

Se vorbește mereu în zilele noastre despre datoria tuturor factorilor cu răspundere de a veni în ajutorul familiei — unitatea de temelie a existenței noastre naționale — prin toate mijloacele cu putință. Ceeace arată că viața familiei românești nu este tocmai așa cum ar trebui să fie și mai vătos nu este așa cum era altădată, când fără nici un sprijin din afară ea corespundea pe deplin atât rosturilor firești ale celor ce o alcătuiau, cât și importanței sale pe plan social în comunitatea națională.

Ci oricari ari fi strădanii'le ocârmuirii, fie propaganda, fie pilda vieții celor ce dețin fărâme din autoritatea de stat, fie răsplătirea celor vrednici ori pedepsirea celor cu nărav rău, toate acestea prea puțin ajută, dacă fiecare Român nu va avea în inima sa dorul curat de mai bine pentru el ca om și pentru neamul din care face parte. Iar acest mai bine trebuie realizat și în viața familială și mai ales aci. Fiindcă așa cum este creșterea și sunt deprinderile din familia ale celor ce se vor ridica după noi, așa va fi de multă sau de puțină și vrednicia neamului întreg.

Calea pe care se poate ajunge la adevărata viață familială e una singură: aceea pe care aruncă dâră de lumină Evanghelia lui Hristos. Așa că nu va fi nevoie de prea multă bătaie de cap, ori de scormonire prin înșelătoarea înțelepciune omenească pentru a descoperi ce trebuie să facem pentru a realiza mai binele. Ci este de ajuns a-l avea pe Mântuitorul lumii călăuză a vieții și atunci putem fi siguri că nu vom umbla într-un tunec.

Căci din învățătura Lui vom putea ușor pricepe bunăoară că unirea celor ce fac căsnicie nouă, nu poate fi o simplă însoțire trupească și viețuire la un loc, așa cum au și dobitoacele. Fiindcă dacă „omul va lăsa pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de muieră sa și vor fi amândoi un trup“, această însoțire trebuie să se facă în chipul în care tainic Mântuitorul nostru este cap al Sfintei Sale Biserici, potrivit binecuvântării date de Ziditorul lumii celei dintâi perechi de oameni, binecuvântare care se repetă și acum pentru creștinul adevărat în *taina cununiei*. O familie în care bărbatul și femeia nu sunt legați prin sfânta cununie, nu e o familie care urmează calea lui Dumnezeu, ci pe a altuia.

Atâta vreme cât *concubinajele* înfloresc în satele noastre, nu ne putem aștepta la nici un bine, oricât de tare l-am dori. Atâta vreme cât copiii noștri nu au altă valoare decât să-i înșurăm când lor nici în gând nu le dă așa ceva, pentru a strânge cât mai multă avere, nu suntem nici creștini, nici

oameni cuminți. Se cunosc atâtea cazuri în satele noastre, când bătrânii nici nu întreabă pe copii cu cine vrea să se însoare, ori să se mărite, ci îi împerechează ei pentru propriile lor socoteli, cum ai împerechia doi boi care să tragă la același jug. Se întâmplă însă de prea multe ori că socotelile ies pe dos. Copiii însurați prea tineri sfârșesc uneori în *tuberculoză* — care face atâta prăpăd, — însurați cu cine nu le place ajung la *desfrâu* și stricăciune, căsătoriți fără binecuvântarea Bisericii ajung să nu aibe urmași și atunci în loc de bogăție și de traiu bun, a dispărut încă un număr de casă dintr'un sat bănățean.

De aceea pricepe, frate Române, din Banatul ce pierde, că nu averea e scopul căsătoriei copiilor tăi, nici graba de a-ți aduce noră sau ginere în casă înainte de vreme, fiindcă prin aceasta te vadești a fi dușman al propriilor tăi copii și ai tău însuși. Căci, spune-mi, ce folos vei avea strângând oricâte averi și chiar toate lanțele de pământ din satul tău, dacă în casa ta nu e liniște, dacă e țișanie, și ceartă, dacă nu e binecuvântarea lui Dumnezeu, dacă nu sunt prunci cari să asigure viitorul. Nu numai sufletul tău îl vei pierde, dar ți se va stinge și neamul, iar pământele tale vor rămâne părăgînă, ori va ajunge să le lucreze cine știe ce venetic, pripășit de prin străinătăți.

Căsătoria la vreme și cu binecuvântarea Bisericii e dar cea dintâi condiție a unei vieți familiare adevărate. Iar a doua condiție, esențială, este *nașterea de prunci*. Fiindcă o căsnicie fără copii, nu este mai mult decât un concubinaj legiuit. Și nu un singur copil să fie, ca să nu dai din pământ, ci *cât mai mulți*, ca să aibe cine-ți lucra pământul care azi stă gol și fără nici un folos. Fiindcă — înțelege, Române, din valea Cărașului — bogăția constă nu în ceeace are cineva, ci în câte brațe de muncă sunt la casa lui, cari să strângă asemenea albinelor. Și fiindcă, datoria și rostul familiei este mai presus de orice *perpetuarea și întărirea neamului*, pe care o cer și sfintele noastre interese naționale și a poruncit-o și Dumnezeu. Și de aceea să nu uite spurcatele de babe cari ne strică satele și cari scapă de pedeapsa omenească, ce răspuns greu vor avea de dat într-o zi în fața Judecătorului celui Drept, pentru crimele lor!

Mai departe, în viața familială trebuie să înflorească tot ce este bine, frumos și nobil. Să se vadă, anume, că în fiecare casă românească viețuește o familie de creștini, nu numai prin icoane și candelă, dar și prin gândurile, vorbele și faptele săvârșite în numele lui Hristos, pentru ca potrivit cuvântului Său, să poată fi și El în mijlocul lor. Iar pentru aceasta, în locul înjurăturilor de acum, să fie neconținută rugăciune la vremile rânduite ale zilei și la împrejurările deosebite ale vieții. În locul sudalmei să fie vorbe isvorând din inimi încălzite la focul dragostei lui Dumnezeu. În locul blestemelor să fie binecuvântarea ce se revarsă peste cei iubitori de pace.

Și iarăși, să nu fie neînțelegeri și pricini de nici un fel, nici între soți, nici între părinți și copii, nici între frați, căci ce este mai bun și mai frumos decât a locui frații și părinții cu copiii la un loc? Să nu fie apoi în familiile noastre cruzime și răutate, să nu fie minciună și strâmbătate, să nu fie lene și nepăsare, să nu fie pildă rea de nici un fel pentru ochii copiilor cari se deschid limpezi în nevinovăția cu care privesc lumea. Ci să fie numai dragoste și deplină solidaritate a tuturor celor ce locuiesc sub același acoperiș, iar munca fiecăruia să aibe același scop unic, care este binele familiei. De oarece acolo unde unul sau doi muncesc, iar ceilalți risipesc, nici un pas înainte nu se va face. Acolo unde bărbatul în loc să strângă cele de trebuință pentru casa lui, *trândăvește*, ori aruncă cu nesocotință banul mai vârtos pe *beătură* păgubitoare de suflet și îndeosebi acolo unde lucrează bărbatul, iar femeia nu adună, va fi veșnică sărăcie și lipsă. Ba mai mult, acolo unde bărbatul se chinue ca un rob din zori până în noapte, iar femeia care vrea să fie „doamnă” stă acasă, pentru *a-și vinde belșugul* ori poate și cinstea *casei*, acolo nu mai e viață omenească adevărată, ci altceva.

Cei ce cunosc bine satele noastre, știu că această risipă se face aproape totdeauna pentru „*lux și mode*”, cea mai mare pacoste care a lovit viața spirituală a neamului nostru. Nu analizăm aci vina „domnilor”, ori a „intelectualilor”, sau mai corect a nădrăgarilor, în stricătura satelor; ne mulțumim a spune că luxul nu e de fel semn de înțelepciune, ci dimpotrivă. Fiindcă omul vrednic își face el haina din truda și munca sa, iar cel nevrednic lămurește că hainele scumpe vor face și din el un om. Ori în ce ar fi îmbrăcat cineva, el rămâne încă tot ceea ce este. Sau chiar cu cât e mai împopoțonat și mai plin de găteți și fleacuri, cu atât se vedește a fi mai sec în țeasta capului.

Sunt atâtea familii cari au ajuns la sapă de lemn și n'au ce mânca, din pricina luxului cu îmbrăcămintea. Cei bătrâni aveau o vorbă înțeleaptă: „Ori poartă-te cum ți-e vorba, ori vorbește cum ți-e portul”. De s'ar purta Românii noștri cum li-e vorba, atunci n'ar arunca banii pe dărzele artificiale, ori pe mătăsurile din prăvălii, ci și-ar îndestula casa cu țesături de cânepă, de in și de lână cari țin o viață întreagă. Și nu și-ar lăsa femeile și mai ales fetele să se schimonosească asemenea unor paiate de bălci, tunzându-se, lăpădând mândrețea noastră de port sărămoșesc și umblând în „capoate”, ori în „rochii” sau în alte asemenea genuri de haine de oraș, sau mai precis de import din părți ale lumii unde stricăciunea băntue din plin și cari au mai mult rostul de a desgoli trupul, decât de a-l îmbrăca cu cînste. Nu mai puțin urât le șade și bărbaților îmbrăcați în „țoale domnești”, cari din oameni serioși și vrednici de respect așa cum erau odată Românii noștri bănațeni se fac cara-

ghioși, sau cum se zice mai pe la noi își bat joc de ei și oricât ar cheltui, tot nu au haine, deoarece contrafacerele textile din comerț nu se pot compara cu materiile trainice ale industriei noastre casnice, din cari făcându-și omul o haină, îl ținea întreaga viață.

Să ținem minte: Nu toate relele și necazurile în cari ne sbatem astăzi ni le-au adus vremurile schimbate, de multe foarte, suntem vinovați noi înșine. Atunci când e belșug în rodul câmpului, nu se cuvine a vinde tot ce avem și a asvârli banii fără milă pe nimicuri de lux de par'că ar fi fost găsiți în drum, nu câștigați prin truda noastră. Fiindcă după ani buni vin ani răi și atunci fericit Românul care va avea mălai în pod în loc de vrafuri de pânzeturi de celofibră în dulapuri.

În considerațiile făcute până aci și cari oglindesc un trist și dureros adevăr, am vorbit aproape exclusiv de sat, nu că la oraș lucrurile ar sta mai bine, dar fiindcă de sat ne doare mai mult, de oarece în el am fost obișnuiți să vedem izvor nesecat de energie națională curată, care să înlocuiască tot ce se nimicea în putregaiul orașelor. Prin aceasta de sigur că nu justificăm nici dreptul doamnelor de a-și bate joc de ele și de punga bărbaților lor, cheltuind atâția bani pe mătăsuri, stoffe, blănuri, pălării, poșete, mănuși, pudre și alte prostii de acest fel, cari denotă sărăcie a duhului mai mult decât bunăstare materială.

Și iată ajungem aci la secretul unic al vieții familiare adevărate, acela că „bărbatul să fie cap femeii“, iar „femeia să se teamă de bărbat“ așa cum aude oricare Român cetîndu-i-se la sfînta cununie. Fiindcă tot neajunsul vieții familiare românești a început din ziua în care au izvodit unii a zice „Doamnelor și Domnilor“, în locul bătrînescului „oameni buni“ și „fraților“, când nimeni nu avea să justifice vre-un fel de opinie în fața femeilor. Ci femeia mamă, soție și gospodină vrednică, iar bărbatul chibzuit, serios și stăpîn în casa lui, acesta e secretul fericirii și al vieții familiare adevărate.

Pr. I. FIRCA

CRUCILE.

*Cruce albă, cruce sfântă
Ridicată 'n vârf de munte,
Când dureri mari ne frîmîntă,
Pîn' la Domnul ne 'ntinzi puncte.*

*Cruce sfântă, cruce veche,
Înălțată 'n vârf de turlă,
Tu de veacuri stai de veghe
Când dușmanii 'ncep să urlă.*

*Cruce veche, gârbovită,
La răspântii 'n deal și vale,
Pentru ce ai fost menită?
Câți creștini opriși în cale?*

*Cruce simplă la morminte
Ce azi nu le știm de nume,
Tu ne legi de cele sfinte
Și de cei piteați în lume.*

Băile H. 1942.

SALVIA

Ce învățăm într'o prisacă.

După ce-mi desvălui tainele florilor, unchiul Anghel mă duse la prisacă. Stupii sunt înșirați ca niște soldați la paradă, cu fața spre miazăzi. I-a așezat pe niște scaune lungi. Zumzetul albinelor parcă ar fi isonul unei cete de cântăreți bisericești.

În fața stupilor, norodul acesta de gănganii aleargă și se încrucișează, ca niște fire încurcate și spintecă văzduhul ca niște alice.

De departe, văd câțiva stupi cu câte un perete în geam.

— „De ce ai pus pereți de geam la stupii ăștia, unchiule“?

— „Ca să pot cerceta felul de vieață al albinelor. Să vezi și tu ce minuni se petrec într'un stup“.

— „Aș dori să văd, unchiule, dar acum n'am curajul să mă apropiu“.

— „Dacă nu le superi, să nu te temi“.

Pe unchiul Anghel, îl cunosc albinele; nu-l înțeapă nici odată. Se strecoară printre ele blând și liniștit. Stă în mijlocul lor și le admiră munca și rânduiala. Cunoaște cu de-a-mănuntul toată întocmirea vieții albinelor.

— „Nu-s alte fapte mai înțelepte ca astea, nepoate, ascultă-mă pe mine! Le vezi cât sunt de multe? Nu se ceartă niciodată și muncesc fără încetare. Se rânduiesc la muncă singure. Privește aici! Astea dela urdiniș, care dau din aripi, fac ventilație în stup, ca s'aducă răcoare înlăuntru. Celelalte împlinesc alte munci: unele aduc mierea și polenul din flori, altele construiesc fagurii, altele îngrijesc de pui, regina face ouă, fiecare la treaba ei.“

Când se întâmplă să li se împuțineze hrana, în timpul iernii, nu se luptă între ele pentru partea rămasă; o consumă împreună până se isprăvește și, dacă nu li se mai dă alta, mor laolaltă. Așa tovarășie mai zic și eu!

De s'ar înțelege oamenii ca albinele, n'ar mai trăi necăjiți! Dar nu se înțeleg.

Mulți fug de muncă și'n același timp caută să trăiască bine din rodul ostelenilor altora.

De aceea sunt atâtea certuri între oameni.

Și fug de muncă încă de mici. Uite, noi eram cinci frați și niciunul nu pleca la o treabă de folos din gândul și îndemnul lui.

Putea să fie curtea murdară, nu ne uneam s'o curățim. Putea să fie un lucru căzut dela locul lui, treceam peste el și nu-l ridicam.

Și rămân cu acest rău obicei până la bătrânețe. Iacă, la noi în sat, s'a rupt podul de peste Valea Mare; coboară oamenii pe coastă până'n albie cu carele, bat boii, împing la căruțe unii, își rup și oasele și... nu se unesc să-l repare.

Adu-ți aminte, apoi câte nenorociri s'au întâmplat pe drumul dintre sat și pădurea Gemeneanca! Au zis vreodată oamenii: „Hai să ne unim să dregem drumul și să curmăm nenorocirile“? Nu! Fug de muncă și nu se înțeleg.

Câte nevoi s'ar împăca și câte suferințe s'ar ocoli, dacă oamenii s'ar înțelege ca albinele“!

Sunt mulți ani de când n'am mai fost pe la prisaca unchiului Anghel, dar minunata tovărășie a albinelor se desfășoară mereu în șirul amintirilor mele și-mi călăuzește pașii vieții.

I. BRĂTESCU-VOINEȘTI

Sfânta Cruce.

*Te 'nalți catarg puternic, prin veacuri din trecut,
Lumină 'ntre lumini, desprinsă de 'ntunec
Ești sfântă doctorie pe pieptur 'le bolnave
Și sabie de-arhanghel, ostașilor, ca scut.*

*Te-au viscolit milenii de ură omenească
Și te-a scuiat poporul ce-a răstignat pe Christ;
Nu a crezut că somnul va fi să biruiască,
Prin tine tot Calvarul de pe-al Golgotei pisc.*

*Ai dus la biruință pe Constantin cel Mare
Și-atlet Creștinătății făcut-ai pe Ștefan,
Mihai cu Crucea-n mână brăzdat-a vechi hotare
Și stâncă fu cu tine viteazul Brâncovean.*

*Azi... te simțim făclie, în suflete 'nviat
Și acele bătute s'au prefăcut lumini,
Țâșnesc străbune flăcări din brațele 'ncheiate
Și ard trosnind în ele, cununa cea de spini.*

*O Neamul meu! Te saltă și ochii ți-i înalță,
Spre semnul biruinței din vremile creștine,
D n taina lui desprinde, de-apururea povață:
Ca după răstignire și Invierea, vine.*

Pr. D. V. ANUȚOIU

MUNCĂ ȘI CREDINȚĂ.

Munca, acea strădanie a omului pentru câștigarea pâinei celei de toate zilele și pentru desăvârșirea lui religioasă și morală, este de origine divină. Porunca muncii, dată de Dumnezeu omului, își află originea în creația naturii și instituirea omului ca stăpân al ei. Așezarea primilor oameni, Adam și Eva, în Paradis (grădina Raiului), sf. Scriptură ne-o redă în cuvintele: „Și a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse, și l-a pus în raiul cel din Eden, ca să-l lucreze și să-l păzească“ (Gen. 2, 15).

Dela creațiune, omul, ca cea mai perfectă creatură a Atotputernicului, n'a fost destinat să trăiască în pasivitate, ca un întreținut gratuit al naturii bogate și bine înzestrate. Omul are misiunea de a lucra, a supraveghea ca ordinea naturii să nu sufere, frumsețea lumii creiate să nu scadă, ci totul să fie spre preamărirea Creatorului.

Adevăratul înțeles vital al muncii pentru om reiese clar din următoarele cuvinte ale Creatorului: „Fiți rodnici și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți...“ (Gen. 1, 28) Stăpânirea omului peste natură trebuie să fie activă, rodnică, creatoare de valori infinite pentru viața z'lnică și pentru desăvârșirea spirituală. Omul, muncind în cadrul naturii, se ridică la rangul de colaborator al Creatorului. El continuă, spre păstrare și spre bine, opera primordială a creațiunii. În toată istoria sa omenirea a muncit și muncește, ca prin muncă „creația să continue și după facerea lumii de către Dumnezeu, căci omul, înbogățindu-și simțirea, creiază“. (C. Rădulescu-Motru.)

Imboldul spre muncă, dat de Creator, omul nu trebuie să-l folosească numai pentru a satisface poftele lui materiale. Omul să nu mucească pentru avere, pentru bunuri materiale decât în măsura necesităților lui zilnice de a-și continua existența. Mai mult, omul trebuie să-și îndrepte strădania lui de muncă spre desăvârșirea lui sufletească. Mântuitorul Iisus Hristos cere tuturor celor ce vreau mântuirea, ca să nu se îngrijească de ziua de mâine, de mântuirea corpului, ci de mântuirea sufletului. (Mt. 6,33).

Omul are datoria de a munci pentru izbăvirea firii lui, ca să fie conducător și stăpân al naturii, care la rândul ei încă așteaptă ca să fie izbăvită din robia stricăciunii, pentru a se bucura de libertatea mării fiilor lui Dumnezeu — (Rom. 8, 23). Munca omului trebuie călăuzită spre cunoașterea adevărului și îndeplinirea binelui, spre înobilarea sufletului cu virtuți. Cea mai înaltă virtute, după sf. Scriptură, este dragostea față de Dumnezeu, din care izvoarește și dragostea față de aproapele. Sentimentul de dragoste aduce în om desăvârșirea, și perfecționarea ființei

noastre nu poate fi decât rezultatul unei strădanii îndelungate pe arena muncii. Trupul creștinului trebuie să fie templul Duhului Sfânt, iar sufletul său scaunul de domnie al lui Dumnezeu. Pentru aceasta însă omul trebuie să lucreze desăvârșirea, să muncească în latimea lui spirituală, într'un sentiment de solidaritate cu toți semenii săi, de înfrățire cu lumea, pentru binele obștesc.

Prin muncă, o muncă pătrunsă de sentimentele creștine, omul apare ca un reprezentant al Ceriului în lume. În sf. Scriptură Mântuitorul însuși îndeamnă pe cei din jurul Său la muncă prin pilde ca cea: *a talanților* — (Mt. 25, 14-30), *a celor 10 fecioare* — (Mt. 25, 1-13), *a lucrătorilor din vie* — (Mt. 20, 1-16), *a smochinului fără rod* — (Lc. 13, 6-9). Pilde care dovedesc că mântuirea sufletului nu stă în vorbe sau în pasivitate, ci în muncă dreaptă, făcută în sentimentul de credință în Mântuitorul. Pe cei ce lucrează fărădelegea, Mântuitorul îi îndepărtează din împărăția Lui — (Mt. 7, 23).

Ca cel mai demn exemplu de urmat în domeniul muncii este însuși Mântuitorul Iisus Hristos. El a crescut în casa unui tâmplar și în copilărie a lucrat în rând cu Teslarul dela Nazaret. Toată lucrarea Sa mântuitoare nu este decât o strădanie neîntreruptă de muncă, după cum însuși mărturisește: *„Tatăl meu până acuma lucrează și eu lucrez”* — (Ioan 5, 17). Și Mântuitorul a lucrat mult pentru mântuirea omenirii.

Ca urmași ai Mântuitorului în munca ogorului, Apostolii, aleși din rândul oamenilor simpli, dar muncitori, continuă munca începută, câștigându-și pâinea din lucrul mâinilor lor. Sf. apostol Pavel ne mărturisește cum niciodată *„n'a mâncat dela cineva, pâine în dar, ci cu muncă și cu trudă am lucrat”* — spune el — *zina și noaptea ca să nu împovărăm pe nimeni dintre noi* — (II Tes. 3, 8).

Strădania muncii, făcută în credință dreaptă este roditoare în om. Credința este singura putere mare, care luminând sufletul omului, îl face capabil de muncă creatoare și aducătoare de fericire. În creștinism munca fiind pătrunsă de sentimentul dragostei, este o muncă dreaptă, cinstită și lucrativă. Fiecare muncă va fi răsplătită de Dumnezeu, după cum ne asigură Sf. Scriptură, că *„vrednic este lucrătorul de plata sa”* — (Lc. 10, 7). Omul nu-și poate ajunge fericirea decât prin strădania muncii, pusă în slujba credinței celei adevărate. Cel ce nu lucrează fapta bună, după voia lui Dumnezeu, nu este vrednic de răsplată. *„Dacă cineva nu voiește să lucreze, acela să nu mănânce”*, scrie sf. ap. Pavel celor din Tesalonic — (II Tes. 3, 10).

Adevărata muncă este numai aceea care își găsește plăcerea în ea. Este munca ce se săvârșește, *„cu bunăvoință, ca și cum ar slugi Domnului și nu oamenilor”* — (Ef. 6, 7). Munca făcută din dragoste, cu simțul dreptății, având ca fundament

credința în Dumnezeu. O muncă făcută pentru Dumnezeu, nu pentru oameni, nu numai pentru plată, este o muncă ce poartă sigilul calității ei superioare. Munca se desfășoară cu mai multă bucurie și este mai spornică atunci când se face în atmosfera dragostei de Dumnezeu, a iubirii aproapelui, ce naște sentimentul de milă față de cel sărac și împovărat.

La noi, Românii, „munca și credința” sunt ca două principii călăuzitoare. Fiecare bun român și bun creștin își începe munca printr'o rugăciune de cerere a ajutorului lui Dumnezeu. Țăranul nostru, când începe dimineața în zori aratul, prășitul sau secerișul, își face cruce.

El lucrează mai cu spor și mai ușor, când știe că munca lui va fi binecuvântată de sus. Seara, când termină lucrul, mulțumește lui Dumnezeu, a Cărui mână darnică se va revărsa și peste ogorul lui, aducând rod bogat pentru munca depusă. El știe prea bine că munca este o datorie morală, cerută de Dumnezeu omului, și lucrează de zor pentru binele lui și preamărirea Creatorului. Orice instituție la noi își începe anul de muncă prin chemarea Duhului Sfânt.

Munca și credința se îmbină cât mai bine pe plaiurile unde s'a născut și trăiește acest popor muncitor, care prin cele două imperative: munca și credința, a învins trecutul și are în față viitorul.

Pentru fiecare creștin „munca și credința” sunt simburii ce trebuie să pătrundă în adâncul sufletului spre a da roadele cerute, acea tărie sufletească, prin care se biruește suferința și se câștigă liniștea împărăției lui Hristos.

Prin „munca și credință” se ajunge la adevărata personalitate creștină. Prin „munca și credință” se ajunge la cel mai înalt ideal neperitor pentru om — desăvârșirea — după cum Mântuitorul cere tuturor: *„Fiți dar voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este”* — (Mt. 5, 48).

Dr. M. CHIALDA

Cum se scot comorile din pământ.

— Din credințele poporului. —

În vremile vechi erau războaiele mai dese, dar nu țineau cu anii ca acum. Năvălia un popor hrăpăreț asupra altui popor mai pacinic, cum este bună oară poporul nostru, ca să prădeze și să jăfuiască, dar în câteva săptămâni era bătut și aruncat peste graniță. Rare ori ținea războiul mai mult.

Când năvălia un popor pe neștiute asupra altuia, cei atacați puneau mâna pe armele ce aveau, topoare, furci, săpe, coase

și le eșiau înainte, îi loveau cumplit și îi zvârliau peste hotar. Bătrânii ce nu puteau purta greul războiului, precum și copiii rămăneau acasă cu frica în sân, își ascundeau în pământ banii, aurul, avutul pe la locuri stângace la rădăcina arborilor, prin gropile dela hotar, prin cleanțuri de peatră și apoi după ce își așezau avutul la loc sigur, își luau vitele și apucau calea codrilor și a munților, și rămăneau acolo până ce trecea furtuna, atunci eșiau din ascunzișurile lor și se întorceau acasă, își căutau blaga ascunsă și erau iarăși buni stăpâni pe ea.

Când însă stau banii mai mult timp în pământ, ori când murea cel care îi ascunsese și urmașii nu știau locul unde fuseseră îngropați, așa că se perdea urma lor, atunci diavolii se zice că puneau stăpânire pe ei, erau ai lor și nu-i mai putea scoate nime, căci deși oamenii săpând dau de ei, căzanul, căldarea, ori oala cu bani, când voiau să o apuce, se slobozea jos în pământ, o trăgeau diavolii în fundul pământului și nu o mai puteau prinde.

Poporul însă crede, că comorile ascunse în pământ de multă vreme și pe cari le au în stăpânire diavolii, se pot scoate numai așa:

În seara de Sf. Gheorghe și în seara de Ispas comorile din pământ radiază, sau dau afară o flăcără roșietecă-gălbue ce ține puțin timp; atunci oamenii dornici după comori, să alerge acolo și să pună ca semn pe locul acela o cruce mică, fie și de salcă.

În cealaltă seară când se duc se o scoată, să aleg trei ori cinci oameni, tari voinici, curajoși, înarmați cu topoare, lopeți, săpe și săpoanie și pleacă făcându-și cruce, dar nu-i ertat să vorbească nimic, nici unul, să fie muți ca peștii și orice vor vedea, ori vor auzi, să nu-i înspăimânte, să-și caute de lucru, să săpe și să tacă, că li se vor arăta fel de fel de vedenii, câni, zăvozi, lupi, urși, tauri, venind asupra lor ca să-i sfâșie; vor auzi vuet de trenuri, de avioane, miorlăituri de capre ce vor face diavolii ca să bage spaimă în ei și să fugă, dar oamenii să nu aibă frică, câtă vreme au crucea cu ei.

Că am uitat să vă spun, că conducătorul cetei să aibă în mână și o cruce sfințită dela o biserică, că atunci diavolii nu vor avea nici o putere asupra lor și când dau de căldare, ori căzan, mai înainte să arunce crucea pe ea, apoi oamenii să pună mâinile pe baieră și să o tragă afară, altcum, fără cruce, diavolii nu o lasă, ci o trag în fundul pământului și oamenii se aleg numai cu munca zădarnică.

Crucea e arma cea mai puternică contra diavolului, numai prin cruce ne mântuim, numai prin cruce câștigăm.

Aceasta e credința poporului despre comori. Numai în chipul acesta se pot scoate comorile din pământ.

GEORGE CĂTANĂ, inv. pens.

DESPRE BIBLIE.

Biblia sau sfânta Scriptură este o colecție de cărți, a unor anumiți bărbați (profeți, apostoli, evangheliști) pe cari Duhul Sfânt i-a luminat ca să scrie împărtaşindu-le cunoștinți despre Dumnezeu și alte adevăruri, în vederea mântuirii oamenilor. Ea conține cuvântul lui Dumnezeu și nu al oamenilor, oamenii sunt numai instrumentele de cari se folosește Dumnezeu. Deaceea un sfânt părinte foarte numerit numește sfânta Scriptură: „*scrisoarea scrisă cu mâna lui Dumnezeu*” în care și-a pecetluit voința Sa părintească și fericirea noastră, arătându-ne calea ce duce la (mântuire) fericire. E scrisoarea dela iubitorul părinte ceresc către fiii Săi răstăcitori în care le arată că ei au căzut în păcat, și au ajuns la nenorocire, dar că Dănsul e gata să-i primească și prin Hristos, Fiul Său, să-i mântuiască, să-i facă fericiți dacă cred învățăturilor Lui și le urmează în viață.

Sfânta Scriptură fiind cuvântul lui Dumnezeu, cuprinde adevăruri cari nu sunt trecătoare, ci vecinice ca și însuși autorul Lor. După aceste adevăruri vecinice și sfinte suspinând, psalmistul scrie: „*Niciodată nu voi uita poveștele Tale, căci prin ele-mi dai viața... Cuvântul Tău e făclie picioarelor mele și luminează pentru cărările mele*.”¹⁾

Prin cetirea Bibliei sufletele credincioase primesc curaj și înviorare în viața lor duhovnicească, căci ea le întreține credința și tot prin cetirea ei multe suflete păgâne s’au încreștinat, iar cele împăgânate s’au convertit. Deaceea sfinții Părinți ai Bisericii n’au încetat a recomanda creștinilor din vremea lor cetirea ei, cu multă grijă, arătându-le folosul ce decurge pentru fiecare ce o citește, respective paguba ce o au cei ce nu o citesc. Așa Sf. Vasile cel Mare scrie în privința aceasta următoarele: „*Biblia este singurul mijloc care dă putința omului să cunoască adevărul și datoria sa de bun creștin*”, iar Sf. Ioan Gură de Aur susține că temeiul religiozității constă în cetirea temeinică și continuă a sf. Scripturi. Adevăratul creștin e obligat deci să-și însușească o cunoaștere suficientă a sf. Scripturi. Așa în omilia III-a despre Lazăr, zice: „*Cetirea sf. Scripturi procură mare siguranță pentru a nu păcătui, iar necunoașterea sf. Scripturi constituie o prăpastie adâncă: a nu ști nimic din legile divine este o mare îndepărtare de mântuire. Această necunoaștere temeinică a Scripturii a dat naștere la erezii; aceasta a introdus și viața destrăbălată; aceasta le-a amestecat pe toate. Căci este imposibil ca cineva cetind încontinuu și cu băgare de seamă sf. Scriptură să rămână fără folos*”.

1) Psalm 118, 93 și 105.

Din cele arătate până acum rezultă că importanța Bibliei pentru formarea religioasă a fiecărui creștin este mare. Ea este educatoarea și învățătoarea cea mare a lumii. Puterea ei educativă este recunoscută și apreciată de către toți aceia cari au cetit-o, fie în întregime, fie numai fragmentar. Așa se explică răspândirea ei în număr atât de mare în țările cele mai îndepărtate, chiar printre păgâni și traducerea ei în cele mai diferite limbi. După raportul Societății Biblice Britanice din 1936, sf. Scriptură (întreagă sau părți din ea) s'a tradus în 997 limbi și numai în acel an s'a răspândit în lumea întreagă în peste 11,000.000 volume. De când există lumea nici o altă carte nu s'a bucurat de o stimă și răspândire așa de mare ca Biblia. Ea e cetită de toate popoarele, de toate clasele sociale și de toate vârstele.

Iar învățătoare este Scriptura căci călăuzește pe omul credincios pe căi mântuitoare de suflet. Ea îl face mai învățat, precum îl face mai bun. Este pentru suflet aceea ce este apa pentru corp.

Țările și respectiv popoarele cele luminate, sf. Scripturi și răspândirii ei întinse datorează progresul lor. În aceste țări fiecare familie are în casa ei Sf. Scriptură, fiecare citește din ea în necaz, ca și în bucurie, în sărbători și totdeauna când sufletul cere.

Tot cel ce va ceti Biblia, trage mare folos din ea. Ea este cartea omenirii, fiindcă nu se poate spune că este mai potrivită pentru un popor decât pentru altul. Ea este încă și cartea tuturor timpurilor. Deși veche de peste 2000 ani, totuși ea este gustată ca o carte a sufletului de totdeauna. Ea a avut aceeași putere și cu sute și cu mii de ani îndărăt și o are și acum. Cetită la popoarele cele mai felurite, cuprinsul ei răscolește adâncurile sufletului. Misionarii (răspânditorii credinței creștine printre păgâni) s'au încredințat că nu este unealtă sufletească mai apropiată de inima omului ca sf. Scriptură. De orice credință ar fi omul, din orice popor, când îi citești din sf. Scriptură, el o simte ca un grai în care nimic nu e străin, ci tot cuprinsul ei merge deadreptul către inima omului. Deaceea cu tot dreptul e numită „*Cartea Omenirii*“.¹⁾

Din nefericire la noi Românii Biblia nu a fost o carte prea căutată. Ea a fost privită ca o carte străină de mersul vieții obișnuite, ceva numai pentru preoți, pentru slujbele bisericii nu și pentru popor. De aceea Biblia se tipărea rar și numai în puține exemplare. Dacă ea totuși s'a tipărit, aceia se datorește cărmuitorilor sufletești ai poporului, cari și-au dat seama că poporul nu trebuie lipsit de sf. carte a creștinătății.

După războiul cel mare s'a observat oarecare îmbunătățire

1) Cartea Cărților: Sf. Scriptură, sau Biblia de arhim. I. Scriban, prof. la Facultatea de teologie din Chișinău. Editura Adevărul, p. 34.

în privința răspândirii sf. Scripturi în popor. Preoțimea noastră cultă și deplin luminată de idealul unei reînvieri a timpurilor primare ale creștinismului, a căutat să pună în măsura cea mai mare Biblia în mâna poporului cum se întâmplă în organizațiile religioase: *Oastea Domnului și Asociația religioasă Patriarhul Miron*.

În acest scop Sf. Sinod al Bisericii noastre, cât și Fundațiile Regale, care lucrează pentru luminarea poporului, s'au îngrijit ca să pună la îndemâna poporului sf. Scriptură, tipărită frumos și pe un preț mic. Un exemplar din Biblia tipărită de Fundațiile Regale costă numai 140 Lei, iar Biblia Sf. Sinod 400 Lei. Numai Noul Testament, din ediția Sf. Sinod, costă 40 Lei.

Iată cum se caracterizează în „Buletinul Institutului Biblic” de pe anul 1941 noua orientare a poporului către cunoașterea sf. Scripturi: *„Acea sete și foamele după cuvântul Domnului însuși a început a cuprinde multe și încă foarte multe suflete ale credinciosului popor român”...*

Cu drept cuvânt, căci ediția de acum câțiva ani a sf. Scripturi este de mult epuizată, stând la dispoziție deocamdată numai *Noul Testament*, reeditat și acesta în anul 1941 de către Institutul Biblic al Sf. Sinod, iar în 1942 în deosebi pe seama fraților noștri din Ardealul de Nord — *Noul Testament de P. S. Sa* Episcopul Nicolae Colan al Clujului.

Am arătat pe scurt, bazat pe părerile sf. Părinți și ale altor oameni luminați, că sf. Scriptură mai presus de orice carte e menită pentru hrănirea duhovnicească a tuturor (preoți și popor). Totuși țin să amintesc că tot sfinții Părinți ai Bisericii dreptmăritoare, cari au recomandat citirea sf. Scripturi cu atâta sânguință, au fost conștienți, că în sf. Scriptură sunt multe părți, al căror înțeles cu greu îl putem afla fără o călăuză, fără o îndrumare din partea celor ce au învățat să tâlcuiască sf. Scriptură, adică din partea preoților. Deaceia s'au și sânguit sf. Părinți ca să și tâlcuiască sf. Scriptură, fie în întregime fie lămurind numai locuri mai cu anevoie de înțeles.

Sf. Ioan Gură de Aur, un mare talmăcitor și adânc cunoscător al sf. Scripturi aseamănă sf. Scriptură cu o farmacie, în care tot ce se află, are preț, dar numai cei pricepuți, cei cari cunosc farmacia pot să aleagă leacul cel potrivit și sigur. Deci, numai Biserica învățătoare, adică preoții Bisericii o pot tâlcui în mod corect, deși e recomandată spre citire ca o carte de zidire sufletească tuturor credincioșilor. Ba din contră, cădem în greșala sectarilor cari cu Biblia în mână caută să-și justifice orice erezie, orice rătăcire.

Biblia întreagă cuprinde 66 de cărți și anume 39 cărți canonice în Vechiul Testament și 27 cărți în Noul Testament. Afară de acestea în V. T. mai sunt și 10 cărți necanonice.

În românește a fost scoasă prima Biblie întreagă la 1688 de Șerban Cantacuzino, tradusă din limba greacă de frații Greceanu.

Noul Testament cuprinde 4 Evanghelii, Faptele Apostolilor, 14 epistole ale sf. Apostol Pavel, 7 epistole sobornicești și Apocalipsul Apostolului Ioan, Cuvântătorul de Dumnezeu.

Două dintre Evanghelii sunt scrise de cei doi apostoli din cei 12 și nume de Matei și Ioan, iar două de Marcu și Luca, dintre cei 70 de învățăcei. „Faptele Apostolilor“ este scrisă de evanghelistul Luca. Dintre cele 7 epistole sobornicești, două sunt ale Sf. Ap. Petru, trei dela Sf. Ap. Ioan, una a Sf. Ap. Iacov și una a lui Iuda.

După cuprinsul lor, cărțile Noului Testament sunt de trei feluri: istorice (Evangheliile și Faptele Apostolilor); didactice (cele 21 de epistole) și proorocești (Apocalipsul).

Prot. Dr. ZENO MUNTEAN

PENTRU CANTORI.

*Voi stați în ochii lumii
La strană înainte
Și sunteți cu preoții
Părtași la cele sfinte.*

*Cuvine-se dar vouă
Să fiți o pildă vie
Și'n slujba dimineții —
Și'n sfânta Liturghie:*

*Cu grijă 'ntotdeauna
Smeriți vă faceți Cruce
Și psalmii și cântarea
Să meargă lin și dulce,*

*Când glasul nu v'ajută,
Mai bine stați de-o parte
Și fiți numai cu duhul
Legați de sfânta carte.*

*Să nu mai dați nici mâna
Cu cei veniți 'nainte —
Salutul în biserică
Prin suflet se cuprinde.*

*Și cantorilor se oaspeți
Cari vin din alte sate,
Se cade 'ntotdeauna
Să dați întâietate.*

*Ș'acuma încă ceva
A spune se cuvine:
Tușirea și sculptarea
La strană — nu stă bine.*

*Biserica e sfântă
Și nu se murdărește,
Iar omul cult, când sculptă,
Batistă folosește.*

G. B.

Biserica, locașul puterii noastre.

În multe și felurite chipuri și-a arătat Dumnezeu iubirea Sa cea mare față de oameni.

Din iubire au fost zidiți Adam și Eva după chipul și asemănarea Sa și făcuți stăpânitori peste toate viețuitoarele.

Din iubire, după căderea în păcat, le-a făgăduit că le va trimite un Mântuitor, care va zdrobi capul șarpelui ispititor, puterea diavolului.

Din iubire, „plinirea vremii”, s'a îmbrăcat în sdrențele firii noastre omenești, a pățimit cruce și moarte, a înviat a treia zi și s'a suit la cer, pentru ca să ne ridice și pe noi dintru adâncurile păcatului și ale morții, „cu frumsețea cea dintâi iarăși împodobindu-ne”.

Și tot din iubire, atât înainte, cât și după venirea Sa în lume, a rânduit o casă a Sa între oameni, adăpost și mângăere în zile de restriște, desfătare și bucurie în zile senine.

Încă lui Moisi, pe muntele Sinal, i-a poruncit Dumnezeu să-i facă „locaș Sfânt și voi locui în mijlocul lor”, (Eșirea 25, 8), dându-i în acelaș timp toate îndrumările pentru facerea corului sfânt.

Iar după așezarea în pământul făgăduinții și întărirea ca stat, Solomon a zidit templul strălucitor din Ierusalim, după porunca dată de Dumnezeu tatălui său David. *Și iată eu mă gândesc, ca să zidesc biserică numelui Domnului Dumnezeului meu, după cum a grăit Domnul către tatăl meu David, zicând: Fiul tău, pe care eu îl voi pune în locul tău pe tron, acela va zidi casă numelui meu”,* (III Regi 5, 5).

Însuși Dumnezeu s'a coborât, în forma unui nor de fum (III Regi 8, 10), în această măreață biserică, sfințindu-o. *„Am sfințit biserica pe care ai zidit-o, ca să petreacă numele meu acolo în veci”,* (III Regi 9, 3).

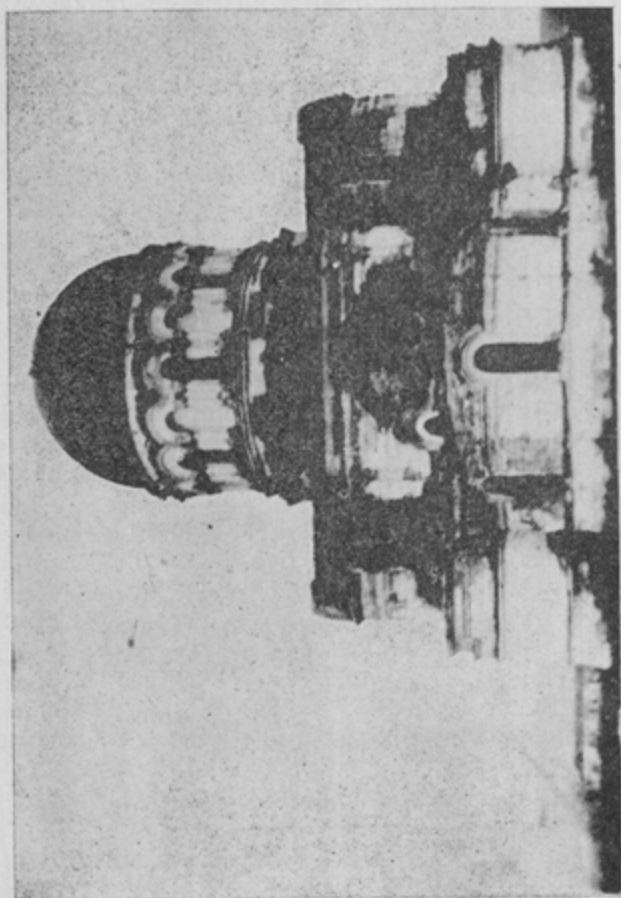
Ce-a însemnat ea pentru sufletul chinuit de dorul paradisului pierdut, se vede din suspinul psalmistului: *„Căci mai bine o zi în curțile tale, decât mii între străini; voiesc mai bine să fiu lepădat pe pragul casei lui Dumnezeu, decât să locuiesc în locașurile păcătoșilor”,* (Ps. 83, 11).

În decursul vremii, însă, fiii lui Israil au pângărit-o, făcând în curtea ei un adevărat târg. Stăteau acolo oameni care vindeau animale de jertfă: oi, boi, porumbei, etc., precum și schimbători de bani.

Totuși, Mântuitorul n'a desființat-o, ci a curățit-o și a înălțat-o. Ne spune Evanghelia, că și-a făcut un biciu de ștreanguri și i-a scos din templu pe toți „și oile și boii și schimbătorilor le-a vărsat banii și le-a răsturnat mesele”, (Ioan 2, 15), zicân-

du-le: „Scrie este: Casa mea, casă de rugăciune este, iar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari”, (Luca 19, 46).

El a dat bisericii strălucirea pe care n'a avut-o niciodată înainte, făcând din jertfa Sa centrul slujbelor sfinte și înlăturând astfel jertfele de animale de până atunci.

Biserica din Catargi.

După înălțarea Mântuitorului la cer, apostolii și ceilalți credincioși s'au mai dus o vreme să se roage și chiar să predice în templul din Ierusalim. O vedem aceasta și din prilejul întemnițării lor, când arătându-li-se îngerul Domnului noaptea în

temniță și slobozindu-i, le-a zis: „*Mergeți și stați în templu și vorbiți norodului toate cuvintele acesiei vieți*“, (Faptele Ap. 5, 20). Acolo i-au găsit a doua zi, spre marea lor mânie, mai marele templului și slujitorii săi, „*stând și învățând poporul*“, (Faptele Ap. 5, 25).

Văzând, însă, impietrirea Evreilor, care nu voiau să se lase de jertfele lor de tauri, țapi, oi, boi, etc., al căror rost încetase și să primească jertfa Mântuitorului, apostolii și cei împreună-credincioși cu ei și-au zidit biserici aparte, nu numai în Ierusalim, ci pretutindenea unde pătrundea învățătura cea nouă, care, fiind duh și adevăr, nu mai era legată de o anumită țară și de un anumit popor, ca să se îplinească profeția Mântuitorului: „*Femeie, crede-mă că vine ceasul când vă veți închina Tatălui, nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim... Dar vine ceasul și acum este când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr*“, (Ioan 4, 21 și 23).

Că cei dintâi creștini, chiar de pe vremea apostolilor, aveau biserici și nu se adunau la rugăciune în case particulare, cum învață unii rătăciți sectari de astăzi, vedem și din următoarele locuri din Noul Testament.

Ucenicul Domnului Varnava, venit dela Ierusalim la Antiohia, s'a dus la Tars să-l caute pe Saul, despre a cărui minunată întoarcere la credință se vestise pretutindenea. „*Și aflându-l, l-a adus la Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei în Biserică și au învățat popor mult*“, (Faptele Ap. 11, 26).

În epistola întâia către Corinteni, Sf. Apostol Pavel, vorbind despre rânduiala ce trebuie s'o urmeze cu prilejul săvârșirii Sf. Euharistii, îi muștră pe cei bogați pentru obiceiul de a-și aduce bucate pentru agapa de după împărtășire, zicând: „*Au doară n'aveți case să mâncați și să beți? Sau defăimați Biserica lui Dumnezeu și rușinați pe cei lipsiți?*“ (I Cor. 11, 22).

Iar lui Timotei, „*adevărat fiu în credință*“, (I Tim. 1, 2), Sf. Pavel îi scrie: „*Ca să știi, de voin întârzia, cum trebuie să te porți în casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului ce lui viu, stâlp și temelie a adevărului*“, (I Tim. 3, 15).

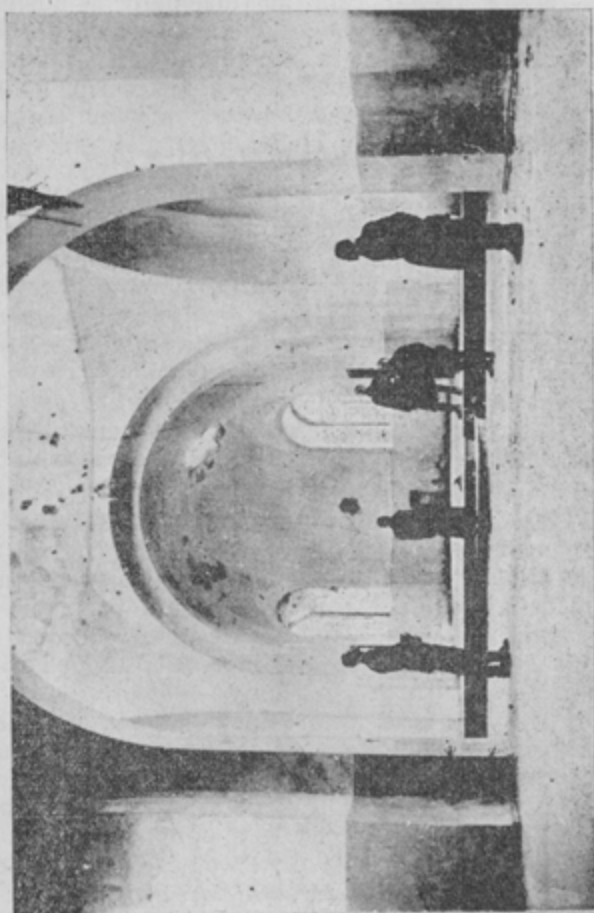
De atunci, de două mii de anii, fiecare bisericuță de sat-asemena oricărei catedrale, este o binecuvântată fântână cu apă vie, din care dacă bea cineva „*nu va înseta în veac*“, (Ioan 4, 14).

Este Vitezda făcătoare de minuni, în care, scaldându-se sufletul slăbănogit al omului, dobândește puteri nebanuite, de a-și „*lua patul*“, de a se ridica de-asupra suferințelor și rătă-țiilor lumii și de „*a umbla*“, de a le birui și a fi fericit.

Este scaldătoarea Siloamului, din care sufletul orbit de fărădelegile lumii își poate lua, în orice moment, lumina cea adevărată.

Este singura și eterna corabie de mântuire pe marea furtunoasă a vieții, pe care nici un vânt și nici un val n'a putut-o îneca vreodată.

Intr'adevăr, lovit-au în casa Domnului dintru început uci-gășii jidovi și s'au dovedit neputincioși.

Interiorul bisericii din Bujalik. Odesa.

Mai apoi împărații păgâni, și nu i-au putut face altceva, decât s'o silească să se retragă sub pământ, în catacombe, ca de acolo să lumineze și mai puternic întunecul de de-asupra pământului.

Isbit-au în ea cu furie toți rătăciții sectari, spunând că orice casă poate fi biserică, fără o alegere și o sfințire deosebită, neținând seama sau răstălmăcind cuvintele așa de lămurite ale sfintei Scripturi, amintite mai sus.

Iar mai pe urmă, mai îngrozitor decât oricând în istorie, au batjocorit-o dușmanii lui Dumnezeu, bolșevicii, care au voit să-l scoată pe Mântuitorul din hotarele dreptcredințioasei Rusii. Fiind unul dintre preoții care au luat parte la misiunea religioasă, organizată de biserica ortodoxă ardeleană și bănățeană în Basarabia și Transnistria, în Septemvrie 1941, am văzut bisericile cu turlile sau crucile doborâte, catapetesmele frânte, icoanele sparte, veșmintele sfâșiate, altarul prefăcut în scenă de teatru, bufet, tejghea, etc., sau în cazul cel mai bun, în magazine de grâu.

Dar toate vrăjmășiile s'au frânt de puterea altarului creștin, pe care trăește aievea și veghează atotputernic, în chipul pâinii și al vinului, însuși Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Mărețta reînviere a bisericilor pângărite și batjocorite de Rusia, pe care o vedem înfăptuindu-se sub ochii noștri, este ultima și cea mai copleșitoare împlinire a cuvintelor Lui că: „nici porțile iadului nu o vor birui“ (Mat. 16, 18).

Multe s'ar mai putea spune, iubiți cetitori, despre ce a însemnat biserica, casa lui Dumnezeu, în viața omenirii în general și s'ar putea scrie deasemenea cărți întregi despre ce a însemnat ea pentru noi Românii, mai ales.

Intr'adevăr, pentru noi biserica de lemn a fost totul, a fost mama, mângăierea, adăpostul, lumina, puterea noastră, biruind furia armelor scilpitoare ale tuturor barbarilor năvălitori și rămânând astfel comoara cea mai aleasă a neamului, mai de preț decât aurul munților, lanurile de grâu și codri verzi de brad, precum și *semn văzut peste veacuri al Atotputerniciei lui Dumnezeu*, în fața tuturor neamurilor.

Având deci mărturia celor două mii de ani de istorie creștină, despre neîfărmurita putere mântuitoare și biruitoare a bisericii, în ceasul de durere, de lacrimi, de grea încercare, de cruntă furtună, de amară robie, pe care-l trăim, se cuvine să alergăm și astăzi, ca și în trecut, la ajutorul ei, singura care va putea frânge și de data aceasta toate valurile, zicând fiecare cu psalmistul: „*Iar eu, după mare mila ta, voiu intra în casa ta și în frica ta mă voiu închina în sfântă biserică Ta*“, (Ps. 5, 7).

Preot ZOSIM OANCEA, profesor.

Indemnu-vă, fraților, să fiți cu luare aminte asupra celor ce fac desbinări și sminteli împotriva învățaturii pe care ați învățat-o. Depărtați-vă de ei. (Romani 16, 17.)

E R O I I.

Sărbătorirea eroilor este rânduită de Biserica noastră în ziua *Înălțării Domnului*.

Iată două culmi glorioase spre care trebuie să ne îndreptăm mereu gândul în aceste vremuri de răscruce. Cea dintâi este culmea spre care s'a înălțat Dumnezeu în chip de om, spre cealaltă se înalță omul încununat de nimbul nemuririi.

Și dacă în zarea îndepătată a veacurilor creștine, se înalță Crucea ca simbol al apoteozei divine, aceeaș Cruce este condiția și a eroismului omenesc. Acelaș preț oribil, fără echivalent îl plătește eroul pentru a se împărtăși d'n nemurire și acelaș preț l-a plătit și Dumnezeu însuși pentru a se ridica spre înălțimea cerurilor. Este prețul vieții. Căci ceva tainic cheamă omenirea spre valori morale care depășesc pe omul de rând. Pentru a le înfăptui trebuie să moară cei mai buni. Crucificați sau arși pe rug, eroii au mers pe acelaș drum al morții, urmând sfânta chemare a înaltei lor misiuni.

Tragică este această luptă a țărinei, transfigurată de dorul biruinței și îndumnezeită prin jertfa pentru alții. Dar cât de măreț este omul în mersul lui pe acest drum sinistru al morții, pentru a prinde tainele naturii și a se depăși pe el însuși.

Eroii sunt uriașele creste de valuri pe marea acestei vieți care se ridică mereu agitate de fluxul eternității.

Iată de ce popoarele toate, indiferent de credințe și convingeri religioase, au avut în toate timpurile un cult al eroilor. Este cultul marilor sacrificii pentru idealurile lor.

De aceea Neamul românesc își va pleca mereu smerit fruntea în fața eroilor cari i-au împodobit numele cu strălucite biruințe, cunoscute și laudate astăzi pretutindeni. Ei au plecat într'o zi pe un drum lung și nu s'au mai întors. În modestia lor ei n'au știut că poartă pe umeri un ideal milenar. N'au știut că numele lor necunoscut încă, va începe în istoria unui popor o nouă epocă. Au băut însă până la fund paharul amar al durerii care i-a aruncat brutal pe celălalt țărm al vieții.

Presărate sunt mormintele lor pe întreg cuprinsul acestei țări: pe creste de munți, în adâncuri de văi sau în imensitatea stepelor rusești. Ei au rămas pe veci acolo unde i-a zdrobit tunul și i-a doborât ploaia de gloanțe.

Eroi ai Neamului nostru, vom înțelege noi oare, această generație prea aproape de voi, măreția jertfei voastre, sau va trebui perspectiva îndepătată a istoriei care să va facă legendari?

Din marea voastră jertfă noi vrem să ne făurim o conștiință națională. Vrem să ne încordăm puterile și să realizăm

un nou ideal care să-l întregască pe al vostru. Idealul dragostei și al unirii noastre sufletești. Și când acest ideal ne va uni pe toți până în hotarele unde străjuiesc mormintele voastre, atunci vom fi în adevăr vrednici să vă cinstim numele și să apărăm pământul în care odihniți.

Biserica, școală a virtuților străbune și temelie pe care a crescut neamul românesc, vă aduce cea dintâi prinosul ei de recunoștință și vă însoțește zilnic cu rugăciunile ei.

Arhim. Dr. L. BUSUIOC

CÂNTEC.

<i>Vântule ce 'n goana mare</i>	<i>Cât se 'ntind câmpiile</i>
<i>Treci la deal și treci la vale</i>	<i>Cât e Rusia de mare</i>
<i>Peste 'ntinsele hotare</i>	<i>Cu pustiile-i hotare</i>
<i>Și iei fările de-a rândul.</i>	<i>Fără prapori fără floare</i>
<i>Caută bine unde treci</i>	<i>Fără plâns la 'nmormântare;</i>
<i>Peste 'ntinsele poteci</i>	<i>Când le a fost lumea mai dragă</i>
<i>Peste dealuri peste lunci</i>	<i>Veni moartea să-i aleagă</i>
<i>Că 'n tot locul cum te duci</i>	<i>Fără milă să-i culeagă.</i>
<i>Vei vedea potop de cruci</i>	<i>Și a cules mări cules</i>
<i>De ale mândrilor voinici</i>	<i>Ce-avu țara mai ales</i>
<i>Ce se stinseră pe aici</i>	<i>I-a cules și i-a topit</i>
<i>Ca și roaua dimineții</i>	<i>Să-i ascundă sub pământ</i>
<i>Toți în floarea tinereții</i>	<i>În pustiul răsărit.</i>
<i>Secerați fără de milă</i>	<i>Și o fi vântule păcat</i>
<i>De o moarte prea haină</i>	<i>Că pământul blăstămat</i>
<i>Acolo 'n țara păgână</i>	<i>Fu amarnic de 'nsetat</i>
<i>În Rusia blăstămată</i>	<i>Și prea mult l-am adăpat</i>
<i>Dumnezeu sfântul s'o bată.</i>	<i>Cu sânge nevinovat</i>
	<i>Care 'n riuri l-am vărsat.</i>
<i>Vezi încă cum zac sub glie</i>	<i>Vântule tu să-i jelești</i>
<i>În a morții 'mpărăție</i>	<i>Pe părinți să 'nlocuiești,</i>
<i>Scumpii noștri frățiori</i>	<i>Plânge tu la groapa lor</i>
<i>Cei mai dragi dintre feciori</i>	<i>Să le faci somnul ușor.</i>
<i>Îngropați cu miile</i>	

NICOLAE TUCU

Biserica ortodoxă - adevărata Biserică.

Domnul nostru Iisus Hristos, adevăratul Dumnezeu — om promis de Dumnezeu Tatăl omenirii căzute sub păcat și profețit de prorocii Testamentului Vechiu, a venit între noi, la împlinirea vremii și ne-a mântuit.

Mântuirea omenirii, ca rodul cel mai de seamă al activității Sale de pe pământ, este unică în perfecțiunea sa și fără de preț în urmările sale. Oamenilor de sub toate păcatele, din toate vremurile, de toate vârstele și din toate locurile li s'a dăruit spre însușire o comoară de învățături, de puteri, de lucrări minunate taumatrice și de haruri pe care n'o poate înlocui nimic ce este de proveniență ori de factură omenească.

Din această comoară mântuitoare pot gusta toate secolele și se pot adăpa toți oamenii fără ca ea să se sleiască în puterile sale, nici să slăbească în harurile și lucrările sale.

Care om genial, după ce a ostenit și a creat o astfel de prețioasă operă pentru omenire nu s'ar fi îngrijit să-i asigure într'un mod cât mai fericit durată și mersul prin timp, cât și folosul său pentru semenii ce se luptă cu greutățile vieții?

Tezaurul cultural și civilizator omenesc este format numai din aceste moșteniri prețioase, pe care omenirea le apără și datorită cărora trăiește mai ușor și mai bine. Multe sunt, de aceea, mijloacele de care se folosește omenirea spre a apăra aceste valori din patrimoniul său civilizator și cultural, dela opera scrisă pe hârtie până la opera scrisă pe piatră sau turnată în bronz, și totuși istoria ne vorbește despre civilizații dispărute, despre invenții zădărnice, despre opere de artă și de gândire pierdute pentru totdeauna.

Domnul nostru Iisus Hristos, de aceea, a întemeiat un organism tot atât de prețios și tot atât de unic sub soare, spre a păzi comoara la care a ostenit El pe pământ și pe care a dăruit-o ca moștenire omenirii.

Acest organism pe care l-a întemeiat în ultimele sale clipe petrecute între noi, adică pe sfânta Cruce, este *Biserica*.

Biserica este, astfel, o instituție dumnezeiască, întemeiată de Domnul nostru Iisus Hristos pe cruce, spre mântuirea tuturor credincioșilor ce-o alcătuiesc, cler și popor, sau ierarhie conducătoare și turmă ascultătoare, care au aceeași credință și se supun acelorași sfinte taine.

Instituția aceasta nu este o instituție asemenea celorlalte instituții politice, civile, sau spirituale ale omenirii. Aceste instituții omenești nu trăesc mult, sau când trăesc, se prefac neconștient, încât adeseori devin de nerecunoscut.

Domnul nostru Iisus Hristos nu a întemeiat vreo școală filosofică oarecare, ci o Biserică. Această Biserică deține în sânul ei mântuirea omenirii. Această mântuire, spre a putea fi însușită de către oameni, a fost dată spre chivernisire și iconomisire *preoților*.

Măsurile de prevedere ale Dumnezeu Fiului însă nu s'au sfârșit. Pentru ca ierarhia să nu păgubească mântuirea omenirii, Domnul nostru Iisus Hristos promite și trimite pe *Mângâietorul, Duhul adevărului*, care este Dumnezeu adevărat ca celelalte două persoane dumnezeiești ale Preasfintei Treimi: Tatăl și Fiul.

Biserica este, deci, condusă de o persoană dumnezeiască, care este adevăratul sfințitor al tuturor celor ce se mântuesc.

În sfârșit, la vrednicia omenească a celor conduși spre mântuire, cât și a celor ce conduc turma spre mântuire, se mai adaugă *harul*, puterea nesfârșită, dăruită omenirii, care neconținut prisoșește în Biserică, se scurge și lucră prin *sfințele sale taine*.

Iată ce organism social a întemeiat Domnul nostru Iisus Hristos pe pământ și totodată iată cât de bine l-a prevăzut cu toate însușirile și puterile, pentru a putea izbândi în greaua și sfânta muncă de mântuire a tuturor oamenilor.

Acest organism social prețios și mântuitor nu este astăzi decât *Biserica ortodoxă*, fiindcă numai ea păstrează neștirbite și neîncălcate toate cele statornicite de Domnul nostru Iisus Hristos la înființarea sa.

Biserica ortodoxă, astfel, nu a ridicat blasfemie în contra Domnului nostru Iisus Hristos, punând cap Bisericii, aici pe pământ, pe papa dela Roma.

Biserica ortodoxă nu a schimbat învățătura primită dela Domnul nostru Iisus Hristos, așa cum au schimbat-o romano-catolicii prin filioque, purgatoriul, azimele și primatul lor papal, la începutul schismei celei mari, iar de atunci încoace cu mereu alte înnoituri, ca: infailibilitatea papală, imaculata concepere a sf. Fecioare Maria, indulgențele și altele.

Biserica ortodoxă nu a ridicat, apoi, blasfemie contra Duhului Sfânt, ca protestanții, care cu învățăturile lor stălcite susțin că nu mai au nevoie de lucru mântuitor, de ierarhie învățătoare, de har sfințitor și nici de sfințele taine. Biserica acestora din urmă este o Biserică văduvită de toate puterile și calitățile pe care le-a dăruit Hristos Bisericii tocmai spre a putea birui timpurile și a mântui oamenii.

Așa dar, ambele aceste Biserici s'au îndepărtat de planurile dumnezeiești de lucru ale Domnului nostru Iisus Hristos și se îndreaptă spre povârnișurile repezi ale minciunei și eresului.

Biserica protestantă, mai ales, compromite toate mântuirile semenilor noștri ce-o alcătuiesc.

Biserica ortodoxă, în schimb, a rămas Biserica credincioasă învățăturilor și rânduelilor Domnului nostru Iisus Hristos. Această Biserică a apărut cu vrednicie și apără, a luptat cu mucenicie și luptă încă, a propovăduit cu cuvinte drepte și propovăduiește *adevărata învățătură și adevărata mântuire*.

Pe ea nu o vor clăti nici porțile iadului, fiindcă numai ea este *adevărata Biserică*.

Pr. Dr. PETRU REZUȘ

Mândria, smerenia și bunătatea.

Pe un câmp întins și verde se zăresc două plante deosebite: Una e mare, cu aspect aspru, cu privire de putere și mărire... e spinul. Fructele sale stau cu ghiarele întinse pândind orice trecător, spre a se agăța de el.

Alături, cu deosebită sfială zace înfiptă o florică timidă, e vioreaua. Culoarea ei, culoarea cerului, strălucește de departe în razele celui care le acoperă pe amândouă, ale soarelui. Mirosul și culoarea ei fac pe om a se apropia de ea, îi descreșesc fruntea, îi înveslesc fața și el, spre a nu se despărți de dânsa, o duce cu sine.

Peste toate acestea, câmp, flori și soare, este Dumnezeu.

Coborînd pe câmpul frământat al sufletului nostru, găsim și aici asemănările celor două plante: *mândria și smerenia*.

Prima se ridică falnică, triumfătoare și fructele sale sunt purtate cu drag de cele mai multe suflete.

A coborît Dumnezeu pe pământ să stârpească această buruiiană a mândriei și să ude floarea smereniei. A început cu fapta și cu cuvântul:

Nu smerenie este faptul că a luat chip de rob făcându-se asemenea nouă? Nu smerenie a fost toată viața Lui dusă printre, și pentru cei smeriți, cari vor avea împărăția fără răutate a cerurilor? Și ce smerenie mai mare și înfrângere a mândriei, decât aceasta că a fost batjocurit, hulit, bătut, scuipat în fața dumnezeiască, răstignit în mod disprețuitor pe cruce între tâlhari, El, care este izvorul puterilor și care putea să aducă mai mult decât două legiuni de îngeri, și totuși a rugat pe tatăl său: „Tată, iartă-le lor, că nu știu ce fac“.

Cu cuvântul a spus: „Învățați dela mine, că eu sunt blând și umilit cu inima“ (Mat. 11, 29). Iar puternicul David se roagă Dumnezeului a-i stirpi mândria, zicând: „Duh umilit, inimă înfrântă și smerită, Dumnezeu nu va urgisi“ (Ps. 50).

Hristos Domnul, tuturor toate s'a făcut ca să stârpească mândria, ucigătoarea lumii și să aducă smerenia, fericitoarea lumii.

Odată cu acestea a adus și pildele de binefacere și bună-tate: A ajutat pe cel lipsit, a săturat pe cel flămând, a îmbrăcat pe cel gol, a vindecat orbi, schiopi, ologi, slăbănogi, a înviat morți, și pentru toate acestea a fost răsplătit cu roadele mândriei, scuipări, batjocură și moarte.

Dar, a lăsat să se plinească cele ce s'au spus de către proroci...

S'a ridicat din lume Iisus, dar în urma lui iată omenire nouă, creștinismul adevărat, ce cultivă floarea albastră a cerului, smerenia, și usucă spinul mândriei, sunt creștinii cei drepți.

S'au scurs însă două mii de ani, Hristos a început să se uite, sau să se înlocuiască cu închinare la oameni, și cu El (Hristos) deodată smerenia și bunătatea.

Mândria a pus stăpânire pe lume și o frământă după placul său. Lumea o simte, o știe și-și vede alungarea dela fața lui Dumnezeu prin mândrie, ca și oarecând îngerii răi, deveniți diavoli, dar nu vrea și nu poate scăpa din ghiare-i. Vijelia ce ne îngrijorează pe toți și bate sălbatec pe fața întregului pământ, războiul, este urmarea mândriei și brumăește ultimele flori ale smereniei.

Bunătatea, care triumfă la cei smeriți, ne-o dovedește Dumnezeu, răsărind soarele său peste cei smeriți și peste cei mândri.

Aceeași bunătate, în aceste timpuri de culminare a mândriei trupești și sufletești ne roagă:

Tu, care te numești creștin nu vrei să pătrunzi în case unde soții singure cu copii mulți, mici și bolnavi, fără bărbat cu gândul departe la tatăl lor, pe care nu-l vor mai vedea poate, flămânzi își amestecă fețele palide cu pământul, pe care-l blasfămă că-i mai ține pe el, și-l udă cu lacrimile lor!

Tu nu auzi zcești copii — în aceste timpuri diabolice — cerând: „Mamă dă-mi să mănânc că mi-i foame!” Brațele lor sunt subțiri, corpul lor e schilodit și gol, fața lor e pământie, și vloga lipsește din oasele lor.

Pe acești oameni și frați, mândria cu împietrirea sufletului îi va omori; smerenia și bunătatea îi va salva: *Alegeți.*

Diacon ILIE CÂMPIANU

Lacrimile săracilor nici soarele, nici vântul nu le poate usca.

I. Neculce

*

Lenea merge atâta de încet, încât o ajunge din urmă sărăcia.

*

Căruia m'a înșelat întâi, aferim; iar de m'a amăgit a doua oară, îi mulțumesc, că a mea este vina.

D. Tichindeal

Cum să ne mărturisim păcatele.

— Taina pocăinței. —

Omul, care a bătut drumurile rătăcite ale vieții, uitând de Dumnezeu, învață să se roage în clipe de primejdie.

Când necazurile și durerile, strâmtorările și lipsurile îl încolțesc din toate părțile, gândul lui se îndreaptă spre Dumnezeu și glasul lui cere un ajutor de Sus.

Dar, vai, glasul acesta, prins în volbura durerilor, nu atrage totdeauna ajutorul cerut.

Sufletul lui e ars de durere, ca pământul în vreme de secetă, și totuși, cerul nu se deschide și ploaia răcoritoare întârzie.

S'a întrebat oare, omul care cere ajutorul de Sus, dece suspinele lui nu găsesc totdeauna răspuns în îndurarea lui Dumnezeu?

Când valurile primejdiei se ridică asupra lui, ca niște guri de balaur, a avut el răgazul să cugete dacă este vrednic să ceară ajutorul lui Dumnezeu?

S'a întrebat el, dacă sufletul său poate primi harul Domnului?

A încercat el, să măsoare faptele sale cu sfințenia harului lui Dumnezeu?

Dacă ar fi făcut aceasta, ar fi strigat cutremurat și amărât, ca oarecând sutașul din Evangelia Domnului: „Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu...” (Mt. 8, 8).

Omul se roagă când se simte neputincios, cere harul când îl încolțesc necazurile și crede că Dumnezeu este obligat să răspundă chemărilor lui.

Desigur, Dumnezeu e Preabun, Preamilostiv, dar omul nu știe să-l caute.

El, nu poate vedea cerul curat fiindcă privește din umbra păcatului și vederea sufletului său, e ca o sticlă aburită și plină de zgură.

Strigătul lui după ajutorul sau harul lui Dumnezeu, e necontrolat și primar, deaceia el răsună sinistru în golul inimii, ca 'ntr'o sală pustie și rece. Genunchiul lui nu se frânge, pe lespedea credinței, din dogoarea lăuntrică și buzele lui nu rostesc rugă umilă din „prisosul inimii”.

Pentruca omul să fie vrednic de harul Domnului, trebuie să se pregătească din timp, să-și curețe sufletul de zgura păcatului din bună vreme, pentruca, nu cumva, păcatul să împiedece lucrarea harului în sufletul său.

Și să nu creadă cineva că este fără de păcat sau că nu are păcate grele, căci „de vom zice că păcat nu avem, pe noi înșine ne înșelăm și adevăr nu este în noi” (1 Ioan 1, 8).

Deaceea, cea dintâi agrăire a omului către Dumnezeu ar trebui să fie o *dreaptă recunoaștere și afirmare a păcătoșeniei* și nevredniciei omului, o sentință dreaptă pe care i-o dă conștiința propriilor sale fapte, după pilda vameșului, care zicea: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului” (Luca 18, 13).

Recunoscând și mărturisind păcatul, creștinul trebuie să ia și deslegare de păcat, prin tainele rânduite în Biserica noastră de însuși Intemeetorul ei.

Pentru spălarea păcatelor, Domnul nostru Iisus Hristos, a așezat taina botezului și a pocăinței.

Taina botezului se dă o singură dată și nu se mai repetă. Deși această taină spală toate păcatele — păcatul strămoșesc și cele personale făcute până la botez — totuși urmele păcatului rămân în firea noastră și omul e supus păcătuirii și după botez. Deaceea Domnul a așezat taina pocăinței — numită și: *mărturisire*, spovedanie, penitență — care dă omului putința să dobândească iertarea păcatelor săvârșite după botez.

A săvârșit cineva un păcat? E urmărit de croncănitul înfricoșător al propriei sale conștiințe?

Să alerge în scaunul mărturisirii, la duhovnicul său, la preotul rânduit de Biserică și să-și mărturisească păcatul.

Dar nu numai când este urmărit de un păcat greu, creștinul trebuie să treacă prin scaunul mărturisirii, ci, indiferent de mulțimea și gravitatea păcatelor, el trebuie să se obișnuiască a-și mărturisi păcatele cât mai des sau cel puțin în posturile mari, rânduite de Biserică.

Omul nespovedit e ca pomul plin de rugină. Frunzele îi îngălbenesc, fructele îi cad...

Să nu se sfiiască creștinul a-și mărturisi păcatele în fața preotului. El, preotul, are darul dat de Iisus apostolilor săi de a primi și deslega păcatele (cf. Ioan 20, 21—23). El este ales să poarte economia tainelor lui Dumnezeu (I Cor. 4, 1) și nu lucrează prin vrednicia sa omenească, ci prin puterea harică, dată lui de Domnul. El ascultă mărturisirea, judecă, învață și pedepsește pe cei ce greșesc, cu răspunderea pe care o are în fața Domnului. Dar pe lângă harul lui Dumnezeu, preotul aduce și o notă omenească de înțelegere și compătimire. El simte în propriile lui lipsuri și slăbiciuni omenești, toată mizeria păcatului și câtă trebuință are omul de mângăiere, de întărire, de sfat, și mai ales, de harul lui Dumnezeu.

Preotul va primi deci mărturisirea creștinului, în dubla sa funcțiune: de trimis al Domnului și de om supus acelorași suferințe.

Mergând fără sfială, cu toată convingerea, spre a-și mărturisi păcatele, creștinul trebuie să fie cu multă luare aminte la însași mărturisirea pe care o face.

Este mare darul pe care-l câștigă omul prin această taină, dar puțini izbutesc s'o săvârșească după cum se cere.

„Duhul cel viclean, care aduce întunecare gândului” stă la spatele (penitentului) creștinului și-l oprește să-și mărturisească faptele. Același ispititor, care îmbracă păcatul în culorile cele mai atrăgătoare pentruca el să se înfăptuiască, acum, la spovedanie, îmbracă păcatul în haina rușinei, pentruca să rămână ascuns.

El îndeamnă creștinul să se rușineze de faptele sale, să-și micșoreze păcatele, să le motiveze, să le pună în comparație cu păcatele altora, zicându-și: *„toată lumea face... am făcut și eu”* sau *„fapte mari n'am făcut, decât de cele obișnuite, pe care le face toată lumea...”* etc.

Mulți creștini se feresc sau se apără de întrebările duhovnicului. *„Eu să stric avuțul altuia? Să mă ferească Dumnezeu”* răspunde câte unul duhovnicului său, apoi continuă — ca fariseul din parabola Domnului — a-și număra calitățile și faptele bune, trecând repede peste cele rele sau ascunzându-le.

Vai lui, însă, că mai împovărat s'a întors la casa sa!

Este important de însemnat că, în multe locuri, creștinii noștri învață unii dela alții, un text aproape fix, după care-și mărturisesc păcatele, în care predomină nota de apărare a faptelor în fața duhovnicului.

Dar creștinii noștri ar trebui să știe, că taina pocăinței, nu este un prilej de a se apăra în fața unei judecăți, ci moment spiritual de dureroasă frământare în duhul umilinței, în plângere și frângere de inimă.

Creștinul sfios, reținut și jenat în scaunul mărturisirii, care vorbește pe ocolite sau caută motive ușurătoare pentru judecarea faptelor sale; creștinul care socotește că este suficient dacă spune numai o parte din păcate preotului, iar restul „și le mărturisește în gând”, zadarnic se apropie de această taină.

Pocăința cu buze mincinoase, pecetluște doar, osânda păcătosului.

Nu spuneți duhovnicului vostru, ceeace n'ați făcut, ci spuneți ceeace ați făcut. Și nu spuneți, ca fariseul, ceeace ați făcut bine, ci spuneți ceeace ați făcut rău.

Mărturișiți-vă și vă vindecați de păcat, (cf. Iacob 5, 16) prosternându-vă cu toată cucernicia și umilința în scaunul mărturisirii, căci: *„inimă înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgi”* (Ps. 50, 18).

Să curgă vorbele voastre, defăimând și scârbind păcatul, nu silite și nu din frica de pedeapsă, ci din respectul și dragostea de Dumnezeu.

Nu schimbați faptele și nu ascundeți nimic, căci cunoaște Domnul și cele mai ascunse ale omului.

Nu putem schimba cu nimic cunoașterea și judecata lui Dumnezeu, care ne avertizează că și perii capului ne sunt numărăți (Mt. 10, 30).

Semnul după care putem cunoaște că mărturisirea noastră a fost curată, liberă, completă, fără ascunzișuri, cu toată părerea de rău, este o binefăcătoare pace sufletească, o rară și inegalabilă bucurie sufletească. Și în această pace a sufletului nostru, înfloresc cea mai sinceră hotărîre de a ne feri, pe viitor, de păcat, ascultând porunca Domnului: „*ială, te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie ție ceva mai rău*” (Ioan 5, 14).

Astfel deslegat de păcate, curățit ca un prunc ieșit din baia sfântului botez, omul este vrednic să ceară harul lui Dumnezeu după care suspină inima lui.

„*Fericit bărbatul căruia i s'au iertat pacatele!*” (Ps. 32, 1).

Pr. Dr. MARCU BĂNESCU

Stăpân să fii!

*Stăpân să fii pe ochi,
Pe limbă și stomac,
Să nu dai poftei drum
La toate — câte-ți plac.*

*Că ochii, dragul meu,
Pot fi de multe ori
La tineri — mai ales,
Vicleni — înșelători.*

*Și limba să n'o lași
Prea liberă 'n vorbiri,
Să-i scape uneori
Minciuni și cleветiri.*

*Iar lupul, din stomac,
Mereu — nesățios,
Gonește-l și vei fi
Ușor și — sănătos.*

*Și mai frumos vei fi
Și bun, ca Solomon,
Ca Danil și cei trei
Coconi — din Vavilon*

*Acestea scrise sânt
Prin cărți bisericesti,
Ascultă-le și mergi
Pe drumuri creștinești.*

G. B.

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțeleptirea care duce la dreptate.

(II Timotei 3, 16.)

Locul de închinare „Piatra Scrisă“.

O întâlnire cu urmări.

Intr-o zi de vară, îmbăcsită de dogoare, călătoream cu trenul de amiazi la Băile-Herculane în daraveri d'ale oficiului.

În acelaș compartiment, în care aflatam loc să mă așez, călătorea și preotul Ilie Pepa, decedat în întretimp.

Ca vechi prieteni slobozându-ne la vorbă, între altele ajunserăm să vorbim și despre locul de închinare „Piatra Scrisă“ de lângă comuna Armeniș, ai cărei enoriași îi păstorea Sfinția Sa de multă vreme.

Spre mirarea mea îmi destăinui, cu oarecare amărăciune în suflet, că tot ce întreprinsese până atunci în interesul acestui loc de pelerinaj, s'a năruit și că acum nu mai știe ce să facă, neavând sprijin de nicăiri.

Eșind trenul, învăluit în fum, din tunelul Armenișului îmi arătă în fugă, că în apropiere de „Piatra Scrisă“ îngrădise lângă apa Timișului un teren mărișor, plantându-i suprafața în parte cu arbori în nădejdea, că cu timpul se va ridica acolo o zidire pentru trebuințele locului. Dar din nefericire în urma unei revărsări abundente a Timișului, îngrăditura fu complet distrusă, arborii desrădăcinați, rămânând locul pustiu.

Văzând măhnirea preotului, fără să-i spun un singur cuvânt, mă hotărîi să-l ajut în intențiunea sa laudabilă, de a vedea realizat ceva durabil la acest loc de închinare.

De aceea, reîntorcându-mă din călătorie, mă prezentai chiriarhului Iosif Badescu, făcându-i cunoscut cele ce le auzisem și le văzusem în treacăt.

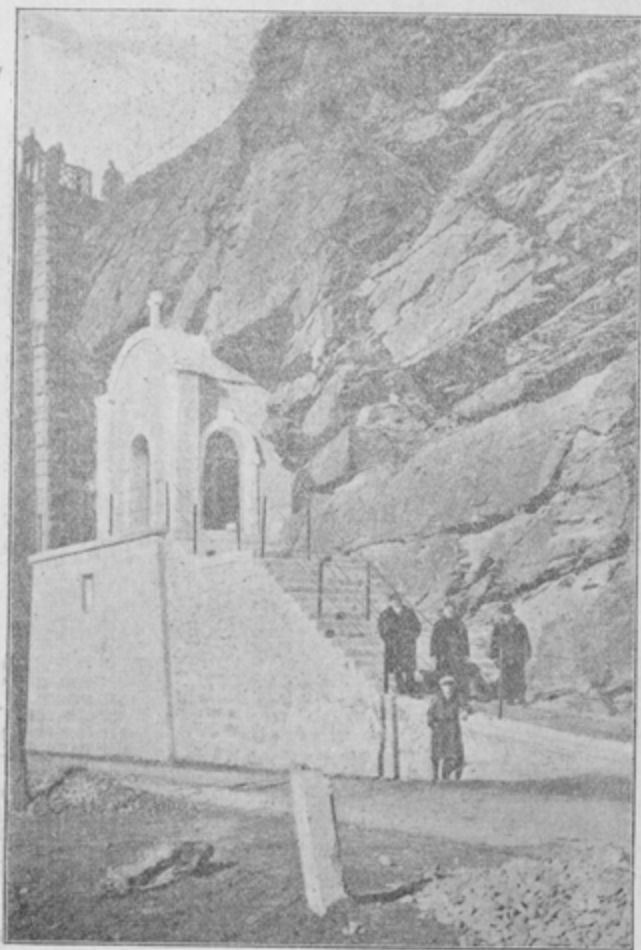
Episcopul Iosif accentuând, că prestigiul acestui loc de pelerinaj oricum trebuie înălțat, își exprimă dorința, ca temelia nouă ce i se va pune pentru viitor să aibă posibilitate de largă dezvoltare, ceea ce o făcu cu atât mai ales, că „Piatra Scrisă“ se află pe teritoriul fostei granițe româno-bănățene, iar el ca urmaș de grănicer se ambiționase, ca acest confiniu militar de odinioară să aibă un loc mai de seamă de pelerinaj, cum îl au și alte părți ale eparhiei Caransebeșului.

Capela.

Unde iasă trenul din tunelul Armenișului, la gura unei ocotituri de dealuri, sub cleanțuri pleșuve, este o scobitură tăiată în steni de piatră, pe cerimea cărei scobituri e zugrăvită icoana Sfintei Treimi, numindu-se în graiul poporului: „Piatra Scrisă“.

Icoana e îmbrăcată într-o capelă, zidită pe cheltuiala evlaviosului credincios Vasile Dragomir și a soției sale Ana.

Fruntașul Vasile Dragomir, care la timpul său a fost primar al comunei și epitrop al bisericii, s'a născut în Armeniș la anul 1873.

Capela dela „Piatra Scrisă” de lângă Armeniș.

Mătușă-sa Iconia, măritată după Mihai Gherga din Slatina-mică, îl luase de copil mic, ca să-l crească, căci ei n'aveau copii și n'avea cine să-i moștenească.

La anul 1893 se cunună Vasile Dragomir cu Ana Igazan, originară tot din Slatina-mică, născându-se din această căsătorie o unică fetiță, care primise în botez numele de Maria.

Părinții se purtau cu gândul să dea Mariei lor o creștere

Vasile Dragomir

aleasă, dar „omul propune și Dumnezeu dispune“, căci iată ce s'a întâmplat.

Fata, care era bucuria și mândria părinților, se îmbolnăvise și cu toată îngrijirea primită trecu la cele vecinice în anul 1927,

În vârstă de abia 26 ani, în urma unui morb greu și neiertător, care îi distrusese organismul tiner.

Nemângăiații părinți însă nu disperează, ci îndreptându-și ochii și rugăciunea către Ceriu, hotărăsc să aducă o jertfă Celui

Ana Dragomir născ. Igazan

de sus întru amintirea scumpei lor fetițe. Și pentruca hotărîrea lor să devină faptă împlinită, cu aprobarea Consiliului eparhial au îmbrăcat icoana Sfintei Treimi dela „Piatra Scrisă” într-o capelă, pe cheltuiala lor.

La 1 Octombrie 1929 sfințește părintele Ilie Pepa în prezența celor doi ctitori, a învățătorilor și a tinerimei școlare, precum și în prezența unei mulțimi de enoriași din Armeniș și împrejurime, piatra fundamentală a capelei, care capelă apoi se și termină în toamna aceluiași an.

Adăpostul paznicului și clopotnița.

Preotul Armenișului venea adeseori pe jos să citească rugăciuni în capelă. În timpul însă cât era absent, în lipsă de paznic, era capela închisă, încât drumeții cari poposeau în apropiere nu puteau intra în capelă, ca să se închine icoanei sfinte.

Deci devenise necesar, ca să se clădească o casă pentru un păzitor, care să stea în permanență la dispoziția credincioșilor dornici de a-și săvârși rugăciunea sub aripile ocrotitoare ale Sfintei Treimi.

În scopul acesta se adresa episcopul Iosif pictorului academic din Timișoara Ioachim Miloia, care își făcuse studiile în Italia, ca să-i elaboreze un plan, pentru zidirea unei case de locuit, al cărei stil să fie în deplină armonie cu stilul capelei.

Trecuse câțva timp, când într-o seară mă trezesc, că bate cineva la fereastra locuirii mele. Deschizând geamul, văd pe pictorul Ioachim Miloia, care pe ziua următoare mă invită la „Piatra Scrisă“, ca să-și câștige acolo informațiuni și dimensiunile trebuincioase la compunerea planului ce i se ceruse.

După ce pictorul își făcuse la fața locului niște însemnări, arhiereul rămasă în așteptarea planului. Cum însă trimiterea planului întârzia mereu, episcopul, bolnav cum era, deveni impasient și auzind că pictorul Miloia, peste măsură de ocupat în diferite părți, nu poate ajunge să proiecteze planul, mă încredință pe mine, ca să mă interesez mai de aproape de zidirea acelui edificiu și să-i prezint de urgență un plan acceptabil.

Problema nu era ușoară, fiindcă trebuia alcătuit ceva, ce sta în legătură armonică cu capela și vecinătatea ei. De aceea m'am adresat către doi arhitecți, explicându-le despre ce-i vorba.

Arhitecții și-au dat silință să corespundă așteptărilor, confecționând fiecare câte un plan cât se poate de potrivit locului. Unul proiectase o casă fără etaj, iar celalalt o casă de jumătate parter, de jumătate cu etaj.

Prezentând arhiereului Iosif ambele planuri, el se decise pentru planul cel din urmă, care s'a și executat pe teren.

Proiectată fiind zidirea pe de o parte în apropiere de traseul C. F. R., pe de altă parte în marginea șoselei naționale, evident că a trebuit cerută autorizație de clădire atât dela direcțiunea regională din Timișoara a C. F. R.-ului, cât și dela oficiul edil județean din Logoj.

În relativ scurtă vreme s'au exoperat cele trebuincioase, încât lucrarea s'a putut începe cu ajutorul lui Dumnezeu în prima zi a lunii Septemvrie 1930, contemplată fiind zidirea a se ridica pe coasta cleanțului de lângă șosea.

Casa păzitorului cu olopotinta.

Săpându-se fundațiile, în unele locuri nu s'a dat de cleanț, ceea ce a făcut pe muncitori să fie nedumeriți. Adresându-se conducătorului lucrărilor, primiră îndrumarea să sape până vor da peste tot de cleanț, căci nu se putea zidi pe umplătura de pământ, fără ca zidirea să se huruie.

În cursul executării clădirii s'a ivit ideea construirii și a unei clopotnițe pe locul dintre capelă și casă, care clopotniță s'a și ridicat, fiind executată din lemn de stejar.

În 19 Octombrie 1930, o zi frumoasă de toamnă, sfințește preotul crucea mare aurită, care fu așezată pe clopotniță.

Apoi clopotul, în greutate de 132 klg. e adus, ridicat pe mâini la poalele clopotniței și după ce bărdașii întăresc scaunul de fer, e urcat la locul, de unde pentru întâia dată sună glasul lui în Cheia Armenișului.

Cum capela și casa dela „Piatra Scrisă” erau izolate, s'au legat într-o altă cu un zid de apărare, provăzut cu un grilaj de fier astfel, că întreg complexul se prezintă ca o unitate și are înfățișarea unui schit, ceea ce cu timpul are să și devină.

Complexul lucrărilor s'a terminat la sfârșitul lunii Octombrie a anului 1930, costând casa, clopotnița și zidul de apărare în total 300.000 Lei, din care sumă s'au acoperit până acum 246.000 Lei, cu deosebire din dania pelerinilor, dat fiind, că ei la anumite sărbători cercetează în număr mai mare acest loc de închinare, oprindu-se sub acoperemântul icoanei Sfintei Treimi.

Părintele Ilie Pepa.

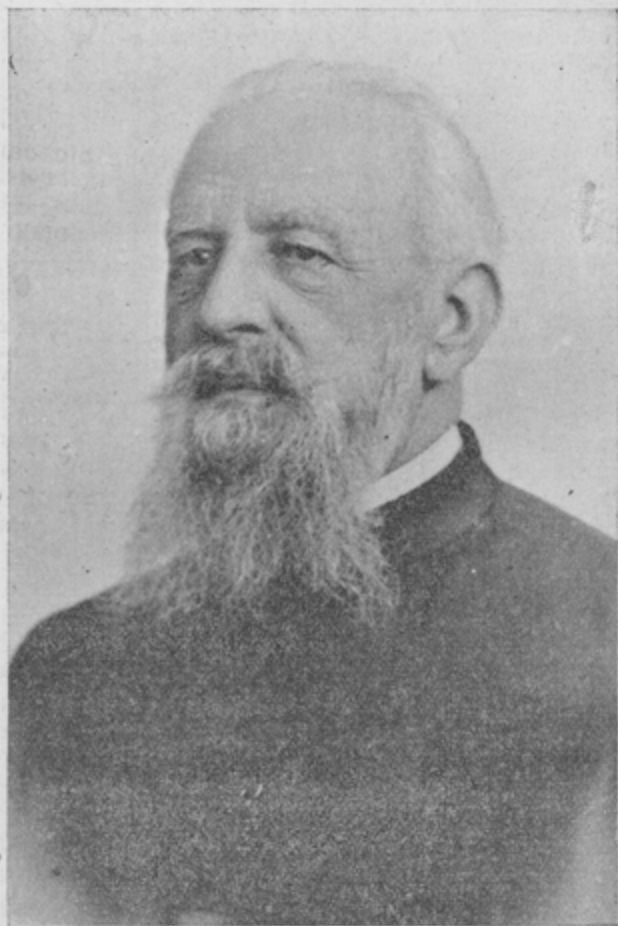
Arhiepiscopul Iosif Badescu plănuise transformarea actualei organizații a acestui loc de închinare într'un schit, care cu timpul să devină o mănăstire. Deci concrezu pe preotul Ilie Pepa să se intereseze de cumpărarea vreunui pământ productiv în apropiere de capelă, pentru trebuințele personalului ce o să fie aplicat în slujba locului.

Cum însă în apropiere nu se află decât o singură parcelă de pământ mai mare și corespunzătoare, preotul și-a dat toată silința să o achiziționeze, dar s'a lovit de greutate, căci avea de a face cu o sumedenie de coproprietari, dintre cari unii trecuseră de mult în lumea umbrelor, alții erau duși la locuri îndepărtate, încât starea cărții fonciare era imposibil a se clarifica în scurtă vreme, iar fără o situație limpede nu se putea risca plățirea prețului de cumpărare așa, că „Piatra Scrisă” rămasă lipsită de pământ, ceea ce nu împiedecă, ca în viitor să se cumpere, sau să se capete pământ, fie chiar la distanță mai mare.

Că „Piatra Scrisă” a ajuns dela un început din cale afară de modest acolo unde e astăzi, este în parte a se atribui decedatului preot Ilie Pepa,

Pășind agale și fiind blând la grai, avea ceva liniștitor în înfățișarea sa. Ca slujitor bisericesc își ținea de datorie să execute cu cea mai mare conștiințiozitate orice mandat ar fi primit dela superiori săi.

Când era vorba să se facă, sau să se perfecționeze ceva la „Piatra Scrisă” preotul Ilie Pepa nu economisea nici oste-neală, nici bani. Așa îl vedem, că din materialul exoperat lasă să se construiască pe cheltuiala sa un schelet de fier, sub streșina căruia se celebrează sfânta Iurgie în zile mari.

Preotul Ilie Pepa

Când se întâmpla, că în vreo zi de ploaie să nu incurgă nici o danie la capelă, preotul însuși contribuia cu câte ceva, ca să nu vadă în evidențele sale zile fără nici un venit la capelă.

Era fericit, când la sfârșit de an prezenta Consiliului eparhial socoțile capelei despre venite și spese, compuse în cea mai bună rânduială.

Când din cauză că era suferind s'a retras din serviciul activ al bisericii, se despărți cu duioșie de capela dela „Piatra Scrisă“, pentru care a arătat mult interes și a depus o muncă rodnică.

Dumnezeu să-i răsplătească faptele în lumea de apoi.

Crâsnicul Iuliu Miloș.

Înainte de războiul mondial trăia în Caransebeș un om mărunț la făptură, dar cu atât mai grăbit la umblare, pe care adeseori îl întâlneam cu cădelnița în mână și cu câte o carte de rugăciune subsoară.

Era crâsnicul Iuliu Miloș.

De întrebai de Iuliu Miloș, nime nu știa despre cine-i vorba, pentru că nu era cunoscut decât sub numele poreclitor de „Ditai Luleaua“.

Polecra aceasta deriva de acolo, că Iuliu Miloș, de câteori era bine dispus, avea obiceiul să zică: „Ditai Luleaua, Șuntai Luleaua“.

Iuliu Miloș era de naștere din Cliciova, de unde a trecut încă ca copil la Logoj, învățând meseria de pantofar.

Devenind „maistor“, luă în căsătorie pe o oarecare Paulină, de origine din Bocșa-română.

Nefiind căsătoria lor binecuvântată cu copii, creștură din mijloacele lor proprii optsprezece (18) copii săraci d'ai altora, între cari și pe unii foști expuși prăpădului de părinți fără suflet.

Având o fire neastâmpărată, Iuliu Miloș petrece doi ani în New-York, se întoarce apoi la Caransebeș, ocupându-se cu negoțul de vechituri, cu colportaj de ziare, iar în Dumineci și în zile de sărbători făcea pe „chelner“-ul într'un restaurant.

Cunoscând rânduilele bisericesti și învățând să cânte glasurile, fu angajat de crâsnic la biserica Sf. Gheorghe din Caransebeș, desvoltând aici o activitate care trecea peste cadrele înguste ale slujbei unui crâsnic, devreme ce între altele învăța copiii de școală cântările dela „stea“ și dela „vârcep“ și licărind în ființa sa o urmă de artist, restaură și pictura bisericii din cimitirul din Deal al Caransebeșului.

Pe Iuliu Miloș îl amintim aici pentru că avea un talent de organizare, pe care l-a dovedit îndestul cu prilejul întocmirii rânduilelor celor dintâi litii impunătoare ce și-au fost îndreptat drumul spre „Piatra Scrisă“.

La liti pșsea Miloș imediat după preoți cu „saniteț-tolba” lui în spate, în care păstra medicamente, spirt, vată etc., pentru a da primul ajutor pelerinilor, cărora li se făcea rău sau cari sufereau vreun accident mergând pe jos la „Piatra Scrisă”.

Crâsnicul Miloș avea darul să influențeze spre ordine și disciplină masele credincioșilor cari luau parte la pelerinaje, câștigându-și în privința conducerii litiilor o anumită indeletnicire.

În anul 1915 s'a stins în vârstă de 60 ani, deplâns de cei 18 copii, pe care i-a crescut el și soția sa ca niște părinți adevărați.

Fără exagerare putem zice, că și el a contribuit în câtva la ridicarea însemnătății locului de pelerinaj, care este „Piatra Scrisă” sau cum se numește în actele oficiale ale fostei granițe militare: „Stânca Sfintei Treimi”.

Rostul pelerinajelor.

În fiecare an cercetează mii și mii de credincioși locuri sfinte sau sfințite, ca urmare a credinței lor nestrămutate. Îndeosebi pentru pătura rurală a poporului nostru a fost și este pelerinajul o necesitate sufletească din cauză, că un pelerinaj adevărat produce destindere, însănătoșează sufletește, ba uneori și trupește pe cel ce se apropie în chipul acesta de Dumnezeu.

Tendențele îndreptate împotriva Bisericii nu se potrivesc la firea Românului, care după cum prea bine știm e concrescut de biserică cu toate fibrele ființei sale.

Având locurile de pelerinaj în organizația Bisericii însemnătatea lor trebuie să le ocrotim, trebuie să le ținem la suprafață, ca să avem încotro îndrepta litiile credincioșilor.

Cine și când a pictat sfânta icoană dela „Piatra Scrisă” se presupune fără să se știe precis. Dar tocmai împrejurarea aceasta îi împrumută duhul mistic, care o face să răspândească harul Domnului.

Dorința ferbinte a celor mai mulți, cari au pelerinat la „Piatra Scrisă”, s'a împlinit, fiind icoana Sfintei Treimi un izvor de putere.

De aceea cu încredere în Dumnezeu să ne apropiem de această icoană, care a adus multora alinare sufletească și nădejdea mântuirii.

AUREL MOACĂ

MUNCA - e norocul cel mai sigur al omului.

ARĂTURA BUNĂ pururea îți dă în gură.

DARUL dat la vreme e dar îndoit.

Tradițiilor românești, să creem *omul cel nou, Românul cel nou*, după chipul și asemănarea strămoșilor noștri de sub conducerea unui Mircea cel Bătrân, a unui Ștefan cel Mare și a unui Mihai Viteazul, restauratorul trecător al Daciei lui Traian.

Să creem, să modelăm și să formăm Românul adevărat, Românul personalitate creștină, înarmat cu toată armătura spiritului creștinesc și românesc, — căci numai acest tip de Român nou va putea să înfrunte, singur, cu bărbăție și eroism, toate furtunile vrăjmașe, de orice natură ar fi ele.

Un neam format din asemenea personalități, n'are să se mai teamă de nimic. Curenteile ideologiilor primejdioase, răsturnările politico-sociale și furtunile patimilor nu-l vor desrădăcina și nici atinge, pentru că sufletul lui este ancorat în inima strămoșilor și în Altarul Bisericii străbune. El se înalță senin și falnic pe piatra — de care unii se poticnesc azi —, pe piatra pe care strămoșii noștri, cu multă trudă și răbdare, au ridicat edificiul vieții lor național-bisericești, edificiu care de 2000 de ani stă neclintit — și nu se va clinti, amăsurat cuvintelor Domnului: „Iată Eu sunt cu voi, și nimenea împotriva voastră“.

Prot. Dr. GH. COTOȘMAN

Cântec de leagăn.

Nani, nani a mea fetișă
Nani scumpă copilișă.
În la maica să te culce
Să-ți somnul lin și dulce.

Nani, nani copilișă
Nani scumpă porumbișă.
Să trăești a mea fetișă
Țuțe-ți maică ta gurișă.

Înc
ulă mama te-a legăna
ca frumos îți va cânta.
Sc
cântă trăiască fata mea
Ker
dră ca o păsărea.

Să trăești și să crești mare
Să fi mamii-ajutorare,
Și la toți la cei din casă
Să ajungi să fii mireasă.

tip
idea
acol
dea
barbă
trecut
în loc
închin
942.

Doamne ține-o și-o trăește
Și de rele o păzește
Dee-ți Dumnezeu noroc,
Scumpa mea, frumos boboc.

GEORGE CĂTANĂ

O ZI PE POZIȚIE.

15 Septemvrie 1942... Prima zi de toamnă la poalele munților Caucaz. După două săptămâni de vreme frumoasă, cu cerul curat, cu un soare plăcut de sfârșit de vară, pentru prima oară ceata ne oprește de a admira în această dimineață fermecătoarea priveliște ce ne-a reținut atenția, în tot timpul petrecut în acest sowhoz. Nu mai vedem poalele munților pleșuvi și arși de căldura soarelui, dar nici sutele de vârfuri cu cari se terminau aceste înălțimi, ce se țineau lanț cât vedeai cu ochii dela Apus la Răsărit, și cari prin varietatea formelor lor geometrice — destul de regulate — începând dela cea de prismă și terminând cu cea de con, te puneau în uimire. Nu se mai văd înălțimile, cari dela jumătatea lor erau împodobite cu zăpada veșnică, care în bătaia soarelui strălucea în mod deosebit.

Toamna o simțim că a venit și din bătaia vântului, ce bate cu mare putere dinspre locul unde până aci vedeam cel mai semeț vârf, dinspre Elbrus (5631 m.).

Regretăm că această priveliște s'a ascuns vederii noastre cu atât mai mult cu cât ne dăm seama că trebuie să ne schimbăm și noi felul de viață dus până acum. Trebuie să luăm îmbrăcăminte mai groasă, ba să părăsim și locuința noastră atât de simplă și plăcută, pe care o purtam cu noi și unde ne opriam în 5 minute o construim din cele 3 foi de cort și 3 nule.

Toate aceste gânduri dispar deodată cu uruiul motorului dela mașina unității noastre, care trebuia să ne ducă „pe poziție”.

.....

E ora 4 și 40 minute; s'a făcut zi (mai de vreme ca în părțile noastre cu aproape 2 ore). La acest sowhoz sunt instalate: trenul de luptă și cel regimentar al unității (bucătăriile și trăsurile companiilor, trăsurile cu munițiuni și birourile, casieriei, aprovizionării, comandantului secund, etc.). Mergem pe șoseaua principală, una din cele mai bune din Rusia, care trece peste Caucaz dincolo. Ne apropiem de poziție, de localitatea în care stau la datorie ostașii noștri, dar înainte de a ajunge acolo trebuie să parcurgem pe distanța de 1 Km., un drum supravegheat cu toată asprimea de dușman, de pe o înălțime situată de partea cealaltă a râului, ce poartă același nume ca și localitatea în care mergem. Distanța dela ei până la druin e de 2 Km. și cu ajutorul observatoarelor precise ce le au, văd orice mișcare ce se face pe această șosea.

Știm că nu cruță munițiile, căci au din abundență, dar nici vehiculele ce trec și mai ales mașinile. Dar mașina trebuie să

treacă, căci ea duce ostașilor alimentele prime necesare pentru hrană. Deaceea subofițerul B., ce conduce mașina atrage atenția celor din mașină, ca să se țină bine și bagă mașina în viteză întâi.

Toți suntem atenți. Nici o vorbă nu se aude, parcă și inimile au încetat să mai bată. Ochii tuturor s'au îndreptat spre înălțimea din dreapta, dar ei nu văd nimic. Urechile le-am ciulit, căci numai ele pot să ne vestască pericolul, care nu întârzie să vină. Deodată un șuerat puternic se aude în văzduh... Ne-au reperat și caută să ne încadreze, pentru a ne lovi... Singura speranță ni-e Dumnezeu! Mașina merge cu viteză mare. Șueratul a trecut deasupra noastră — ce tresărire și exclamarea: de asta am scăpat — și deodată la stânga noastră se vede, prima dată, un fum negru și pământ sărind în aer și apoi o detunătură puternică, care cutremură tot pământul și mașina. Fusese o lovitură de brandt 120.

Știam căci cu atât nu vom scăpa. La 3—4 minute altă detunătură în stânga, apoi alta înapoi și încă una... tot înapoi, aceasta era să ne atingă, dar mașina a mers mai repede decât socotiseră ciolovecii. Am ajuns pe străzile orașelului, acum casele cu pomii ne camuflează și deci roșii nu ne mai urmăresc, ceea ce îl face pe simpaticul nostru șofer să exclame: Am scăpat și de data aceasta!

Parcurgem mai multe străzi, trecem pe lângă comandamentul pionierilor nemți, al grupului de vânători români și în sfârșit ajungem la al nostru. Comandantul nostru maiorul I. I., un om mijlociu, subțirel este un ostaș ager, inteligent, îndrăzneț și aspru. La el au venit comandanții de companii, cari raportează cele ce s'au petrecut în sectorul respectiv.

Se centralizează toate informațiile obținute de companii, se discută situația, se ia legătură cu artileria pentru a lovi acolo unde se observă mișcare de trupe etc. etc. Comandantul pleacă pe poziție să se convingă personal despre situația trupeii și despre intențiunile tovarășilor comuniști. Il însoțesc cei prezenți.

La compania cercetare, ceea care s'a purtat deosebit de vitejește în luptele grele duse până aci, îi găsim pe harnicul ei comandant cpt. P. T., care supraveghea tocmai distribuirea celor aduse de mașină. Fiecare soldat primește dela Batalion: 50 gr. ciocolată, 50 gr. marmeladă, 250 gr. margarină, câte 10 pachete tutun românesc — ce bucurie pe ei că în sfârșit au ajuns la acesta, deoarece cel primit până acum n'avea foiță — apoi li se dă pâine și câte $\frac{1}{2}$ litru de vin. Toți sunt mulțumiți că ochiul ager al comandanților stă de veghe în sprijinul lor, spre a nu da prilej celor obișnuiți cu ciupeala să-și respecte obiceiul. Fiecare primește porția prevăzută dela șeful de ordinar, după care se întoarce la groapa sa și cu arma în mână se uită satisfăcut la ceea ce a primit.

Trecem la compania IV, comandată de cpt. C. B., un om voinic, care e atât de grijuliu pentru subordonații săi. E tocmai timpul mesei și bucătăria companiei nu întârzie de a aduce hrana meritată de ostașii, cari nu mai cunosc noțiunea de odihnă și liniște. Fiecare vine cu gamela sau castronul, care este umplut de varză, foarte bine pregătită, și în plus capătă 250—300 grame de carne. Comandantul sfătuiește pe ceice nu s'au saturat să mai ceară, deoarece se pregătește mâncare suficientă. După ce preotul îi laudă și-i îndeamnă la vitejie, aduce cuvinte de îmbărbătare și binecuvântare — ca la toate companiile — pentru toți acești viteji.

Tot mergând înainte prin porumbiște, am dat de o altă companie — a III-a —, care și-a dat tributul său de sânge pe altarul Patriei, în frunte cu comandantul său. Acum este comandată de harnicul ofițer locot. M. A. Toți stau la pândă în gropile făcute de ei spre a fi feriți de schije de brandt, artilerie și de gloanțele puștilor și a mitralierelor. Iată că ciolovecii au simțit ceva mișcare pe aici, căci încep să cadă sgomotoasele proiectile de brandt, atât de mult folosite de dușman și cari au făcut cele mai multe victime dintre ostașii noștri. Imediat toată ostășimea e la adăpost și ascultă, cu răsuflarea reținută, să audă unde explodează proiectilele de brandt.

Iată unul a căzut între gropi și n'a produs nici un rău, doar pământul a fost aruncat peste soldații din gropile dimprejur. O cruce și un „Doamne apără-ne și mai departe“ din partea acestora. Altul a căzut chiar pe marginea gropii unde se găseau trei soldați, dar schije de brandt, mergând razant au tăiat urme adânci în pământ, fără a-i atinge; se aude un „Doamne mulțumescu-Ți!“ Urmează apoi un șir neîntrerupt de ele. Unul cade drept în groapa unor ostași, dar ce minune, nu explodează și aceștia scapă teferi. Câte cruci au făcut aceștia, ce rămăseseră muți pentru un moment, nu le-am putut număra.

Tragerea cu brandturile slăbise din intensitate și unii ostași vreau să iasă din groapă, dar comandantul companiei îi sfătuiește părintește să stea fiecare la locul său. Ar sta bietul ostaș, dar decând au tot tras ciolovecii, lui i s'a aprin gura după un fum de țigare din tutun românesc — din care are acum berechet — și încă cu foiță fină, nu cu hârtie de ziar, cum fumase până acum. Are el și foc, căci unitatea i-a dat și o cutie de chibrite românești, dar vede că din groapa vecină iese fum și-i pare rău să-și strice chibriturile, mai bine va merge la camaradul de alături și-și va aprinde țigarea. Fără a mai lua în considerare că, prin aceasta, calcă ordinul comandantului său, iese din groapă și o rupe la fugă spre coșul de unde iese fum. Cel cu țigarea aprinsă scoate capul să vadă cine fuge în jurul lui. Un moment a durat toată scena, și mai mult

n'a făcut vâjăitul scurt al unui brandt, ce a căzut la un metru depărtare de groapa cu țigarea aprinsă.

O detunătură puternică și niște gemete sfâșietoare de durere. Primul soldat, ce era afară din groapă, cade mort pe loc, în urma străpungerii corpului său de o mulțime de schije, iar al doilea rănit și el la mână.

E rândul artileriei române și germane (cu aer comprimat), ca să pună la punct această ieșire a sovieticilor. Se trage cu toate gurile de foc încât ți se pare că este fundul iadului de dincolo de râu. Ei au amuțit complet. Comandantul companiei III-a dă ordin brancardierilor pentru evacuarea soldatului mort și a celui rănit. Înainte de plecare, celui mort i se dă ultimul onor din partea camarazilor rămași. Preotul unității însoțește pe cel rănit până la ambulanță, iar pe cel mort până la cimitirul așezat în spatele liniei de foc, ca cel puțin de acum înainte să aibe liniște.

Primul lucru ce trebuie făcut este identificarea celui căzut. Fiecare soldat are legat de grumaz o tăbliță de metal cu denumirea unității, numele posesorului, compania din care face parte și numărul său matricol. Se sapă groapa, se scrie pe cruce tot ceea ce este scris pe tăbliță și în plus data în care a căzut ostașul. După aceasta urmează serviciul religios al înmormântării, așa cum este prevăzut în molitvelnic.

În fața dușmanului se găsea compania I-a și a II-a, cari dăduseră piept cu el, căci încercase să treacă de dincoase de râu. Sub comanda bravilor comandanți, căpitani E. A. și P. C., ostașii noștri au oprit pe bolșevici din înaintare, ba i-au răzbit, aruncându-i în repedele râu ce ne desparte acum de ei. Pentru aceste fapte vrednice de laudă, ca și pentru altele anterioare, vor primi recompensele meritate.

La întoarcere am dat pela compania comandă, de sub comanda simpaticului adjutant al unității, sublt. A. T. La ei era multă bucurie, căci tocmai în acest moment sosise agentul poștal, care aproape la toți le adusese câte o scrisoare, dela poșta centrală a diviziei. Cu câtă înfrigurare este așteptată aici pe front o scrisoare și câtă satisfacție simte cel ce primește vești bune de acas. Ii citești pe față bucuria când e anunțat că are scrisoare, o ia dela agent cu o oarecare teamă și se duce cu ea în adăpostul său și acolo, în groapa răcoroasă, se lasă dus cu gândul departe, la ai săi.

E deja pe înserate. Mașina noastră merge bine cu atât mai mult cu cât cei de peste râu nu ne mai văd și deci proiectilele lor nu ne mai urmăresc. Ajungem la casa noastră, prin care vântul rece trece și care pare că acum-acum are să zboare, luată de tăria vântului.

Cei din jur dorm, numai santinelele îndoită veghează ca nimeni din cei răi să nu se apropie. Deodată vecinul Costică P.

strigă disperat: „Santinelă, aleargă repede aici”. Doi guzganî de mărimea unei pisici îl îndrăgiseră pe nenea Costică. Unul se culcase pe pieptu-i şi unul pe mână. Trezit de greutatea lor, un moment n'a ştiut ce să facă, dar văzând santinela, a chemat-o să-l elibereze. Neputându-i împuşca, i-a izgonit. Nenea Costică promite ca la prima ocazie are să-i omoare cu o grenadă, pe care o pune alături, în cort.

O zi s'a sfârşit, alta urmează... totuşi fiecare îşi are durerile şi bucuriile ei cu totul deosebite.

Pr. Cpt. Dr. TRAIAN COŞERIU

Amintirea unui erou.

Frunză verde de trifoi
S'o 'nceput un greu război,
Ş'o sunat mobilizare
Să plece cu mic cu mare,
La regiment fie care.
Dela noi încă plecară
Şi spre gară se 'ndreptară
Ceată mândră de feciori,
În pălărie cu flori,
Între ei cel mai frumos
Era el Costantin Jorz
Fiu mai mare a lui Romos,
Lat în spate şi vânjos
Cum e omul mai frumos.
Deacasă când a plecat
Ziua bună şi-a luat
Dela părinţi şi soţie,
Dela 'ntreaga familie,
Dela neamuri şi vecini,
Dela naşi şi dela finii,
Dela preteni, cunoscuţi,
Şi dela sătenii mulţi.
Nevasta cu copil mic
Şi frate-so mult iubit
Cu părinţii 'nduioşaşi
Multe lacrimi au vărsat
Atunci când el a plecat.
Iar el ca soldat viteaz
Ager şi la minte treaz
Le-a zis: după min' nu plângeţi
Şi inima nu v'o frângeţi,

C'o fi — Dumnezeu cum vrea,
Cum m-o fi scrisă soarta.
Că n'am murit ci trăiesc
Fraţii să mi-i desrobesc.
Merg să lupt pentru a mea ţară,
Să largesc a ei hotară
Şi să scap pe fraţii mei
Dela bolşevicii răi.
Lupt pentru Hristos şi Cruce
Dumnezeu să ne ajute.
Şi cu trenu el s'o dus
Spre răsărit până la Rus.
A 'ncălecat pe un cal
Ca un viteaz caporal
Căci la Roşiori a fost
Împărţit la un greu post.
Trei luni de zile-o luptat,
Dumnezeu l-a ajutat
Că de moarte a scăpat.
Dar în August într'o noapte,
Ziua douăzeci şi şapte
La un atac disperat
Ruşii au fost alungaţi
Şi departe 'mprăşchiaţi,
Iar câmpul de bătălie
Era plin de nu se ştie
Câte zeci de mii erau
Bolşevicii carii muriau.
Şi prinsoneri mii şi sute
Tancuri, tunuri, cară rupte,
Pradă multă-am capturat

Dela Rusul blăstămat.
 Dar vai! iată că la urmă
 Un şrapnel viaţa-i curmă
 Şi cade jos de pe cal,
 Ca cum cade un buştean.
 N'avu vreme de gândit,
 Că de loc a şi murit.
 Iar lumină că i-au pus
 Şrapne ele depe sus
 Şi stelele luminoase
 Dar şi luna vederoasă
 I-au gătit cale aleasă.
 Iar muzică au avut
 Avioanele de sus
 Şi tunuri mii ce vuiau
 Şi gloanţe ce se spărgeau
 Şi pe viteaz îl jăleau
 Aşa au murit frumos
 Costantin a lui Romos.

Când sanităţii veniră
 De morţii îi strânseseră.

2 Februarie 1942.

Il puseră într'o groapă
 De drumul ţării aproape
 La cap cu o cruce scrisă.
 Cu al său nume de ea prinsă.
 Să se ştie adevărat
 Că aici e îngropat.
 Un viteaz ce a luptat
 Pentru fraţii subjugăţi.
 Şi i-a scos dela robie
 Amintirea lui să fie
 De acum până 'n vecie.
 Țărâna fie-i ușoară
 Numele să nu-i mai moară.
 Ci să se pomenească
 'N toată țara Românească.
 Dar şi 'n satul său iubit
 Sat — Valeadeni — numit,
 În care a copilărit
 Şi din care a eşit
 Ca să moară 'n răsărit,
 Că aşa i-a fost ursit.

Din colecţia lui GEORGE CĂTANĂ
 inv. p. în Valeadieni.

(Scrisă de doi fraţi gemeni Ion şi Petru Beceniagă din Valeadieni, veri şi prieteni cu reposatul viteaz erou.)

Ghici ce este!?

Cinel-cinel: patru bat, opt opintesc, mii şi sute se clătesc;
 ce-i aia? (Doi berbeci când se bat.)

Am un iezişor cu apă roşie Suflet n'am, suflet duc,
 Cu peştii negri şi cu malurile verzi De pământ nu mă ating
 (Lubeniţa) (Luntrea)

Ce animal seamănă mai mult cu lupul? (Lupoica)

Tandalica are mere Ce trece prin vamă
 Tandalic vine şi cere; Şi nu se bagă de seamă?
 Tandalica nu se 'ndură (Vântul)

Tandalic vine şi fură Într'o scorbură uscată
 (Cioşca şi uliul) Şade o căţea turbată (Sabia)

Eugenia Națională.

Inchegat cum a vrut Domnul, poporul nostru, din amestecătura de sânge din Romani, Daci, Iliri, Traci, și Greci, — ce i-a dat energia vitală specifică lui, — a fost un popor viguros, pacinic, a dat caractere ce au luminat ca un far strălucitor, în arena istoriei lumii trecute.

Poporul nostru dela țară, după cum prea bine știm, a trăit veacuri de-arândul integru, izolat de diferitele curente rele, venite din alte părți, de cari s'a molipsit mai întâiu populația mixtă dela orașe.

Priviți acum săteni, de jur împrejur și veți vedea că și satele voastre sunt contaminate de diferite obiceiuri și năravuri rele, streine de voi până acum, cari sunt însă dăunătoare progresului și perpetuării, chiar a poporului nostru pe aceste meleaguri și cari vor duce lent dar sigur la dispariția elementului românesc, din acest colț de țară, la dispariția totală a noastră, — noi, cari pe vremuri eram un popor respectat aici, eram o mândrie națională, eram unul chiar din cele mai viguroase popoare.

Impăratul Iosif al doilea, pe când era principe de coroană într'un raport, în care descria stările de aici din Banat, scria mamei sale următoarele: *„O familie de bășinași valahi face cât trei familii de coloniști, atât sub raportul rigoarei, cât și sub acel al materialului uman, ce-l dau pentru apărarea monarhiei“*.

Prea Sfinția Sa Episcopul Veniamin, îndată după instalarea Prea Sfinției Sale, preocupat fiind îndeosebi de scăderea elementului românesc în Banat, a cerut printr'o circulară tuturor oficiilor parohiale, date statistice privitoare la depopularea satelor și orașelor noastre, dela data chiar de când există registre în parohiile noastre.

Datele sosite sunt destul de alarmante. Populația noastră dispare încet dar sigur; dispărem ca sat compact român, dispărem ca strejer neclintit și credincios patriei; dispărem ca pilot al ortodoxismului, lăsând locul altora; streini de aceste plaiuri, dar mai viguroși ca noi.

Dispărem fiindcă nu ne naștem în număr suficient, pentru că mortalitatea infantilă la noi e foarte ridicată. Sub aspectul demografic, putem afirma că Bănatul a ajuns *„cimitirul neamului“*. Singura regiune unde mai sunt sate în cari natalitatea e superioară mortalității, sunt satele de graniță, grănicerești, dar și acestea nu toate.

Cu toate drasticele măsuri luate de autoritățile Statului, fără nici o teamă de răspundere în fața legilor, pruncii abia concepuți se omoară în pântecul mamelor, din cauza unei mentalități stupide ce planează la noi și din cauza lipsei de conștiință și răs-

pundere față de Dumnezeu a moașelor și a medicilor chiar, iar noi privim cu brațele încrucișate, cum se dislocă încetul cu încetul, blocul de granit de până mai eri.

Credincioșilor noștri dela sate și orașe și muncitori de pretutindeni, priviți și veți vedea cât v-ați îndepărtat de legile definite de morala conjugală și de îndatoririle ce incumbă vieții conjugale?! Sistemul unui singur copil sau de a nu avea copii, a pătruns adânc în masele populației noastre. Vremurile grele și grijile zilei de mâine, nu sunt desigur motiv și justificare, căci poporul nostru a trecut adeseori prin clipe și mai grele și el n'a disperat nici odată. Ba nici anii de cel mai mare belșug, n'au adus o creștere a populației ci din contră în anii de sărăcie, natalitatea a fost chiar mai urcată!

Deci motivele sunt cu totul altele.

Poruncile morale ale vieții conjugale sunt nesocotite și puterile cari cârmuesc viața își au și ele vina lor, în anumite întrelăsări dăunătoare destinului nostru.

Amintim doar un caz, Biserica noastră a decis ca pentru Banat să suspende dispensele de căsătorie între nevrâstnici, cari contribue și ele, cu mici excepții, la scăderea natalității, și medicii continuă a da certificate de aptitudine iar organele ministerului de justiție cu toate intervențiile noastre, mai dau încă decizii prin cari încuviințează astfel de căsătorii. Ba mai mult, iau naștere la sate convieșuirii ilegale între nevrâstnici, fără nici o justificare în fața organelor civile și bisericești, și nu se ia în multe cazuri nici o măsură.

Țăranul nostru, pornit de acum pe calea răului, nu mai are conștiința responsabilității rolului său în viața colectivă și pământul pe care-l locuiește și lucrează, nu este pentru el, decât un factor absolut necesar pentru viața lui fizică.

În ultimii ani, toate publicațiile noastre au fost inundate de tot felul de articole alarmante, cu date statistice, s'au ținut diferite conferințe, congrese chiar, au fost întreprinse diferite misiuni, dându-se diferite sfaturi binevoitoare, educând populația în acest sens. Totul însă fără nici un satisfăcător rezultat și în ciuda tuturor, procentul nașterilor e încă în continuă scădere. E poate ceasul cel din urmă când Biserica mai dă alarma.

Scopul primordial al vieții conjugale e procreția.

Biserica creștină a format dela început conștiința morală a omenirii și ca element prin excelență sufletesc, creștinismul a contribuit la la reînvierea vieții morale din antichitate. El se înfățișează dela început ca o forță morală regeneratoare, restabilind monogamia promulgată de însuși Dumnezeu, care a creiat prima pereche de oameni, îndepărtând și excluzând celelalte forme de căsătorie ca poligamia sau poliandria. Scopul primordial al vieții conjugale se reasează de Mântuitorul Iisus Hristos, fondatorul familiei creștine. El a fost care a restabilit nobleța originală și

scopul familiei, ștergând totodată din viața familială stigmatele decăderii morale. E absolut necesar, pentru a menține viața conjugală nepătată, indestructibila unitate morală ce creștinismul a impus soților. Imoralitatea și adulterul din partea unui soț, întotdeauna duce dacă nu la distrugerea totală a căminului conjugal, dar desigur la nesocotirea motivului căsătoriei. În multe cazuri apoi se amână procreația din motive de comoditate la început și apoi amânându-se astfel mereu din partea soților, intervine vrâsta care-i oprește sau natura care nu se lasă pervertită și astfel se răzbună în contra noastră.

Obișnuita conviețuire nelegiuită, concubinajul dela noi, este iarăși un factor important în scăderea natalității. Deci e ceasul suprem ca să înțelegem imperativul vremii. Preoțimea noastră a început din nou o vie activitate. Dar nu este necesar atât. Se cere o strânsă colaborare a tuturor, se cere îndeosebi ascultare din partea maselor poporului, care să se debaraseze de mentalitatea de până acum, dăunătoare viitorului neamului nostru, să-și câștige încrederea într'un viitor frumos al acestui popor și să-și canalizeze de aici înainte energiile și faptele sale, spre fapte cari înaltă un neam și nu-l duc la peire.

În aceste timpuri grele, când ne copleșesc atâtea necazuri și greutatea și ne asaltează atâtea probleme de Stat, mâinile noastre slăbite de sforțări zadarnice, vor lăsa luntrea în voia valurilor, dacă nu vor spori în hârnicie prin colaborarea tuturor la această acțiune de prevedere, la această acțiune de a deveni un neam viguros și stăvilă neclintită pe moșiile lăsate nouă, ca scumpe moșteniri dela strămoșii noștri.

Cine râvnește bogății și se lipsește de copii sau își dorește numai unul pentru a nu se împărți averea, cei cu copii știu prea bine, că aceștia se lipsesc de cea mai mare bogăție în familie. Bogatul prin aspra lege a neconținutei râvniri la mai mult și tot mai mult, n'are nici măcar puținul pe care-l socotește al său. Căci unde este comoara ta, acolo este și sufletul tău; pe când săracul în avuții și bogatul în copii, prin tainica lege a renunțării la aurul strălucitor, își pleacă capul liniștit, căci știe că rodul sânguințelor sale, rămâne odraslelor sale scumpe și nu va trece pe mâinile altora.

Deci mai întâiu trebuie restaurat idealul religios, viața morală în familie, teama de Dumnezeu și poruncile sale, făcând din ele ca și'n trecut, dreptarul vieții noastre, căci zilele critice și grele prin cari trecem, se datoresc faptelor noastre, ce nu mai izvorăsc din adâncul convingerilor religioase, ca în trecutul îndepărtat al veacurilor apuse. În trecut, o știm prea bine, camera noastră familială a tuturor, avea atmosferă religioasă sub toate aspectele ei, la icoanele sfinte, ardea nestinsă candela, masa se începea după rugăciunea de binecuvântare și mulțumire a darurilor de sus.

Introducând deci idealul pentru care am fost creați de Dumnezeu, introducând viața morală în familie, vom elimina din familie ce-am împrumutat din internaționalismul fără frică de Dumnezeu, fără Patrie și fără orice căpătăiu. *Să cântăm deci să pornim pe calea ce ne duce la izbândă și nu pe calea ce duce la pierzare! Să nu ne lăsăm învinși de rău, ci să învingem răul prin bine.*

Presb. PETRU TOMA

Secretar eparhial

Belșugul casei și numărul copiilor.

Un țăran Ardelean a mers odată la împăratul Iosif al Austriei. E vreme multă de atunci. Și l-a întrebat împăratul:

— Câți copii ai, măi Române?

— He he! Am mulți Măria Ta, că de copii și de coate goale nu ne văităm noi Românii.

— Cam câți?

— Apoi, de, numără și Măria Ta:

Doi în brațe,

Doi în mațe,

Doi în fașă...

Doi în pat

Și doi su'pat;

Doi la oi

Și doi la boi

Și doi slugi la ciocoi,

Doi la vatra focului

Doi la ușa hornului;

Iar Costică și Năică,

Petrică și Ionică

Cu Gheorghiiță și Matei

Și Anton și Doroftei

Șed culcați că-s mititei.

„Să mi-i trăiască Cel de sus“.

A râs împăratul și l-a bătut pe umeri. Azi doar streinii au copii mulți, căci ei se înmulțesc și noi scădem.

Ni se prăpădește neamul — cu durere o spunem.

(Din revista Albina, întemeiată de Haret,
scrisă anume pentru popor)

Copilaș

Dela oraș

Când îl iau în brațe, plânge;

Când îl las jos, tace

— Ghici, ce e? —

(Lanțu)

*

Nici în casă, n ci afară; nici în cer, nici pe pământ.

(Fereastră)

LEGEA ROMÂNESCĂ

Ieșit din ciocnirea rezistenței dacice cu voința de cucerire și modelare romană, neamului românesc i-a rămas dintr'u început, să păstreze armele ridicate la porțile răsăritului, peste tragedia lui Decebal.

Din această violentă ciocnire și încrucișare, neamului românesc i-a rămas misiunea, să sângereze și să lupte pentru ca sub scutul rănilor sale, Europa să poată prospera economicște și să poată avea o cultură și civilizație.

Nimeni nu poate tăgădui că neamul nos'ru nu e înzestrat cu un deosebit simț al istoriei. Mircea, Ștefan cel mare, Mihai Viteazul, fără să mai vorbim de atâția domnitori, care au luptat pentru cauza creștină, au dovedit cu prisosință marile sacrificii și rolul important la porțile orientului.

Un lucru deci trebuie stabilit: neamul românesc niciodată n'a cunoscut fariseismul ori trădarea, ci totdeauna în virtutea religiozității sale profunde, a fost un aliat sincer și loial. Sfârșitul tragic al lui Mihai Viteazul și multele amărăciuni ale lui Ștefan cel mare, sunt dovezi sigure ale caracterului loial de totdeauna. Pe de altă parte, tot în virtutea ființei sale intim și profund creștine, neamul românesc n'a jicnit și nici n'a nedreptățit pe nimeni. Toate războaiele lui sunt bazate pe voința de a păstra glia și legea strămoșească.

Neamul românesc, trimis de Roma pe crestele Carpaților și la gurile Dunării, și-a îndeplinit și îndeplinește rolul mare, de apărător al civilizației Europene, cu ajutorul lui Dumnezeu și numai din propriile puteri pământene.

Deci libertatea exterioară, nu i-a 'dărut-o nimeni, ci și-a cucerit-o singur, ca pe un drept firesc al libertății interioare; pentru că ne-a fost ales dintr'u început un destin de stăpân și nu de slugă, pentru că viața ne-a fost istorie, pentru că în vremuri de grele umilințe și aspre lovituri, am pus nădejdea în Dumnezeu: *nădejdea și credința* niciodată nu ne-a desmințit aspirațiile.

Istoria ne este mărturie, că neamul românesc, dela începuturile sale, a stat întocmai ca strămoșii romani, într'o mână cu sabia și cu cealaltă mână pe coarnezle plugului. A trăit la fel ca și strămoșii romani, pe ideea, că a muncii este ceva de origine sfântă, că a apăra rodul muncii este o datorie de onoare și că în atingerea unui ideal superior, trebuie să fii călăuzit totdeauna de ideea de *justiție și morală*. Românii au trăit din propria muncă, s'a apărut cu îndărjire oridecâte ori a fost atacat și în revendicări totdeauna a cerut ceeace este drept și cinstit.

Nu odată Românii, în cursul veacurilor, au ajutat pe alții. Indesebi acest ajutor s'a dat la momentele grele ale vieții creștine din Europa, fiindcă neamul românesc este unul din acele popoare, care s'a născut creștin și deci a avut cultul sfânt înaintea celorlalte popoare vecine.

Românii din Dacia, ori mai lămurit, Românii dela Dunăre, au primit învățătura creștină, încă în veacul al III-lea și al IV-lea și chiar mai înainte, în vremea când popoarele vecine de astăzi, Rușii, Ungurii, Sârbii și Bulgarii nici nu se aflau pe aici. Deci meritul principal, că în această parte a lumii s'a creiat și s'a desăvârșit atmosfera civilizației creștine, este al poporului Român. Faptul că am fost creștini înaintea celorlalte popoare și că am ajutat creștinismul în fașe la vecini, a isvorât din conștiința, că Biserica creștină, cu tradițiile ei bimilenare, stă în fruntea tuturor așezămintelor de cultură și de mângăere sufletească. Pe făgașul trasat de cele trei virtuți creștine: credință, nădejde și dragoste, s'a putut desvolta ordinea morală și socială a Europei.

Când s'a oferit Românilor a doua ocaziune să salveze civilizația și spiritualitatea creștină europeană, o fac cu propriile puteri.

Papalitatea a apelat la Unguri să alunge pe barbarii Pecenegi, Cumani și Tătari. Toți regii Ungariei au întreprins războaie, dar fără rezultat. Tot fără rezultat a luptat și ordinul teutonic al Ioaniților, când se făcuse apel la el. Basarabii în Muntenia și Bogdanizii și Mușatinii în Moldova, au izbutit să alunge pe Tătari până dincolo de Nistru.

Deși hrisoavele și cronicile nu amintesc pe toți voievozii români, care au dus luptă permanentă contra păgânilor, totuși sunt nenumărate împrejurări și fapte care dovedesc, rolul mare al Românilor.

Dispariția imperiului bizantin, a lăsat pe umerii voievozilor români sarcina apărării ortodoxiei, fiindcă în Bulgaria și Serbia erau pașale turcești, iar în Constantinopol, este reședința Sultanelui și Rusia abea în sec. al XVI scapă de jugul turcesc. Deci cele 4 Patriarii ortodoxe și întregul orient ortodox, își îndreaptă privirile spre domnitorii români, prețuiți drept protectorii ortodoxiei, cerându-le ajutor, moral-politic și material. Daniile bogate închinate Patriarhiilor și în deosebi sf. Munte, începute cu Neagoe Basarab și continuă sub toți domnitorii români.

Vreme de 250 ani, din sărăcia și nevoile noastre s'au găsit mijloace pentru întreținerea așezămintelor și comorilor ortodoxe din Orient.

Dacă până în sec. al XIX, Românii ajută nu numai ortodoxia orientală ci și pe cea din nord (Polonia și Ucraina) contra păgânilor și de furia catolicizării (marea lumină a ortodoxiei Petru Movilă, cu ajutorul Moldovenilor scapă Polonia de catolicizare) de aci încoați, ea este conducătoarea luptei pentru unitatea națio-

nală și rolul politic-național în Ardeal și Bucovina îl duce la bun sfârșit.

Statutul Șagunian a apărut interesele superioare de conservare a neamului.

Rolul B sericii ort. rom. nu s'a terminat cu înfăptuirea României Mari, spiritualitatea creștină a apărut România și în general Europa de plaga comunismului, deslănțuit cu atâta furie la sfârșitul războiului din 1914-1918, în deosebi în Europa centrală și mai ales în Ungaria, unde regimul politic al țării a încăput pe mâni comuniste.

România a fost ferită de această plagă fiindcă la noi a fost înrădăcinată în spiritualitatea vieții publice, certitudinea, că plugarii trebuie să stăpânească ca proprietari glia, deoarece în momentul când ei ar înceta să fie proprietari, întreaga națiune s'ar găsi suspendată în vânt, iar neamul românesc ar deveni o ficțiune.

Reforma agrară a fost expresiunea celei mai înalte doctrine social-creștine.

În zilele noastre tot spiritualității creștine îi revine marele rol a stimula și susține lupta grea ce se dă de Europa creștină contra comunismului.

Neamul românesc, recucerindu-și teritoriile etnice dela sovietici, nu continuă lupta din calcule materialiste, ci din conștiință, că îndeplinește după dictatul istoric, alt mare rol pentru apărarea civilizației și spiritualității europene.

Războiul sfânt, cruciada contra comunismului, este expresiunea dragostei și conștiinței noastre, despre „*Legea românească*”.

Pr. TRAIAN CONSTANTIN

„LA ORAȘ”...

*Vezi muere, vezi acuma
Cât de rău ne-am înșelat
Cu mutarea dela sat.*

*Stăm în casă cu chirie,
N'avem curte, nu's găini
Și vecini — avem străini*

*Nu mai vine Maica Ioana
Cum la sat e obicei —
Să ne-aducă colăcei.*

*Ne lipsește și grădina,
Și cu mierea dela stupi
Câte nu puteai s'astupi...*

*În cuptor n'ai mai copt pâne
Și nici vacă n'ai mai muls,
De când noi din sat ne-am smuls.*

*Stăm în bani și dacă vremea
Le scumpește tot așa —
Nu s'ajunge pensia.*

*Rău o ducem și de haine,
Că de ieși aici pe drum —
Nu poți — ziua — fiecum.*

*Tu acum vrei pălărie,
Nu mai umbli 'n simplu port
C'o măramă dela mort.*

*Ș'apoi mie rău îmi pare
După strană — după cor,
Cum le-am fost învățător.*

*Ne-au făcut ei și necazuri —
Dar cu lumea dela sat
Mai ușor ne-am fi 'mpăcat. G. B.*

INIMĂ DE MAMĂ.

După Dumnezeu nimeni nu ne iubește atât de mult ca mama. Ea este mai presus de toate iubire nesfârșită. Pentru mama nu există spațiu: „o adevărată mamă presimte și își vede copilul dela un pol al pământului la altul”. Da! Iubire de mamă ne urmărește pretutindenea și când mâna ei nu ne poate mângâia și ajuta, ea totuși ne însoțește cu rugăciunea ei fierbinte. Scriitorul H. de Balzac spunea cu dreptate: „Inima unei mame este un adânc în fundul căreia se găsește întotdeauna iertarea”. În acest înțeles glăsuiește și un proverb popular zicând că: mâna mamei chiar când bate e moale.

O! ce nesfârșit de minunată este inima de mamă! Aceasta l-a făcut pe un mare învățat să spună că Dumnezeu ar fi putut face o lume cu mult mai bună, n'ar fi putut face o inimă mai bună decât a mamei. Și deasemenea cine ar putea tăgădui adevărul că: „O mamă poartă în sânul ei copilul timp de nouă luni, îl poartă pe brațe cât e mic și plătând; îl poartă în inima ei cât timp trăește”.

Fără îndoială, că iubirea și grija mamei pentru odorul ei nu poate fi asemănată decât cu sacrificiul și cu răbdarea de care ea este în stare.

Poetul român Alex. Depărățeanu ne-a înfățișat în chip minunat puterea de jertfă a mamei pentru copiii ei, în poezia:

„ȚIE CE-ȚI RĂMÂNE?”

Erau trei sărmani: doi copii și-o mamă,
Și pâine?... Un singur codru într-o mahramă.
Mama îl frânse 'n două și dete pe rând,
La fieștecăre câte o părticică.
— Mamă! atunci copiii zisere plângând,
Ție ce-ți rămâne? — „Voi”, răspunse ea”.

În Franța, este foarte răspândită încă din vechime, o prea frumoasă legendă în care se oglindește într'un chip minunat iubirea de mamă pentru fiul ei. Legenda spune că un tânăr se îndrăgosti de o fată. Aceasta ca să se încredințeze că într'adevăr tânărul ținea la ea mai mult decât la orice din lumea aceasta, îl ceru să-și ucidă mama și să-i aducă drept dovadă inima ei. Tânărul făcu și acest mare sacrificiu pentru iubita lui și după ce-și ucise mama, îi smulse inima din piept și alergă cu ea sângerândă la iubita sa. În fugă însă, el se împiedecă și căzu, lovindu-se. Iar inima pe care o ținea strânsă în mână îi sări și se rostogoli în țărână.

În acel moment, tânărul auzi vocea mamei sale întrebându-l: „Te-ai lovit tare, dragul mamei”?

„O sfântă și dumnezeiască iubire de mamă! Între iubirea mamei pentru copiii ei și iubirea lui Dumnezeu pentru noi oameni, este multă asemănare, căci după cum Dumnezeu face să răsară soarele și peste cei drepți și peste cei păcătoși, tot astfel și iubirea mamei îmbrățișează deopotrivă pe toți copiii ei, buni și răi. Pentru orice mamă, copilul ei nu poate fi decât bun și frumos.

Însuși Dumnezeu, când a voit să ne arate cât de nesfârșit de mult ne iubește, a asemănat iubirea Sa cu iubirea unei mame.

„Există oare o mamă care poate să-și uite copilul său, sau că ea nu este plină de credincioșie față de fiul sânelui său? Însă chiar când și ea te va uita, eu totuși nu te voi uita”. (Isaia 49, 15).

Și câte n'am putea să spunem despre iubirea mamei! Mă voiui mulțumi însă să închei cu cuvintele învățatului E. Bersot.

„Într'adevăr, multe minuni sunt în univers, dar capod'opera creațiunii este tot inima unei mame”.

Pr. AUREL RADU

PROVERBE.

Pământul, cât de bun, fără lucrător sălbatec rămâne.

*

Din lipsa unui cui, se pierde carul.

*

Sărăcia cu datoria împreună se preumbă.

*

Sămânța bună bun rod îți dă.

*

Scumpul mult perde, leneșul mult aleargă.

*

Buturuga mică răstoarnă carul mare.

*

Spărtura până e mică trebuie astupată.

*

Beția e ușa tuturor răutăților.

*

Învățătura e cea mai bună avuție.

*

Cine știe — are patru ochi.

POVESTEA LUI IGNAT.

De mult, tare de mult, de pe când era lumea mai bună și oamenii mai curați, încât îi era și lui Dumnezeu drag să se pogoare și să umble între oameni, de pe acele vremuri e povestea noastră.

A fost odată un om sărac și îi era numele Ignat. El avea tată, muere și trei copii, cu cari locuia într-o căsuță mică la marginea satului trăind, de pe o zi pe alta, din lucrul mânilor lor.

Se apropia Crăciunul și ei n'aveau un purceluș, să-l taie și ei ca ceilalți oameni din sat.

Se înțelese deci Ignat cu tatăl și cu nevasta lui și, strângând ban cu ban, cumpărară un porc, ca să aibă și copiii lor să mănânce cârnați și borândău la Crăciun — apoi mai veniau la Crăciun colindători și pițărâi, de cari le era rușine să-i scoată afară fără colac și cârnați.

Pe-atunci era obiceiul, ca și acum, să se taie porcii în ziua lui Ignat, cu cinci zile înainte de Crăciun.

În ziua hotărîtă, chemă Ignat doi vecini să țină porcul, iar el luă toporul ca să-i dea în cap, să-l ameată și apoi să-l înjunghie. Era acolo și tatăl lui Ignat, care sta la o parte și privea.

— „Țineți bine!“ — strigă Ignat și ridică toporul să pocnească porcul în cap, dar, vai! toporul sărind din dârjală, îl lovește în cap pe tatăl său, care se prăvălește mort la pământ.

Bietul Ignat, când își văzu isprava, rămase ca trăznit, apoi începu a plânge, a se văita, și-și frângea mâinile de durere. Lăsară porcul și duseră pe bătrân în casă, îl spălară și-l puseră pe masă — mort și pace.

Ignat, sărmanul, se tânguia și nu mai știa pe ce lume era. Ofta din baierile inimii și zicea:

— „Ce-am făcut, o, Doamne! Iartă-mă Doamne, că din greșeală am făcut și nu dinadins. Oh, păcătosul de mine! Cum să scap de pedeapsa lui Dumnezeu? Eu, ucigașul tatălui meu, care m'a făcut și m'a crescut. Doamne, Doamne, milostiv fi mie, păcătosului!“

După ce-l îngropă pe tatăl său, îi veni în gând să nu mai stea în casa aceea blestemată și să se mute într'un alt sat. Vânzând, deci, casa și tot bietul avut ce-l avea, din bani neoprindu-și nimic, ci împărțind totul la săraci, plecă cu toți ai lui în lume, ca să-și câștige, prin lucrul mânilor, cele de lipsă pentru viața cea de toate zilele.

Merseră, tot merseră spre răsărit, trecură prin multe sate, dar nu găsiră nicăiri de lucru.

În sfârșit, după mult zbucium și alergătură, aflară într'un sat un loc de luntraș-podar. Peste râul ce curgea pe-acolo nu

era zidit pod statornic, așa că oamenii cari era siliți să meargă pe drumul acela, erau trecuți cu luntrea de Ignat, zi și noapte. Era o muncă grea, dar n'avea ce face. Adevărat că oamenii îi plăteau o taxă mică, dar avea și dela comună puțină leafă și o ducea așa ca omul sărac.

De locuit, locuiau într-o colibă care era clădită de comună la vadul unde era trecerea.

Și petrecu Ignat zece ani de zile, până îi crescură copiii mari de îi putu băga slugi pe la oameni, care pe bani, care pe vite, ba pe cel mai mic numai pe haine.

Scăpându-se de grija copiilor, Ignat răsufflă mai ușor, căci sau el sau nevasta lui stătea acasă pentru împlinirea slujbei, iar cel liber lucra în sat cu ziua, pe la oamenii cu stare, mai câștigând ceva și ușurându-și astfel traiul.

Dar, în timpul acesta, nevasta îi mai născu doi feciori și așa nu mai scăpa bietul om de necaz.

Într-o noapte, numai ce auzi Ignat pe cineva că strigă de dincolo de râu:

— „Ignate! u... măi Ignate! Vino iute cu luntrea de ne treci, că ni-s în primejdie și ne înneacă!”

Ignat, cum auzi, iute sări din așternut și porni cu luntrea, dar când ajunse dincolo, nu era nimeni. Strigă și el:

— „Măi oameni, mă...ă...! Ignat e aici cu luntrea, veniți să vă trec!” Dar nu-i răspunse nimeni, nimic; numai valurile râului se auziau izbindu-se cu tărie de țărm.

Îngrijorat, bietul Ignat cugeta în sine:

— „Am venit prea târziu cu luntrea și sărmanii oameni s'au înneecat din vina mea. Oh, păcătosul de mine! Am venit aici ca să mă scap de păcate și mă încarc cu altele și mai mari. Dumnezeuule, iartă-mi păcatele cele multe și grele!”

A doua noapte iar îl strigă cineva pe Ignat. El, cum auzi, sări cât putu mai repede și ajungând cu luntrea dincolo, iar nu găsi pe nimeni. Și se năcăji rău Ignat, că nu alergase destul de repede și poate că oamenii, băgându-se în râu ca să-l treacă cu picioarele, s'au înneecat tot din vina lui.

— „Doamne, Doamne, ce păcătos sunt!” se gândea el și hotărî să se culce afară la țărm, ca să poată veni mai repede în ajutorul celor cari îl cheamă.

A treia seară, din nou auzi strigând:

— „Măi Ignate, mă...ă...! u... măi Ignate! Vino iute cu luntrea de ne treci, că înghețăm de frig!”

La auzul glasului, Ignat sări ca ars, deslegă luntrea, puse mâna pe lopată și porni ca vijelia, strigând:

— „Stați pe pace oameni buni, am pornit, vin îndată!” Cât ai număra până la zece, trecu dincolo. Și pe cine găsi acolo? Erau doi oameni bătrâni, doi moși cu barba albă, cari îl așteptau să-i treacă.

Urcându-se în luntre, Ignat porni cu ei și ajunseră cu bine la țarm, unde-i aștepta nevasta lui cu focul în vatră și cu țăstul pus pe foc. Copiii plângeau și cereau dela mama lor turtă.

— „Bună seara!” ziseră călătorii către nevasta lui Ignat. Ea le mulțumi frumos și-i pofti în colibă să se încălzească.

Ignat, după ce legă luntrea la „știomp”, veni și el în colibă. Mai vorbiră ei cât vorbiră, apoi călătorii — cari erau însuși Dumnezeu drăguțul cu sluga Lui credincioasă, sfântul Petru — voiră să plece. Dar Ignat le zise:

— „Stați, oameni buni. Unde să vă duceți acum cu noaptea în cap. Rămâneți la mine până dimineata și vă odihniți acolo, în pătuțul acela, iar noi ne vom culca pe lângă foc, pe unde vom putea, dar de cină, vă spun rușinea singur, că nu avem nimic să vă dăm, că a pus nevasta țăstul cu o turtă de cenușă, să amăgească gurile flămânde ale copiilor, că doar vor adormi și nu vor mai cere turtă. Dar copiii, în loc să tacă și să adoarmă, și mai mult plâng și cer de mâncare.”

Atunci moșul cel mai bătrân zise:

— „Scoate turtă, nevastă, și dă la copii să nu mai plângă, că mai avem și noi puțină brânză și vom mânca toți ca să ne săturăm și ei și noi.”

— „Dar nu e turtă, cmul lui Dumnezeu, că vă spuse bărbatul meu ce este, ... săraca de mine, ce să mă fac...” și începu nevasta a plânge.

Într'aceea ridică Ignat țăstul cu vătraiul, când colo, ce să vezi? Sub țăst era o pâine mare și crescută, de ridicase țăstul în sus, albă ca spuma, cu miros de azimă, să o mânci cu ochii, frumoasă de-ți lăsa gura apă după ea.

Și puse muerea măsuța cu trei picioare, o așternu cu un măσαι curat, tăia felii din pâine fiecăruia, apoi călătorii puseră pe masă puțină brânză și, după ce își făcu fiecare semnul crucii și spuseră „Tatăl nostru”, începură a mânca toți cu poftă, că erau flămânzi, mai ales copiii, iar după ce se săturară, rămase încă pâine și brânză mai multă decât fusese. Aceste rămășițe, la povața moșului, nevasta le puse bine. Apoi, înainte de a se ridica dela masă, spuseră iarăși rugăciunea și mulțumiră lui Dumnezeu pentru toate.

Mult se mirară, Ignat și nevasta lui, de această minune ce se săvârșise sub ochii lor, dar nu ziseră nimic, căci erau uimiți și înspăimântați, și-apoi știau că numai Dumnezeu poate face minuni ca acestea.

Copiii se culcară și imediat adormiră, iar ei povestiră multe, din lumea aceasta lacomă. Mai ales Ignat începu să povestească călătorilor toată viața lui plină de necazuri, dela început și până în acel moment, căci își dăduse seama că acești călători sunt oameni aleși ai lui Dumnezeu, în cari se putea încrede și cărora le putea destăinui toată sbuciumarea sufletului

său. Le spuse că a venit aici ca să se pocăiască de fapta săvârșită fără voia sa, dar icoana tatălui său mort îi stă pururea înaintea ochilor săi și n'are odihnă ziua și noaptea. Nu știe ce să mai facă, sufletul lui fiind chinuit și de părerea de rău după tatăl său și de groaza iadului, unde va ajunge după moarte. Și se tânguia Ignat cu lacrimi în ochi, rugându-i pe călători să-i arate calea mântuirii.

Și zise moșul, care era însuși Dumnezeu sfântul:

— „Măi Ignate! Dumnezeu e bun și milostiv și iartă robilor săi cari se pocăiesc, își recunosc greșeala, se roagă lui Dumnezeu și împlinesc poruncile Lui sfinte. Așa îți va ierta și ție, Ignate, dacă te rogi cu lacrimi de pocăință. Iar eu îți mai zic: du-te mâine dimineața la mănăstirea „Sfânta Treime“ din vârful muntelui aceluia. Acolo vei afla un călugăr bătrân, evlavios, care îți va spune ce să faci. Să-i urmezi sfatul.“

După aceea, călătorii se culcară în pat, iar Ignat cu femeia și copiii, pe niște pae, pe jos, dormind până dimineața. La răsăritul soarelui, călătorii se sculară, mulțumiră lui Ignat și nevestei sale pentru sălaș și plecară. Ignat îi petrecu până departe.

Când se întoarse îndărăt, văzu cu groază că coliba lui luase foc și ardea cu vâlvătăi până la nori. Copiii abia scăpară din urgia focului, dar hainele și tot ce aveau pieri în flăcări.

Copilul cel mai mare se repezi prin flăcări și fum, să scoată pâinea și brânza, ca să aibă ce mânca, iar Dumnezeu l-a ferit căci nu i se întâmplă nimic.

Ignat și nevasta lui crezură la nceput că poate călătorii plecați le vor fi aprins coliba, dar apoi se gândiră că nu se poate, ci că Dumnezeu îi bate pentru păcatele lor și din nou sufletul lui Ignat se întristă de icoana tatălui său mort.

A doua zi, Ignat lăsă toate și plecă la mănăstire, așa cum îl povățuiseră călătorii. După un drum de două zile, către seară ajunse la acel loc unde găsi un călugăr bătrân tare, căruia spunându-i bună seara și sărutându-i mâna, îi povesti de ce a venit.

Călugărul îl primi cu bucurie, văzându-l om bun, evlavios, îl spovedi și-l cuminecă ca pe un adevărat creștin.

Ignat îi spuse călugărului întreaga sa vieață chinută și-l rugă să-i arate calea mântuirii.

Călugărul, omul lui Dumnezeu, după ce îl ascultă, îi zise:

— „Fiule, ai făcut într'adevăr un păcat mare, deși fără voia ta, dar Dumnezeu bunul și milostivul, îi iartă pe robii Săi cari se căiesc de fapte lor rele și promit îndreptare. Tot așa te va ierta și pe tine dacă vei îndeplini canonul ce ți-l voi da. Țin să-ți spun că acei călători pe cari i-ai găzduit și au făcut minunea schimbării și înmulțirii pâinii și a brânzei, au fost însuși Dumnezeu, draguțul de el, cu sluga Lui credincioasă, sf. Petru. Ei au rânduit aprinderea colibei tale, ca să afli acolo o comoară ascunsă de care să te bucuri și cu care să faci următoarele:

Să iei un tăciune de brad din coliba arsă, să-l împlânți în pământ la 300 de pași înspre răsărit dela colibă, apoi mergând în fiecare dimineață și seară la râu, vei lua o gură de apă pe care o vei vărsa la rădăcina tăciunelui ce l-ai împlântat în pământ. Dacă după 25 de zile vei vedea că tăciunile s'a prins, au dat din el muguri și frunze, să ști că Dumnezeu ți-a iertat și ți-a șters păcatul și vei fi curat ca înainte.

Să faci în satul acela o biserică frumoasă în locul celei vechi de lemn, lângă ea să faci o casă pentru preot, una pentru cântărețul sau diacul bisericii și una pentru crâșnic.

Să faci un pod statornic peste râu, la vadul unde ai trecut pe oameni cu luntrea atâția ani.

Să faci lângă tăciunile împlântat în pământ o cruce sau o troiță frumoasă și lângă ea un izvor. Iar dacă îți mai rămân bani, îi vei împărți săracilor și tu să rămâi crâșnic, adică servitor al bisericii până la moarte.

Pe un băiat să-l faci preot la biserică, iar pe celalalt cântărețul bisericii, din copiii cei mici, că pe cei mari, după cum zici, i-ai căsătorit și așezat la locuri bune.

Dumnezeu să te ajute să poți împlini canonul ce ți l-am dat, ca să-ți mântuești sufletul și să mergi la Dumnezeu curat.

Ignat îi mulțumi cu sărutări de mână călugărului pentru sfatul dat și plecă spre casă mângăiat.

Ajuns acasă, îi spuse nevastei sale cele rânduite de călugăr, iar aceasta, ca o muere bună și evlavioasă ce era, se bucură mult, hotărînd apoi, împreună, să îndeplinească toate cele spuse de călugăr.

Își zidiră o colibă nouă, ceva mai mare ca cea arsă, ca să poată adăposti pe călătorii ce s'ar mai abate pe la ei.

Săpară apoi pe locul unde fusese coliba arsă și într'adevăr dădură de ceva tare și scormonind pământul mai în jos, aflară o căldare mare plină cu bani de aur strălucitori.

— „Iată — zise Ignat — că Dumnezeu ajută robilor Săi. Acum pot îndeplini porunca dată mie, că am din ce” și se bucurară și mulțumiră cu toții lui Dumnezeu pentru darul Său mare.

Și Ignat căra cu gura apă în fiecare dimineață și seară la rădăcina tăciunelui împlântat în pământ. La 20 de zile i se păru că a început tăciunile să dea semne de viață, iar la 25 de zile iată că porniră muguri și frunze, cari creșteau văzând cu ochii.

Acum Ignat se simți mai ușurat și cu sufletul înviorat, căzu în genunchi și cu lacrimi în ochi îi mulțumi lui Dumnezeu, căci după această minune știa că i s'a șters păcatul, fiindu-i mântuit sufletul.

Înălță apoi o troiță frumoasă lângă bradul înverzit, săpă un izvor și făcu împrejurul troiței scaune pe cari să se odihnească drumeții la umbră și să bea apă din izvor.

Apoi începu a aduna lemn, piatră, cărămidă, var, pentru biserică, case și pentru pod. În timp de trei ani podul fu gătat și întreg materialul pentru biserică, adunat. După ce tocmi un maestru, zidi în alți trei ani și biserica.

Fiind biserica așezată în vale, satul se mută de pe coasta râpoasă la șes, lângă malul apei, împrejurul bisericii și a caselor nou zidite, iar satul nou fu numit de atunci „Ignătești“, după numele lui Ignat. Biserica, la rândul ei, la sfințire fu numită „biserica pocăinții“.

În timpul acela crescură și copiii lui Ignat și terminară școlile. Pe unul îl făcu preot, iar pe celalalt cântăreț la strana bisericii din sat; el însă, rămase crâșnic, servitor bisericii, până la moarte, petrecându-și viața în post, rugăciuni, milostenii și fapte bune, plăcute lui Dumnezeu.

Și ajunse satul Ignătești un model între celelalte sate din împrejur, cu străzi regulate, cu oameni vrednici, gospodari cinstiți și bine situați; și toate acestea se datorau numai lui Ignat, care prin faptele sale frumoase și prin sfaturile sale cuminți, schimbă în câțiva ani fața satului.

Lângă izvor, bradul crescuse frumos și, ivindu-se de-a dreapta bisericii și alte izvoare cu apă vindecătoare, se zidiră băi minunate, cu bazine și cabine, unde venia lumea din mari depărtări să se scalde și să se tămăduiască de boalele și neputințele lor.

Biserica se schimbă, mai târziu, în mănăstire, cu hramul s^{sf}. Ilie, la care veniră călugări din alte părți, astfel luând ființă această mănăstire, unde în tot timpul, ziua și noaptea, se aduceau laude și rugăciuni celui Atotputernic, care a întocmit toate spre folosul zidirii Sale.

Așa ajunse satul Ignătești, cu mănăstirea, cu băile și cu rânduielile lui bune, cel mai vestit sat în colțul acela de țară.

Se mai zice că în seara de Crăciun — seara mare în care s'a născut Hristos —, se vede bradul acela iluminat feeric, cu mii de stele aninate între crengile lui, mișcate de suflarea vântului, iar în vârful lui tremură strălucitorul luceafăr al dimineții, urechea privitorilor fiind vrăjită de cântarea lină a corului glasurilor îngerești.

Cine se nimereste să fie acolo în acel ceas, rămâne uimit de minunea muzicii și luminii dumnezeiești, pogorîte din cer pe pământ.

De atunci au oamenii obiceiul să facă pomul sau bradul de Crăciun și să-l împodobească cu lumini scânteietoare și cu tot felul de bunătăți aduse de Moș Crăciun pentru copiii cei buni.

Și trăi Ignat până la adânci bătrânețe cinstit, prețuit și iubit de toți oamenii din sat și din împrejurimi. Și se stinse

apoi ca un luceafăr luminos, care lasă o dără de lumină în urma sa, iar sufletul său bun și neprihănit va ajunge cu îngerii în rai, și pururea va vedea fața lui Dumnezeu.

Valeadeni, în 20 Februarie 1942.

GEORGE CĂTANĂ
inv. pens.

Auzită când eram copil în casa tatălui meu din Remetea-Pogonici, dela un vecin al nostru poreclit „Șoroi“ meșter mare de povești, care ne tăia totdeauna porcii în ziua lui Ignat.

ZEULUI MARTE.

Marte Zeule războinic
Nu ești oare 'ndes ulat?
Că de un șir de ani într'una
Ai trăsniț și-ai fulgerat.

Fie-ți milă caută grabnic
Jos din sferele cerești,
Peste lumea ce de o vreme
Numai tu o stăpânești.

Vezi întrânsa cum se luptă
Milioane de soldați
Cum se stâng în floarea vieții
Greu de gloanțe secerăți.

Pe uscat, pe apă 'n aer
Și prin forturi sub pământ,
Numai foc și chin și vaier
Parcă lumea 'i pe sfârșit.

Au mai fost războaie 'ntrânsa
De când Domnul o făcu,
Dar măcel atât de groaznic
N'ai putut să vezi nici tu.

N'a mai fost atâta sânge
De când omu-i pe pământ,
Nici movile de cadavre
N'au mai fost așa nici când.

Și 's atâtea milioane
De schilavi și ciungăriți,

Cum n'au fost de când e lumea
Așa mulți nefericiți.

Dacă 'i drept că în războaie
Tu porți cărma și acum
Spune-i tunului să tacă
C'a făcut prăpăd destul.

Să trimiți Zeița păcii
Cu stâlpare de maslin,
C'o așteaptă 'ntreg pământul
Cel cu sânge-atât de plin.

Și o așteaptă frații noștri
Care-și duc din greu amarul
Și cu prețul scump al vieții
Ne 'ntregesc din nou hotarul.

Pune 'n brațul lor tărie
Să-i ajuți sub scutul tău
Colo 'n crunta bătălie
Să învingă tot mereu!

Să le ajuți tu Zeu puternic
Cât se poate de 'ncurând
Hoardele din mează noapte
Să le-aștearnă la pământ.

Să vedem sfârșit războiul
Cât mai grabnic glorios,
Și 'n genunchi aduce-om jertfă
La altarul lui Hristos.

NICOLAE ȚUCU

Despre Rugăciune și Post.

„Acest soi de demoni nu ese fără numai cu rugăciune și post“.

(Matei 17, 21.)

Acestea sunt cuvintele ce le desprindem din acea pagină a Evangheliei, unde ni se istorisește vindecarea fiului lunatec sau îndrăcit, vindecare ce o aflăm expusă la sfinții evangheलिști Matei 17, 14-23, Marcu 9, 14-32 și Luca 9, 37-45.

Și ne spun sfinții evangheliști cum un tată a adus pe fiul său — lunatec pătîmind rău, că de multe ori cădea în foc și de multe ori în apă — la Apostolii Domnului, pentru a-l vindeca, dar aceștia nu l-au putut tămădui. Venind însă Domnul nostru Iisus Hristos, l-a tămăduit. Atunci apropiindu-se ucenicii de Iisus, la o parte ziseră: Noi de ce n'am putut scoate demonul? La această întrebare Mântuitorul le răspunse blând, dar și muștrător zicându-le: „Acest soi de demoni cu nimic nu ese fără numai cu rugăciune și post“.

Datori suntem, iubiți cetitori, ca decâteori ne trec prin lumina minții noastre aceste dumnezeiești cuvinte să ne punem întrebarea: „oare mai sunt actuale aceste cuvinte rostite cu o accentuare deosebită de Mântuitorul lumii, înainte cu 19 secole și jumătate“? Și va trebui să răspundem că oameni lunateci, oameni îndrăciți au fost și vor fi pururea în lume. Pentru că în afară de cazurile evidențiate mai rar, de lunateci sau îndrăciți propriu ziși, orice om care păcătuiește este un îndrăcit deoarece păcatul este o lucrare dela diavolul.

Deci, dacă îndrăciți sunt toți cei ce păcătuiesc, înțelegeți cât de actuală este această problemă pe care ne-o desleagă în atotbunătatea Sa Mântuitorul nostru Iisus Hristos, spunându-ne: *Nu vă puteți mântui de această lucrare a diavolului decât prin rugăciune și post.*

Rugăciunea și postul au rămas până azi singurele mijloace de a alunga pe demoni. Doctoriile medicilor vindecă o mulțime de boale, dar contra necuratului duh și a ispitelor lui nu pot face nimic. Dece? Pentru că puterea spiritelor rele se învinge prin arme spirituale și rugăciunea cu postul sunt două arme spirituale.

Decâteori în lumea aceasta vremelnică dăm de câte un năcaz, facem tot posibilul ca să ajungem la un oarecare protejător care ne poate ajuta în năcazul nostru. Dar când suntem năcăjiți de diavolul, ce protejator ar putea să ne ajute mai mult decât Acela, în a Căruia stăpânire sunt diavolii, adică bunul nostru Dumnezeu. Și cât de ușor putem ajunge noi la acest

protejator și susținător al lumii, doar printr'o simplă rugăciune, care însă trebuie făcută din toată inima și din tot cugetul nostru.

Rugăciunea este o convorbire cu Dumnezeu, în care noi putem să înfățișăm toată durerea noastră înaintea Tronului Aceluia, peste Care, mai mare, mai tare și mai bun nu este.

P. S. Episcop Veniamin

în pelerinaj cu ocazia hramului mănăstirii Sf. Ilie-Isvor
20 Iulie 1942.

Și cu toate acestea se mai găsesc și deaceia cari și în asemenea împrejurări uită de darurile îmbiate nouă de Domnul nostru Iisus Hristos, cu atâta bunătate când zice: „Cereți și vi-se va da. Bateți și vi-se va deschide. Cântați și veți afla”. (Matei 7, 7.) Atunci ne vom asemana cu omul dintr'o legendă, în care-

ni se spune că: „era oda'ă un rege foarte puternic, foarte bogat și foarte milostiv. Și acest rege a vestit prin surle și prin trâmbițe pe toți supușii din împărăția lui, că orice nevoie vor avea ei, îndată să se îndrepte către dânsul și el nu va lăsa pe nimeni nemulțumit. Și dacă venea un om și-i spunea: Dă-mi

Instantaneu
de la pelerinajul din 20 Iulie 1912.

casa aceasta. Regele cumpăra casa și i-o dădea. Dacă un om spunea, că i-a murit un bou, regele îi dădea un bou. Și în felul acesta toți oamenii trăiau minunat. Dar odată unul din funcționarii regelui mergând prin împărăție să vadă cum merg lucru-

rile cu supușii împăratului, a întâlnit pe un om îmbrăcat în zdrențe, mizerabil ca înfățișare și funcționarul l-a întrebat: „De ce ești tu așa de zdrențuros? De ce ești tu așa de slab? De ce ești așa de galben? Ce-ți lipsește ție?”

— O, dar mie toate-mi lipsesc.

— Dar dacă-ți lipsesc, tu nu știi că regele, dacă-i ceri, îți dă de toate.

— Da, am știut, dar nu m'am dus.“

Tot așa suntem și noi în biserica lui Dumnezeu, care este împărăția lui Dumnezeu. Mulți dintre noi ne asemănăm cu acel zdrențuros, galben și mizerabil, din pricina că nu cerem dela Stăpânul nostru toate darurile de cari avem nevoie în viață, contra ispitelor necuratului diavol.

Și cu cât este mai puternic Împăratul Cerurilor, decât acel împărat.

Și cu cât mai mult poate face pentru noi Împăratul Cerurilor decât ceea ce a făcut acel împărat pentru supușii lui.

Un sincer colaborator al rugăciunii este postul, pentru că este o rugăciune înălțată prin înfrânare.

Dar postim noi? Și dacă postim ce urmărim noi prin post? Distrugerea corpului nostru? Să nu fie.

În puținii mei ani de păstorire, mi s'a dat să văd că sunt unii cari țin cu cea mai mare rigurozitate postul în mâncări. Nu tot așa însă în băuturi. Sunt unii cari au ferma convingere că toate băuturile alcoolice sunt de post și deci că abținerea dela aceste băuturi nu este impusă de post. Ce se întâmplă? Se abțin în timpul postului dela mâncări până la maximul posibil, în schimb își măresc porția de băutură. Urmarea este că atât truște cât și sufletește lucrează contra scopului cu care a fost instituit postul, ca armă spirituală împotriva uneltirilor diavolești, ba mai mult, fac în felul acesta din corpul și din mintea lor unelte plăcute și folositoare necuratului duh.

Cu alte cuvinte, Biserica nu ne poruncește ca prin post să ne distrugem corpul și sănătatea, ci ca dându-i corpului mâncări ușoare de post — cari nu îngroașă sângele și nu fac corpul trândav și poftitor de desfătare — corpul să poată mai ușor colabora cu sufletul la grija pentru cele cerești și vecinice în dauna celor pământești și trecătoare.

Prin post, mintea noastră, în rugăciunea sa, va biciui cu putere toate patimile, neînțelegerile și faptele rele, iar în locul lor va aduce cinste, pace, omenie și fapte bune.

Pentru că acest neam al patimilor, al neînțelegerilor și al faptelor rele — lucrări diavolești —, cu nimica nu poate ieși din om, fără numai cu rugăciune și post.

Preot ALEXANDRU NICOLICIU

Casele Culturale și rolul lor.

După încordarea unei zile de lucru, peste plăcerile și bucuriile familiare, omul simte nevoia unei destinderi în societate, alături de prieteni și cunoscuți, schimbând o vorbă, un gând, citind o carte, o revistă sau delectându-se cu o muzică frumoasă,

Cum însă pentru îndeplinirea acestor trebuințe sufletești, tot atât de necesare ca hrana și îmbrăcămintea, nu putem să ne căutăm prietenii și cunoscuții, supărându-i în familiile lor, oricâte ori simțim nevoia să ne delectăm, s'a ajuns la fericita idee a fondării unor localuri anume, cunoscute la toate popoarele civilizate, cari în ultima vreme au început să se răspândească și la noi, sub denumirea de *Case Culturale*.

Astfel concepută, casa culturală este lăcașul minunat care adună pe toți locuitorii la o vorbă cuminte, la bibliotecă, la cor, la radio sau la o grupare cooperatistă, pentru luminarea minții și unirea forțelor lucraive în izbăvirea tuturor obstacolelor din aria înfăptuirilor oricărui cetățean.

Dar pe lângă deschiderea și lărgirea orizonturilor de viață și dorința de mai bine a locuitorilor, aceste focare de lumină se străduiesc să păstreze neschimbate datinile, credința și obiceiurile din bătrâni.

Casa Culturală este în felul acesta adunarea tuturor oamenilor de bine din sat, care se străduiește neîncetat să ridice starea culturală a *sănătății, a muncii, a minții și a sufletului* tuturor gospodarilor din sat.

Pentru mulți se vor părea vorbe răsunătoare aceste constatări și definiții, adevărul însă este că serviciul adus satelor noastre de aceste grupări culturale este atât de mare încât orice calificativ nu-l poate depăși.

Și mai ales în aceste vremuri istorice, când cutele tuturor îngrijorărilor alungă toate zâmbetele poporului nostru prea încercat, cine s'ar încumeta să însenineze frunțile țărânilor noastre dacă nu organizațiile acestor case de cultură obștească, cari dețin în programele lor întreagă bogăția trecutului nostru glorios și certitudinea constantă a biruinței de totdeauna.

Privite astfel, casele național-culturale nu sunt numai var și cărămidă și nici un surplus de instituții răsărite fără rost alături de școală și biserică, de primărie și restul instituțiilor oficiale din sat, ci ele sunt spirit viu, plămădit din toate celelalte pe cari nu le controlează ci le ajută și pe cari nu le detestă ci le completează.

Și atunci iată că factorii de răspundere din sat alături de fruntașii țărani sunt înșiși conducătorii culturali cari își găsesc un rost nebanuit în această școală permanentă a satului.

Astfel de organizații culturale sătești țara noastră a cunoscut încă pe vremea lui Șaguna, care a instituit și reglementat Societatea pentru literatura română și cultura poporului român „Astra” care, întemeiată la 1861, avea drept scop ocrotirea națională și culturală a Ardealului robit.

Paralel cu această bătrână asociație culturală, s’au dezvoltat mai nou: „Astra Bănățeană”, „Liga culturală”, „Casele Naționale” și „Fundatia Regală Regele Mihai I”.

Toate aceste asociații culturale și-au propus ca program de activitate ridicarea păturei țărănești și fiecare lucrează după un plan elaborat de conducerea centrală a societății respective și aplicat pe teren de grupările locale.

Dar oricât ar fi de bine întocmite aceste programe de activitate și oricât de pricepuți ar fi doctrinarii lor, toate ar rămâne niște forme reci și sterpe, dacă nu s’ar adresa direct la nevoile populației. Astfel, un plan de lucru pornit de sus și alcătuit chiar pe generalități, nu poate da roade ca unul isvorit din însăși nevoia satului și propus celor de sus spre executare și coordonare.

Satul are nevoie de o dezvoltare a culturii proprii, care trebuie canalizată și sprijinită, dar nicidecum înfrânită. Satul nu are lipsă de o transplantare a culturii dela oraș, care nici nu-i priește și nici nu-i folosește. Satul nu poate fi culturalizat ci satului va trebui să-i întindem numai o mână de ajutor ca să-și actualizeze singur potențialul cultural pe care îl ascunde în sânul său, obiceiurile sale și complexul manifestărilor sale, în modul cel mai genuin.

Pentru aceasta, cine se încumetă să dirijeze viața culturală a satului, trebuie mai întâi să învețe pe dinafară particularitatea satului, să trăiască real viața satească, integrându-se în moralul și puritanismul omeniei dintrânsul și părăsind toate obiceiurile și expresiunile orășenești și mai ales ale mahalalei, cari prind de minune în sat.

După aceste considerente, este atât de evidentă greșala celor ce își închipuiau că starea scăzută a culturii poporului se poate redresa prin *conferință* și prin carte și-atunci se porneau pe sate *caravane culturale*, cari în câte o după amiază de sărbătoare cutreerău 2—3 comune lăsând în urmă cărți, broșuri și mai totdeauna gânduri politice, ca apoi să se retragă spre seară cu satisfacția de-ași fi îndeplinit misiunea culturală.

Atâta nu ajunge, ba mai de grabă poate strica.

Poporul nostru e suprasaturat de vorbă, conferință și nu prea are mare încredere în carte. Pe țăranul nostru l-au exploatat mulți, și străini și înstrăinați, și are tot dreptul să fie neîncrezător. Cât privește cartea, el nu are răbdarea și puterea de asimilare a altor popoare cu o civilizație și cultură mai pronunțată. Cine vrea să convingă țăranul nostru de cutare și cutare lucru, va trebui să pășească alături de el pe teren în orice im-

prejurare: cu apicultorul în stupină, cu crescătorul de vite în grajd, cu agricultorul în holde etc.

Numai cine face aceasta, și cu pricepere, poate câștiga inima gospodarului, altul niciodată.

Ascultă el, ascultă, căci de-un șir de ani n'a făcut altceva decât să dea urechea la toți și fără rezultat, dar ca să ia în seamă, ferit'a sfântul!

De-aici putem deduce, că pentru a fi de folos săteanului e necesar ca toate cunoștințele noastre profesionale să le populărizăm și să le aplicăm pe teren, împreună cu el, cu scopul să-l deprindem, ca în urmă să continue singur ceea ce a experimentat cu noi.

Iată deci, că înainte de-a face noi școală satului, va trebui să ne facem mai întâi singuri *ucenicia* în sat, oricât de învățați și pricepuți am fi.

Și s'a mai comis o greșeală cu *ridicarea culturală a satului*, anume aceea că până acum câțiva ani cuvântul *cultură*, se confunda cu acela de *carte*. Dacă se instituia în sat bibliotecă, adunată numeric din cine știe ce resturi bibliotecare, satul se considera cult, pentru că *are cărți*. Și nici dacă exemplarele trimise în sat erau din cele mai bune și mai gustate, tot nu s'a rezolvat integral problema culturală în sat, căci nu ne-am ocupat decât de *luminarea minții*, dar încolo, *cultura sănătății*, cu viața sanitară a satului, *cultura muncii*, cu munca rațională, *cultura sufletului și a educației cetățenești* cu credința și îndatoririle omului către semenii, tot nesat-sfăcute au rămas.

Numai aplicarea unui plan cultural integral și cu îndârjită stăruință de executare în sat poate fi ducător la scop.

Și toate aceste planuri culturale sunt chemate să le alcătuiască și să le aplice Casele Culturale sub orice egidă ar funcționa acestea, numai să îndeplinească cerințele de mai sus.

Din numărul asociațiilor instituite pentru cultura poporului, cea care a ținut seamă de toate aceste amănunte, transformând satul într'un adevărat laborator, a fost *Fundația Culturală Regală „Regele Mihai I”* cu „*Căminele Culturale*”. Și-a trimis specialiștii în străinătate și, după metode noi și moderne, a organizat cea mai ideală celulă culturală din sat: *Căminul Cultural*.

Asociația „*Astra*”, din fructuoasa colaborare cu Fundația, și-a însușit o bună parte din principiile acesteia în ceea ce privește școlile țărănești și de gospodărie.

În felul acesta colaborarea pe teren poate fi din cele mai folositoare pentru sat. Și întru cât pe cuprinsul Banatului asociațiile cari patronează Casele Culturale sunt „*Astra*” și Fundația „*Regele Mihai I*” prin organizațiile locale: „*Cercurile Culturale*” și „*Căminele Culturale*”, putem anticipa cu toată încrederea, că cu un astfel de program și cu oameni pricepuți și devotați în jurul „*Căminelor Culturale*”, vom ajunge să transformăm satele noastre în *sate model* și apoi România în *Țară model*!...

Pr. IOAN RACOVEANU-NERA

Cronica anului 1942

Anul 1942 nu-i cu totul expirat. Am putea zice că orientându-ne după anul bisericesc, care începe și se încheie la 1 Septembrie al fiecărui an, putem încresta aici cronica anului expirat. Vom face, sumar desigur și cronica generală, a evenimentelor din lumea întreagă, amăsurat obiceiului inaugurat de noi, în paginile acestui calendar.

In țară.

Dupăce la 16 Octombrie 1941 Armata Română a cucerit viesparul de beton și oțel care a fost Odesa, cu grele jertfe, în primăvara anului 1942, împreună cu armata germană, a înaintat tot mai mult spre Răsărit.

Rând pe rând au cucerit vitejii noștri soldați Feodosia, Simferopol, Cherci, Sevastopol, stârnind admirația lumii întregi, precum și aprecieri din cele mai demne din partea Germanilor. Nu odată Germanii au declarat, în diverse telegrame, comunicate, ordine de zi etc. că mulțumită fie acțiunii, fie intervenției trupelor române, inamicul a fost respins, sau bătut, dându-se nease-mult de prețios ajutor, adeseori ajutor salvator, armatei germane.

...Și așa, soldatul român, care în 1940 și-a părăsit umilit și amărât granița, a ajuns să-și destindă brațul voinicesc în cuceriri nebănuite, până la Volga și Stalingrad!

Înțeleptul Conducător al Statului Român, dl Mareșal Ion Antonescu a dat cea mai nimerită și creștinească semnificație războiului României când, din prilejul sfintelor sărbători ale Învierii Domnului a declarat, acolo în depărtata Rusie, că *sângele român a curs pentru Cruce și pentru Credința noastră creștină.*

„Dintre toate popoarele lumii noi ne-am bătut totdeauna exclusiv pentru cruce. Paranteze laice au fost. Lupte cu popoare creștine au fost. Dar nu noi am fost atacatorii. Ne-am apărat... Dela 1324 până la 1940 nu am făcut decât asta. În istoria poporului nostru s'a împletit credința cu eroismul în formele cele mai pure“...

Poporul finlandez dupăce și-a recucerit pământul cutropit de dușman, s'a oprit, a încetat lupta. În schimb noi Românii în virtutea unei misiuni superioare, civilizatorie, continuăm, cu toată asprimea și mulțimea jertfelor... Totdeauna am fost aici sentinela romană, sentinela împotriva barbariei; nu putem fi astăzi decât aceea ce am fost în trecut, acea ce trebuie să fim și în viitor.

M. Sa Regele Mihai I. a împlinit la 26 Octombrie 1942 etatea de 21 ani.

Anul 1942 ne-a adus printre alte surprize, declarația de război a Statelor-Unite ale Americii de Nord, desigur apoi și a celorlalte anexe și afiliate anglo-americane.

In străinătate.

În August 1942 s'a încercat o debarcare engleză în Franța ocupată, la Dieppe. Au fost lupte crâncene și canadienii — cari au cam uitat, ca și ceilalți americani, binefacerile Franței — au transformat cerul senin și portul liniștit francez într-o gură de iad. Totuși după o aprigă bătălie agresorii au fost învinși.

Ni-a fost dată și o surpriză, din cele mai neașteptate în cursul acestui războiu. Arhiepiscopul de Canterbury, cel mai de vază cleric al bisericii anglicane s'a rugat pentru... triumful bolșevismului. A secerei cu ciocanul, a dușmanilor Crucii și al lui Hristos!? Desigur că șeful „bisericii“ engleze, leagăn de rătăcirii sectare, prin fapta sa a arătat că aceea ce cunoaștem și numim noi ca biserică anglicană, reprezintă doar o unealtă politică de expansiune engleză.

In familia noastră bisericească.

În primăvara anului 1942 a împlinit I. P. S. Mitropolitul Nicolae din Sibiu vârsta de 60 ani. Ca și anul trecut prilejul împlinirii alor 20 ani de Arhipăstorie, așa și anul acesta evenimentul, datorită stărilor de războiu pe cari le trăim, nu a fost sărbătorit decât în familia mare a creștinilor din mitropolia noastră cu rugăciuni către Dumnezeu ca să ni-l țină sănătos spre binele tuturor Românilor din Ardeal și Banat.

Eveniment cultural bisericesc netrecător s'a produs prin apariția Noului testament, tradus în românește de P. S. Episcop Nicolae Colan din Cluj și tipărit, împreună cu alte cărți ziditoare de suflet, în tipografia eparhială din Cluj.

Nu mai puțin îmbucurătoare pentru toți Românii a fost promovarea P. S. Sale Episcopului Nicolae ca membru ordinar al Academiei Române. În vizita ce a făcut în țară între 15 Sept. — 10 Oct. 1942 Prea Sfinția Sa a găsit prilej să participe la ședința Academiei, mulțumind pentru înalta cinste și încredere ce i s'a arătat prin alegerea P. S. Sale ca membru ordinar.

Încrestăm cu satisfacție creștinească misiunea în Transnistria și Crimeia, întreprinsă de P. S. Episcop Nicolae al Oradei în vara anului 1942.

În eparhia noastră, mulțumită lui Dumnezeu, încă am avut momente demne de amintit în cursul anului trecut.

Așa, în primăvara anului a apărut, cu binecuvântarea P. S. Episcop Veniamin, o carte de rugăciuni cuprinzând și Liturgia

Sfântului Ioan, în bună parte lucrată de însuși P. S. Părinte Episcop.

Amintim cu multă satisfacție prilejul înălțător procurat prin șezătoarea organizată cu concursul școalelor din Caransebeș în Dumineca Ortodoxiei 1942.

În dorul de a propaga cântecul religios și național P. S. Sa a dat binecuvântarea Corului Catedral să descindă la 20 Mai în Recița, unde a dat un binereușit concert.

Multă mângăere și bucurie a revărsat apoi pelerinajul organizat cu ocazia hramului la mănăstirea Sf. Ilie Izvor dela Vasiova, unde Prea Sfințitul Episcop a dus binecuvântător cuvânt dumnezeiesc, de învățătură și reculegere sufletească. Cu acest prilej a hirotonit protosinzel pe vrednicul ieromonah Macarie Gușcă dela această mănăstire.

La începutul lunii August, P. S. Sa a vizitat câteva parohii din protopopiatele Bisericii-albe și ale Oraviței.

Subliniem înșfârșit că pe lângă toate greutățile și adversitățile ivite, preoțimea dela noi a activat cu mult spor în asociația „Andrei Șaguna“, „Sf. Gheorghe“ și „Oastea Domnului“, iar credincioșii se apropie tot mai mult de izvorul vieții și al bucuriei, de sfânta Biserica strămoșească.

N. CORNEAN

„Mai ușor va trece cămila prin urechile acului, decât vor intra bogații în împărăția Cerurilor“.

... Muri un sărac cinstit și deodată cu el și un bogat cinstit, iar bogatul fu primit în rai cu muzică și cu mare alai. Nedumerit, săracul întrebă: „De ce mie nu-mi faceți primire tot așa de frumoasă ca și bogatului, căci am fost și eu om cinstit ca și el?“

— „Adevărat grăești, fiule — îi răspunse sfântul Petru — dar săraci și ciuștiți ca tine mor zilnic cu sutele, în timp ce un bogat de omenie moare abia la o sută de ani unul! Și iată, așa se explică marea noastră bucurie de astăzi.“

CUM SE LECUEȘTE ?

1. **APENDICITA** este o boală nouă pe care omul o simte prin dureri înăbușite în partea din jos dreaptă a pântecului. Bolnavul are fierbințeli, greață și vărsături. Repaus în pat, nemișcare, iar ca hrană lapte, ceaiu și beuturi reci în cantități mici (o linguriță la $\frac{1}{4}$ oră). Pe locul dureros se va așeza o pungă cu ghiață. Dacă durerea nu încetează, se va chema medicul pentru operație.

2. **CONSTIPAȚIE**. (încuetură) Odată constipat, omul trebuie să i-se facă un clistir cu apă rece (i-se introduce pedina poi) la care am adăugat și puțin untdelemn ori spumă de săpun freat în apă. Imdată după curățirea intestinelor (mațelor) omul trebuie să ia aminte că în fiecare zi la aceeași vreme să meargă afară ca să-și facă obiceiul.

Cei cari însă sufăr timp mai îndelungat de această boală trebuie să aibe grijă la mâncare știind că: carnea de vacă, pâinea crudă, vinul, mezelurile (cârnați) nu sunt bune la încuetură.

Leac: Laptele rece, zerul, mierea, cafeaua, ceaiul, berea ajută mult la ieșirea afară.

Ca medicamente avem: untul de recină, semințele de in luate după ce le-am ținut 10 minute în apă, luate cu apă cu tot.

La copiii mici se introduce o bucățică de săpun de casă dinapoi și îndată se descuie.

Florile de persic, foile de volbură și fructele de verigariu sunt cele mai bune curățitoare de stomac și intestine.

3. **DUREREA DE CAP**. Odihnă totală în pat cu baie ferbinte de pucioase în care am adăugat muștar precum și câteva ceaiuri calde de teiu, mușățel și foi de portocale împreună cu câte o aspirină, antipirină, vindecă ușor și repede durerea de cap.

4. **RĂIA**. Pentru a scăpa de răie se spală bine corpul atins cu apă caldă și săpun de cămăși apoi se unge locul cu petrol. Dela farmacie se cumpără : alifie de pucioasă cu care se unge corpul cu răie după bae.

PREOȚII RĂPOSAȚI

dela publicarea Calendarului Românului pe anul
1942 și până la încheierea noului calendar :

1. *Protopop Ioan Murgu* al Panciovei, răp. în 1 Sept. 1942. A fost licențiat în teologie dela Cernăuți. Dela parohia Sasca-montană trece ca protopop în Satul-nou. A trăit 75 ani dintre cari 25 ca protopop.

2. *Pompiliu Coste* din Bărbosu, suferind de inlmă, moare la 2 Decemvrie 1941.

3. *Coriolan Zuiac* din Vasiova. A răposat la 21 Februarie 1942 după o păstorire de 43 ani.

4. *Ioan Marinescu* originar din Vechiul Regat. A păstorit întâi în Mătnicul-mic, iar de aci trece la Zgribești. Moare în 20 Martie 1942, în vârstă de 38 de ani.

5. *Victor Sciopone* din Fizeș. A păstorit în Fizeș timp de 30 de ani.

6. *Vasile Vodă* din Boldur. După preoție de 50 de ani moare ca pensionar în 15 Aprilie 1942.

7. *Ioan Goanță* din Șopotul-vechi, a răposat în 9 Mai 1942 după 30 ani de preoție și mulți alții ca învățător.

8. *Iosif Unipan* din Glădna-română, a răposat în 25 Mai 1942, după 40 ani de preoție.

9. *Pavel Bufan*, fost preot în Coronini. A adormit în vârstă înaintată de 80 ani, la 20 August 1942.

10. *Ioan Alexandrescu* din Breazova, cu aproape 50 ani de preoție. A răposat în 17 Septemvrie 1942.

Dumnezeu să se milostivească spre servitorii sfântului Său Altar și să le dea lor odihnă cerească !

Rugați-vă pentru odihna sufletului lor!

Numerii din cărțile vechi bisericești:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	20	21	23	30	40	50	60		
70	80	90	100	200	300	400	500	600		
700	800	900	1000	2000	10.000	500.000				

Cât timp poartă animalele de casă.

Epele poartă 41 $\frac{1}{2}$ săptămâni sau 340 zile (extreme 330 și 419 zile);

Vacile: 41 $\frac{1}{2}$ săptămâni sau 295 zile (extreme 240 și 321 zile).

Oile și caprele: aproape 22 săptămâni sau 154 zile (extreme 146 și 158 zile);

Scroafele; peste 17 săptămâni sau 120 zile (extreme 190 și 133 zile);

Cățelele: 9 săptămâni sau 63—65 zile.

Găina clocește 20—22 zile 16—20 ouă.

Curca " 27—29 " 15—20 "

Gâsca " 28—32 " 12—15 "

Rața " 23—32 " 15—18 "

Porumbița " 17—19 " 6—10 "

CONSEMNAREA TÂRGURILOR din Bănat și Transilvania.

Notă. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Români
Zilele sunt însemnate după calendarul nou. — Se mai observă că în urma
războiului și a organizației administrative noi, termenele s'au putut ici-colo schimba.

Alibunar, 15 Martie, 28 Mai, 25 August, 25 Octomvrie.
Bata, prima Joi din lunile Febr., Maiu, August și Nov.
Banloc, 4 Aprilie și 1 Noemvrie.

Balinț, prima Joi din lunile Aprilie, Iunie, Sept. și Dec.
Beba-veche, 8 Martie, 8 Iunie și 8 Septemvrie.

Becicherechul-mare, Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminecă
înainte de 1 Martie, 25 Maiu, 17 August 12 Oct.
și 23 Noemvrie.

Belinț, 1 Aprilie și 1 Octomvrie.

Beregsăul-mare, 9 Aprilie, 1 August și 1 Noemvrie.

Berliște, 4 Martie, 6 August și 21 Noemvrie.

Berzasca, 12 Iulie și 26 Octomvrie.

Berzovia (Jidovini jud. Caraș) 29 Martie, 31 Maiu, 26 Iulie
și 25 Octombre.

Beșenova-veche, 14 Maiu, 15 August și 15 Octomvrie.

Bethausen, ultima Sâmbătă din lunile Aprilie și Sept.

Biled, 20 Martie, 12 Iunie și 2 Octomvrie.

Birchiș, 16 Ianuarie, 25 Martie și 10 Iunie.

Biserica-albă, 5, 6, 7 Martie, 20—23 Iunie, 15—18 Oct.

Bocșa română, 10 Maiu, 14 Octomvrie.

Bocșa-montană, 21 Martie, 17 Maiu, 27 Iunie, 12 Sep-
temvrie și 5 Decemvrie.

Boroșineu, 6—7 Ianuarie, 17—18 Iulie și 10—11 Nov.

Boroșsebeș, 21 Aprilie, 29 Septemvrie și 8 Decemvrie.

Bozovici, 5-6 Aprile, 3-4 Maiu, 4-5 Octo. și 20-21 Dec.

Brestovăț, 1 Aprilie, 1 Septemvrie și 4 Octomvrie.

Buteni, 1 Februarie, 24 Maiu, 6 Septemvrie, 20 Dec.
 Buziaș, Vinerea din săptămâna a 3-a din Ianuarie, Aprilie
 și Iulie. Ultima Vineri din luna August. Vineri din
 săptămână 1-a din Octomvrie.

Cacova, Miercuri înainte de 2 Februarie, 23 Aprilie, 15
 August și 8 Noemvrie. Târg săpt. în fiecare Miercuri.
 Căpâlnaș, prima Miercuri din lunile Ianuarie, Martie, Maiu,
 August și Noemvrie.

Caransebeș, ultima Joi din lunile Ianuarie și Aprilie.
 Prima Joi din lunile August și Octomvrie.

Cărpiniș, 3 Aprilie, 12 Iunie și 18 Septemvrie.

Cenadul-mare, 13 Martie, 19 Iunie, 9 Octomvrie și 4
 Decemvrie.

Cenei, 24 Maiu, 24 August și 24 Octomvrie.

Chelmac, 7 Ianuarie și 7 Iulie.

Chevereșul-mare, 10 Martie, 9 Iunie, 4 August și 3 Nov.

Chichinda-mică, 19—22 Februarie, 4—7 Noemvrie.

Chișineu-Criș, 17—18 Aprilie, 25—26 Sept., 4—5 Dec.

Chizătău, 11 Ianuarie, 28 Aprilie, 18 Iunie și 15 Oct.

Ciacova, 7 Aprilie, 30 Iunie, 25 August și 13 Octomvrie.

Ciuchiciu, 2 Febr., 21 Mai, 6 August și 26 Octomvrie.

Clopodia, 17 Ianuarie, 7 Aprilie, 4 August și 6 Oct.

Comloșul-mare, 28 Februarie, 12 Iunie, 28 August și
 13 Noemvrie.

Cornea, târg săptămânal de vite în fiecare Luni și 2 bălciuri
 anuale: Luni după Dumineca a 5-a din postul Paștilor,
 9 Septemvrie și Luni înainte de ss. Arhangheli
 Mihail și Gavril.

Crașova, în 23—24 Aprilie, 28—29 unie, 14 August și
 10—11 Noemvrie.

Cubin, 17 artie, 5 Maiu, 7 Noemvrie.

Curtea, Luni înainte de Sf. Constantin și Elena. Luni
 înainte de 14 Septemvrie.

Dalboșeț, 10 Martie, 23 Octomvrie.

Deliblata 4, 5 și 6 Aprilie, 8, 9 și 10 Septemvrie.

Denta, 20 Mai, 2 Noemvrie.

Deta, prima Sâmbătă din luna Februarie. 19 Martie, 11
 Iunie, 10 Sepemvrie și 26 Noemvrie.

Dězna, 19 Martie, 14 Maiu, 10 Septemvrie, 3 Decemvrie.
Dobrița 25 Aprilie și 27 Septemvrie.

Docnecea, 8 Septemvrie.

Doloave, 8, 9 Aprilie și 6, 7 Septemvrie.

Domașnea, Luni după Dumineca Floriilor. Luni după
Sf. Petru și Pavel. Ultima Luni din luna Octomvrie.
Luni înainte de Crăciun.

Făget, Vineri înainte de: Bobotează, 10 Martie, Florii,
Ispas și Sf. Petru și Pavel. Vineri după Sf. Maria
(15 August) și Sf. Dimitrie. Vineri înainte de Sf.
Nicolae.

Ferdinand: Intâia Duminecă după 15 Octombrie.

Fibiș, 8 Februarie, 9 Maiu, 9 August și 7 Noemvrie.

Gătaia, 23 Inuarie, a 1-a Luni după Sf. Gheorghe
când ar coincide sărbătoarea cu ziua de târg, con-
trar Sâmbătă după 20 Aprilie, 23 Iulie și 23 Oct.

Ghertenış, 10 Ianuarie, 10 Aprilie, 10 Iulie și Octomvrie.

Ghizela, 21 Martie, 31 Maiu, 21 Sept. și 21 Decemvrie.

Giulvăz, 12 Maiu. 12 August și 7 Octomvrie.

Goruia, în 19 Mai și în 8 Septemvrie.

Grabăț, 5 Martie, 5 August și 20 Noemvrie.

Gurahonț, 9 Febr., Miercuri înainte de 11 Mai, 7
August, 9 Noemvrie. Târg de săpt. în fiecare Luni.

Guttenbru., 16 Ianuarie, 16 Mai și 14 Septemvrie.

Idvor, 3 ai, 23 Septemvrie.

Iassenova, 21 Mai și 11 Noemvrie.

Igriș, 4 Septemvrie.

Iohanisfeld, 15 Aprilie și 15 Octomvrie.

Izvin, 1 Februarie, 20 Maiu și 30 Noemvrie.

Jamul-mare, 17 Februarie, 17 Aprilie, 4 Septemvrie și
10 Noemvrie.

Jebel, 21—22 Aprilie, 1 Iunie, 1 Septemvrie și 20—21
Octomvrie.

Jimbolia, 26—27 Martie, 25—26 Iunie, 3—4 Sept. și
5—6 Noemvrie.

Lipova, Vineri și Sâmbătă anterioară datelor: 23 Aprilie,
20 Iulie, 8 Septemvrie și 8 Noemvrie.

Lenaueim, 6 Martie, 24 Aprilie și 9 Octomvrie.

- Liebling, 10 Mai și 7 Septemvrie.
- Logoj, Marți înainte de: 10 Februarie, 25 Martie, 10 Maiu, 5 Iulie, 15 August, 21 Octomvrie și 15 Decemvrie.
- Lovrin, 12 Martie, 25 Iunie, 10 Septemvrie și 29 Oct.
- Mehadia**, Sâmbătă înainte de: Bobotează, Florii, Sf. Petru și Pavel, Cuv. M. Paraschiva.
- Mehadica, Miercuri înainte de: Întâmpinarea Domnului, Sf. Gheorghe, Sf. Ilie și Sf. Arh. Mihail și Gavril.
- Mertișoara (Merczidorf), 20 Aprile și 10 August.
- Moldova-noauă, 22 Aprilie, 24 Iunie și 2 Noemvrie.
- Moldova-veche, 15 Martie și 12 Octomvrie.
- Mocrin, 14 Februarie, 20 Mai și 12 August.
- Moritzfeld, 20 Martie, 8 Maiu, 21 August și 6 Noemvrie.
- Nădlac**, 2 Ianuarie, 28 Martie, 2 Iulie și 24 Septemvrie.
- Nițchidorf, 22 Maiu și 6 August.
- Omolița**, 18 August.
- Oravița, Joi înainte de 25 Martie, 20 Iulie, 26 Octomvrie și 6 Decemvrie.
- Ohaba-Forgaci, 20 Ianuarie, 26 Maiu, 14 Iulie și 27 Octomvrie.
- Orșova, prima Joi din luna Maiu. A doua Joi din luna Septemvrie.
- Orțișoara, 22 Aprile și 6 Septemvrie.
- Panciova**, 1 Aprilie, 15 Iunie, 9 Aug., 18 Sept., 8 Nov.
- Pâncota, 7 Maiu, 6 August, și 15 Octomvrie.
- Pauliș, 6 Maiu și 1 Octombre.
- Pesac, 1 Aprilie, 24 Iunie și 14 Octomvrie.
- Periam, 24 Aprile și 15 Iunie.
- Perlas, 27 Iunie, 9 Noemvrie.
- Petriș, 2 Ianuarie, 9 vartie, 24 Iunie, 2 August și 14 Octomvrie.
- Piscolt, 3 Martie, 1 Septemvrie.
- Radna**, 4 Iunie și 1 Octomvrie.
- Recaș, 20 Februarie, 16 Aprilie, 28 Iunie, 31 August și 29 Octomvrie.
- Racovița, Vineri după 23 Aprilie. Vineri din săptămâna 14 Octomvrie.
- Recița-montană, 6 Martie, 24 Aprilie, 31 Iulie și 21 Sept.

Rittberg, 17 Apr., 15 Iunie, 13 - 14 Sept., 15 Nov., dacă însă pe aceste zile cade vr'o sărbătoare împărătească rom. cat. sau ort. rom., atunci cu o săptămână mai târziu.

Rudna, Dumineca înainte de 21 Aprilie, Duminecă înainte de 21 Mai, 20 Septembrie.

Rusca-montană, întâia Duminecă după 15 August.

Sacul, 24 Maiu și 8 Noembrie.

Sacoșul-mare, 19 Martie, 14 August și 28 Septembrie.

Sacoșul-turcesc, 12 Februarie, 17 Maiu, 22 August și 17 Noembrie.

Sănnicolaul-mare, 1-a Sâmbătă înainte de: 5 Aprilie, 1 Iulie, 26 Octombrie și 18 Noembrie, vite și Duminicile următoare acestor date mărfuri. 1-a Sâmbătă înainte de: 15 August și Duminică mărfuri.

Sânpetrul-german, 16 August.

Saravale, 26 Martie și 27 August.

Satchinez, 15 Maiu, 15 August și 15 Noembrie.

Sasca Montană, 22 Aprilie, 23 Iunie, 20 Septembrie.

Satul-nou, 20 August.

Secaș, 10 Aprilie și 10 Octombrie.

Secusigiu, 25 Ianuarie, 27 Iulie și 23 Octombrie.

Sichevița, întâia Miercuri după 10 Mai și 24 Septembrie.

Șilindia, 30 Maiu, 10 Octombrie și 19 Decembrie.

Șimand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb.; 13 Maiu și 13 Sept.

Șiria, 13 Ianuarie, 10 Martie, 2 Iunie, 11 August, 22 Septembrie și 24 Noembrie.

Săvârșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 August și 3 Dec.

Svinița, Miercuri înainte de: 25 Martie, 15 Iunie, 30 Octombrie și 15 Decembrie.

Timișoara, Joi și Vineri înainte de: 20 Martie, 2 Iunie, 16 August, 30 Septembrie și 19 Decembrie.

Teregova, Vineri înainte de: Bobotează, Florii, 24 Iunie 26 Octombrie.

Tinca, 25 Martie, 17 Iunie, 18 Septembrie și 18 Decembrie.

Topolovațul-mare, în ziua de 14 ale lunilor: Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie.

Tormac, 22 Aprilie, 17-19 Iunie, 16-18 Sept., 25-27 Nov.

Uivar, 10 Aprilie, 22 August și 10 Octomvrie.

Valea-mare, 30 Ianuarie și 30 Iulie.

Vărădia, 22 Aprile, 2 Septemvrie.

Variaș, 3 Aprilie, 4 Septemvrie și 30 Octomvrie.

Vinga, 21 Maiu, 20 August, 20 Octomvrie și 2 Dec.

Voiteg, 1 Maiu, 1 Septemvrie.

Vermeș, 8 Mai, 11 Octomvrie.

Vrani, la Florii, 29 Iunie și 26 Octomvrie.

Zarand, 20—21 Martie, 19—20 Iunie, 7—8 August,
11—12 Decemvrie.

Zerindul-mare, 14 Ianuarie și 25 August.

Zorlențul-mare, la Florii, 24 Octomvrie.

Abrud, 2 Martie, 3 Maiu, 26 Iulie, 27 Septemvrie și 20 Decemvrie.

Alba-Iulia, Marți înainte de Paștile apusene. 26 Iulie,
30 Septemvrie și 17 Decemvrie.

Aleșd, 3 Martie, 17 Iunie, 23 Sept. și 16 Decemvrie.

Aiud, 22 Ian., 1 Martie, 5 Maiu, 10 Iunie, 16 Aug., 16 Oct.

Alamor, 4 Martie, 3 Sept., câte o zi înainte târg de vite.

Aletea, 15 Martie, 15 Iunie și 15 Octombre.

Almașul-mare, 5 Febr., 2 Iulie și 25 Oct.

Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octomvrie.

Aradul-vechiu, 12-16 Martie, 2-6 Iulie și 29 Oct. 1-2 Nov.

Baia de Criș, 17 Martie, 16 Iunie, 15 Sept., 15 Dec.

Beiuș, 11 Febr., 6 Maiu, 9 Iulie, 23 August, 4 Nov.

Beliu, Marți târg de vite și Miercuri de mărfuri, în primele săptămâni din lunile: Aprilie, Iunie și Sept., precum și în Marția și Miercuria săptămânei a 3-a a lunii Octomvrie.

Blaj, 17—20 Martie, 29 Iunie—2 Iulie, 25—28 Sept. și 3—6 Decemvrie.

Brad, 4 Martie, 3 Iunie, 2 Septemvrie și 2 Decemvrie.

Brașov, 6 Aprilie, 31 Maiu și 25 Octomvrie.

Câmpeni, 23 Aprilie, 27 Iunie, 9 Iulie, 28 August și 5 Noemvrie.

- Cetatea de baltă, 5 Februarie, 19 Martie, 21 Maiu,
18—19 August, 5—6 Oct. și 17 Decemvrie.
- Cincu-mare, 23 Februarie, 25 Maiu, 28 Septemvrie și
16 Decemvrie.
- Cincu-mic, 9 Martie, 15 Iulie și 20 Octomvrie.
- Cohalm, 7 Ianuarie, 10 Aprilie, 22—24 Iulie și 7—8
Octomvrie.
- Deva**, în 11 Ianuarie, 10 Mai, 31 Iulie și 17 Octomvrie.
- Dobra, 6 Mai, Joia doua după Rusalii, 8 Septemvrie Joi
26 Octomvrie, 6 Mai (vite și marfă), a doua Joie
după Rusalii (vite și marfă) 8 Septemvrie (vite și
marfă), 26 Octomvrie (vite și marfă), Marța Crăc.
(vite și marfă).
- Dumbraveni, 27 Ianuarie, ziua după Bunavestire rom.-cat.
Joia după înălțarea Domnului, 5 Iulie, 29 Sept., 17 Nov.
- Făgăraș**, 15 Martie, 2 Iunie, 7 Sept., 4 Decemvrie.
- Grădiște**, 30 Aprilie, 14 Octomvrie.
- Halmagiu**, 4 Martie, 8 Aprilie, 1 Iulie, 14 August și
9 Decemvrie.
- Halmagiu-mare, Sâmbătă din mijlocul Postului Mare, 16
Aprilie, 2 Iulie, 17 Septemvrie, 17 Decemvrie.
- Hațeg, 30—31 Ianuarie, 28—30 Martie, 12—13 August
5—6 Septemvrie.
- Hunedoara, 21—23 Martie, 9—11 Maiu, 26—28 Iunie,
26—28 August și 11—13 Noemvrie.
- Ilia**, 23 Ian., 14 August, 29 Sept.
- Lăpușul-românesc**, Sâmbetele dintâi din Februarie, Apr.,
Iunie, August și Octomvrie și Sâmbătă după 1 Dec.,
târg de vite.
- Lăpușul-ung., 17—19 Ian., 12—14 Mai, și 5—7 Iulie,
25—27 Septemvrie.
- Mediaș**, 23 Martie, 28—30 Mai, 9—13 Iulie, Joi înainte
de 29 Septemvrie, Marți din săptămâna cu 5 Noemvrie,
și 27 Noemvrie.
- Mercurea (Sibiu), în 22 și 23 Februarie, în 25 și 26
Iunie, în 9 și 10 Nov. Târguri de marfă în 24 Febr.,
27 Iunie și 11 Noemvrie.
- Merghindeal, 21 Aprilie, 23 August, 21 Octomvrie.

Micăsasa, 25 Ianuarie, 17 Mai, 10 Octomvrie.

Nocrichiu, 1 Februarie, ziua după Înălțarea Domnului,
Luni înainte de 20 Octomvrie.

Orăștia, 11 Martie, 1—2 Iunie, 1 Octomvrie, 3 Dec.; în
trei zile premergătoare târg de vite.

Ormeniș, 18 Ianuarie, 5 Mai, 6 Iulie, 19 Decemvrie;
câte 2 zile înainte târg de vite; apoi începând cu
15 Aprile în trei zile târg de oi, iară începând cu
10 Decemvrie în trei zile târg de porci.

Racoșul de jos, 23 Aprilie, 23 Iunie și 20 Sept. o zi
mai nainte de vite.

Rășinari, 1 Martie târg de vite; 16 Noemvrie.

Reteag, 7 Maiu, 11 Iulie, 28 Septemvrie, câte o zi
înainte târg de vite.

Sașciori, 28 Martie, 24 Oct. 2 zile precedente fârg de vite.

Sebeșul-săsesc, 26 Ianuarie, 24 Aprilie, 8 August, 21
August câte trei zile precedente târg de vite. 6—8
April și 10—12 August târg de oi.

Șeica-mare, 1 Iunie, 13 Decemvrie.

Șeica-mică, 12 Iunie, 11 Noemvrie.

Sighișoara, 15 Ianuarie, 13 Martie, 21 Iunie, 15 Sept.,
și 1 Noemvrie târg de vite.

Teiuș, 17—18 Februarie, 26—27 Aprilie, 24—25 Iunie,
25—26 August, 5—6 Noemvrie.

Turda, 1—3 Martie, 24 Aprilie, 24 Iunie, 9 Septemvrie,
6 Decemvrie, câte 3 zile înainte târg de vite.

Vaidahaza, 21 Martie, 20 Septemvrie, ziua precedentă
târg de vite.

Vințul de sus, Vineri înainte de Dumineca Orbului,
5—7 Iunie, 20—22 August și 16—18 Noemvrie.

Zam, 28 Maiu, 7 Iulie, 28 August și 13 Septemvrie.

Zărnești, 31 Maiu și 20 Noemvrie.

Zlatna, 17—18 Martie, 18 Iunie, 1 Septemvrie și 21
Noemvrie.

